

JULKAISUJA 67 • 1992

**TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA**

TILIVUODET 1988 – 1990

*SUMMARY:
INVESTIGATIONS OF THE PROFITABILITY
OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEARS 1988–1990*

MAATALOUDEN TALOUDELLINEN TUTKIMUSLAITOS
AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE, FINLAND

RESEARCH PUBLICATIONS 67 • 1992

JULKAISUJA 67, 1992

**TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA**

TILIVUODET 1988-1990

**SUMMARY:
INVESTIGATIONS OF THE PROFITABILITY
OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEARS 1988-1990**

**MAATALOUDEN TALOUDELLINEN TUTKIMUSLAITOS
AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE, FINLAND
RESEARCH PUBLICATIONS 67, 1992**

ISSN 0788-5393
ISBN 952-9538-21-9

Helsinki 1992

ALKUSANAT

Tässä julkaisussa käsitellään maatalouden kannattavuustutkimukseen osallistuvien kirjanpitotilojen tuloksia tilivuosilta 1988-1990. Vuosi 1990 oli kannattavuustutkimuksen 79. tilivuosi. Aikaisempien tilivuosien kirjanpitotulokset on julkaistu tässä samassa sarjassa. Tilivuosien 1988-1990 tulokset on julkaistu myös vuosittain Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tiedonantoja -sarjassa nimellä Ajankohtaista maatalousekonomiaa. Alueittaiset ja tilasuuruusluokittaiset kirjanpitotulokset on julkaistu numeroissa 152, 165 ja 176 sekä tuotantosuunnittaiset tulokset numeroissa 153, 166 ja 177. Tässä julkaisussa käsiteltävinä tilivuosina ei liiketulojen laskentaan ole tehty merkittäviä muutoksia vuoteen 1987 verrattuna.

Kannattavuustutkimus perustuu vapaaehtoisuuteen ja siten merkittävältä osalta viljelijöiden omaan aktiivisuuteen ja työpanokseen. Kirjanpitotilojen ja neuvontajärjestöjen pitkäjänteinen yhteistyö on koko maan kattavan maatalouden kannattavuustutkimuksen perusedellytys. Tutkimuslaitos kiittää kirjanpitotoimintaan osallistuneita viljelijöitä sekä neuvontajärjestöjä kannattavuustutkimuksen hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä.

Osa kirjanpitotiedoista on käsitelty Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen kannattavuustutkimustoimistossa. Siellä on suoritettu myös kaikkien kirjanpitotietojen jatkokäsittely ja tilastointi. Kiitämme kannattavuustutkimustoimiston henkilökuntaa tästä pitkäjänteisyyttä ja tarkkuutta vaativasta työstä. Agr. Olli Rantala ja MMK Leena Riepponen ovat koonneet tämän julkaisun sekä tutkimussihteeri Arja Vorontsoff ja tutkimusapulainen Pirkko Julkunen suorittaneet tekstinkäsittelyn, josta esitämme heille parhaat kiitoksemme.

Lisätietoja saa Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen kannattavuustutkimustoimistosta, PL 3, 00411 Helsinki, puh. 90-5633133.

Helsingissä, kesäkuussa 1992

Matias Torvela

Juhani Ikonen

INVESTIGATIONS OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND BUSINESS YEARS 1988-1990

Agricultural Economics Research Institute
Luutnantintie 13
SF - 00410 Helsinki

Abstract. The results of the agricultural profitability research in Finland in 1988-1990 are presented in the publication. The profitability research in Finland is organized on voluntary basis, thus, the sample is not a random sample. Despite of this, the results are considered to represent the effective Finnish farms very well. About 1100 family farms are involved in the agricultural profitability research.

In addition to returns, costs and profitability of agriculture, the publication deals with the natural conditions and the structure of Finnish farms. Some figures of farm forestry and other activities on the farms are also presented. The results are presented mainly for all bookkeeping farms on the average, but some results are grouped according to the area, arable land or production line of the farm.

The publication is in Finnish with an English summary and with English texts of the tables.

Index words: accounting, bookkeeping, farm results, income, costs, profitability

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO

I	MAATALOUDEN YLEISET EDELLYTYKSET	
	TILIVUOSINA 1988-1990	9
	1. Sääsuhteet ja vuodentulo	9
	2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat	13
	3. Työpalkat	15
	4. Maatalouden asema kansantaloudessa	16
II	TUTKIMUSAINEISTO TILIVUOSINA 1988-1990	18
	1. Aineiston ryhmittely	18
	2. Maankäyttölajit	24
	3. Peltoalan käyttö ja sadot	26
	4. Maitotuotos	29
	5. Viljelijäperhe	30
III	OMAISSUUSUHTEET	31
	1. Koko liike	31
	1.1. Varat	31
	1.2. Velat	32
	2. Varsinainen maatalous	34
	2.1. Omaisuusryhmät	34
	2.2. Kotieläimet	35
	2.3. Kalusto	36
	2.4. Rakennukset	36
IV	RAHALIIKE	37
	1. Rahatulot	37
	2. Rahamenot	40
V	MAATALOUDEN KOKONAISTUOTTO	42
	1. Kokonaistuoton laskentaperusteet	42
	2. Kokonaistuotto ja sen rakenne	42
VI	MAATALOUDEN LIIKEKUSTANNUS	46
	1. Liikekustannus ja sen rakenne	46
	2. Työmenekki	51
	2.1. Ihmistyö	51
	2.2. Traktori- ja puimurityö	56

VII	INVESTOINNIT MAATALOUTEEN JA ASUINRAKENNUKSIIN	58
VIII	MAATALOUDEN LIIKETULOKSET	61
	1. Verotettava puhdas tuotto	61
	2. Maatalousylijäämä	63
	3. Kannattavuuskerroin	65
IX	METSÄTALOUS	70
X	OMAN TILAN MAATALOUSTUOTTEIDEN KÄYTTÖ YKSITYISTALOUEDESSA	72
	TAULUKOT	
	Tilivuosi 1988	75
	Tilivuosi 1989	99
	Tilivuosi 1990	123
	Kirjanpitotilojen keskimääräisiä tuloksia vuosina 1970-1990	147
	Summary	151
	Liitteenä kartta kirjanpitotilojen sijainnista vuonna 1990	154

JOHDANTO

Maatalouden kannattavuustutkimus perustuu taloutensa seurannasta kiinnostuneiden viljelijöiden maataloiltaan pitämään kirjanpitoon. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat noin 1100 tilaa ovat yksityisten viljelijöiden hallitsemia ja hoitamia. Maatalouden neuvontajärjestöt eli maaseutukeskukset, ruotsinkieliset maanviljelysseurat ja Ålands landskapsstyrelse vastaavat alueillaan käytännön kirjanpito toiminnasta. Järjestöjen kirjanpito toimistot ohjaavat viljelijöitä kirjanpidossa, hoitavat aineiston keräyksen ja osallistuvat tilinpäätösten tekoon. Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen kannattavuustutkimustoimisto ohjaa ja valvoo koko kannattavuustutkimustoimintaa.

Kannattavuuskirjanpidon runkona ovat maatalouden lakisääteiset veromuistiinpanot, joita täydennetään metsätalouden, sivuansiotalouden ja yksityistalouden osalta, jolloin saadaan koko yrityksen "suljettu" rahaliike. Kannattavuustutkimukseen sisältyy lisäksi omaisuuden ja pääomien seuranta, säännöllinen työkirjanpito sekä tiedot pellon käytöstä, sadoista ja tuotoksista sekä tilan sisäisistä maksuttomista luovutuksista. Kannattavuuskirjanpidon vaatimat muistiinpanot tehdään tiloilla tilivuoden aikana kirjanpitokirjoihin, joita ovat maatalouden ja muiden talousalojen kassakirjat, omaisuusluettelo ja työkirja.

Kannattavuuskirjanpito keskittyy varsinaiseen maatalouteen, jonka kannattavuutta seurataan ja josta tilikauden liikeluokset lasketaan. Muiden talousalojen seuranta perustuu pääosin rahatulosten ja -menojen perusteella laadittuihin laskelmiin.

Tilikauden päätyttyä neuvontajärjestön kirjanpitoagronologi tarkastaa ja esikäsittelee tilakohtaiset muistiinpanot tilinpäätöstä varten. Kirjanpito toimistossa tehdään suurin osa tilojen tilinpäätöksistä tätä varten tehdyllä mikrotietokoneohjelmistolla. Tilakohtaiset kirjanpito tiedot lähetetään tutkimuslaitokseen, jossa tilinpäätökset tarkastetaan ja tiedot tilastoidaan laskentaohjelmilla. Tulokset julkaistaan aina joko koko maata koskevana tai ryhmittäisinä keskiarvoina. Tilat saavat tilinpäätöksen lisäksi myös erillisen yhteenvedon, jossa tilan tilinpäätöstietoja verrataan vastaavaa aluetta, suuruusluokkaa ja tuotantosuuntaa edustavien tilojen keskimääräisiin tietoihin.

Kannattavuustutkimus perustuu viljelijöiden omaan aktiivisuuteen, sillä kirjanpito edellyttää tilan toiminnan jatkuvaa seuraamista ja tapahtumien säännöllistä kirjaamista. Toiminnasta ei makseta tiloille korvausta. Koska tiloja ei voida valita otannalla, kirjanpito tilojen tulokset eivät edusta maatalouden keskimääräistä tasoa koko maassa. Sen sijaan tulokset kuvaavat tehokkaiden ja lähinnä päätoimisten perhevilmien edustamaa maatalouden tasoa maassamme.

I MAATALOUDEN YLEISET EDELLYTYKSET VUOSINA 1988-1990

1. Sääsuhteet ja vuodentulo

Satokausi 1987/1988

Leudon, sateisen ja rannikkoa lukuunottamatta paksulumisen talven 1988 jälkeen kevät tuli aikaisin ja toukotöihin päästiin noin viikkoa normaalia aikaisemmin. Lämmin ja kuiva kevät suosi kylvöitä varsinkin Etelä-Suomessa, mutta paikoin runsaat sateet haittasivat kylvöjä Satakunnasta Pohjois-Savoon.

Alkukesä oli lämmin ja hyvin kuiva, joskin paikoin sateet olivat runsaita. Laidunkausi alkoi Etelä-Suomessa toukokuun puolivälissä. Kuivuudesta johtuen nurmen kasvu samoin kuin viljojen orastuminen oli hidasta. Kirvoja esiintyi poikkeuksellisen paljon, mikä alensi viljojen ja erityisesti kauran satoa.

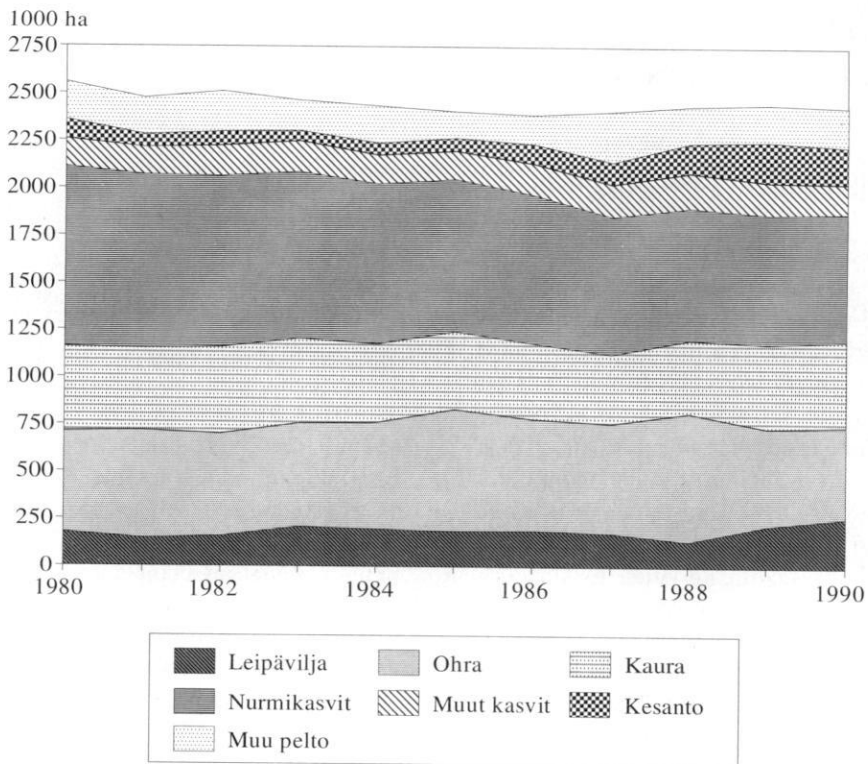
Heinä saatiin korjattua hyvälaatuisena ja puinnit aloitettiin heinäkuun puolella. Tämän jälkeen säätyyppi muuttui ja syksystä tuli sateinen ja normaalia kylmempi. Huonot olosuhteet haittasivat korjuutöitä ja syyskylvöjä sekä heikensivät sadon laatua. Syyskylvöjen ala kasvoi edellisestä syksystä lähes kolminkertaiseksi. Syysviljojen korjuu-ala jäi edellisen syksyn vähien kylvöjen takia vain 31 000 hehtaariin. Kevätvehnän viljelyala putosi hyvän siemenen puutteen takia lähes neljänneksen, ohran ala kasvoi hieman ja kesantoala lähes kolmanneksen edellisestä vuodesta.

Kasvukauden lämpösumma oli 20-30 % yli normaalin. Sademäärä oli normaali, mutta sen jakautuma oli huono. Edellisen vuoden pahan kadon jälkeen sato jäi nytkin huonoksi. Kokonaissato oli 4 524 milj.ry ja keskisato 2 343 ry/ha, mikä jäi viidenneksen alle pitemmän aikavälin trendiarvon. Varsinkin viljojen sadot jäivät alhaisiksi ja vain perunan ja sokerijuurikkaan sadot olivat hyviä. Laadultaan viljasato oli keskinkertainen, heinän laatu oli hyvä ja perunan heikohko.

Satokausi 1988/1989

Talvi 1989 oli erittäin leuto ja varsinkin Etelä-Suomessa vähäluminen. Syysviljat talvehtivat hyvin vaikka lumet ja routa sulivat jo helmikuussa. Kevät tuli varhain ja kylvötöitä voitiin aloittaa pari viikkoa normaalia aikaisemmin.

Heinäkuun alussa kasvukausi oli edelleen kaksi viikkoa edellä normaalista. Kesäkuun puolivälissä alkanut pitkä kuiva kausi heikensi odelman kasvua. Kuivuutta seuranneet sateet aiheuttivat jonkin verran viljojen jälkiversontaa. Puinnit aloitettiin heinäkuun lopussa ja voitiin suorittaa hyvissä olosuhteissa. Aikainen puinti ja sääoloiltaan hyvä syksy lisäsivät syysviljojen kylvöalaa neljänneksen. Leipäviljan viljelyssä oli peltoa kasvukaudella 85 100 ha enemmän ja rehuviljalla 108 900 ha vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kauran viljelyalaa pyrittiin lisäämään ja se kasvoikin 15 % ohran alan pudotessa neljänneksen. Kesantopalkkiot lisäsivät kesannon alaa yhteensä 211 300 hehtaariin.

Kuvio 1. Kokonaispeltoalan käyttö (1000 ha) Suomessa vuosina 1980-1990.
Use of total arable land (1000 ha) in Finland.

Kasvukausi oli kokonaisuutena maataloudelle suotuisa. Lämpösusma oli 15-20 % yli normaalin ja sademäärä lähellä normaalia. Kokonaissato nousi 5 539 milj.ha:iin ja keskisato 2 930 ry/ha, mikä oli kaikkien aikojen korkein. Myös useimpien kasvien hehtaarisadot olivat ennätyskallisia. Satovahinkoja ei esiintynyt juuri lainkaan. Vilja-sadon laatu oli keskinkertainen. Kauppakelpoisen viljan osuus oli 93 % koko sadosta. Nurmirehujen laatu oli hyvä, mikä heijastui mm. maitotuotosten kasvussa.

Satokausi 1989/1990

Kolmannen peräkkäisen leudon talven jälkeen kevät tuli edellisvuottakin aikaisemmin. Kylvytyöt aloitettiin Etelä-Suomessa kaksi viikkoa ja Keski-Suomessa kolme viikkoa normaalia aikaisemmin. Etelä-Suomessa kylvöille päästiin jo huhtikuun lopussa ja laidunkausi alkoi toukokuun puolivälissä. Alkukesän kylmät säät ja kuivuus hidastivat kasvukauden etenemistä niin, että heinäkuun alussa kasvukausi oli enää muutaman päivän normaalia edellä. Koko kasvukaudella lämpösusma oli normaali ja sademäärät hieman keskimääräistä pienemmät.

Heinäkuun sateisuus haittasi heinäkorjuuta ja lakoontutti viljaa. Elokuu oli poutainen ja viljan puinti saatiin suoritettua aikaisin hyvissä olosuhteissa. Säät suosivat myös syyskylvöjä, joskin rukiin kylvöala väheni tuntuvasti vientikustannusmaksun takia.

Leipäviljan viljelyala oli 261 000 ha eli lähes viidenneksen edellisvuotta suurempi ja rehuvilja-alla tapahtui edelleen siirtymää ohralta kauralle.

Sadosta muodostui ennätysellinen. Sekä kokonaissato 5 994 milj.ry että keskisato 3 142 ry/ha olivat suurempia kuin koskaan aikaisemmin. Lähes kaikkien kasvien hehtaarisadot olivat ennätysuuria ja sadon laatu oli hyvä. Sadot vaihtelivat suuresti eri alueilla. Esimerkiksi rukiin ja kevätvehnän hehtaarisadot jäivät Varsinais-Suomessa maan keskiarvoa heikommaksi.

Taulukko I. Viljelykasvien hehtaarisadot (100 kg/ha) sekä rehuyksikkösato maassamme vuosina 1985-1990.

Average yield (100 kg/ha) of cultivated crops and yield in feed units per hectare.

Kasvilaji - Crops	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Syysvehnä - Winter wheat	31,2	36,1	25,1	23,7	38,1	38,6
Kevätvehnä - Spring wheat	30,0	31,5	19,8	26,2	32,6	33,9
Ruis - Rye	23,2	26,6	19,7	19,1	28,6	30,1
Ohra - Barley	28,7	29,1	18,7	23,6	31,5	35,4
Kaura - Oats	29,6	29,1	19,7	22,1	32,3	36,7
Peruna - Potatoes	179,6	196,2	117,6	190,7	219,0	215,0
Sokerijuurikas - Sugar beet	237,0	272,3	155,4	307,4	320,3	330,4
Heinä - Hay	41,6	40,4	37,2	39,6	42,4	43,3
Öljykasvit - Turnip rape	15,5	16,6	11,1	14,0	16,9	17,8
Rehuyksikkösato (100 ry/ha) - Feed units (100 f.u./ha)	26,5	26,6	17,6	23,4	29,3	31,4

Taulukko II. Sääsuhteet kasvukausina 1988, 1989 ja 1990.

Weather conditions.

Säähavaintojen kuukausikeskimäärät 1988

Paikkakunta - Place	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka
	April	May	June	July	August	Sept.	October
	Lämpötila °C - Temperature °C						
Turku	1,9	11,7	17,4	19,6	14,7	12,0	5,3
Helsinki	1,9	11,7	17,5	20,4	15,0	12,1	5,7
Tampere	0,8	10,7	16,6	19,2	13,9	10,5	4,1
Lappeenranta	0,8	11,8	17,4	20,1	14,1	10,7	3,9
Jyväskylä	-0,1	9,5	15,8	19,2	13,2	9,6	2,6
Kuopio	-0,5	9,6	16,5	20,2	14,2	10,6	3,8
Vaasa	0,6	9,5	15,2	18,8	13,8	10,9	2,4
Kajaani	-1,1	8,3	14,8	18,9	13,1	9,5	2,4
Oulu	-0,8	8,1	15,3	19,2	13,3	10,2	3,1
Sodankylä	-4,1	5,5	13,0	16,5	11,6	7,5	-0,2

Sademäärät mm - Rainfall mm							
Turku	51	33	45	128	88	69	74
Helsinki	24	7	41	81	99	87	98
Tampere	75	91	69	219	86	82	64
Lappeenranta	31	28	32	41	105	139	79
Jyväskylä	59	79	91	51	106	71	49
Kuopio	49	111	41	59	77	54	35
Vaasa	27	35	22	135	145	70	52
Kajaani	18	42	89	85	86	62	30
Oulu	11	16	31	65	72	33	23
Sodankylä	19	45	34	66	76	42	64

Säähavaintojen kuukausikeskimäärät 1989

	Huhti <i>April</i>	Touko <i>May</i>	Kesä <i>June</i>	Heinä <i>July</i>	Elo <i>August</i>	Syys <i>Sept.</i>	Loka <i>October</i>
Lämpötila °C - Temperature °C							
Turku	5,5	10,7	16,0	17,2	14,9	12,1	5,8
Helsinki	5,1	11,1	16,1	17,9	15,1	12,1	6,4
Tampere	5,2	10,6	15,9	16,8	14,2	11,0	4,2
Lappeenranta	5,0	11,0	16,4	17,8	14,6	11,2	4,4
Jyväskylä	3,6	9,9	15,6	15,8	13,4	9,8	2,8
Kuopio	3,6	10,7	16,8	17,2	14,8	10,8	3,6
Vaasa	5,3	9,6	14,4	16,0	14,4	10,8	4,0
Kajaani	3,5	9,2	15,4	15,7	13,6	9,5	1,9
Oulu	3,9	8,9	14,5	15,7	14,3	10,1	2,2
Sodankylä	1,5	7,3	13,4	13,7	11,9	6,8	-1,0

Sademäärät mm - Rainfall mm							
Turku	42	37	49	48	109	26	61
Helsinki	47	32	25	69	92	30	46
Tampere	60	35	36	69	64	22	45
Lappeenranta	22	32	65	33	86	31	64
Jyväskylä	39	48	50	94	90	26	47
Kuopio	22	24	48	76	63	35	39
Vaasa	17	36	48	58	56	21	39
Kajaani	32	44	64	46	123	34	41
Oulu	17	54	75	72	92	23	34
Sodankylä	22	53	49	72	39	39	25

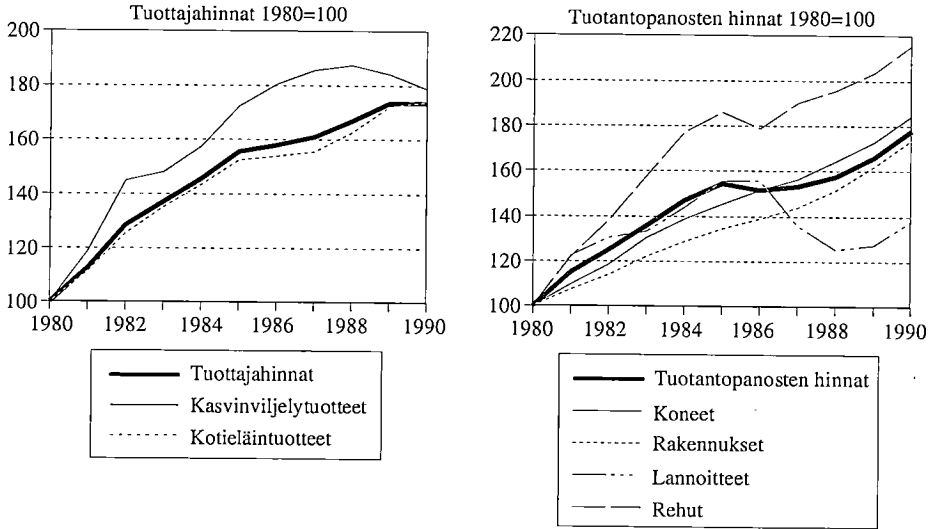
Säähavaintojen kuukausikeskimäärät 1990

	Huhti <i>April</i>	Touko <i>May</i>	Kesä <i>June</i>	Heinä <i>July</i>	Elo <i>August</i>	Syys <i>Sept.</i>	Loka <i>October</i>
Lämpötila °C - <i>Temperature °C</i>							
Turku	6,3	10,0	15,0	16,3	16,3	8,9	5,7
Helsinki	6,3	10,3	14,7	16,3	16,4	9,6	6,2
Tampere	5,5	9,3	14,4	15,6	15,2	8,0	4,6
Lappeenranta	5,8	9,3	13,6	16,1	15,7	8,0	4,2
Jyväskylä	3,8	8,4	13,1	14,7	14,2	6,7	3,6
Kuopio	3,9	8,9	13,8	15,8	15,2	7,7	3,9
Vaasa	4,6	8,9	13,6	15,2	15,2	8,5	5,1
Kajaani	3,2	6,9	12,5	15,0	13,7	6,4	2,6
Oulu	3,0	7,3	13,5	15,9	14,9	7,5	3,4
Sodankylä	0,1	5,1	10,7	13,9	12,0	5,0	0,2
Sademäärät mm - <i>Rainfall mm</i>							
Turku	43	27	25	112	92	77	70
Helsinki	14	36	20	109	42	90	82
Tampere	31	38	31	82	60	35	47
Lappeenranta	26	39	38	62	36	46	37
Jyväskylä	79	36	29	137	138	44	28
Kuopio	46	11	32	53	70	13	26
Vaasa	22	24	48	124	76	25	17
Kajaani	17	5	34	69	132	11	27
Oulu	8	7	38	86	64	9	13
Sodankylä	7	8	90	53	78	6	23

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Maataloustuotteiden tuottajahintojen ja tuotantopanosten hintasuhde kääntyi laskuun vuonna 1989 ja heikkeni voimakkaasti vuonna 1990, jolloin tuottajahintojen nousu pysähtyi. Kasvinviljelytuotteiden hinnat laskivat jo edellisellä vuonna 1,8 % ja vuonna 1990 lasku oli 2,9 %. Kotieläintuotteiden hinnat nousivat vielä vajaan prosentin vuonna 1990. Tuottajahintojen nousun hillitsemiseksi otettiin vuoden 1990 tuloneuvotteluissa käyttöön suora tulotuki, jolla hyvitetiin maataloudelle osa maataloustulon korotuksesta. Suoraa tukea maksettiin 300 mk peltohehtaaria kohti.

Tuotantopanosten hintojen nousu kiihtyi vuosikymmenen lopussa muutaman vuoden hitaan kasvun jälkeen. Panosten hinnat nousivat 5,4 % vuonna 1989 ja 7,2 % vuonna 1990 eli hieman yleistä hintakehitystä nopeammin. Koneiden hinnat nousivat 1980-luvun loppupuolella panosten hintaindeksiä nopeammin ja varsinkin rakentaminen kallistui merkittävästi. Myös korkojen ja palkkojen voimakas nousu lisäsi maatalouden kustannuksia. Tarvikkeiden hinnat jopa alenivat vuosina 1986-88 öljyn hinnan laskun seurauksena,

Kuvio 2. Maatalouden tuottajahintojen ja tuotantopanosten hintojen kehitys vuosina 1980-1990.
Producer prices and cost prices of agriculture.

mutta lähtivät nousuun vuonna 1989. Lannoitteiden ja rehujen hintojen nousu johtui osaksi kohonneista vientikustannusmaksuista. Lannoitefosforista ryhdyttiin lisäksi kantamaan ympäristöveroa. Lannoitteiden reaali hinnat olivat vuonna 1990 vielä kolmanneksen alempana kuin vuosikymmenen puolivälissä. Polttoaineiden hinnat laskivat vielä vuonna 1988 mutta nousivat 40 % kahden seuraavan vuoden aikana.

Taulukko III. Tärkeimpien maataloustuotteiden tuottajahinnat (mk/kg) vuosina 1988-1990.
Producer prices (FIM/kg).

Tuote - Product	Tuottajahinta - Producer price		
	1988	1989	1990
Vehnä - Wheat	2,22	2,59	2,54
Ruis - Rye	2,94	3,21	3,11
Ohra - Barley	1,76	1,85	1,80
Kaura - Oats	1,65	1,79	1,73
Ruokaperuna - Potatoes	1,77	1,28	0,92
Sokerijuurikas - Sugar beet	0,45	0,49	0,45
Maito - Milk	2,93	3,13	3,17
Naudanliha - Beef	30,62	32,86	31,90
Sianliha - Pork	17,28	18,02	17,50
Kananmunat - Eggs	11,06	11,76	11,81

Taulukko IV. Eräiden maataloustarvikkeiden hinnat (mk/kg) vuosina 1988-1990.
Prices of purchased supplies (FIM/kg).

	1988	1989	1990
<i>Tarvike - Supplies</i>	<i>Vähittäishinta - Retail price</i>		
Oulunsalpieteri - <i>Calcium ammonium nitrate</i>	0,90	0,92	0,99
Superfosfaatti - <i>Superphosphate</i>	0,70	0,71	0,80
Kalisuola - <i>Potassium chloride</i>	1,15	1,20	1,27
Typpirikas 2 - <i>NPK-fertilizer</i>	1,24	1,27	1,35
Maanparannuskalkki - <i>Agricultural lime</i>	1,16	1,24	1,27
Kevyt polttoöljy (mk/l) - <i>Light fuel oil (FIM/l)</i>	0,91	1,08	1,30
<i>Rehuseos - Feed Compound</i>	<i>Tukkuhinta - Wholesale price</i>		
Nautakarjan täysrehuseokset - <i>Compounds for cows</i>	2,51	2,66	2,78
Emakoiden täysrehuseokset - <i>Compounds for sows</i>	2,63	2,75	2,91
Sikojen kasvatustäysrehut - <i>Compounds for pigs</i>	2,69	2,82	2,98
Kanojen täysrehuseokset - <i>Compounds for poultry</i>	2,62	2,73	2,88
Kivennäisrehuseokset - <i>Mineral compounds</i>	3,05	3,15	3,22

3. Työpalkat

Maataloustyöntekijöiden palkat ovat nousseet reaalisesti koko 1980-luvun ajan ja erittäin voimakkaasti vuosikymmenen lopussa. Maataloustyöntekijöiden reaalin ansiotaso oli vuonna 1990 yli neljänneksen korkeampi kuin 1980-luvun alussa. Maatalouden palkkatyökustannuksen hintaindeksi on noussut 1980-luvun alusta 2,7-kertaiseksi reaalisen kasvun ollessa 39 %. Palkkatyön hinta on noussut siten yli kaksi kertaa nopeammin kuin muiden tuotantopanosten hinnat maataloudessa. Vuosina 1988-1990 palkkatyön hinta nousi nimellisesti 37 % eli selvästi yleistä hintatason nousua nopeammin.

Maataloudessa miesten ja naisten keskipalkkojen ero on hieman supistunut, mutta ero kokonaiskeskiansioissa tuntia kohti on vielä runsaat 10 %. Miesten palkat ovat vain kaksi kolmannesta teollisuustyöntekijöiden vastaavista keskiansioista.

Taulukko V. Maataloustyöntekijöiden kokonaiskeskiansiot (mk/t) vuosineljänneksittäin tilastokeskuksen palkkatilaston mukaan vuosina 1988-90.
Average wages in agricultural works (FIM/h).

Vuosineljännes - <i>Quarter</i>		Keskiansio maataloustöissä - <i>Average wages in agricultural works</i>		
		1988	1989	1990
Miehet - <i>Men</i>	I	25,02	31,10	33,80
	II	28,84	30,28	34,21
	III	29,01	31,31	34,11
	IV	27,80	33,01	35,32
Naiset - <i>Women</i>	I	25,55	28,87	30,17
	II	26,97	28,90	29,07
	III	25,74	27,96	29,42
	IV	26,54	29,13	31,89

4. Maatalouden asema kansantaloudessa

Suomen kansantalouden koko 1980-luvun jatkunut tasainen ja voimakas kasvu taittui vuosikymmenen lopussa alkaneeseen syvään talouslamaan. Bruttokansantuotteen kasvu oli 5 %:n tasolla vielä vuosina 1988-89, mutta putosi 1 %:iin vuonna 1990 ja kääntyi laskuun loppuvuodesta. Pitkä nousukausi johti talouden ylikuumentumiseen ja rakenteelliseen tasapainottomuuteen, mitä vauhdittivat länsimaiden taantuma ja itäviennin romahdaminen.

Maatalouden merkitys kansantaloudessa on edelleen pienentynyt joskin hidastuen. Osuus bruttokansantuotteesta aleni vuoden 1980 4,5 %:sta 3,2 %:iin vuoteen 1990 mennessä. Työvoimaosuus putosi samana aikana 10,8 %:sta 6,9 %:iin. Maatalous työllisti vuonna 1990 enää 171 000 ihmistä. Työvoiman väheneminen oli hidasta vuosikymmenen alussa, mutta kiihtyi selvästi jälkipuoliskolla. Työpanos on vähentynyt yli kolmanneksen 1980-luvulla. Kun työ maataloudessa on vähentynyt, on lisätty työssäkäyntiä tilan ulkopuolella. Viljelijäperheiden tuloista oli vuonna 1988 yli neljännes palkkatuloja ja yli puolella maatiloista oli jokin merkittävä (yli 50 % tuloista) maatilatalouden ulkopuolinen tulonlähde.

Maatalouden osuus investoinneista on pudonnut vuoden 1980 7,1 %:sta 3,6 %:iin vuonna 1990. Investointien vuodesta 1982 jatkunut lasku kääntyi koneinvestointien myötä nousuksi vuosina 1988 ja 1989. Orastava epävarmuus tulevaisuudesta kuitenkin käänsi investoinnit laskuun vuonna 1990 huolimatta tulo-rahoituksen vahvistumisesta. Osaksi investoinneista ja korkeasta maan hinnasta johtuen maatalous velkaantui voimakkaasti 1980-luvulla. Maatalouden koko pääomakanta kasvoi noin 70 %, mutta velkojen määrä lähes kolminkertaistui. Korkomenot kasvoivat reaalisesti yli kaksinkertaiseksi ja

korkeiden osuus nousi 9 %:iin kustannuksista. Pääomakannan kasvu ja tyydyttävä tulorahoitus pystyivät pitämään maatalojen vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden kohtalaisena. Tulo-odotusten heikkeneminen ja rahoituskustannusten kasvu ovat kuitenkin murentamassa viime vuosina tehtyjen rahoituspäätösten perusteita voimakkaasti investoineilla tiloilla.

Maatalouden kokonaistuotanto putosi heikkoina satovuosina 1987-1988. Viljasato jäi pieneksi ja maidontuotanto laski voimakkaasti heikon rehusadon ja lehmien vähenemisen johdosta. Ylituotanto ja vienti vähenivät tuntuvasti ja leipäviljaa ja lihaa jouduttiin tuomaan. Kahden seuraavan vuoden hyvät sadot ja rajoitusten löysäminen maitokiintiöissä ja sikaluvissa johtivat tuotannon kasvuun ja osoittivat tuotantoresurssien todellisen laajuuden. Maataloustulolain mukaan maatalous osallistuu ylituotannon vientiin tuotanto- tai vientimäärien mukaan asteittain kasvavalla osuudella. Maatalouden osuus vientikustannuksista on kerätty pääosin tuotteiden ja tuotantopanosten hinnoissa. Maataloudelta perityt maksut nousivat vuonna 1990 jo 671 milj.mk:aan.

Maatalouden tuotantopolitiikka on painottunut ylituotannon vähentämiseen erilaisin rajoituksin, joista tärkeimmät ovat maidon ja kananmunien kiintiöjärjestelmä sekä yritysten perustamislupajärjestelmä. Lisäksi viljelijöille on tarjottu erilaisia vapaaehtoisia järjestelmiä tuotannon vähentämiseksi mm. bonus- ja kesannoimissopimuksia sekä pellon metsittämistä. Laki pellonraivausmaksusta tuli voimaan 1.7.1987 ja lopetti käytännössä uuden pellon raivaamisen. Lisäksi on kannustettu metsätalouteen erikoistumista, tuettu luomutuotantoa ja pyritty nopeuttamaan eläkkeelle siirtymistä.

Vuosikymmenen loppupuolella maatalouteen alkoi entistä selvemmin kohdistua toimintaympäristön muutosten paineita. Elintarvikkeiden korkeat hinnat, tukien ja ylituotannon vähentäminen sekä rakenteen muutostarve loivat kotimaisia paineita elinkeinolle. Näiden lisäksi alkoivat ulkoiset tekijät kansainvälisten sitoumusten (GATT) ja Euroopan yhdentymiskehityksen seurauksena vaikuttaa yhä enemmän kansalliseen maatalouspolitiikkaan. Maataloutemme lähtökohdat ovat ilmastollisista ja rakenteellisista syistä varsin heikot kansainväliselle kilpailulle.

Maatalojen kannalta oli merkittävää metsäteollisuuden suhdannehuipun ajoittuminen vuosille 1987-1989. Korkeat hakkuumäärät ja kohonneet hinnat lisäsivät tuntuvasti kantorahatuloja. Tuotannon ja viennin kasvu kuitenkin hidastui ja kääntyi laskuun vuoden 1989 jälkipuoliskolla. Vuoden 1990 aikana markkinatilanne heikkeni edelleen ja metsäteollisuuden käyttöaste ja kannattavuus kääntyivät jyrkkään laskuun. Tuotanto ja hakkuut vähenivät noin 7 %, kantohinnat nousivat vielä 4 %, mutta kääntyivät vuoden loppupuolella laskuun. Yksityismetsien kantorahatulot vähenivät lähes hakkuita vastaavasti, mutta olivat vielä noin 6,1 mrd.mk. Myös hankintatulot vähenivät ja hankintapuulla oli paikoin menekkivaikeuksia.

II TUTKIMUSAINEISTO TILIVUOSINA 1988-1990

Kannattavuustutkimuksessa tilastoitiin vuonna 1990 kaikkiaan 1 072 kirjanpitoalan tulokset. Vuosina 1980-1990 kirjanpitoalan lukumäärä on ollut keskimäärin 1 080 ja määrä on vaihdellut välillä 933-1118. Tilastoinnissa on jouduttu vuosittain hylkäämään 10-15 tilaa saapuneista kirjanpitoaineistoista. Hylkäämisen syynä on ollut useimmiten maataloustuotannon lopettaminen. Vuonna 1990 tilastoimatta jäi 14 tilan tulokset.

Kannattavuustutkimukseen osallistuvien tilojen vaihtuvuus on suhteellisen vähäistä. Uusia tiloja on vuosittain alle 5 % koko tilamäärästä. Vuoden 1990 kirjanpitoaloista oli 78 % ollut mukana vähintään 5 vuotta. Viimeisen 5 vuoden aikana tilojen vaihtuvuus on ollut selvästi suurin Sisä-Suomessa ja pienin Etelä-Pohjanmaalla. Vaihtuvuus on yleisintä alle viisi vuotta tutkimuksessa mukana olleiden tilojen joukossa. Kolme tilaa on ollut mukana kannattavuustutkimuksessa koko sen toiminta-ajan eli vuodesta 1912 lähtien.

1. Aineiston ryhmittely

Kirjanpitoalat ryhmitellään tilastointia varten alueittain, tilasuuruusluokittain ja tuotantosuunnittain. Tutkimusaineiston vähäisyyden vuoksi kaikkiin ryhmiin ei ole saatu riittävästi tiloja, jolloin ryhmiä on yhdistetty suuremmiksi.

Tutkimusalueet

Maa on jaettu neljään tutkimusalueeseen maataloudellisten edellytysten perusteella. Alueet ovat Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi (karttaliite). Alueittaiset tulokset on laskettu ja esitetty näiltä suuralueilta. Kirjanpitoalan jakaantuminen alueittain ja neuvontajärjestöittäin on esitetty taulukossa VI.

Vuoden 1990 maatalouslaskennan mukaan maassamme oli yli kahden peltohehtaarin maatiloja 172 271 kpl. Samana vuonna osallistui kannattavuustutkimukseen 1 072 kirjanpitoalaa, mikä on noin 0,6 % kaikista maataloista. Alueittain tarkasteltuna Etelä-Suomen osuus kirjanpitoaloista oli suurempi kuin alueen osuus oli maan kaikista tiloista. Vuonna 1990 yli kahden peltohehtaarin tiloista oli 39 % Etelä-Suomen alueella. Etelä-Suomen osuus kirjanpitoaloista oli samana vuonna 47 % (taulukko VIII). Etelä-Pohjanmaan alueella sijaitsi kirjanpitoaloista 10 %, kun alueen osuus maan kaikista tiloista oli vastaavasti 16 %. Pohjois-Suomen osuus kirjanpitoaloista vastasi alueen osuutta maan kaikista maataloista. Sisä-Suomen alueella oli kirjanpitoaloista runsas viidennes, mikä oli vain hieman alhaisempi kuin alueen osuus maan kaikista tiloista.

Maaseutukeskuksittain tarkasteltuna kannattavuustutkimukseen osallistuvien tilojen osuus on pääsääntöisesti suurin niissä järjestöissä, joiden alueella maatilojen lukumäärä on pienin. Eri maaseutukeskusten ja vastaavien alueilla vuonna 1990 osallistui kannattavuustutkimukseen 0,3-1,1 % alueen kaikista yli kahden hehtaarin maataloista.

Taulukko VI. Tilastoitujen kirjanpitoiltojen lukumäärä tutkimusalueittain ja neuvontajärjestöittäin vuosina 1988-1990.

Number of bookkeeping farms by regions and by agricultural advisory societies.

Älue - <i>Region</i>	1988	1989	1990
<i>Etelä-Suomi - South Finland</i>			
Uudenmaan maatalouskeskus	52	46	45
Nylands Svenska lantbrukssällskap	42	40	38
Varsinais-Suomen maatalouskeskus	78	79	77
Finska Hushållningsällskapet	24	23	24
Ålands Landskapsstyrelse	1	-	-
Satakunnan maatalouskeskus	65	65	66
Pirkanmaan maatalouskeskus	62	62	62
Hämeen maatalouskeskus	69	67	66
Itä-Hämeen maatalouskeskus	46	41	43
Etelä-Karjalan maatalouskeskus	55	55	54
Kymenlaakson maatalouskeskus	35	33	31
Yhteensä	529	511	506
<i>Sisä-Suomi - Central Finland</i>			
Mikkelin läänin maatalouskeskus	71	71	65
Kuopion läänin maatalouskeskus	58	61	57
Pohjois-Karjalan maatalouskeskus	53	56	55
Keski-Suomen maatalouskeskus	59	55	55
Yhteensä	241	243	232
<i>Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia</i>			
Etelä-Pohjanmaan maatalouskeskus	92	87	84
Österbottens svenska lantbrukssällskap	28	26	25
Yhteensä	120	113	109
<i>Pohjois-Suomi - North Finland</i>			
Keski-Pohjanmaan maatalouskeskus	42	43	48
Oulun maatalouskeskus	70	73	72
Kainuun maatalouskeskus	52	51	53
Lapin läänin maatalouskeskus	57	57	52
Yhteensä	221	224	225
Koko maa yhteensä - <i>Whole country</i>	1 111	1 091	1 072

Suuruusluokat

Kirjanpitotilat on jaettu tilan kokonaispeltoalan perusteella kuuteen tilasuuruusluokkaan (taulukko VII). Peltoalaan on luettu mukaan kesanto ja viljelemätön pelto sekä tilalle vuokrattu tai tilalta pois vuokrattu pelto. Kun alle viiden peltohehtaarin tiloja on kannattavuustutkimuksessa mukana vain muutamia, on luokat I ja II yhdistetty tilastoissa yhdeksi luokaksi. Yli 50 peltohehtaarin tiloja on tilastointia varten riittävästi vain Etelä-Suomen alueella, muilla alueilla luokat V ja VI on käsitelty yhtenä luokkana. Vuosina 1988-1990 kirjanpitotilat jakaantuiivat suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla taulukon VIII mukaisesti.

Kirjanpitotilat ovat huomattavasti maan kaikkien tilojen keskipinta-alaa suurempia. Vuonna 1990 yli kahden peltohehtaarin tilojen keskipeltoala oli koko maassa 14,55 ha, kun kirjanpitotilojen keskipeltoala oli vastaavasti 32,07 ha. Kirjanpitotilat ovat painottuneet voimakkaammin suurempiin tilakokoluokkiin kuin maan kaikki tilat. Alle 10 hehtaarin tiloja oli maan kaikista tiloista 49 % ja kirjanpitotiloista vain 3,6 %. Toisaalta yli 30 hehtaarin tiloja oli maan kaikista tiloista 10 % ja kirjanpitotiloista 42 %. Kirjanpitotilojen keskipeltoala on kasvanut selvästi nopeammin kuin maan kaikkien tilojen keskipeltoala. Kirjanpitotilojen lukumäärä on viime vuosina vähentynyt voimakkaasti pienimmissä ja kasvanut suurimmissa tilasuuruusluokissa.

Keskimääräinen metsäala oli kirjanpitotiloilla 67,83 ha eli lähes kaksinkertainen kaikkien maatilojen keskimetsäalaan verrattuna.

Kannattavuustutkimuksen tulokset esitetään peltohehtaaria tai tilaa kohti laskettuina keskiarvoina. Keskiarvot on saatu laskemalla tilakohtaiset luvut yhteen ja jakamalla summa vastaavalla peltohehtaari- tai tilaluvulla. Tulokset esitetään tutkimusalueittain eri suuruusluokkien ja koko alueen keskiarvoina. Näiden lisäksi on laskettu kaikkien kirjanpitotilojen tulosten keskiarvot.

Laskentatavan vuoksi tilakoko vaikuttaa saatuihin tuloksiin. Koska kirjanpitotilat ovat maan kaikkien tilojen keskitilakokoa suurempia, eivät kannattavuustutkimuksen alueittaiset keskiarvot kuvaa alueen kaikkien maatilojen keskimääräistä tilannetta tarkasteltavasta asiasta.

Taulukko VII. Kannattavuustutkimuksessa käytettävät tilan kokonaispeltoalaan perustuvat tilasuuruusluokat.

Size categories of bookkeeping farms based on total arable land of the farm.

Suuruusluokka - Size class	Kokonaispeltoala ha - Arable land ha
I	- 4,99
II	5,00 - 9,99
III	10,00 - 19,99
IV	20,00 - 29,99
V	30,00 - 49,99
VI	50,00 -

Taulukko VIII. Kirjanpitoiltojen lukumäärä suuruusluokittain eri alueilla vuosina 1988-1990.

Number of bookkeeping farms by size classes and regions.

Tilivuosi 1988						
Alue	Suuruusluokka				Yhteensä	
	I-II	III	IV	V-VI	kpl	%
Etelä-Suomi	20	97	139	273	529	47,6
Sisä-Suomi	17	73	83	68	241	21,7
Etelä-Pohjanmaa	10	32	35	43	120	10,8
Pohjois-Suomi	17	70	71	63	221	19,9
Yhteensä	64	272	328	447	1 111	-
%	5,8	24,5	29,5	40,2	-	100,0

Tilivuosi 1989						
Alue	Suuruusluokka				Yhteensä	
	I-II	III	IV	V-VI	kpl	%
Etelä-Suomi	15	90	133	273	511	46,8
Sisä-Suomi	13	71	93	66	243	22,3
Etelä-Pohjanmaa	8	24	40	41	113	10,4
Pohjois-Suomi	14	60	80	70	224	20,5
Yhteensä	50	245	346	450	1 091	-
%	4,6	22,5	31,7	41,3	-	100,0

Tilivuosi 1990						
Alue	Suuruusluokka				Yhteensä	
	I-II	III	IV	V-VI	kpl	%
Etelä-Suomi	11	86	144	265	506	47,2
Sisä-Suomi	8	74	82	68	232	21,6
Etelä-Pohjanmaa	8	23	36	42	109	10,2
Pohjois-Suomi	12	60	82	71	225	21,0
Yhteensä	39	243	344	446	1 072	-
%	3,6	22,7	32,1	41,6	-	100,0

Kannattavuustutkimuksessa eri alueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan osittain myös painotettuina keskiarvoina. Painotetut keskiarvot on laskettu vain varsinaista maataloutta koskevista hehtaarikohtaisista tuloksista. Painotetut keskiarvot ovat maan kaikkien yli kahden hehtaarin tilojen peltoalan suhteellisilla osuuksilla eri suuruusluokissa

Taulukko IX. Peltoalan ja tilojen jakaantuminen (%) alueittain suuruusluokkiin koko maassa vuoden 1990 maatalouslaskennan mukaan.
Distribution of arable land and farms into size classes by regions in the agricultural census in 1990.

Alue	Suuruusluokka						Peltoala	Tilat
	I	II	III	IV	V	VI		
Etelä-Suomi	1,77	4,26	10,71	9,47	11,15	10,48	47,84	38,97
Sisä-Suomi	1,54	3,43	6,80	4,43	2,53	0,95	19,68	24,40
Etelä-Pohjanmaa	0,68	1,87	5,12	4,05	3,02	1,04	15,78	15,61
Pohjois-Suomi	1,54	2,91	4,75	3,74	2,47	1,30	16,70	21,02
Peltoala - <i>Arable land</i>	5,53	12,47	27,37	21,69	19,17	13,77	100,00	-
Tilat - <i>Farms</i>	24,32	24,84	27,67	12,96	7,42	2,79	-	100,00

painotettuja keskiarvoja. Luokkien painot on laskettu vuosina 1988 ja 1989 maatilarekisterin edellisen vuoden peltoalajakamaan perusteella. Vuoden 1990 luokkien painot on laskettu saman vuoden maatalouslaskennan mukaisen peltoalajakamaan perusteella. Peltoala jakaantui alueittain ja suuruusluokittain maatalouslaskennassa taulukon IX mukaisesti.

Tuotantosuunnat

Tutkimustilat jaetaan eri tuotantosuuntiin kokonaistuoton jakautuman perusteella. Tilat jaetaan ensin kotieläintiloihin ja kasvinviljelytiloihin sen mukaan kumman osuus maatalouden kokonaistuotosta on suurempi. Kotieläintilat jaetaan edelleen maitotiloihin, muihin nautakarjatiloihin, sikatiloihin ja muihin kotieläintiloihin. Kasvinviljelytilat jaetaan viljatiloihin ja muihin kasvinviljelytiloihin. Kirjanpitotilojen jakaantuminen tuotantosuunnittain vuosina 1988-1990 on esitetty taulukossa X.

A. Kotieläintilat

1. Maitotilat (nautakarja I) Nautakarjatuoton osuus on vähintään 80 % ja maitotuoton osuus vähintään 50 % maatalouden kokonaistuotosta
2. Muut nautakarjatilat (II) Nautakarjatuoton osuus on vähintään 60 % mutta alle 80 % kokonaistuotosta
3. Sikatilat Sikataloustuoton osuus on vähintään 50 % kokonaistuotosta
4. Muut kotieläintilat Edellisten ryhmien ulkopuolelle jäävät kotieläintilat

B. Kasvinviljelytilat

5. Viljatilat Viljatuoton osuus on vähintään 50 % kokonaistuotosta
Viljatilat on ryhmitelty omaksi luokaksi vain Etelä-Suomen alueella
6. Muut kasvinviljelytilat Viljatiloihin kuulumattomat kasvinviljelytilat

Taulukko X. Kirjanpitoiltojen lukumäärä tuotantosunnittain eri alueilla vuosina 1988-1990.

Number of bookkeeping farms by production lines and regions.

Alue - Region	1988	1989	1990
<i>Etelä-Suomi - South Finland</i>			
Maitotilat - Dairy farms	123	92	84
Muut nautakarjatilat - Other cattle farms	81	88	85
Sikatilat - Pig farms	96	89	91
Muut kotieläintilat - Other animal husbandry farms	50	52	54
Viljatilat - Grain cultivation farms	114	130	135
Muut kasvinviljelytilat - Other crop cultivation farms	65	60	57
Yhteensä - Total	529	511	506
<i>Sisä-Suomi - Central Finland</i>			
Maitotilat - Dairy farms	121	106	112
Muut nautakarjatilat - Other cattle farms	51	61	49
Sikatilat - Pig farms	30	28	25
Muut kotieläintilat - Other animal husbandry farms	11	15	18
Kasvinviljelytilat - Crop cultivation farms	28	33	28
Yhteensä - Total	241	243	232
<i>Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia</i>			
Maitotilat - Dairy farms	41	30	30
Muut nautakarjatilat - Other cattle farms	12	21	19
Sikatilat - Pig farms	23	22	19
Muut kotieläintilat - Other animal husbandry farms	16	12	13
Kasvinviljelytilat - Crop cultivation farms	28	28	28
Yhteensä - Total	120	113	109
<i>Pohjois-Suomi - North Finland</i>			
Maitotilat - Dairy farms	119	137	142
Muut nautakarjatilat - Other cattle farms	62	50	46
Sikatilat - Pig farms	19	22	21
Muut kotieläintilat - Other animal husbandry farms	13	6	7
Kasvinviljelytilat - Crop cultivation farms	8	9	9
Yhteensä - Total	221	224	225
Koko maa yhteensä - Whole country	1 111	1 091	1 072

Kannattavuustutkimuksessa on kotieläintiloja enemmän ja kasvinviljelytiloja vähemmän kuin näitä tiloja on koko maan tiloista. Vuoden 1990 kirjanpitoiloista oli 34 % maitotiloja, mikä vastaa maitotilojen osuutta maan kaikista tuotantoa harjoittavista maataloista. Nautakarjatiloja oli kirjanpitoiloista yhteensä 53 % eli selvästi enemmän kuin niiden osuus oli kaikista tiloista. Sikatilojen osuus kirjanpitoiloista oli 15 %, kun niiden osuus maan kaikista tiloista oli vain 6 %. Nautakarjatilojen osuus kirjanpitoiloista on vähentynyt selvästi 1980-luvun alusta ja sikatilojen hieman kasvanut.

Maan kaikista yli kahden peltohehtaarin maataloista oli vuonna 1990 ilman kotieläimiä 54 %. Tuotantoa harjoittavista tiloista 38 %:lla oli tuotantosuuntana kasvinviljely. Viljatiloina oli 27 % ja muita kasvinviljelytiloina 10 % kaikista tiloista. Kirjanpitoiloista oli viljatiloina samana vuonna 16 % ja muita kasvinviljelytiloina 8 %. Viljatiloinen määrä kasvoi vuodesta 1988 lähes neljänneksen vaikka kaikkien kirjanpitoilojen määrä hieman laski. Viljatiloinen osuus kannattavuustutkimuksessa ei kuitenkaan vastaa viljatiloinen osuutta maan kaikista tiloista.

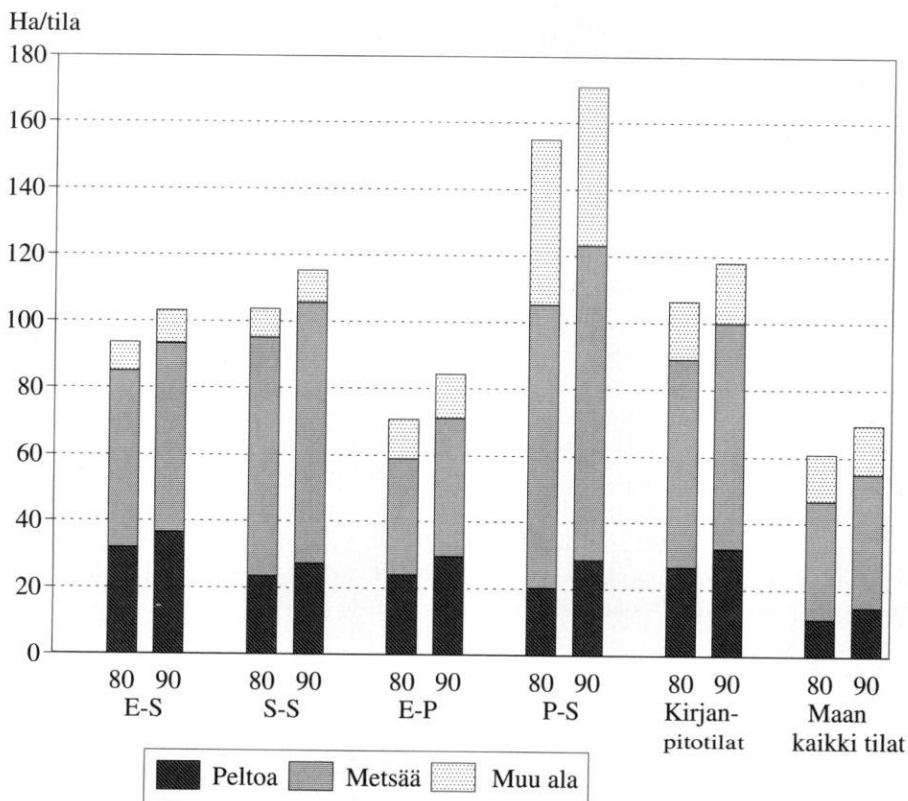
2. Maankäyttölajit

Maankäyttölajien pääryhmät ovat maatalousmaa, metsämaa ja joutomaa. Maatalousmaahan sisältyy pelto, puutarha, luonnonlaidun ja -niitty sekä peltoraivio. Metsämaaksi luetaan veroluokkiin I-IV kuuluva metsämaa. Tilan muu ala käsittää joutomaan. Eri maankäyttölajien pinta-alat kirjanpitoiloilla vuosina 1988-1990 on esitetty julkaisun taulukko-osan taulukossa 1. Kokonaispeltoalaan sisältyy sekä oma että tilalle vuokrattu ja pois vuokrattu peltoala. Pelto käsittää vain omassa käytössä olevan peltoalan.

Taulukko XI. Kirjanpitoilojen peltoala (ha/tila) alueittain vuosina 1980, 1985 ja 1988-1990.

Arable land per farm by regions.

Alue	Peltoa ha/tila - <i>Arable land per farm</i>				
	1980	1985	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	31,79	33,30	35,67	36,94	36,51
Sisä-Suomi	23,38	25,56	25,89	26,35	27,19
Etelä-Pohjanmaa	23,84	25,60	27,53	28,57	29,49
Pohjois-Suomi	20,21	23,55	26,42	27,71	28,41
Keskimäärin	26,70	28,86	30,83	31,81	32,07

Kuvio 3. Maankäyttölajit kirjanpitotiloilla ja maan kaikilla tiloilla vuosina 1980 ja 1990.
Land use categories on book-keeping farms and on all farms in average.

Kirjanpitotilojen kokonaispinta-ala oli vuonna 1990 118,21 ha, josta maatalousmaata 32,80 ha, metsämaata 67,83 ha ja joutomaata 17,58 ha. Peltoala on kasvanut vuodesta 1980 5,4 ha (20 %) ja metsäala 5,7 ha (9 %). Sekä peltoalan että metsäalan lisäys on ollut suurempi kuin maan kaikilla tiloilla keskimäärin. Kirjanpitotilojen keskipeltoala kasvoi 1980-luvulla eniten Pohjois-Suomen alueella, peräti 8,2 ha ja Etelä-Pohjanmaalla 5,7 ha. Peltoala kasvoi hitaimmin Sisä-Suomen alueella, jossa lisäys jäi 3,8 ha:iin. Myös metsäala kasvoi eniten Pohjois-Suomessa, vähäisintä metsäalan lisäys oli Etelä-Suomen alueella.

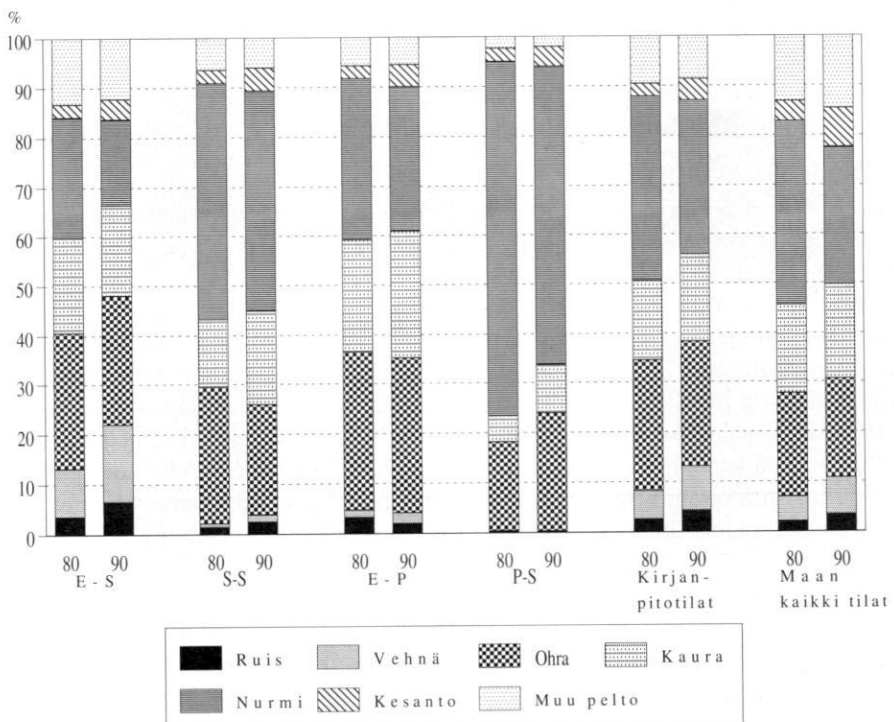
Kirjanpitotilojen keskipeltoalan vuosittainen vaihtelu aiheutuu pellon oston ja myynnin lisäksi pellon vuokrauksesta ja raivauksesta sekä tutkimustilojen vaihtumisesta. Peltoalan kasvu on pääosin johtunut lisäpellon hankinnasta tiloille. Vuokrateltoa kirjanpitotiloilla oli vuonna 1990 keskimäärin 5,93 ha eikä sen ala ole viime vuosina enää kasvanut. Vuokrateltoa oli eniten Pohjois-Suomen tiloilla 6,51 ha ja vähiten Sisä-Suomessa 5,32 ha. Peltoraivioiden ala oli korkeimmillaan vuonna 1987 keskimäärin 0,42 ha tilaa kohti, mutta on sen jälkeen vähentynyt pellonraivausmaksun johdosta. Myös keskimääräiset raivioalat ovat olleet selvästi suurimpia Pohjois-Suomen alueella.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Peltoalan käytön suhteelliset osuudet kirjanpitotiloilla on esitetty taulukossa 2. Rukiin ja syysvehnän viljelyala tarkoittaa kyseisenä vuonna korjattua alaa. Kauran viljelyalaan sisältyy myös sekaviljan ala. Muuhun peltoalaan luetaan herneen, öljykasvien, vihantarehun, rehukaalin sekä pellossa viljeltyjen vihannesten ja marjojen viljelyalat.

Pellon käyttö kirjanpitotiloilla on muuttunut saman suuntaisesti kuin maan kaikilla tiloilla. Nurmiala väheni 1980-luvulla lähes kolmanneksen, rehuvilja-ala supistui hieman ja leipävilja- ja kesantoala kasvoivat selvästi. Suurimmat muutokset tapahtuivat vuosikymmenen loppupuolella, jolloin leipävilja-ala kasvoi voimakkaasti, ohran viljelyä korvattiin kauralla ja palkkiokesantoa lisättiin. Harjoitettu tuotantopolitiikka ja edulliset sääolot edistivät varsinkin syysviljojen viljelyalan kasvua.

Etelä-Suomen kirjanpitotiloilla peltoalaa siirtyi nurmelta leipäviljalle, jonka viljelyala kasvoi 1980-lopussa yli viidenneksen koko peltoalasta. Nurmikasvien osuus peltoalasta vähentyi kolmanneksen ja nurmella on enää 17 % peltoalasta. Sisä-Suomessa nurmen osuus peltoalasta on vielä suhteellisen korkea (44 %) eikä pellon käyttö ole kovin paljon muuttunut. Etelä-Pohjanmaalla peltoa on siirtynyt nurmikasveilta ja rukiilta kauran viljelyyn. Rehuviljan osuus peltoalasta on alueella peräti 57 %. Pohjois-Suomessa nurmen vähentyminen on lisännyt ohran viljelyalaa.

Kuvio 4. Peltoalan käyttö (%) kirjanpitotiloilla alueittain ja maan kaikilla tiloilla vuosina 1980 ja 1990.

Use of arable land (%) on book-keeping farms and on all farms in average.

Kirjanpitoltilojen pellon käyttö ei olennaisesti poikkea pellon käytöstä maan kaikilla tiloilla. Kirjanpitoltiloilla leipäviljan ja nurmen osuus peltoalasta on hieman suurempi ja kesannon osuus pienempi kuin maataloilla keskimäärin. Erikoiskasvien ja varsinkin sokerijuurikkaan viljely on kirjanpitoltiloilla kuitenkin selvästi yleisempää kuin koko maataloudessa.

Kirjanpitoltilojen keskisadot vuosina 1988-1990 on esitetty taulukossa 3 kasveittain ja kokonaissatona hehtaaria kohti. Viljelykasvien sadot on muutettu rehuyksiköiksi käyttäen korvauslukuina taulukossa XII esitettyjä arvoja. Sadon laadun vaihtelua ei ole voitu ottaa huomioon rehuyksikkösatoja laskettaessa. Rehuyksikkösatoon ei sisälly laitumen satoa eikä viljakasvien olkisatoa. Rehuksi korjattu heinän odelma ja juurikasvien naattisato lasketaan mukaan rehuyksikkösatoon.

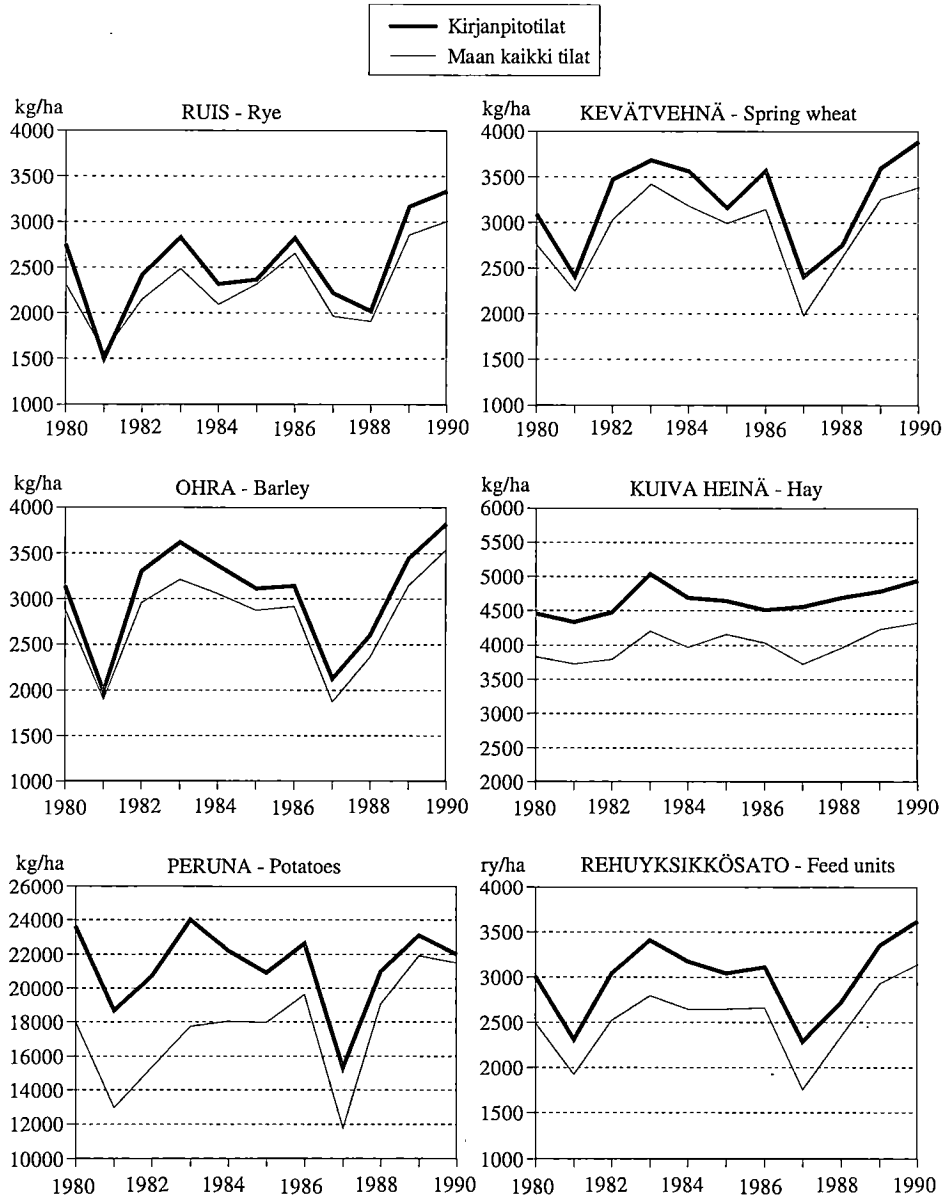
Viljelykasvien hehtaarisadot ovat kirjanpitoltiloilla korkeampia kuin maataloudessa keskimäärin. Rehuyksikkösato oli kirjanpitoltiloilla 1980-luvulla keskimäärin 475 ry eli 19 % korkeampi kuin maan kaikilla tiloilla. Keskisadon nousu on ollut kuitenkin hitaampaa, joten ero maan kaikkiin tiloihin on hieman supistunut. Kirjanpitoltiloilla viljakasvien keskisadot olivat 9-12 %, nurmikasvien 16-18 %, perunan noin 20 % ja sokerijuurikkaan noin 5 % korkeammat kuin keskimäärin koko maassa.

Kirjanpitoltilojen keskimääräinen rehuyksikkösato on ollut Etelä-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan alueilla lähes samalla tasolla, Sisä-Suomessa keskisato oli 9 % ja Pohjois-suomessa 20 % alempi kuin Etelä-Suomessa. Hieman pitemmällä aikavälillä keskisatojen nousu on ollut nopeinta Etelä-Suomessa ja selvästi hitainta Pohjois-Suomen alueella. Kevätvehnän, ohran ja kauran keskisadot ovat korkeimmat Etelä-Pohjanmaalla, viljoista vain syysviljojen sekä sokerijuurikkaan sadot ovat korkeimmat Etelä-Suomessa. Säilörehun keskisato on korkein Sisä-Suomessa, jossa myös sen kasvu on ollut nopeinta.

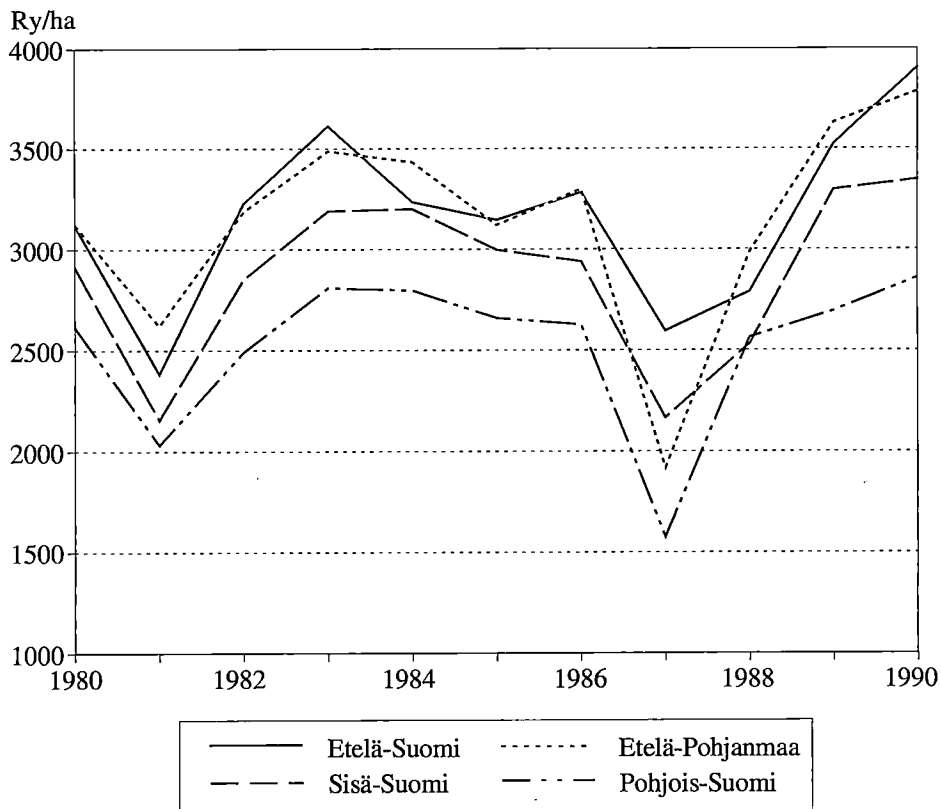
Katovuoden 1987 ja heikon satovuoden 1988 jälkeen maassamme saatiin ennätysadot vuosina 1989 ja 1990. Myös kirjanpitoltiloilla keskisadot nousivat korkeiksi. Vuonna 1989 rehuyksikkösato oli keskimäärin 3 351 ry/ha ja vuonna 1990 peräti 3 616 ry/ha. Myös useimpien kasvien keskisadot olivat suurempia kuin koskaan aikaisemmin. Keskisadot kasvoivat edelleen 1980-luvulla, mutta tyypillistä vuosikymmenelle olivat kuitenkin vaihtelevat sääolot, mikä heijastui satovaihtelun voimistumisena.

Taulukko XII. Rehuyksikkösadon laskennassa käytetyt korvausluvut.
Conversion rates used to adjust yields to feed units (kg/fu).

	kg/ry		kg/ry
Ruis - <i>Rye</i>	1,00	Vehnä - <i>Wheat</i>	1,00
Ohra - <i>Barley</i>	1,00	Kaura - <i>Oats</i>	1,20
Sekavilja - <i>Mixed crops</i>	1,20	Herne - <i>Pea</i>	1,00
Öljykasvit - <i>Oil plants</i>	0,60	Peruna - <i>Potatoes</i>	4,20
Sokerijuurikas - <i>Sugar beet</i>	4,50	Muut juurikasvit - <i>Other root crops</i>	10,00
Vihantarehu - <i>Green fodder</i>	8,50	Rehukaali - <i>Marrow kale</i>	9,50
Heinä - <i>Hay</i>	2,40	Odelma - <i>Aftermath</i>	6,50
Naatit - <i>Tops of root crops</i>	10,00	Säilörehu - <i>Silage</i>	7,00

Kuvio 5. Eräiden viljelykasvien keskisadot (kg/ha) kirjanpitotiloilla ja maan kaikilla tiloilla vuosina 1980-1990.
Yields (kg/ha) of cultivated plants on bookkeeping farms and on all farms in average.

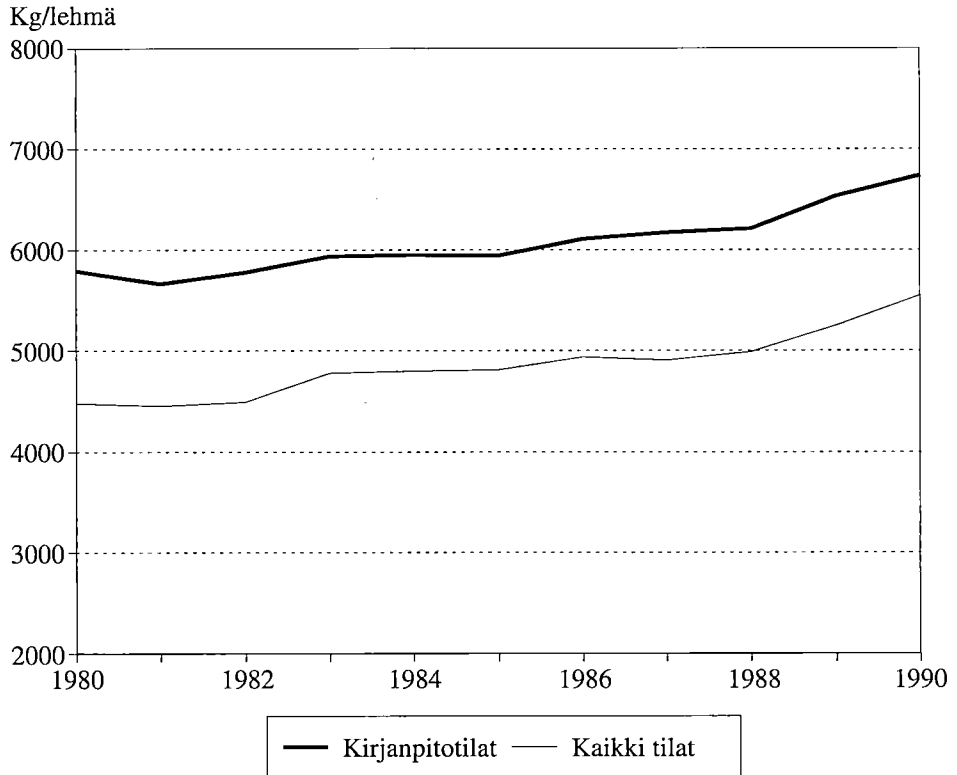

Kuvio 6. Rehuyksikkösato (ry/ha) kirjantiloilla alueittain vuosina 1980-1990.
Yield in feed units (fu/ha) by regions.

4. Maitotuotos

Lypsylehmien maitotuotos on laskettu karjantarkkailuun kuuluvilta kirjantiloilta. Vuonna 1990 karjantarkkailussa oli mukana kirjantiloista 491 lypsykarjatilaa, joilla lehmien keskituotos oli 6 738 kg vuodessa.

Karjantarkkailuun kuuluvilla kirjantiloilla lehmien keskituotos on hieman korkeampi kuin kaikkien tarkkailutilojen keskituotos ja noin neljänneksen korkeampi kuin maan kaikkien lypsylehmien keskituotos. Maitotuotos on kasvanut 1980-luvulla 1,5 % vuodessa ja määrällisesti saman verran kuin lehmien keskituotos on kasvanut koko maassa. Hyvän rehusadon ansiosta maitotuotos kasvoi vuosina 1989 ja 1990 selvästi keskimääräistä enemmän eli 5,3 % ja 3,1 %. Vuonna 1990 lehmien keskituotos kirjantiloilla oli 531 kg korkeampi kuin vuonna 1988.

Kuvio 7. Lypsylehmien keskituotos (kg 4-% maitoa/v) karjantarkkailuun kuuluvilla kirjanpitotiloilla ja kaikilla lypsykarjatiltoilla vuosina 1980-1990.
Milk production per cow on bookkeeping farms and on all dairy farms in average.

5. Viljelijäperhe

Kaikki kirjanpitotilat ovat yksityisessä omistuksessa ja niitä hoidetaan pääasiassa viljelijäperheen omalla työpanoksella. Palkkaväen osuus maataloustöistä oli keskimäärin 8 % vuonna 1990. Kirjanpitotilojen viljelijät ovat keskimääräistä nuorempia ja heidän ikäjakautumansa on painottunut koko maata voimakkaammin ikäluokkiin 30-50 vuotta, joita oli yli 60 % kirjanpitotilojen viljelijöistä ja 41 % kaikkien maatalojen viljelijöistä.

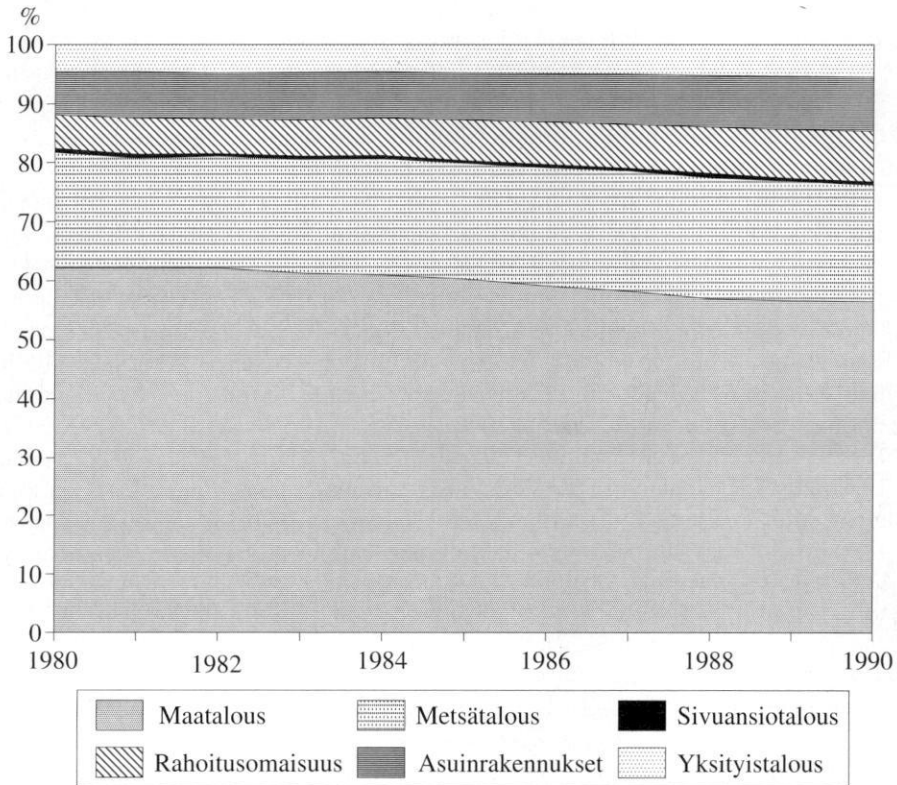
Kirjanpitotilojen isännät olivat vuonna 1990 keskimäärin 43-vuotiaita ja emännät vuotta nuorempia. Viljelijöistä 10 % oli alle 30-vuotiaita ja vajaa kolmannes 30-40-vuotiaita. Yli 60-vuotiaiden osuus oli yhteensä 9 % ja heistä runsas kolmannes yli 65-vuotiaita. Maan kaikkien viljelijöiden keski-ikä oli samana vuonna 51 vuotta ja päätoimisten viljelijöiden 48 vuotta. Kaikista yksityishenkilöiden omistamista maataloista oli 6 % alle 30-vuotiaiden ja 19 % yli 65-vuotiaiden viljelijöiden hallussa.

III OMAISUUSSUHTEET

1. Koko liike

1.1. Varat

Kannattavuustutkimuksessa maatilan varat on jaettu kuuteen pääryhmään. Nämä ovat ovat maatalous, metsätalous, asuinrakennukset, sivuansiotalous, rahoitusomaisuus ja yksityisomaisuus (taulukko 4). Metsätalousomaisuuteen sisältyvät maapohjan ja puuston lisäksi puutavaravarastot, metsätalouskalusto ja metsätiet. Sivuansio-omaisuuteen luetaan sivuansioita varten hankitut rakennukset, koneet ja kalusto sekä mm. turkiseläimet ja porot. Rahoitusomaisuuteen kuuluvat käteiskassa, talletukset, osakkeet, osuudet ja obligaatiot yms. sekä tilisaatavat. Tilalle vuokrattu maatalouskiinteistö sisältyy samansuuruisena eränä sekä varoihin että velkoihin.

Kuvio 8. Varojen jakaantuminen (%) eri omaisuusryhmiin kirjanpitotiloilla vuosina 1980-1990.

Assets (%) on book-keeping farms.

Koko yrityksen varat olivat kirjanpitotiloilla tilivuoden 1990 alussa noin 1,86 milj.mk eli yli 2,5 kertaa suuremmat kuin 1980-luvun alussa. Varojen vuotuinen reaalkasvu on ollut keskimäärin runsaat 3 prosenttia. Maatalousomaisuus on kasvanut keskimääräistä hitaammin, joten sen osuus varoista on pienentynyt 1980-luvulla 62 %:sta 57 %:iin. Metsätalouden osuus kokonaisvaroista on noin viidennes ja osuus on pysynyt ennallaan. Rahoitusomaisuus on kasvanut reaalisesti yli kaksinkertaiseksi ja asuinrakennus- ja yksityistalouden omaisuus 1,7-kertaiseksi. Niiden yhteinen osuus varoista on noussut 1980-luvun alun 18 %:sta 23 %:iin vuonna 1990.

1.2. Velat

Velkoja ei eritellä kannattavuustutkimuksessa eri talusalojen kesken vaan ne käsitellään kokonaissummana. Velkoihin luetaan varsinaisen velat, maatalouden tilivelat ja tilalle vuokratun maatalouskiinteistön arvo, joka on pääasiassa vuokrapeltoa.

Velat ovat kirjanpitotiloilla kuten koko maataloudessakin kasvaneet varoja nopeammin. Koko vieras pääoma oli vuoden 1990 alussa keskimäärin 536 000 mk tilaa kohti, josta varsinaisten velkojen osuus oli 84 % ja vuokrapääoman 16 %. Varsinaisten velkojen määrä kasvoi 1980-luvun alusta noin 3,5-kertaiseksi ja velkojen reaalin lisäys oli lähes 6 % vuodessa. Velkojen osuus varoista (ilman vuokrapääomaa) on samalla kasvanut 20 %:sta 26 %:iin. Velkojen lisäys oli voimakasta aina vuoteen 1988 saakka, jonka jälkeen hyvät satovuodet hidastivat velkaantumista. Kirjanpitotilojen vakavaraisuus jopa parantui vuonna 1990 velkojen vähäisen kasvun johdosta.

Velkaisimpia ovat Pohjois-Suomen kirjanpitotilat, joilla velkojen osuus varoista oli 33 % vuonna 1990. Etelä- ja Sisä-Suomen kirjanpitotiloilla oli puolestaan vähiten velkoja suhteessa varoihin. Etelä-Pohjanmaalla velkaisuus on 1980-luvulla kasvanut lisääntyneiden investointien myötä kaikkein nopeimmin. Velkojen määrä lisääntyy selvästi tilasuuruusluokan kasvaessa. Alle 10 hehtaarin kirjanpitotiloista 40 %:lla velkojen määrä jäi alle 10 %:iin varoista. Nuorten viljelijöiden kirjanpitotilat olivat raskaasti velkaisia. Alle 30-vuotiaista viljelijöistä yli puolella velkojen määrä ylitti 600 000 mk, kun yli 50-vuotiaista viljelijöistä vastaava osuus oli runsaat 10 %.

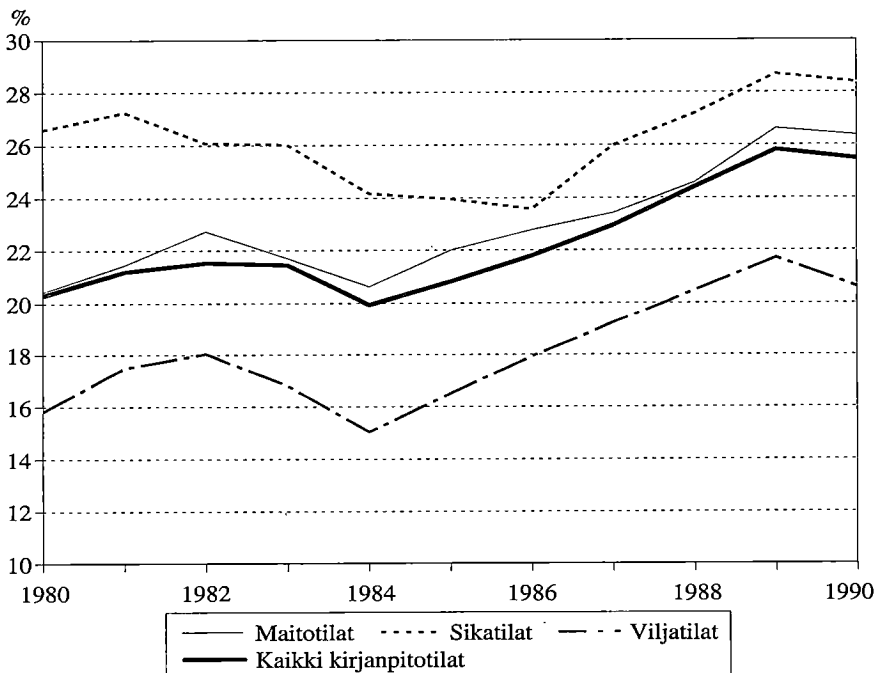
Tuotantosuunnittain tarkasteltuna velkaisimpia ovat sikatilat, joilla oli velkoja eniten sekä määrällisesti että suhteessa varoihin. Vakavaraisuus on paras viljatioilla. Sikatiloilla velkojen osuus varoista oli 28 % ja viljatioilla 21 % vuonna 1990. Maitotilojen velkaisuus on 1980-luvulla kasvanut sika- ja viljatioja nopeammin ja velkojen osuus nousi yli 26 %:iin varoista.

Taulukko XIII. Vuokrapääoma ja velkojen osuus varoista kirjanpitotiloilla alueittain eri suuruusluokissa vuonna 1990.

Rented capital and liabilities per cent of assets by regions and farm size classes.

Vuokrapääoma mk/tila - <i>Rented capital FIM/farm</i>					
Alue	I-II	III	IV	V-VI	Keskimäärin
Etelä-Suomi	13 720	32 220	65 527	160 416	108 435
Sisä-Suomi	6 388	14 669	41 317	117 063	53 814
Etelä-Pohjanmaa	-	20 105	76 154	204 268	108 103
Pohjois-Suomi	13 617	20 702	37 296	90 092	48 268

Varsinaiset velat % varsinaisista varoista - <i>Liabilities per cent of assets</i>					
	I-II	III	IV	V-VI	Keskimäärin
Etelä-Suomi	17,0	23,5	22,3	23,8	23,3
Sisä-Suomi	20,3	23,4	22,9	25,7	24,0
Etelä-Pohjanmaa	22,9	26,1	31,3	27,8	28,5
Pohjois-Suomi	33,4	26,5	35,6	33,4	32,5

Kuvio 9. Velkojen osuus varoista (ilman vuokrapääomaa) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitotiloilla vuosina 1980-1990.

Liabilities per cent of assets by production lines.

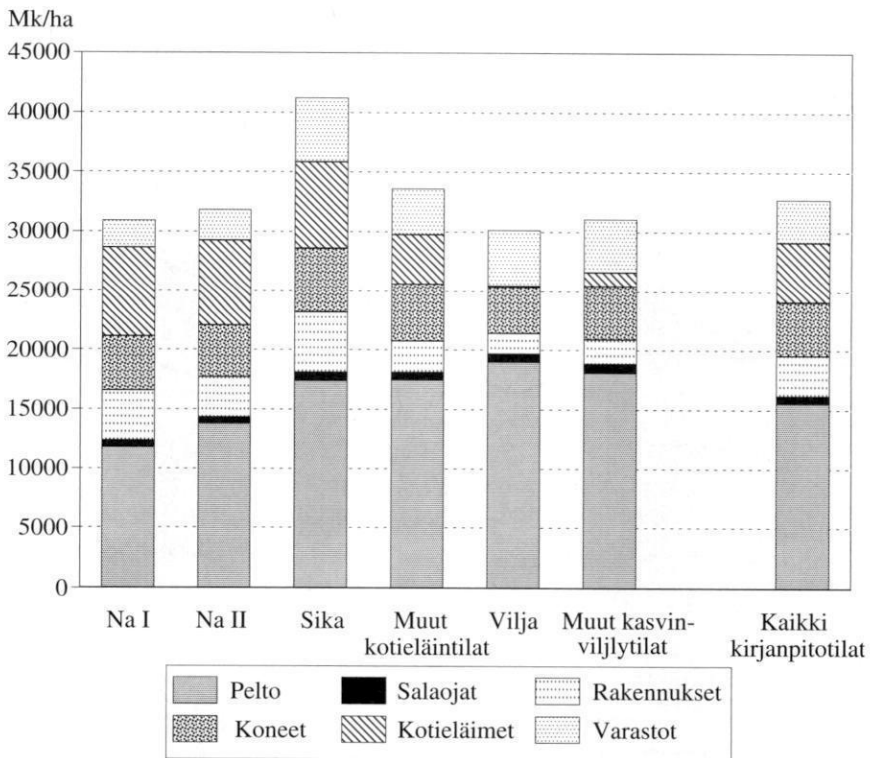
2. Varsinainen maatalous

2.1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus jaetaan kannattavuustutkimuksessa kuuteen omaisuusryhmään: varastot, kotieläimet, koneet ja kalusto, rakennukset ja maatalousmaa (taulukko 5). Varastoihin sisältyvät maatalouden ostovarastot, tilalla tuotetun viljan varastot sekä myyntiin tarkoitetut peruna-, juurikasvi-, ja korsirehuvarastot. Tilalla käytettäväksi tarkoitettujen tuotteiden varastot esim. peruna-, juurikasvi-, nurmirehu- ja olkivarastot eivät sisälly maatalousvarastoihin.

Kotieläimistöön sisältyvät nautakarja, siat, kanat ja muu siipikarja, lampaat ja vuohet sekä hevoset. Muut eläimet kuten porot, turkiseläimet ja mehiläiset eivät kuulu maatalousomaisuuteen.

Asuinrakennukset eivät kuulu maatalousomaisuuteen, vaan ne on käsitelty erillisenä omaisuusryhmänä. Maa- ja metsätalousomaisuus sekä asuinrakennusomaisuus muodostavat yhdessä maatilaomaisuuden. Maatalousmaa sisältää pellon ja puutarhan lisäksi niityn ja luonnonlaitumen sekä peltoraiviot.

Kuvio 10. Maatalousomaisuus (mk/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitotiloilla vuonna 1990.

Agricultural property (FIM/ha) by production lines.

Omaisuusarvoina käytetään kirjanpitoarvoja, jotka ovat osaksi käypiä arvoja osaksi verotusarvoja. Maatalouden tuotevarastot hinnoitellaan tilahintojen ja ostovarastot ostohintojen mukaan. Poistonalaisen omaisuuden, koneiden ja kaluston, talousrakennusten ja salaajitusten kirjanpitoarvot määritetään periaatteessa samoin kuin verotuksessa. Investointivarausta ei kuitenkaan oteta huomioon omaisuusarvoja laskettaessa. Tuloksen laskennassa maatalouteen sijoitetun pääoman korkovaatimus lasketaan vuoden alun pääoma-arvoille.

Maatalousomaisuuden arvo kirjanpitotiloilla oli vuonna 1990 keskimäärin 32 800 mk hehtaaria kohti. Maatalousmaan osuus on noin puolet koko maatalousomaisuuden arvosta. Pellon kirjanpitoarvo on noussut suhteellisen hitaasti 1980-luvun loppupuolella. Pellon nimellinen arvo nousi 10 % vuosina 1985-1990. Maatalousomaisuus hehtaaria kohti oli vuonna 1990 noin 6 % edellisvuotta korkeampi. Nousu johtui lähinnä varastojen ja konepääoman kasvusta. Varastojen arvo nousi keskimäärin lähes kolmanneksen ja viljatiloiilla 40 %. Koska omaan käyttöön tarkoitettuja korsirehuvarastoja ei lasketa maatalousomaisuuteen, jää varastojen arvo nautakarjatiloiilla muita tuotantosuuntia pienemmäksi.

2.2. Kotieläimet

Kotieläinten määrät tilaa kohti on esitetty taulukossa 6. Vasikoihin luetaan kaikki alle yksivuotiaat naudat. Siipikarjaan sisältyvät kanojen lisäksi ankat, hanhet ja kalkkunat. Vuohet sisältyvät lampaiden lukumäärään. Kotieläinten määrät on muutettu nautayksiköiksi käyttäen taulukossa XIV esitettyjä nautayksikkölukuja.

Kannattavuustutkimukseen osallistuvat kotieläintilat ovat eläinmääriltään huomattavasti suurempia kuin kotieläintilat keskimäärin. Maitotiloilla karjakoko on kasvanut vuoden 1980 13,0 lehmästä 16,5 lehmään vuonna 1990. Koko maan maitotilojen karjakoko oli vuonna 1990 keskimäärin 10,5 lehmää. Myös sikatilojen eläinmäärät ovat kasvaneet 1980-luvulla, mutta siipikarjatilojen kanamäärät ovat sen sijaan vähentyneet. Kannattavuustutkimukseen kuuluvilla sikatiloilla oli vuonna 1990 keskimäärin 239 sikaa ja maan kaikilla sikatiloilla vastaavasti 128 sikaa tilaa kohti.

Taulukko XIV. Nautayksiköiden laskennassa käytetyt muuntokertoimet.

Coefficients used to calculate the number of domestic animals in livestock units.

	kpl/ny		kpl/ny
Hevonen - <i>Horse</i>	0,8	Sika yli 6 kk - <i>Swine >6 month</i>	2,0
Nuori hevonen - <i>Young horse</i>	1,0	Sika 2-6 kk - <i>Pig 2-6 month</i>	2,5
Varsa - <i>Foal</i>	1,25	Porsas alle 2 kk - <i>Piglet</i>	10,0
Sonni tai lehmä - <i>Bull or cow</i>	1,0	Kana - <i>Hen</i>	50,0
Hieho/nuori sonni - <i>Heifer/young bull</i>	2,0	Muu siipikarja - <i>Other poultry</i>	33,0
Teurasmulli - <i>Bull/heifer calf</i>	2,5	Lammas - <i>Sheep</i>	8,0
Vasikka alle 1 v - <i>Calf <1 year</i>	3,0	Karitsa - <i>Lamb</i>	10,0

2.3. Kalusto

Maatalouskoneet ja kalusto on jaettu kuuteen kalustoryhmään: traktorit lisälaitteineen, puimurit, ajo- ja kuljetuskalusto, kasvinviljelykalusto, kotieläinkalusto ja muu maatalouskalusto (taulukko 7). Puimureihin luetaan myös hinattavat leikkuupuimurit. Maatalousauto sisältyy ajo- ja kuljetuskalustoon.

Hehtaaria kohti laskettu kalusto-omaisuus kasvoi 1980-luvulla yli kaksinkertaiseksi ja sen osuus koko maatalousomaisuudesta nousi 14 %:iin. Investointien lisäys ja poisto-oikeuden pienentäminen nostivat kalusto-omaisuuden arvoa vuosina 1989 ja 1990 keskimääräistä enemmän. Vuonna 1990 kalusto-omaisuus hehtaaria kohti oli keskimäärin 9 % edellisvuotta suurempi ja sikatiloilla nousu oli 13 %. Kalusto-omaisuus oli suurin sikatiloilla 5 361 mk ja pienin viljaitiloilla 3 882 mk hehtaaria kohti. Traktoreiden osuus koko kalusto-omaisuudesta oli vuonna 1990 37 % ja puimureiden 11 %. Kirjanpitotiloilla oli keskimäärin 2,3 traktoria ja 0,6 puimuria tilaa kohti.

2.4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuteen luetaan kotieläinrakennukset, muut talousrakennukset ja rakennelmat (taulukko 8). Asuinrakennukset käsitellään erillisenä omaisuusryhmänä. Maatalouden liiketuloksia laskettaessa asuinrakennuksista aiheutuvat kustannukset sisältyvät maatalouden kustannuksiin, mutta vastaavasti kokonaistuottoon lisätään viljelijäperheen ja eläkeläisten asuntoetuuden arvo sekä asuinrakennusten vuokratulot. Vuonna 1990 asuntoetuuden arvo oli keskimäärin 13 041 mk tilaa kohti.

Asuinrakennusten arvo määritetään erikseen ja niiden vuotuinen poisto on enintään 6 % poistamattomasta hankintamenosta. Kirjanpitotiloilla asuinrakennusten arvo oli vuoden 1990 alussa keskimäärin 168 000 mk tilaa kohti. Taulukossa 8 on eläinsuojat erotettu omaksi ryhmäkseen muista maatalousrakennuksista. Erottelu on harkinnanvaraista, sillä eläinrakennuksissa on usein huomattava osa muihin tarkoituksiin käytettävää rakennustilaa.

IV RAHALIIKE

Rahatuloihin ja rahamenoihin sisältyvät tilivuoden aikana saadut ja maksetut käteistulot ja -menot. Rahatuloja ja rahamenoja ei ole siten korjattu vuoden alun tai lopun tilisaatavilla ja tiliveloilla.

1. Rahatulot

Rahatulot jaetaan kannattavuustutkimuksessa talousaloittain maatalouden, metsätalouden, sivuansiotalouden ja yksityistalouden rahatuloihin sekä veronpalautuksiin (taulukko 9).

Maatalouden rahatuloihin sisältyvät tuotteiden myyntitulojen lisäksi tuotantoavustukset ja korvaukset, maatalousmaan, asuinrakennusten ja kaluston vuokratulot sekä maatalousomaisuuden myyntitulot ja hankinta-avustukset. Traktorin ja ajopuimurin vuokratulot sekä soran yms. maa-aineksen myyntitulot käsitellään sivuansiotulona. Omaisuuden myyntitulot ja hankinta-avustukset ovat mukana vastaavien omaisuusosien poistolaskelmissa.

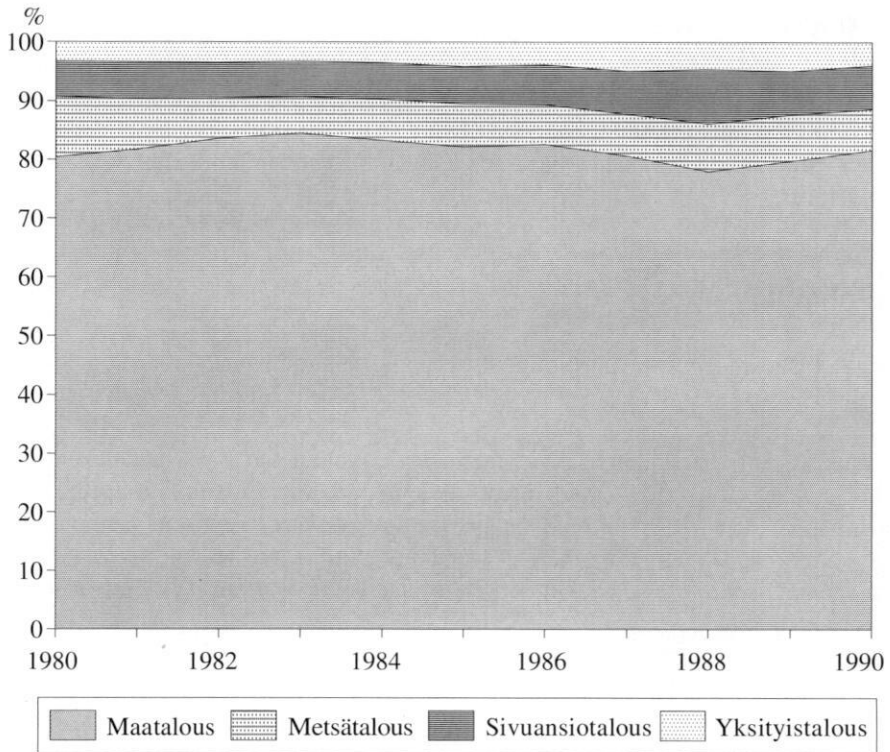
Metsätalouden tuloihin sisältyvät puutavaran myyntitulot, metsämaan ja kaluston myyntitulot sekä metsätalouteen kohdistuvat avustukset ja korvaukset.

Sivuansiotalouden rahatulot sisältävät sivuansiotalouteen kuuluvasta toiminnasta saadut tulot, viljelijäperheen jäsenten ansiotöistä saamat palkkatulot ja muut korvaukset, omaisuuden myyntitulot, avustukset sekä korko- ja osinkotulot.

Yksityistalouden tuloihin kuuluvat mm. eläkkeet, sosiaalisin perustein myönnettävät avustukset, perinnöt sekä yksityisomaisuuden myyntitulot. Yksityistalouden rahatuloihin sisältyvät myös asuinrakennusten myyntitulot, vakuutuskorvaukset sekä rakentamis- ja peruskorjausavustukset. Veronpalautuksia ja maksettuja veroja ei jaeta eri talousalojen kesken vaan ne käsitellään kokonaissummina.

Kirjanpitiötilojen rahatulot olivat vuosina 1988-1990 keskimäärin 619 700 mk tilaa kohti vuoden 1990 rahanarvossa. Rahatulot ovat kasvaneet 1980-luvulla reaalisesti keskimäärin hieman yli 2 % vuodessa. Kokonaisrahatulot kasvoivat hitaasti vuosikymmenen puolivälin jälkeen, mutta nousivat sitten voimakkaasti maatalouden hyvinä satovuosina. Vuoden 1988 maatalouden heikkoa tulokehitystä korvasivat merkittävästi metsätalouden rahatulojen 24 %:n ja sivuansiotulojen 39 %:n lisäykset. Vuonna 1989 maatalouden rahatulot kasvoivat 14 % ja seuraavana vuonna 10 %. Näinä vuosina puolestaan metsä- ja sivuansiotulojen kasvu jäi vähäiseksi.

Maatalouden rahatulojen osuus kirjanpitiötilojen kaikista rahatuloista oli vuosina 1988-1990 keskimäärin 80 %, metsä- ja sivuansiotalouden kummankin noin 8 % ja yksityistalouden 4 %. 1980-luvulla maa- ja metsätalouden tulo-osuudet ovat hieman laskeneet ja sivuansio- ja yksityistalouden osuudet ovat vastaavasti kasvaneet. Yksityistalouden tulojen reaalkasvu on ollut keskimäärin yli 6 % ja sivuansiotulojen yli 5 % vuodessa.

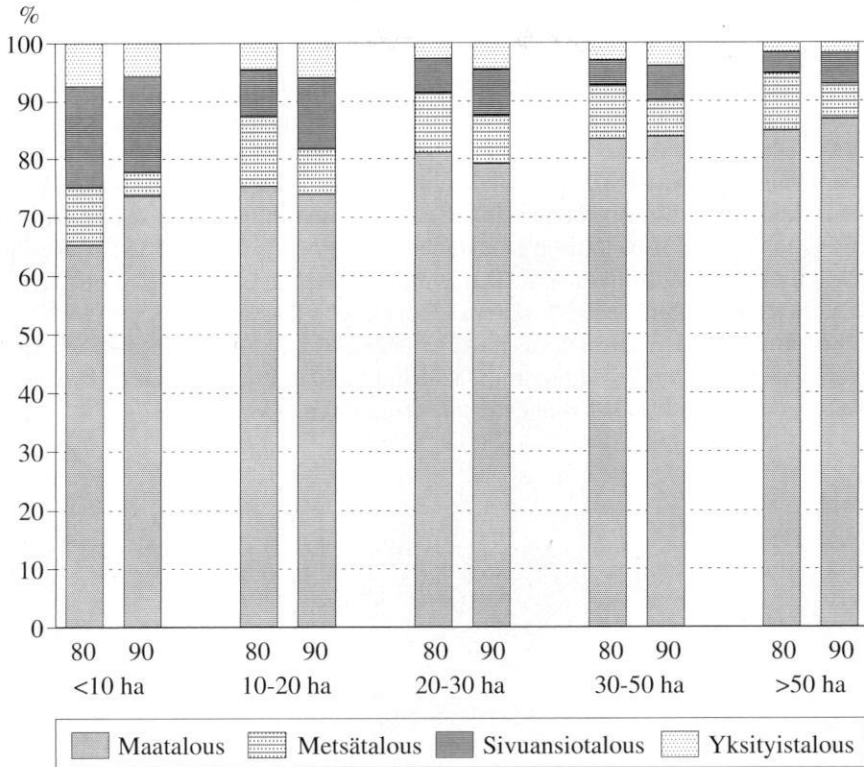

Kuvio 11. Rahatulot talousaloittain (%) kirjjanpito-tiloilla vuosina 1980-1990. Veronpalautukset on luettu yksityistalouden tuloksi.

Cash receipts (%) per farm. Private household receipts include tax rebate.

Maatalouden rahatulot ovat korkeimmat Etelä-Suomessa, metsätalouden tulot Sisä-Suomessa ja sivuansiotuloja on eniten Etelä-Pohjanmaan kirjjanpito-tiloilla. Etelä-Suomessa kokonaisrahatulot ovat noin viidenneksen suuremmat kuin muilla alueilla, joilla ne ovat lähes samalla tasolla. Maatalouden rahatulot ovat kasvaneet kaikissa tilasuuruusluokissa. Myös sivuansioita on lisätty ja niiden tulo-osuus on kasvanut kaikissa tilasuuruusluokissa. Sivuansiotuloja on eniten peltoalaltaan suurimmilla tiloilla, mutta niiden tulo-osuus on korkein alle 20 hehtaarin tiloilla.

Eri talousalojen nettorahatulot kuvaavat bruttorahatuloja paremmin viljelijäperheen käytettävissä olevaa tuloa. Vuosina 1988-1990 maatalouden osuus nettorahatuloista oli 60 %, metsätalouden 17 % ja sivuansiotalouden 23 %. Maatalouden nettorahatulot vaihtelevat vuosittain varsin paljon. Huonoina satovuosina kuten vuonna 1988 maatalouden alhaisia tuloja on korvattu lisäämällä metsätalous- ja sivuansiotuloja, joten kokonaisnettotulot eivät vaihtele kovin paljon.

Kuvio 12. Rahatulot talousaloittain (%) kirjanpitotiloilla eri tilasuuruusluokissa vuosina 1980 ja 1990.

Cash receipts (%) on bookkeeping farms by size classes in 1980 and 1990.

Taulukko XV. Maa-, metsä- ja sivuansiotalouden nettorahatulot (mk/tila) kirjanpitotiloilla vuosina 1988-1990.

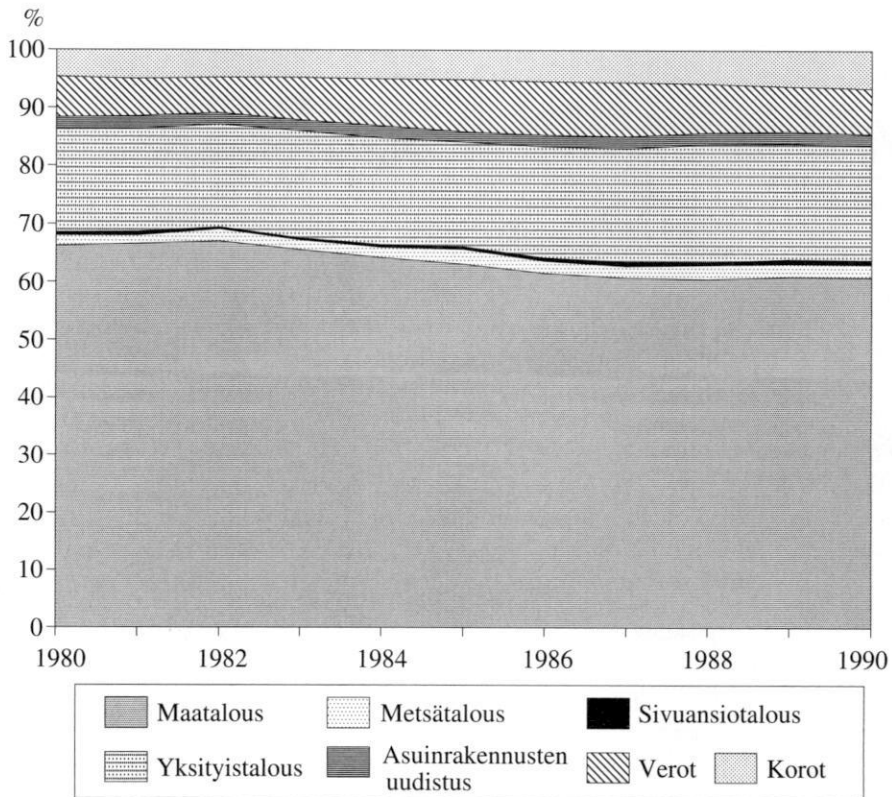
Net cash receipts of agriculture, forestry and by-enterprises (FIM/farm) by farm size classes.

	1988	%	1989	%	1990	%
Maatalous	88 847	53,7	116 966	61,4	132 533	64,7
Metsätalous	30 350	18,3	33 884	17,8	30 379	14,8
Sivuansiotalous	46 227	27,9	39 500	20,8	42 037	20,5
Yhteensä	165 424	100,0	190 350	100,0	204 949	100,0

2. Rahamenot

Rahamenot jaetaan kannattavuustutkimuksessa seitsemään menoryhmään: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten uudistus, sivuansiotalous, yksityistalous, verot sekä korot, vuokrat ja eläkkeet (taulukko 10). Rahamenoihin sisältyvät talousaloittain paitsi juoksevan toiminnan menot myös omaisuuden hankintamenot. Asuinrakennuksiin kohdistuvat vuotuiset käyttömenot sisältyvät maatalouden rahamenoihin. Maatalouden verotuksessa osittain vähennyskelpoiset auto- ja puhelinmenot sisältyvät kokonaan yksityistalouden rahamenoihin. Korko-, vuokra- ja eläkemenot ovat vieraasta pääomasta eli lainoista, vuokratapellasta ja kiinteistöeläkkeistä maksettuja korvauksia.

Rahatuloissa ja -menoissa ei ole mukana talletuksia eikä lainojen nostoja. Tämän vuoksi rahamenot ovat eräissä tilaryhmissä rahatuloja suuremmat. Erotus on katettu joko käteisvaroja tai talletuksia vähentämällä tai ottamalla lisää velkaa.

Kuvio 13. Rahamenot (%) kirjanpitotiloilla vuosina 1980-1990.
Cash expenses (%) on bookkeeping farms.

V MAATALOUDEN KOKONAISTUOTTO

1. Kokonaistuoton laskentaperusteet

Maatalouden kokonaistuotto tarkoittaa tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden raha-arvoa. Maatalouden kokonaistuottoon sisältyvät:

1. Tilivuodelle kuuluvat rahatulot lukuun ottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja. Vuoden lopun tilisaatavat kuuluvat siten ko. tilivuoden kokonaistuottoon.
2. Maataloudesta metsätalouteen, sivuansiotalouteen, yksityistalouteen ja eläkeläisille luovutettujen tuotteiden ja etuuksien raha-arvo.
3. Maataloustuotannosta aiheutunut tuotevarastojen ja kotieläinten arvon lisäys. Varastoihin luetaan vain viljan ja myytävien tuotteiden varastot.

Maatalouden kokonaistuottoon sisältyvät maataloustuotannon tukemiseksi saadut avustukset ja korvaukset lukuun ottamatta investointiavustuksia. Siten esimerkiksi pinta-alaisä ja katokorvaukset luetaan, mutta salaojitusavustus tai koneiden ostoon myönnetty nuorten viljelijöiden käynnistystuki eivät kuulu maatalouden kokonaistuottoon.

Kokonaistuottoon kuuluvat myös viljelijäperheen ja eläkeläisten asuntoetuuden arvo sekä asuinrakennuksista saadut vuokratulot. Asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset ml. poistot, kuuluvat vastaavasti maatalouden liikekustannukseen.

2. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto jaetaan kannattavuustutkimuksessa kolmeen pääryhmään: kotieläintuottoon, kasvinviljelytuottoon ja muuhun tuottoon (taulukko 11).

Muuhun tuottoon sisältyvät mm. puutarhatuotto, valtion avustukset, vuokrat sekä asuntoetuuden arvo. Asuntoetuuden arvo lasketaan määrään, joka pitemmällä aikavälillä vastaa asuinrakennuksista aiheutuneita kustannuksia. Asuntoetuuden arvoa vähentävät asuinrakennuksista saadut vuokratulot ja työhuonevähennys.

Maatalouden kokonaistuotto oli kirjanpitoliloilla vuosina 1988-1990 keskimäärin 14 700 mk hehtaaria kohti vuoden 1990 hintatasossa. Kokonaistuotto on kasvanut 1980-luvulla reaalisesti keskimäärin vajaan prosentin vuodessa. Kotieläintuoton osuus kokonaistuotosta on laskenut 70 %:sta 63 %:iin, mikä johtuu pääosin maitotuoton osuuden alenemisesta. Maitotuoton osuus kokonaistuotosta oli vuonna 1990 hieman alle 30 %. Sikatuoton osuus kokonaistuotosta oli 18 %, mikä on 5 %-yksikköä suurempi kuin vastaava osuus on koko maataloudessa. Kasvinviljelytuotto on kasvanut 1980-luvulla kokonaistuottoa nopeammin, mutta se vaihtelee suuresti satovuosien mukaan. Hyvinä satovuosina 1989-1990 viljatuoton kasvu nosti kasvinviljelytuoton osuuden kokonaistuotosta 28 %:iin. Muu tuotto on kasvanut reaalisesti kaksinkertaiseksi 1980-luvun alusta ja sen osuus kokonaistuotosta on noussut 9 %:iin. Muuta tuottoa ovat nostaneet mm. katokorvaukset ja suora tulotuki.

Taulukko XVI. Kotieläintuotto, kasvinviljelytuotto ja maatalouden kokonaistuotto (mk/ha, painotetut keskiarvot) alueittain vuosina 1986-1990.
Gross return of animal husbandry, plant cultivation and total gross return (FIM/ha, weighted means) by regions in 1986-1990.

Kotieläintuotto - <i>Gross return of animal husbandry</i>					
Alue	1986 mk/ha	1987 mk/ha	1988 mk/ha	1989 mk/ha	1990 mk/ha
Etelä-Suomi	7 712	7 911	7 838	9 405	9 575
Sisä-Suomi	10 922	11 041	11 684	12 764	13 285
Etelä-Pohjanmaa	9 924	10 028	9 712	10 897	11 069
Pohjois-Suomi	16 694	16 334	18 061	20 653	22 366
Keskimäärin	10 195	10 267	10 607	12 190	12 676
Kasvinviljelytuotto - <i>Gross return of plant cultivation</i>					
Etelä-Suomi	4 361	3 857	3 789	4 927	5 481
Sisä-Suomi	1 716	1 424	1 662	2 229	1 781
Etelä-Pohjanmaa	2 578	2 088	2 744	3 796	3 555
Pohjois-Suomi	707	611	1 029	898	1 128
Keskimäärin	2 948	2 556	2 741	3 540	3 722
Kokonaistuotto - <i>Gross return total</i>					
Etelä-Suomi	13 088	12 813	12 829	15 876	16 692
Sisä-Suomi	13 922	14 018	15 078	17 633	17 399
Etelä-Pohjanmaa	13 789	13 852	14 093	16 531	16 525
Pohjois-Suomi	19 514	19 472	21 953	24 542	26 741
Keskimäärin	14 437	14 323	15 001	17 779	18 482

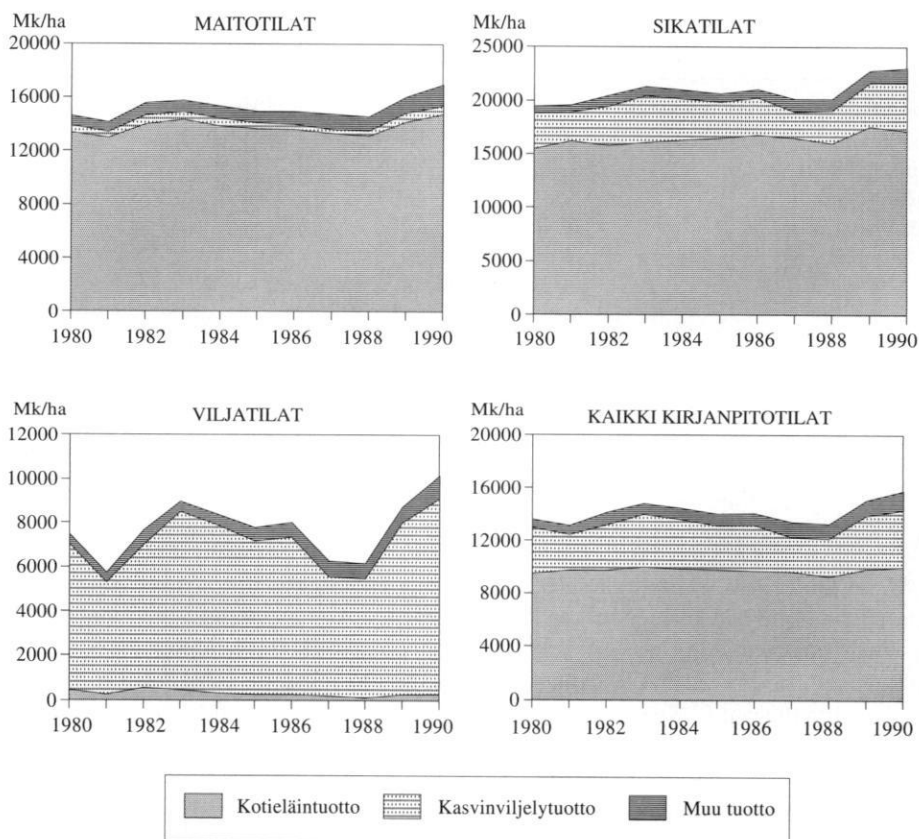
Vuoden 1987 kadon seurauksena kasvinviljelytuotto aleni neljänneksen ja kokonaistuotto 4 %. Maitotuotto aleni seuraavana vuonna vielä vajaan prosentin, mutta rehuviljan ja muiden kasvien tuoton kasvu lisäsivät kokonaistuottoa 3 %. Vuoden 1989 hyvä sato nosti varsinkin kasvinviljelytuottoa, mutta myös kotieläintuotto nousi niin, että kokonaistuotto kasvoi lähes viidenneksen. Maitotuotto hehtaaria kohti nousi peräti 14 % ja sikatuotto runsaat 13 %. Sekä kotieläintuotto että kasvinviljelytuotto kasvoivat hieman vielä vuonna 1990, ainoastaan sikatuotto aleni. Muu tuotto sen sijaan kasvoi suoran tulotuen johdosta lähes viidenneksen.

Kokonaistuotto hehtaaria kohti on korkein Pohjois-Suomen alueella, jossa tuotanto on painottunut nautakarjatalouteen. Alueen kirjanpitoiloista 84 % on nautakarjatiloja. Maitotuoton osuus kokonaistuotosta on alueella noin puolet ja nautakarjan viidennes. Myös Sisä-Suomi on voimaperäistä nautakarja-alueetta. Etelä-Suomessa kotieläintuoton osuus kokonaistuotosta on 52 % ja maitotuoton osuus 17 %. Kasvinviljelytuoton osuus on

Etelä-Suomessa 40 % ja sikatuoton 21 % kokonaistuotosta. Sikatalouden tuotto hehtaaria kohti on korkein Etelä-Pohjanmaan alueella, jossa lähes viidennes kirjanpitolitoista harjoittaa sikataloutta.

Tuotantosunnittain tarkasteltuna kokonaistuotto hehtaaria kohti on korkein sikatiloilla, joilla se oli vuosina 1988-90 keskimäärin 40 % suurempi kuin maitotiloilla ja 2,5-kertainen viljatiloihin verrattuna. Sikatiloilla on suurempi peltoala, nautayksikköluku hehtaaria kohti on lähes kolminkertainen ja keskisato vajaan viidenneksen korkeampi kuin maitotiloilla. Myös kasvinviljelytuotto on sikatiloilla suhteellisen korkea ja nousee 50-60 %:iin viljatilojen kokonaistuotosta hehtaaria kohti.

Nautakarja- ja sikatiloilla kokonaistuotto hehtaaria kohti alenee tilakoon kasvaessa, mutta viljatiloiilla alenemista ei ole havaittavissa. Viljatiloiilla kokonaistuotto on korkein 30-50 peltohehtaarin tiloilla. Tilakoon kasvaessa sikatilojen erikoistumisaste näyttää selvimminkin alenevan, kun kasvinviljelytuoton osuus kokonaistuotosta kasvaa.

Kuvio 14. Maatalouden reaalin kokonaistuotto (mk/ha) eri tuotantosuntaa harjoittavilla kirjanpitolitoilla vuosina 1980-1990 (vuoden 1990 hinnoin).

Gross return of agriculture (FIM/ha, real) by production lines in 1980-1990.

Taulukko XVII. Maatalouden kokonaistuotto (mk/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitoiloilla vuosina 1988-1990.
Gross return of agriculture (FIM/ha) by production lines and regions.

Alue ja tuotantosuunta	1988	1989	1990	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	10-20 ha			20-30 ha		
Maitotilat	14 260	17 266	18 118	13 024	15 535	16 815
Muut nautakarjatilat	12 232	16 806	17 827	11 414	17 000	17 822
Sikatilat	36 329	42 612	42 346	20 949	25 959	24 514
Muut kotieläintilat	16 470	18 721	19 670	14 758	13 278	14 328
Viljatilat	5 423	8 805	8 998	6 290	9 123	10 208
Muut kasvinviljelytilat	10 403	14 042	14 797	13 414	14 680	14 699
Keskimäärin	14 342	18 826	19 630	13 309	15 968	16 498
Sisä-Suomi	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	15 856	19 728	20 576	12 943	15 678	15 918
Muut nautakarjatilat	14 406	16 963	18 655	12 113	14 003	14 134
Sikatilat	22 568	28 636	24 313	16 257	20 171	20 107
Muut kotieläintilat	9 889	12 960	12 067	16 111	16 297	15 246
Kasvinviljelytilat	10 409	14 324	14 198	9 156	12 747	11 029
Keskimäärin	15 404	18 508	19 311	12 837	15 529	15 240
Etelä-Pohjanmaa	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	15 183	21 427	18 586	14 185	16 393	17 003
Muut nautakarjatilat	13 221	17 439	17 630	10 959	12 119	13 125
Sikatilat	29 306	-	-	17 303	19 598	18 955
Muut kotieläintilat	16 788	17 961	18 274	12 254	15 457	17 311
Kasvinviljelytilat	9 021	8 041	10 097	9 959	10 746	10 782
Keskimäärin	15 611	16 235	17 818	13 571	15 409	15 347
Pohjois-Suomi	Keskimäärin					
Maitotilat	15 193	15 865	17 375			
Muut nautakarjatilat	13 610	14 712	14 043			
Sikatilat	27 303	28 402	30 905			
Muut kotieläintilat	11 313	12 524	12 916			
Kasvinviljelytilat	7 405	9 557	10 497			
Keskimäärin	15 001	16 255	17 130			

VI MAATALOUDEN LIIKEKUSTANNUS

Maatalouden liikekustannuksella tarkoitetaan maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana tehtyjä uhrauksia. Liikekustannukseen sisältyvät tilivuoteen kuuluvat rahamenot, viljelijäperheen tekemän maataloustyön raha-arvo, maatalouden muilta talousaloilta saamien maksuttomien suoritusten arvo sekä maatalousomaisuuden poistot ja muut arvon vähennykset. Liikekustannukseen eivät kuulu maatalousomaisuuden lisäyksestä aiheutuneet hankintamenot. Verot sekä vieraan pääoman kustannukset eli korot, maatalousmaan vuokrat ja kiinteistöeläkkeet eivät myöskään sisälly liikekustannukseen. Ne on siten maksettava liikeylijäämästä.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus jaetaan kannattavuustutkimuksessa kuuteen kustannusryhmään: työkustannus, kotieläinkustannus, tarvikekustannus, kone- ja kalustokustannus, rakennuskustannus ja muu kustannus (taulukko 12).

Työkustannus sisältää viljelijäperheen ja palkkaväen maatalouden juoksevien töiden ja johtotyön ihmistyökustannuksen. Viljelijäperheen maataloustyön arvo määritetään kertomalla tehdyt työtunnit tuntipalkalla, joka perustuu maataloustyöntekijöiden kokonaiskeskiansioihin tuntia kohti (taulukko V). Miesten ja naisten työtunnit on hinnoiteltu tilivuodesta 1989 lähtien saman tuntipalkan mukaan. Lasten työtunnin hinta on puolet miesten työtunnin hinnasta ja johtotyö hinnoitellaan viljelijäperheen miesten tuntipalkan mukaan.

Palkkakustannus sisältää aika- ja urakkapalkat sosiaaliturvamaksuineen. Jos palkkaväki ruokailee maksutta tilan taloudessa, lisätään ruokailun kustannus palkkakustannukseen. Ruokailupäivän hinta oli vuonna 1988 35,00 mk, vuonna 1989 37,00 mk ja vuonna 1990 38,00 mk. Jos viljelijäperheen yli 14-vuotiaille jäsenille on maksettu palkkaa, he kuuluvat palkanmaksuajan tilan palkkaväkeen ja heille maataloustöistä maksettu palkka sisältyy maatalouden palkkakustannukseen. Mikäli tuntipalkka jää kuitenkin hyvin pieneksi, katsotaan palkan silloin olevan yksityistalouden meno ("taskurahaa"). Samoin menetellään myös maatalouslomittajien osalta, jos viljelijä maksaa vain pienen osuuden lomittajan palkasta.

Taulukko XVIII. Työtunnin hinta (mk/t) laskettaessa viljelijäperheen työn arvoa kannattavuuskirjanpidossa vuosina 1985-1990.

Imputed wage (FIM/h) of farmer and his family in 1985-1990.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Miehet	24,00	25,00	26,00	27,00	30,00	34,00
Naiset	21,00	22,00	23,00	25,00	30,00	34,00
Lapset	12,00	12,50	13,00	13,50	15,00	17,00
Johtotyö	24,00	25,00	26,00	27,00	30,00	34,00

Kotieläinkustannukseen sisältyvät mm. eläinlääkintämenot, astutus- ja siemennysmaksut, karjantarkkailu ja -jalostusmenot sekä kotieläintalouden puhdistusaineet ja eläinten kuivikkeet. Eläinten ostosta aiheutunutta kotieläinomaisuuden lisäystä ei lueta kokonaistuottoon. Kokonaistuottoa laskettaessa kotieläinten hankintamenot ja omaisuuden vähennys vähennetään suoraan kyseisen eläinlajin tuotosta.

Tarvikekustannus on jaettu kuuteen ryhmään: ostorehut, siemenet yms., lannoitteet, kuivaus ja kasvinsuojelu, poltto- ja voiteluaineet ja sähkömaksut. Kunkin kustannusryhmän kohdalla maksuperusteiset rahamenot muutetaan tilivuoden kustannukseksi tilivelkojen ja tarvikevarastojen muutoksen avulla.

Rehukustannus sisältää ostorehujen lisäksi kivennäisaineet, kuoritun maidon, heran ja rehujen säilöntäaineet. Hyötykasvien taimien hankinta sisältyy siemenkustannukseen. Lannoitteisiin sisältyvät myös maanparannusaineet ja niiden levitys. Viljan peittäus ja lajittelu sisältyvät kuivaus- ja kasvinsuojelukustannukseen. Sähkömaksuihin sisältyvät sähkön käyttömenojen lisäksi lamppujen, sulakkeiden yms. tarvikkeiden ostomenot. Poltto- ja voiteluainekustannus käsittää paitsi kaikki ostetut polttoaineet myös tilan metsästä otetun polttopuun arvon. Polttoaineisiin ja sähkömaksuihin sisältyy myös asuinrakennusten osuus näistä kustannuksista.

Kone- ja kalustokustannukseen luetaan kaluston poisto, korjaus ja kunnossapito, pienkaluston hankinta, kaluston vuokratkäyttö ja yksityisauton käyttö maataloudessa. Viljelijäperheen ja palkkaväen tekemien koneiden kunnossapitotöiden työ kustannukset eivät sisälly kone- ja kalustokustannukseen. Nämä työt luetaan maatalouden juokseviin töihin, joten niiden kustannukset sisältyvät maatalouden työ kustannukseen. Pienkalustoon kuuluvat työkalut ja tarvikkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta.

Käyttöomaisuuteen kuuluvien koneiden ja kaluston hankintamenot vähennetään vuotuisin poistoin. Vuoden alun poistamattomaan hankintamenoön lisätään tilivuoden aikana hankittujen koneiden ja kaluston hankintameno ml. oman puutavaran arvo. Summasta vähennetään koneiden luovutushinnat, vakuutus- yms. korvaukset sekä hankinta-avustukset. Saadusta menojäännöksestä voitiin tehdä vuoteen 1988 asti enintään 30 %:n poisto ja vuodesta 1989 lähtien enintään 25 % poisto.

Traktorin ja puimurin kustannuksista liikekustannukseen sisältyy vain maatalouden osuus. Kustannukset jaetaan talousalojen kesken käyttötuntimäärien perusteella. Talousrakennus- ja salaojitusinvestointien traktorityöt oman traktorin osalta luetaan maatalouden juokseviin traktoritöihin ja kustannus siten vuotuismenoihin. Yksityisauton, moottorikelkan yms. maatalouskäytön kustannus sisältyy liikekustannuksessa kaluston vuokramenoihin.

Rakennuskustannus käsittää talous- ja asuinrakennusten poiston sekä korjaus- ja kunnossapitomenot. Viljelijäperheen ja palkkaväen tekemät rakennusten korjaus- ja kunnossapitotyöt luetaan maatalouden juokseviin töihin, joten niiden kustannukset sisältyvät maatalouden työ kustannukseen. Rakennusten poisto lasketaan rakennuksittain. Poisto määräytyy rakennustavan ja rakennuksen käytön mukaan. Talousrakennusten poisto on enintään 10 %, asuinrakennusten enintään 6 % ja keveiden rakennusten ja rakennelmien enintään 20 % poistamattomasta hankintamenoista. Rakennusten hankintamenoön sisältyvät rahamenot, oman puutavaran ja palkkaväen uudistustöiden arvo, asuinrakennusten osalta lisäksi oman traktorin kustannus uudistustöissä.

Muu kustannus käsittää salaojien ja siltojen poiston sekä muut maatalouden menot, joita ovat mm. ojien, aitojen ja teiden kunnossapito, maatalouden vakuutukset, jäsenmaksut, ammattilehdet ja -kirjallisuus, opintomatkat ja -kurssit, terveydenhoitomaksut, suoraan tilalta perityt markkinoimis- ja kiintiömaksut, työvaatteet jne.

Vuonna 1982 ja sen jälkeen tehtyjen salaojien poisto on enintään 20 % poistamattomasta hankintamenosta. Kaikkien muiden perusparannusten, siltojen, patojen yms. sekä ennen vuotta 1982 tehtyjen salaojien poisto on enintään 10 % hankintamenosta. Perusparannusten hankintamenoon luetaan rahamenot, oman puutavaran ja palkkaväen investointitöiden arvo.

Vakuutuksiin sisältyvät maatalouden vahinkovakuutusten lisäksi palkkaväen vakuutukset ja maatalousyrittäjien eläke- ja tapaturmavakuutukset. Asuinrakennuksen palovakuutus sisältyy maatalouden vakuutusmaksuihin. Yksityisirtaimiston vakuutukset kuuluvat yksityismenoihin.

Maatalouden liikekustannus oli kirjanpitoiloilla vuosina 1988-1990 keskimäärin 13 570 mk hehtaaria kohti vuoden 1990 hintatasossa. Vastaava koko maan painotettu keskiarvo oli 17 470 mk hehtaaria kohti. Liikekustannuksen kasvu on ollut 1980-luvulla hieman kokonaistuoton kasvua hitaampaa. Pohjois-Suomen kirjanpitoiloilla liikekustannus hehtaaria kohti on kolmanneksen korkeampi kuin Etelä-Suomessa ja lähes viidenneksen korkeampi kuin Etelä-Pohjanmaalla. Kustannuserot johtuvat lähinnä alueiden erilaisista olosuhteista ja tuotantorakenteesta.

Liikekustannus hehtaaria kohti aleni vuonna 1988 vajaan prosentin, mutta tuotantopanosten hintojen nousu nosti kustannuksia vuonna 1989 5 % ja vuonna 1990 7 %. Työkustannus nousi lähes neljänneksen ja myös kone- ja rakennuskustannus sekä muu kustannus nousivat keskimääräistä enemmän. Työkustannuksen kasvu nosti sen osuuden liikekustannuksesta yli 30 %:iin vuonna 1990. Työkustannuksen osuus liikekustannuksesta ei ole 1980-luvulla enää merkittävästi laskenut. Vuonna 1975 vastaava osuus oli vielä 45 %. Työpanos hehtaaria kohti on vähentynyt 1980-luvun alusta yli kolmanneksen, mutta toisaalta työtunnin hinta on noussut 2,7-kertaiseksi.

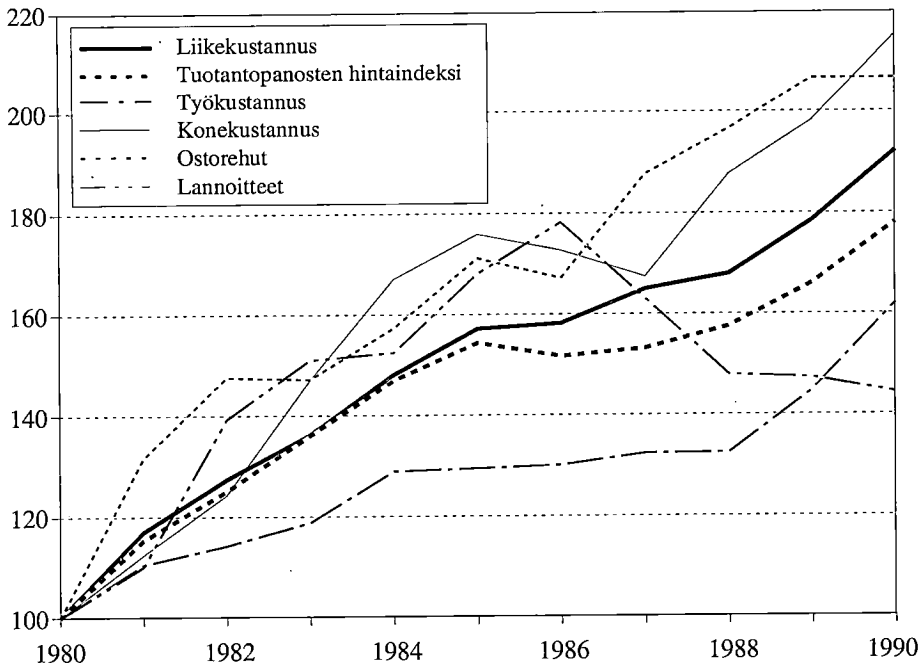
Tarvikekustannuksen kehitys on ollut 1980-luvun puolivälin jälkeen hyvin maltillista. Vuosien 1987 ja 1988 heikot sadot lisäsivät rehujen ostomenoja, mutta lannoitteiden hintojen lasku piti koko tarvikekustannuksen nousun vähäisenä. Ostorehujen osuus

Taulukko XIX. Maatalouden liikekustannus (mk/ha, painotetut keskiarvot) vuosina 1986-1990.

Production expenses of agriculture (FIM/ha, weighted means) in 1986-1990.

Alue	1986 mk/ha	1987 mk/ha	1988 mk/ha	1989 mk/ha	1990 mk/ha
Etelä-Suomi	12 478	12 920	12 918	14 036	15 167
Sisä-Suomi	15 050	15 764	16 351	16 985	18 244
Etelä-Pohjanmaa	13 951	14 801	13 916	14 793	15 393
Pohjois-Suomi	19 956	20 781	22 454	23 429	25 725
Keskimäärin	14 468	15 088	15 352	16 313	17 571

Indeksi 1980=100

Kuvio 15. Maatalouden liikekustannus kirjanpitotiloilla suhdelukuina vuosina 1980-1990.

Production expenses (proportional) of agriculture on bookkeeping farms in 1980-1990.

tarvikkeista on yli puolet ja lannoitteiden vajaa viidennes. Tarvikekustannus aleni hyvinä satovuosina 1989 ja 1990 ja sen osuus liikekustannuksesta putosi 39 %:sta 34 %:iin. Rehukustannus aleni eniten nautakarjatiljoilla, lannoitekustannus puolestaan vilja- ja sikatiloilla.

Kone- ja kalustokustannus ja rakennuskustannus ovat nousseet koko liikekustannusta nopeammin. Konekustannus oli vuonna 1990 yli viidenneksen ja rakennuskustannus runsaan neljänneksen suurempi kuin vuonna 1987. Koneiden kunnossapitomenojen osuus konekustannuksesta on hieman kasvanut. Konekustannus nousi vuonna 1990 keskimäärin 11 %, mikä johtui pääosin poistojen kasvusta. Viljatiljoilla konekustannus nousi viidenneksen ja rakennuskustannus lähes kolmanneksen.

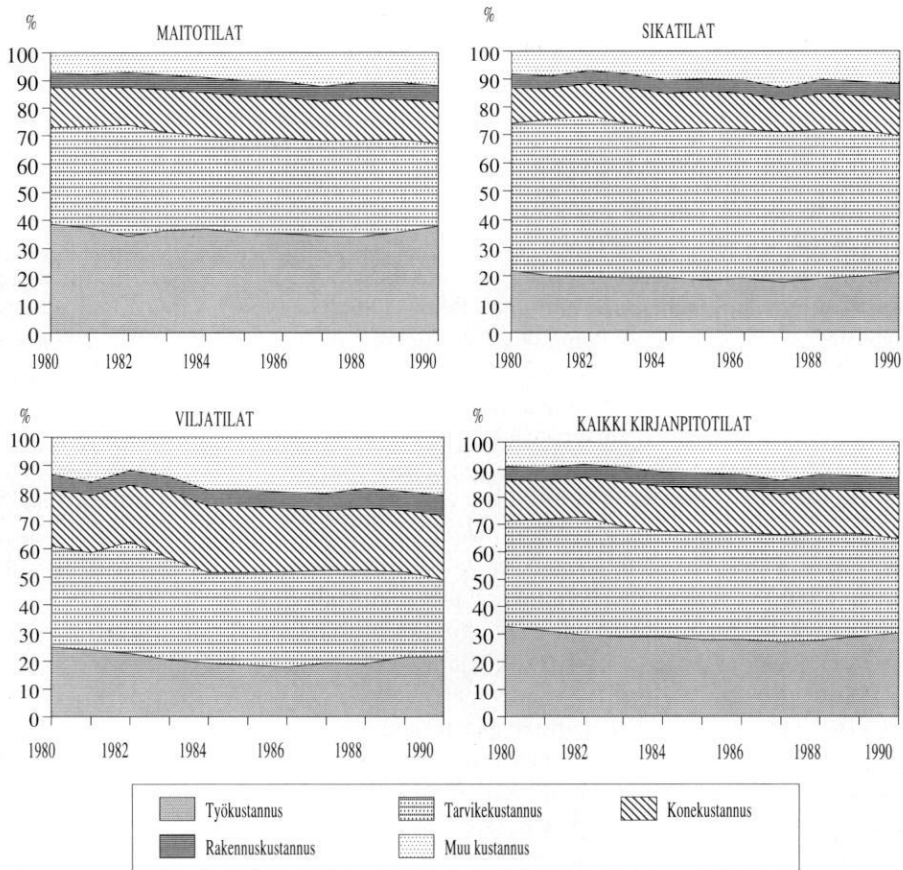
Muu liikekustannus on noussut kustannuseristä suhteellisesti eniten ja sen osuus on noussut 11 %:iin koko liikekustannuksesta.

Liikekustannus hehtaaria kohti on korkein sikatiloilla, joilla se on keskimäärin viidenneksen suurempi kuin maitotiloilla ja lähes kolminkertainen viljatiljoihin verrattuna. Sikatiloilla suuri ostorehukustannus nostaa liikekustannusta, mutta myös kone- ja kalustokustannus ja rakennuskustannus ovat keskimääräistä korkeampia. Vuosina 1989 ja 1990 viljatiljoilla kustannukset nousivat hyvien satojen ja lisääntyneiden investointien seurauksena selvästi keskimääräistä nopeammin.

Taulukko XX. Maatalouden liikekustannus (mk/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitotiloilla vuosina 1988-1990.

Production expenses of agriculture (FIM/ha) by production lines in 1988-1990.

Alue ja tuotantosuunta	1988	1989	1990	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	10-20 ha			20-30 ha		
Maitotilat	17 466	18 691	19 244	13 765	14 381	15 653
Muut nautakarjatilat	13 191	16 427	17 675	12 095	15 608	17 039
Sikatilat	30 411	34 128	36 094	17 954	21 222	21 283
Muut kotieläintilat	17 101	17 725	18 908	14 734	12 194	13 180
Viljatilat	6 424	7 731	7 665	6 178	7 419	8 200
Muut kasvinviljelytilat	11 223	11 586	13 508	11 280	14 259	12 654
Keskimäärin	15 208	17 242	18 271	12 892	14 106	14 794
Sisä-Suomi	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	17 051	19 311	20 483	13 247	13 936	14 638
Muut nautakarjatilat	16 945	17 983	19 589	11 572	12 230	12 669
Sikatilat	18 773	21 700	22 763	14 593	15 254	15 416
Muut kotieläintilat	11 022	14 402	15 641	16 834	14 306	14 205
Kasvinviljelytilat	12 788	14 949	15 400	8 199	9 296	8 901
Keskimäärin	16 525	18 256	19 739	12 484	13 009	13 344
Etelä-Pohjanmaa	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	16 930	21 427	20 222	13 901	14 181	15 346
Muut nautakarjatilat	14 494	17 439	19 229	10 723	11 770	11 799
Sikatilat	28 964	-	-	14 031	15 148	15 541
Muut kotieläintilat	16 132	17 961	17 097	10 093	10 130	13 749
Kasvinviljelytilat	8 171	8 041	8 520	7 844	7 766	8 476
Keskimäärin	16 046	16 235	17 589	11 901	12 376	13 031
Pohjois-Suomi	Keskimäärin					
Maitotilat	15 162	14 941	16 333			
Muut nautakarjatilat	13 783	13 662	13 249			
Sikatilat	25 275	23 516	25 936			
Muut kotieläintilat	11 804	13 426	14 616			
Kasvinviljelytilat	6 373	7 775	8 121			
Keskimäärin	14 866	14 966	15 858			

Kuvio 16. Maatalouden liikekustannus (%) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpito-tiloilla vuosina 1980-1990.

Production expenses of agriculture (%) by production lines in 1980-1990.

2. Työnmenekki

2.1. Ihmistyö

Kannattavuustutkimuksessa seurataan ihmistyön sekä traktori-, puimuri- ja hevostyön käyttöä työlajeittain. Työkirjanpidossa eritellään seuraavat työajit: maatalouden juoksevat työt ja johtotyöt, maatalousomaisuuden ja asuinrakennusten uudistustyöt, metsätaloustyöt, sivuansiotyöt ja yksityistalouden työt (taulukot 13-16).

Kirjanpitotiloilla työtunnit kirjataan päivittäin työkirjaan täysinä tunteina. Ihmistyötunnit jaetaan miesten, naisten ja lasten työtunteihin ja kirjataan erikseen viljelijän, muiden viljelijäperheen jäsenten ja aikapalkkattujen työntekijöiden osalta. Viljelijän työpanos on eritelty tilivuodesta 1990 lähtien isännän ja emännän työtunteihin. Alle 14 vuotiaiden lasten työtunnit muunnetaan ihmistyötunneiksi jakamalla tehdyt työtunnit kahdella. Yli 14 vuotiaat perheenjäsenet puolisoa lukuun ottamatta luetaan palkanmaksuajalta palkkatyövoimaan.

Maatalouden juoksevat työt ovat maatalouden harjoittamiseen liittyviä säännöllisiä töitä. Ne jaetaan kasvinviljelyn, kotieläintalouden ja muihin juokseviin töihin. Kasvinviljelytöihin kuuluvat peltoviljelytyöt, sadon käsittely ja varastointi ja mm. myyntiin liittyvät kuljetukset. Niihin luetaan myös kasvinviljelyrakennusten ja -kaluston sekä viljelysteiden ja ojien kunnossapitotyöt. Kasvinviljelyrakennuksiin luetaan muut talousrakennukset kuin kotieläinsuojat ja niiden yhteydessä olevat rehuvarastot. Kasvinviljelykalustoon luetaan kotieläinkalustoa lukuun ottamatta koko maatalouskalusto.

Kotieläintalouden töitä ovat varsinaisten tuotantotöiden lisäksi kotieläinrakennusten ja -kaluston kunnossapitotyöt, rehujen siirrot varastoista eläimille sekä lautumien aitaustyöt. Maatalouden muihin juokseviin töihin luetaan edellisten ryhmien ulkopuolelle jäävät työt. Niitä ovat mm. asuinrakennuksen korjaus- ja kunnossapitotyöt, tilan käyttöön tulevan poltto- ja tarvepuun hakkuu- ja ajotyöt sekä puutarhatyöt.

Maatalouden johtotöihin luetaan mm. tuotannon suunnittelu, kirjanpito, tuotteiden myynti ja tarvikkeiden osto, kurssit ja koulutus sekä varsinainen työnjohto.

Metsätalouden töitä ovat metsänhoitotyöt ja puutavaran myyntiin liittyvät hankintatyöt. Sivuansiotöitä ovat sekä tilalla tehty sivuansiotointaan kuuluva työ että tilan ulkopuolella tehty satunnainen tai säännöllinen ansiotyö. Sivuansiotöihin on kirjattu vain ne työt, joista korvaus on maksettu työajan perusteella. Yksityistalouden töihin luetaan ruoka- ja kotitaloustyö ja muu viljelijäperheen yksityistalouden hyväksi tehty työ.

Kokonaistyöpanos ja maatalouden juoksevat työt

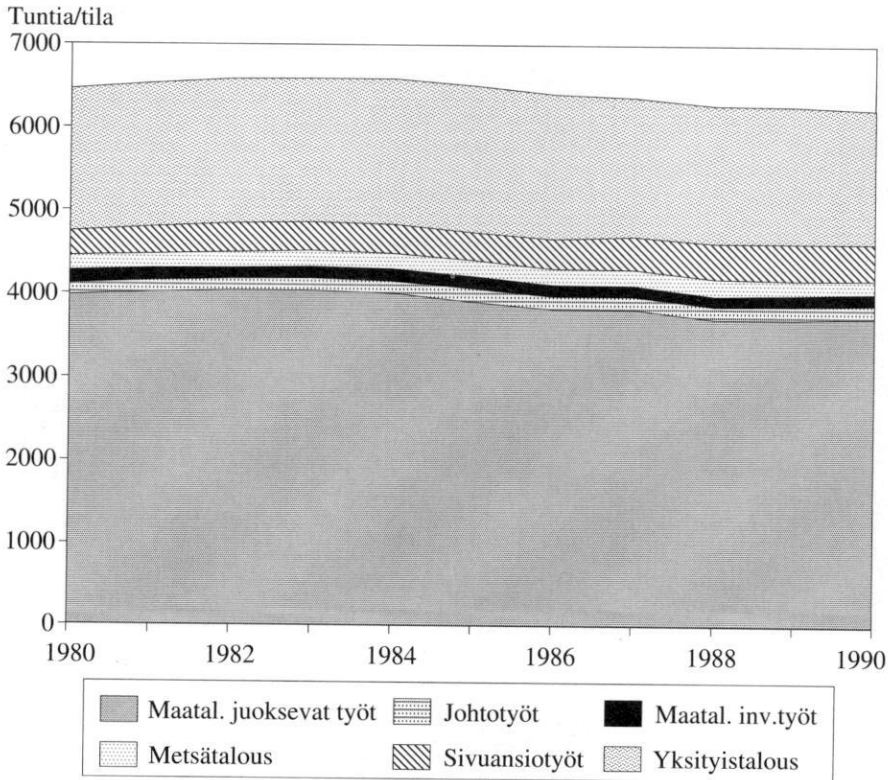
Kokonaistyöpanos kirjanpitotiloilla oli vuosina 1988-1990 keskimäärin 6264 tuntia tilaa kohti. Viime vuosina työmäärä on vähentynyt vajaan prosentin vuodessa. Työpanoksesta noin 60 % on maatalouden juoksevia töitä ja neljäsosa yksityistalouden töitä. Sivuansiotöiden määrä on selvimmin kasvanut ja niiden osuus töistä on noussut 7 %:iin. Metsätöitä on tehty 1980-luvulla 170-200 tuntia vuodessa ja osuus työpanoksesta on pysynyt noin 3 %:ssa.

Aikapalkkattujen työntekijöiden työpanos on vähentynyt kolmanneksen 1980-luvun alusta. Palkkatyön osuus on pudonnut 6 %:iin koko työpanoksesta ja 9 %:iin maatalouden juoksevista töistä. Palkatun työvoiman käyttö on yleistä vasta yli 50 hehtaarin tiloilla, joilla palkkatyön osuus maataloustöistä oli keskimäärin 25 %. Tämän suuruusluokan muilla kotieläin- ja kasvinviljelytiloilla palkkatyön määrä oli 1 500-2 000 tuntia, kun se maito-, sika- ja viljatililla jäi 800-1 000 tuntiin tilaa kohti vuodessa.

Viljelijäperheen kokonaistyöpanos on pysynyt 1980-luvulla lähes ennallaan. Maataloustyö on vähentynyt noin 5 %, sivuansio- ja johtotyön määrä on vastaavasti hieman kasvanut. Viljelijäperhe teki maatalouden juoksevia töitä vuonna 1990 yhteensä 3 411 tuntia, josta isännän osuus oli 55 %, emännän 26 % ja muiden perheenjäsenten 19 %.

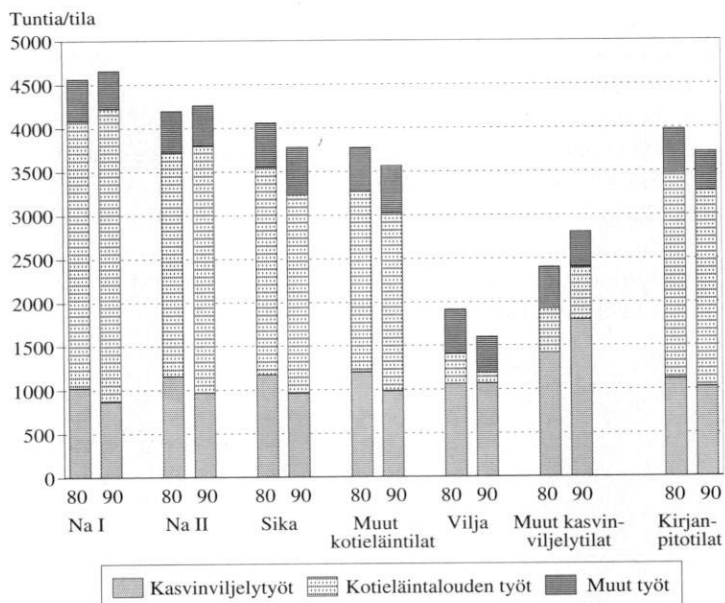
Isännän ja emännän kokonaistyömäärät olivat lähes yhtä suuria, mutta työlajien jakautuma oli erilainen. Isännän töistä oli maataloustöitä 78 % ja emännän vain 38 %. Emännän töistä yli puolet oli kotitaloustöitä.

Kirjanpitotiloilla maatalouden juokseva työpanos hehtaaria kohti on vähentynyt 1980-luvun alusta lähes 3 % vuodessa. Työmenekki hehtaaria kohti riippuu suuresti harjoitetusta tuotannosta ja tilakoosta, mikä pääosin selittää korkeamman työpanoksen Sisä- ja Pohjois-Suomen alueilla. Työpanoksen vähentyminen on ollut suhteellisesti hitainta sika- ja viljatilalla, joilla kuitenkin tilakohtainen työpanos on vähentynyt eniten. Nautakarja- ja muilla kasvinviljelytiloilla maatalouden työpanos tilaa kohti on jopa kasvanut, mikä johtuu tilakoon voimakkaasta kasvusta näissä tilaryhmissä.

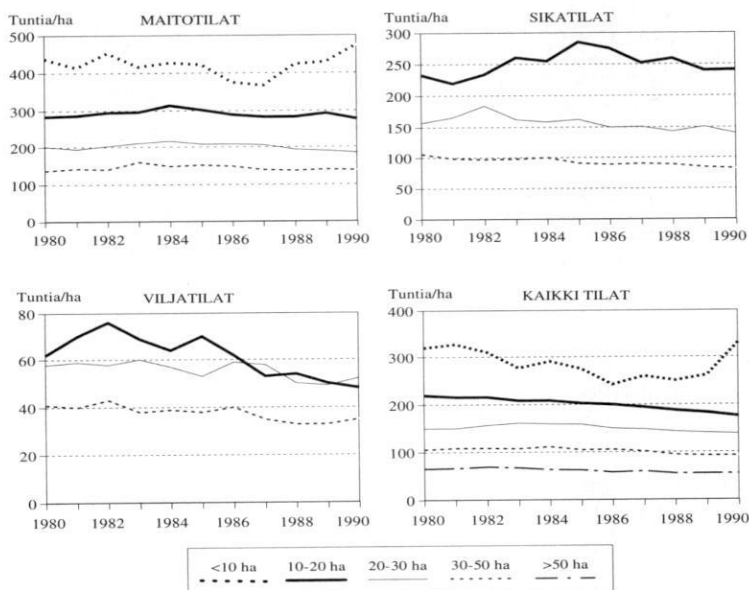
Kuvio 17. Kokonaistyömenekin jakaantuminen työlajeittain (t/tila) kirjanpitotiloilla vuosina 1980-1990.

Total labor input (h/farm) on bookkeeping farms.

Kuvio 18. Maatalouden juoksevien töiden ihmistyönmenekki (t/ha) tilasuuruusluokittain vuosina 1980 ja 1990.

Agricultural work (h/farm) by production lines.

Kuvio 19. Maatalouden juoksevat työt (t/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpito-tiloilla suuruusluokittain vuosina 1980-1990.

Agricultural work (h/ha) on bookkeeping farms by production lines and size classes.

Taulukko XXI. Maatalouden työpanos (t/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitoiloilla vuosina 1988-1990.

Labor input (h/ha) on bookkeeping farms by production lines in 1988-1990.

Alue ja tuotantosuunta	1988	1989	1990	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	10-20 ha			20-30 ha		
Maitotilat	284	293	278	193	189	185
Muut nautakarjatilat	193	209	227	156	183	184
Sikatilat	259	240	241	143	151	140
Muut kotieläintilat	185	186	171	152	141	140
Viljatilat	54	50	48	50	49	52
Muut kasvinviljelytilat	94	89	106	94	118	115
Keskimäärin	188	183	176	144	141	139
Sisä-Suomi	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	246	241	240	164	160	161
Muut nautakarjatilat	242	236	231	121	130	127
Sikatilat	178	197	170	100	96	99
Muut kotieläintilat	142	162	186	117	117	110
Kasvinviljelytilat	149	187	167	67	69	62
Keskimäärin	226	224	222	131	127	126
Etelä-Pohjanmaa	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	230	258	232	158	142	143
Muut nautakarjatilat	181	192	206	148	147	126
Sikatilat	285	-	-	93	104	97
Muut kotieläintilat	191	155	165	100	66	70
Kasvinviljelytilat	64	56	48	54	59	51
Keskimäärin	189	165	174	109	108	101
Pohjois-Suomi	Keskimäärin					
Maitotilat	177	165	169			
Muut nautakarjatilat	161	150	130			
Sikatilat	184	172	172			
Muut kotieläintilat	148	157	161			
Kasvinviljelytilat	53	67	69			
Keskimäärin	169	158	154			

Investointityöt

Omaisuuuden uudistustöissä eritellään talousrakennusten ja salaajitusten hankinta- ja peruskorjaustyöt, uudisviljelytyöt sekä asuinrakennusten hankinta- ja peruskorjaustyöt. Investointeihin käytettävän puutavaran hankintatyöt luetaan myös uudistustöihin.

Palkkaväen uudistustöissä ovat mukana aikapalkkaisten maataloustyöntekijöiden työtunnit, mutta ei urakkapalkkaisten työtunteja. Uudistustöiden urakkapalkat ja yksinomaan uudistustöitä tehneiden aikapalkkattujen työntekijöiden palkat viedään rahaliikkeessä suoraan kyseisen omaisuuden hankintamenoksi.

Investointitöiden määrä kirjanpitotiloilla oli vuosina 1988-1990 keskimäärin 210 tuntia tilaa kohti, josta viljelijäperheen jäsenet tekivät 183 ja palkkaväki 27 tuntia. Talousrakennusten investointitöitä oli keskimäärin 113 tuntia, asuinrakennusten 79 tuntia, salaajitusten yms. 12 tuntia ja uudisviljelyn 5 tuntia tilaa kohti.

2.2. Traktori- ja puimurityö

Konetöissä eritellään omalla ja vuokratulla traktorilla ja puimurilla tehtyt työtunnit. Työkirjanpidossa traktorityön työajit ovat samat kuin ihmistyöllä. Traktorin käyttö talousrakennusten ja salaajitusten investointitöissä luetaan maatalouden juokseviin töihin ja käyttöä vastaava kustannus sisältyy maatalouden vuotuismenoihin. Sen sijaan oman traktorin käyttökustannus asuinrakennusten uudistuksessa ja uudisviljelyssä luetaan näiden omaisuusosien hankintamenoon.

Traktorityötä tehtiin kirjanpitotiloilla vuonna 1990 yhteensä 679 tuntia tilaa kohti, josta vuokrattua 5 tuntia. Maatalouden juoksevien töiden osuus traktorityön määrästä oli 87 %, sivuansiotöiden 6 % ja metsätöiden 5 %. Traktoria kohti kertyi 293 työtuntia. Eniten traktorityötä tilaa ja hehtaaria kohti tehtiin Pohjois-Suomen kirjanpitotiloilla.

Leikkuupuimurityötä kirjanpitotiloilla tehtiin vuonna 1990 yhteensä 44 tuntia tilaa kohti, josta vuokrattua 4 tuntia ja sivuansiotyötä 6 tuntia. Puimuria kohti kertyi keskimäärin 69 puintituntia. Leikkuupuimurien työnmenekki kirjanpitotiloilla on vaihdellut 1,6:sta 2,3:een tuntia hehtaaria kohti riippuen alueesta ja syksyn korjuuoloista (taulukko XXIII).

Vuonna 1990 kaikkiaan 31 kirjanpitotilalla oli oma hevonen. Näillä tiloilla tehtiin hevostyötä yhteensä 37 tuntia tilaa kohti. Vuonna 1980 hevostiloja oli vielä 48 ja hevostyön määrä oli 121 tuntia tilaa kohti.

Taulukko XXII. Maatalouden traktorityö (t/ha) kirjanpitotiloilla alueittain vuosina 1985-1990.

Working hours of tractors (h/ha) by regions in 1985-1990.

Alue	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	19	18	18	18	17	17
Sisä-Suomi	23	23	22	21	21	20
Etelä-Pohjanmaa	20	19	18	19	18	17
Pohjois-Suomi	25	24	24	25	23	22
Keskimäärin	21	21	21	20	19	18

Taulukko XXIII. Leikkuupuimurin työnmenekki (t/ha) puitua hehtaaria kohti kirjanpito-tiloilla alueittain vuosina 1985-1990.
Working hours of combines (h/ha) by regions in 1985-1990.

Alue	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	2,09	1,97	2,17	1,77	1,91	1,93
Sisä-Suomi	2,30	2,13	2,11	1,89	2,00	2,23
Etelä-Pohjanmaa	1,71	1,75	1,72	1,76	1,63	1,83
Pohjois-Suomi	2,18	2,27	1,67	1,92	1,92	2,06
Keskimäärin	2,05	1,97	2,05	1,83	1,91	1,95

VII INVESTOINNIT MAATALOUTEEN JA ASUINRAKENNUKSIIN

Kannattavuustutkimuksessa investoinnit eritellään maatalouden, metsätalouden ja sivuansiotalouden sekä asuinrakennusten ja yksityisirtaimiston investointeihin. Maatalouden investoinnit jaetaan koneisiin ja kalustoon, talousrakennuksiin, salaojituksiin, uudisviljelyyn ja maan ostoon (taulukko 18).

Maatalouden investoinnit sisältävät varsinaisten rahamenojen lisäksi omasta metsästä otetun puutavaran arvon sekä työntekijöiden palkat uudistustöiden osalta. Muiden kuin rahamenojen osuus on keskimäärin 1-2 % investointien arvosta. Puutavara hinnoitellaan paikkakunnan keskimääräisten kantohintojen mukaan. Uudisviljely tarkoittaa pellon raivausta ja pellon arvoa pysyvästi lisääviä perusparannuksia. Sen hankinta-arvoon lasketaan mukaan myös viljelijäperheen työn arvo ja traktorityön kustannus. Asuinrakennusinvestointeihin sisältyvät rahamenot, oman puutavaran arvo, työntekijöiden palkat sekä traktorityön kustannus.

Maatalouden ja asuinrakennusten investointirahamenot on esitetty taulukossa 18 bruttomääräisinä. Luvuista ei ole vähennetty vastaavien omaisuusosien myynnistä saatuja tuloja, hankinta-avustuksia, vakuutuskorvauksia yms. tuloja. Maatalouden investointien nettorahamenot tilasuuruusluokittain on laskettu taulukkoon XXV. Maatalousmaa sisältää sekä uudisviljelyn että maan oston.

Kirjanpitotilojen nettomääräiset investointirahamenot olivat vuosina 1988-1990 keskimäärin 121 700 mk tilaa kohti (vuoden 1990 hintatasossa). Maatalouden osuus rahamenoista oli 68 %, metsätalouden 6 %, sivuansiotalouden 2 % ja yksityistalouden 24 %. Reaaliset investointirahamenot tilaa kohti olivat vuonna 1990 viidenneksen suuremmat kuin 1980-luvun alussa. Maatalouden osuus investointirahamenoista on hieman vähentynyt ja yksityistalouden ja metsätalouden osuudet ovat vastaavasti kasvaneet. Investoinnit kääntyivät kasvuun vuosikymmenen lopussa, jolloin varsinkin maatalouden ja yksityistalouden investointien kasvu oli voimakasta.

Maatalouden investointirahamenot olivat vuosina 1988-1990 keskimäärin 82 900 mk tilaa ja 2 620 mk hehtaaria kohti. Rahamenoista runsaat kaksi kolmasosaa kohdistui koneisiin ja kalustoon ja viidennes talousrakennuksiin. Koneinvestoinneista traktorien ja puumurien osuus oli yhteensä lähes puolet. Koneiden ja rakennusten osuudet investointirahamenoista ovat 1980-luvulla hieman vähentyneet ja maatalousmaan osuus on kasvanut.

Maatalouden investoinnit ovat vaihdelleet 1980-luvulla melko voimakkaasti samalla kun investointiaste on hitaasti laskenut. Vuonna 1988 maatalouden investointirahamenot hehtaaria kohti kasvoivat 16 % edellisestä vuodesta, jolloin ne kadosta johtuen olivat poikkeuksellisen alhaisella tasolla. Vuonna 1989 kasvu jäi 1 %:iin, mutta vuonna 1990 investointirahamenot hehtaaria kohti kasvoivat peräti 20 %. Rahamenot koneiden hankintaan kasvoivat yli viidenneksen ja talousrakennusten hankintaan lähes kolmanneksen. Investoinnit salaojituksiin ovat kasvaneet koko 1980-luvun ajan, mutta kääntyivät laskuun vuonna 1990. Maatalousmaahan investoitiin erittäin voimakkaasti vielä vuonna

Taulukko XXIV. Maatalouden investointirahamenot, omaisuuden myyntitulot, hankinta-avustukset, vakuutuskorvaukset yms. sekä nettorahamenot investointeihin vuosina 1986-1990.

Investment cash expenses, cash receipts for sold property, premiums for acquisition etc. and net cash expenses of investment in agriculture in 1986-1990.

	1986	1987	1988	1989	1990
Investointirahamenot	76 368	74 387	87 348	92 892	110 155
Omaisuuden myyntitulot, vakuutuskorvaukset, avustukset yms.	15 003	14 442	16 305	18 748	20 437
Nettorahamenot	61 365	59 945	71 043	74 144	89 718

Taulukko XXV. Nettorahamenot maatalouden investointeihin (mk/tila) kirjanpitotiloilla tilasuuruusluokittain vuosina 1988-1990.

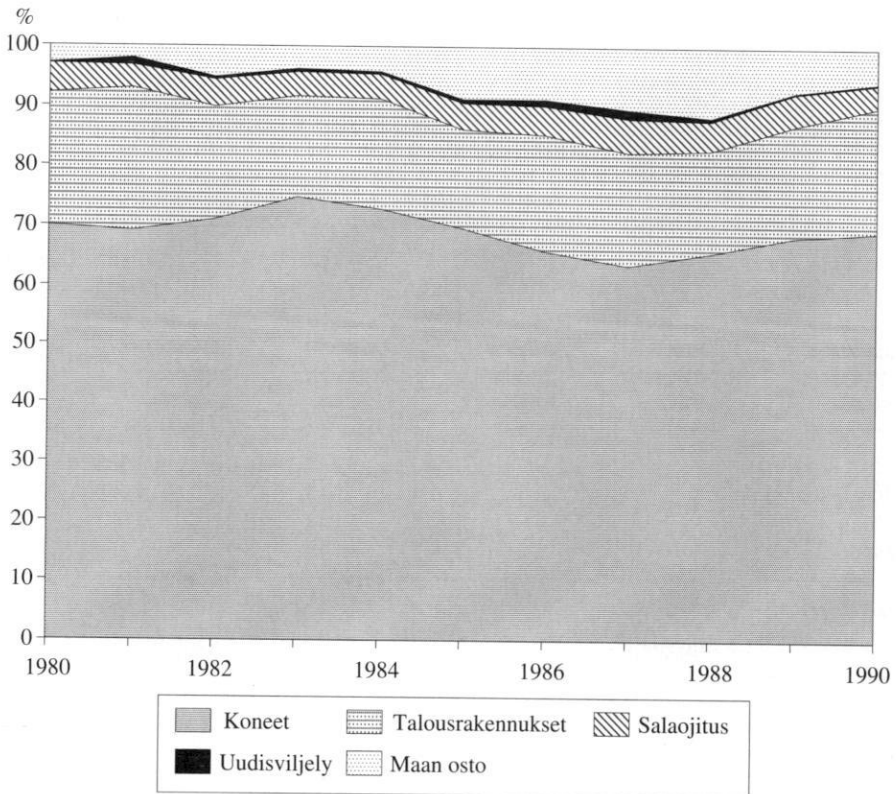
Net cash investment expenses of agriculture (FIM/farm) by farm size classes in 1988-1990.

1988	Tilasuuruusluokka					Keskim.
	I-II	III	IV	V	VI	
Koneet ja kalusto	14 300	30 531	39 155	52 453	99 588	46 689
Talouksrakennukset	330	7 250	16 835	11 997	16 423	12 129
Salaojat	721	1 726	2 925	4 621	8 063	3 606
Maatalousmaa	-895	2 248	7 550	11 284	21 870	8 619
1989						
Koneet ja kalusto	17 560	32 583	45 345	58 070	89 588	50 730
Talouksrakennukset	2 488	9 714	14 613	15 795	18 689	13 837
Salaojat	1 420	1 619	2 843	5 201	9 081	4 002
Maatalousmaa	-2	1 802	3 348	6 923	16 154	5 575
1990						
Koneet ja kalusto	20 748	35 819	52 230	69 583	123 756	62 114
Talouksrakennukset	3 444	8 192	23 058	19 904	27 939	18 781
Salaojat	1 612	2 286	2 721	4 484	6 424	3 585
Maatalousmaa	0	1 030	1 818	8 995	13 884	5 238

1988, jolloin maan oston ja uudisviljelyn osuus maatalouden investointirahamenoista nousi 12 %:iin. Sen jälkeen pellon raivaus on loppunut lähes kokonaan ja pellon ostomenotkin ovat vähentyneet yli kolmanneksen.

Maatalouden investointirahamenot hehtaaria kohti ovat suurimmat pienimmissä tilasuuruusluokissa, joilla investointiaste kuitenkin jää selvästi alhaisimmaksi. Alle 20 peltohehtaarin tiloilla investoidaan suhteellisesti eniten koneisiin ja kalustoon ja vähiten maatalousmaahan. Talusrakennusten osuus investointirahamenoista on korkein keski-
kokoisilla 20-30 peltohehtaarin tiloilla. Lisäpellon hankintaan investoidaan eniten kahdessa suurimmassa tilasuuruusluokassa.

Sikatiloilla maatalouden investointirahamenot hehtaaria kohti olivat vuosina 1988-1990 keskimäärin viidenneksen korkeammat kuin maitotiloilla ja lähes kaksinkertaiset viljatiloihin verrattuna. Investointiaste on kuitenkin alhaisin sikatiloilla ja korkein vilja- ja muilla kasvinviljelytiloilla. Viljatiloihin investoidaan suhteellisesti eniten koneisiin ja kalustoon ja nautakarja- ja sikatiloilla talusrakennuksiin ja maatalousmaahan. Koneiden hankinnan nettorahamenot olivat vuosina 1988-1990 sikatiloilla keskimäärin 2 200 mk, maitotiloilla 1 860 mk ja viljatiloihin 1 330 mk hehtaaria kohti.

Kuvio 20. Maatalouden investointien nettorahamenot (%) kirjanpitotiloilla vuosina 1980-1990.

Net cash investment expenses of agriculture (%) in 1988-1990.

VIII MAATALOUDEN LIIKETULOKSET

Kirjanpitoiltojen liiketulokset tilivuosilta 1988-1990 on esitetty taulukossa 19. Kirjanpitoilat eivät ole edustava otos maan kaikista tiloista, joten niiltä lasketut liiketulokset eivät kuvaa koko maan maatalouden keskimääräisiä tuloksia. Tämän johdosta liiketuloksista on laskettu myös yli kahden hehtaarin tilojen peltoalan osuuksilla eri suuruusluokissa painotetut tulokset. Kirjanpitoilat ovat kooltaan suurempia, maatalouteen voimakkaammin keskittyneempiä ja kotieläinvaltaisempia kuin maatalous keskimäärin. Nautakarja- ja sikatiloja on kannattavuustutkimuksessa enemmän ja kasvinviljelytiloja vähemmän kuin niiden osuus koko maan tiloista edellyttäisi. Kirjanpitoiloilla maatalouden osuus rahatuloista oli vuonna 1988 keskimäärin 78 %, kun verotustietojen mukaan vastaava osuus maan kaikilla tiloilla jäi alle puoleen viljelijäperheiden tuloista.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhdas tuotto on kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotus. Maatalousomaisuutta lisäävät menot ja vieraan pääoman kustannukset eli velkojen korot, maatalousmaan vuokrat ja kiinteistöeläkkeet eivät kuulu liikekustannukseen. Kannattavuustutkimuksessa liikekustannukseen ei lasketa myöskään maatalouden osuutta maksetuista veroista. Maatalouden vero-osuuden selvittäminen on käytännössä osoittautunut vaikeaksi ja tulkinnanvaraiseksi. Kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotus on siten velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto eli liikeylijäämä. Se on koko maatalouspääoman koroksi ja veroihin jäävä osa kokonaistuotosta ja osoittaa maatalouden kannattavuuden pääomien käytön kannalta.

Verotettava puhdas tuotto lasketaan jäännöseränä, joten se vaihtelee suuresti eri vuosina (taulukko XXVI). Pienillä työvaltaisilla tiloilla puhdasta tuottoa ei yleensä synny lainkaan. Vuosina 1985-1988 maatalouden painotettu liikeylijäämä oli negatiivinen, joten näinä vuosina pääomille ei saatu lainkaan korkoa ja myös palkkavaatimuksesta jouduttiin tinkimään. Katovuonna 1987 liikeylijäämä oli negatiivinen kaikilla alueilla ja seuraavanakin vuonna positiivinen vain Etelä-Pohjanmaan alueella. Vuodet 1989-1990 olivat maatalouden kannalta hyviä. Taloudellinen tulos muodostui liikeylijäämällä mitattuna vuonna 1989 koko vuosikymmenen parhaimmaksi.

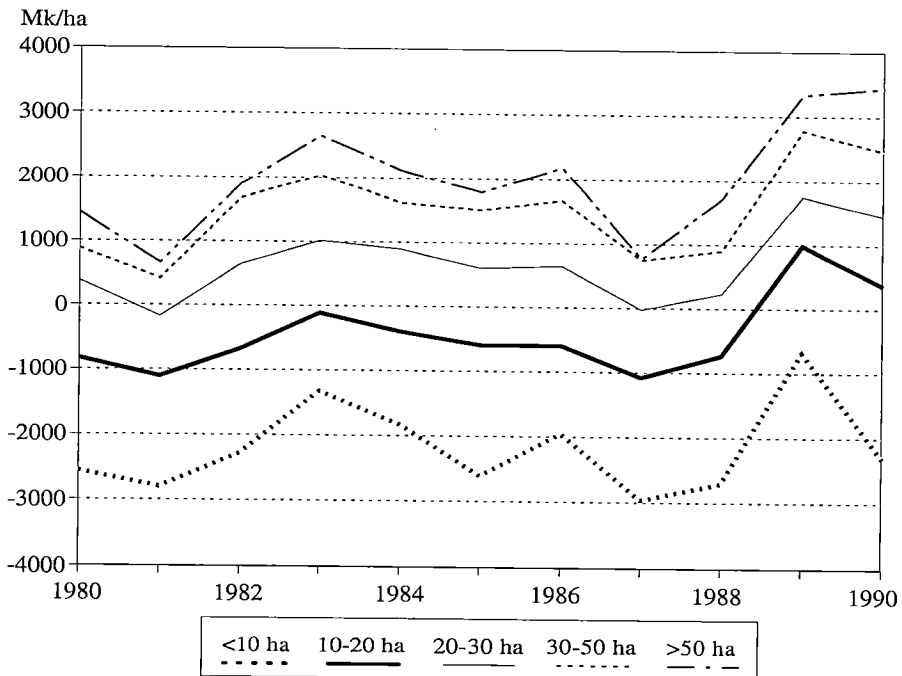
Etelä-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla liikeylijäämä hehtaaria kohti on huomattavasti korkeampi kuin Sisä- ja Pohjois-Suomessa. Liikeylijäämä on noussut Pohjois-Suomessa selvästi nopeammin kuin muilla alueilla, mikä on supistanut alueiden välisiä eroja. Painotettu liikeylijäämä on ollut vuodesta 1986 lähtien alhaisin Sisä-Suomen alueella, jossa harjoitettu maatalous on työvaltaista nautakarjataloutta.

Liikeylijäämä hehtaaria kohti kasvaa selvästi tilakoon suurentuessa (kuvio 21). Alle 10 hehtaarin kirjanpitoiloilla liikeylijäämä oli 1980-luvulla jatkuvasti negatiivinen ja 10-20 hehtaarin tiloillakin positiivinen vain vuosina 1989 ja 1990. Sikatiloilla liikeylijäämä kuitenkin nousee suureksi myös peltoalaltaan pienillä tiloilla eikä se enää kasva suuremmissä tilakokoluokissa. Alle 20 hehtaarin sikatiloilla eläinmäärä on huomattavan suuri ja niillä harjoitetaan usein voimaperäistä porsastuotantoa.

Taulukko XXVI. Maatalouden verotettava puhdas tuotto (mk/ha, painotetut keskiarvot) alueittain vuosina 1985-1990.
Taxable net return of agriculture (FIM/ha, weighted means) by regions in 1985-1990.

Alue	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	384	610	-107	-89	1 840	1 525
Sisä-Suomi	-892	-1 128	-1 746	-1 273	648	-845
Etelä-Pohjanmaa	-713	-162	-949	177	1 738	1 132
Pohjois-Suomi	-1 219	-442	-1 309	-501	1 113	1 016
Keskimäärin	-308	-31	-765	-351	1 466	911

Liikelyläämä hehtaaria kohti on korkein sikatiloilla, muilla kasvinviljely- ja viljatiiloilla ja alhaisin nautakarjatiiloilla. Katovuonna 1987 liikelyläämä putosi eniten kasvinviljely- ja sikatiloilla, mutta niiden tulokset paranivat huomattavasti jo seuraavana vuonna. Vuonna 1989 liikelyläämä nousi keskimäärin 2 457 markkaan hehtaaria kohti ja nousu oli voimakkainta sika- ja viljatiiloilla. Myös maitotiloilla pitkään jatkunut alamäki katkesi vuonna 1989, jolloin liikelyläämä nousi 1 304 markkaan hehtaaria kohti. Vuonna 1990 liikelyläämä putosi hieman kaikissa muissa tuotantosunnissa paitsi viljatiiloilla, joilla liikelyläämä vielä kasvoi hyvän sadon johdosta.

Kuvio 21. Maatalouden verotettava puhdas tuotto (mk/ha) kirjanpitotiloilla tilasuuruusluokittain vuosina 1980-1990.
Taxable net return of agriculture (FIM/ha) by farm size classes in 1980-1990.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan vähentämällä kokonaistuotosta liikekustannus ilman viljelijäperheen palkkavaatimusta. Maatalousylijäämä on viljelijäperheen tekemän maataloustyön palkaksi ja maatalouteen sijoitetun pääoman koroksi jäävä osa kokonaistuotosta. Se sisältää myös maatalouden osuuden maksetuista veroista. Viljelijäperheen yli 14-vuotiaille muille jäsenille kuin viljelijälle ja puolisolle maksetut palkat tilalla tehdystä maataloustyöstä luetaan suoraan liikekustannukseen.

Maatalousylijäämä (painotettu) oli vuosina 1988-1990 koko maassa keskimäärin 6 165 mk hehtaaria ja 86 600 mk tilaa kohti vuoden 1990 hintatasossa. Reaalinen maatalousylijäämä hehtaaria kohti on kasvanut 1980-luvun alusta keskimäärin vajaan prosentin vuodessa, mutta sen vaihtelu on ollut suuri. Vuosina 1989-1990 maatalousylijäämä hehtaaria kohti nousi suuremmaksi kuin kertaakaan 1980-luvulla. Maatalousylijäämä hehtaaria kohti on korkein Pohjois-Suomen alueella, jossa se on myös kasvanut nopeimmin.

Maatalousylijäämä hehtaaria kohti on suurin pienimmissä tilasuuruusluokissa, joissa se on myös kasvanut hieman keskimääräistä nopeammin. Tilasuuruusluokan kasvaessa maatalousylijäämä hehtaaria kohti alenee kotieläintiloilla ja suurenee kasvinviljelytiloilla.

Kirjanpitoiloilla maatalousylijäämä nousi vuosina 1988-1990 keskimäärin 5 470 markkaan hehtaaria ja 172 300 markkaan tilaa kohti vuoden 1990 hintatasossa. Maatalousylijäämä hehtaaria kohti kasvoi vuonna 1989 nimellisesti 56 % ja vuonna 1990 3 %. Maatalousylijäämä nousi eniten yli 50 peltihehtaarin tiloilla, joilla myös pudotus oli suurin vuonna 1987. Tämän suurimman tilakokoluokan tiloista lähes puolet on kasvinviljelytiloja. Vuoden 1989 hyvä sato nosti varsinkin viljatilojen tuloja, mutta myös muissa tuotantosuunnissa maatalousylijäämä nousi voimakkaasti.

Maatalousylijäämä oli vuosina 1988-1990 oli sikatiloilla hehtaaria kohti yli viidenneksen suurempi kuin maitotiloilla ja yli kaksinkertainen viljatiloihin verrattuna. Myös tulon kasvu on sikatiloilla ollut 1980-luvulla selvästi maito- ja viljatiloja nopeampaa. Vuonna 1990 maatalousylijäämä hehtaaria kohti nousi nautakarja- ja viljatiloilla 8-10 %, mutta aleni hieman sikatiloilla.

Taulukko XXVII. Maatalousylijäämä (mk/ha, painotetut keskiarvot) alueittain vuosina 1985-1990.

Farm family income (FIM/ha, weighted means) by regions in 1985-1990.

Alue	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	3 947	4 216	3 597	3 627	6 086	6 339
Sisä-Suomi	4 340	4 329	3 809	4 361	6 670	6 125
Etelä-Pohjanmaa	3 688	4 121	3 368	4 249	5 971	5 687
Pohjois-Suomi	5 282	6 072	5 345	6 306	8 487	8 968
Keskimäärin	4 208	4 543	3 894	4 319	6 586	6 633

Tilaa kohti laskettu maatalousylijäämä nousi kirjanpitotiloilla vuonna 1990 keskimäärin 193 000 mk:aan eli lähes kaksinkertaiseksi katovuoden 1987 tuloon verrattuna (taulukko XXIX). Maatalousylijäämä kasvoi eniten Etelä-Suomen vilja- ja maitotiloilla ja Pohjois-Suomen sikatiloilla. Etelä-Pohjanmaan alueella maatalousylijäämä aleni kaikissa tuotantosuunnissa.

Taulukko XXVIII. Maatalousylijäämä (mk/ha) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitotiloilla vuosina 1988-1990.
Farm family income (FIM/ha) by production lines in 1988-1990.

Alue ja tuotantosuunta	1988	1989	1990	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	10-20 ha			20-30 ha		
Maitotilat	4 444	7 566	8 615	4 221	6 773	7 344
Muut nautakarjatilat	4 231	6 814	8 061	3 541	6 891	7 190
Sikatilat	12 317	15 241	14 380	6 794	9 295	8 015
Muut kotieläintilat	4 569	6 923	7 003	3 894	5 488	6 001
Viljatilat	565	2 730	3 183	1 514	3 270	3 825
Muut kasvinviljelytilat	1 420	5 409	5 131	4 593	3 579	5 677
Keskimäärin	4 118	7 208	7 543	4 189	6 085	6 421
Sisä-Suomi	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	5 340	7 823	8 330	3 758	6 379	6 451
Muut nautakarjatilat	3 946	6 220	7 301	3 421	5 544	5 454
Sikatilat	8 208	12 523	7 371	4 010	7 616	7 729
Muut kotieläintilat	2 753	3 654	2 540	2 261	5 396	4 925
Kasvinviljelytilat	1 137	4 061	3 224	2 151	5 048	3 533
Keskimäärin	4 800	6 991	7 152	3 449	6 126	5 829
Etelä-Pohjanmaa	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	4 080	8 146	6 449	4 299	6 292	6 260
Muut nautakarjatilat	3 660	4 084	5 239	4 189	4 870	5 572
Sikatilat	7 425	-	-	5 618	7 267	6 318
Muut kotieläintilat	5 819	10 893	6 907	4 754	7 396	5 797
Kasvinviljelytilat	2 679	3 883	3 458	3 449	4 739	4 070
Keskimäärin	4 478	6 548	6 126	4 441	6 148	5 592
Pohjois-Suomi	Keskimäärin					
Maitotilat	4 495	5 823	6 684			
Muut nautakarjatilat	4 141	5 358	5 086			
Sikatilat	6 997	9 894	10 659			
Muut kotieläintilat	3 484	3 893	4 085			
Kasvinviljelytilat	2 386	3 586	4 370			
Keskimäärin	4 412	5 904	6 409			

Taulukko XXIX. Maatalousylijäämä (mk/tila) eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitoiloilla vuosina 1988-1990.
Farm family income (FIM/farm) by production lines in 1988-1990.

1988	Maitotilat	Sikatilat	Viljatilat	Kaikki tilat
Etelä-Suomi	105 375	191 038	75 653	121 598
Sisä-Suomi	102 344	144 236	14 749	96 464
Etelä-Pohjanmaa	117 366	191 161	97 498	122 422
Pohjois-Suomi	121 074	149 660	-	116 575
Koko maa	110 308	178 096	73 106	115 236
1989				
Etelä-Suomi	189 623	288 357	176 556	205 623
Sisä-Suomi	172 130	256 041	133 774	165 709
Etelä-Pohjanmaa	201 490	251 947	131 743	177 166
Pohjois-Suomi	163 069	229 619	-	163 547
Koko maa	175 555	269 737	167 292	185 144
1990				
Etelä-Suomi	198 838	278 407	197 702	216 113
Sisä-Suomi	177 953	241 228	128 680	165 549
Etelä-Pohjanmaa	193 696	232 674	113 687	166 965
Pohjois-Suomi	151 097	239 955	-	181 939
Koko maa	186 103	261 701	181 167	193 001

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskerroin saadaan jakamalla maatalousylijäämä viljelijäperheen työkustannuksen ja maatalouteen sijoitetun pääoman korkokustannuksen summalla. Se kuvaa siten miten viljelijäperheen maataloustyön palkkavaatimus ja pääoman korkovaatimus ovat toteutuneet. Jos maatalousylijäämä on yhtä suuri kuin palkka- ja korkovaatimuksen summa, on kannattavuuskertoimen arvo 1,00. Viljelijäperhe saa työlleen maataloustyöntekijöiden käyvän palkkatason mukaisen korvauksen ja maatalouteen sijoitetulle pääomalle 5 %:n korkokannan mukaan lasketun tuoton. Kertomalla palkkavaatimus ja pääoman korkovaatimus erikseen kannattavuuskertoimella, saadaan selville maataloustyölle todellisuudessa saatu palkka ja pääomalle saatu tuotto.

Kirjanpitoilojen tuloksista laskettu kannattavuuskertoimen painotettu arvo oli vuosina 1988-1990 koko maassa keskimäärin 0,85. Maatalousylijäämä oli siten keskimäärin 85 % tavoitteeksi asetetusta työ- ja pääomatulosta. Huonoina satovuosina 1987-1988 maatalousylijäämä jäi kahteen kolmasosaan tavoitteesta, mutta nousi lähemmäksi tavoitetta kahtena seuraavana vuonna.

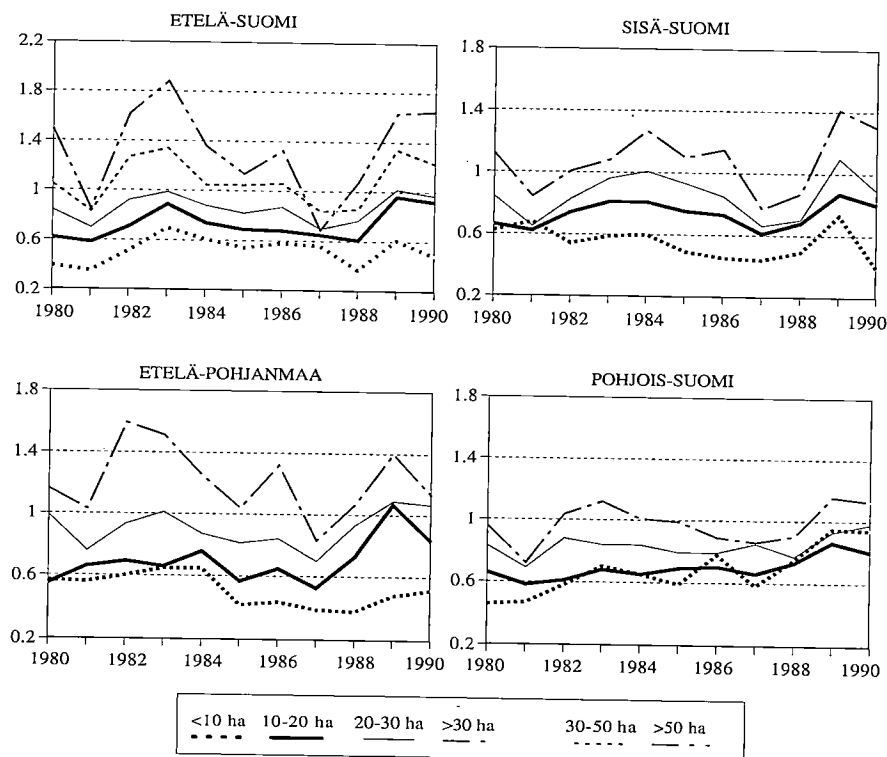
Kirjanpitoiloilla kannattavuuskerroin oli vuonna 1988 keskimäärin 0,83, vuonna 1989 kerroin oli 1,19 ja vuonna 1990 1,11. Maatalousylijäämä ylitti siten tavoitteeksi asetetun tulon selvästi kahtena viime vuotena. Maatalousylijäämä hehtaaria kohti kasvoi

vuonna 1990 vielä runsaat 3 %, mutta työ- ja korkokustannuksen summa kasvoi enemmän eli lähes 11 %. Kustannusten nousu johtui työtunnin hinnan 13 %:n ja pääoman määrän 6 %:n noususta. Palkkavaatimuksen osuus koko palkka- ja korkovaatimuksen summasta nousi vuoden 1988 67 %:sta 70 %:iin vuonna 1990.

Kannattavuuskerroin aleni vuonna 1990 kaikissa tuotantosuunnissa lukuunottamatta viljatiloja, joilla se pysyi ennallaan. Kerroin putosi suhteellisesti eniten pienimmissä tilasuurusluokissa ja sikatiloilla ja toisaalta nousi eniten suurilla viljatiloiilla. Sikatiloilla maatalousylijäämä aleni lähes 6 % ja toisaalta pääoman määrä hehtaaria kohti nousi keskimääräistä enemmän eli 9 %. Viljatiloiilla työkustannuksen osuus koko palkka- ja korkovaatimuksen summasta on vain hieman yli 40 %, joten myös palkkojen nousun vaikutus kannattavuuskertoimeen oli suhteellisesti vähäisempi.

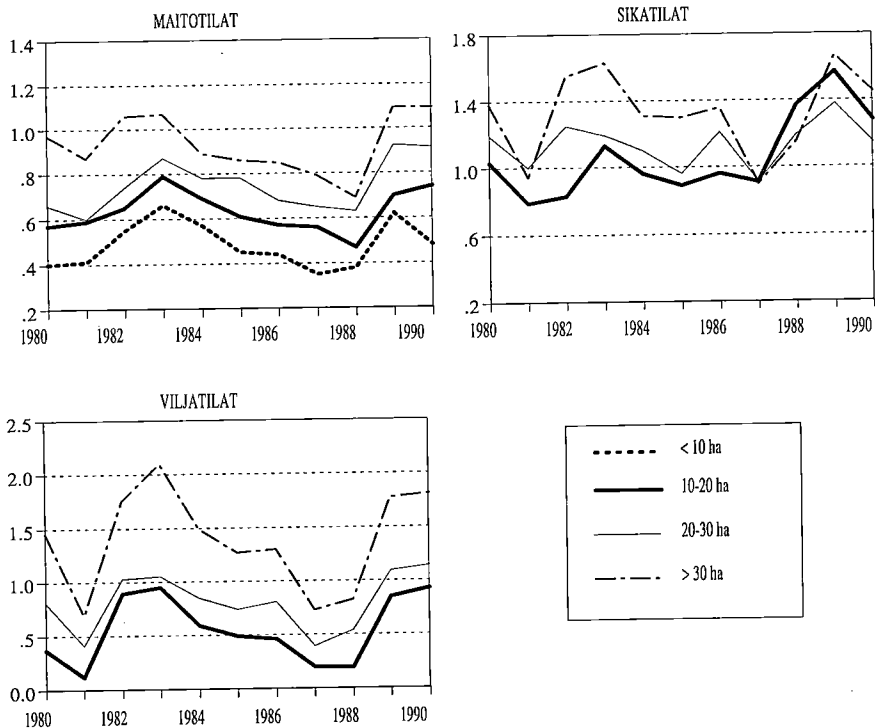
Hyvinä satovuosina suurten sika- ja viljatilojen kannattavuuskerroin nousee huomattavan korkeaksi. Etelä-Suomen alueella jo 10-20 hehtaarin sikatiloilla maatalousylijäämä on yleensä vastannut tavoitetta. Kasvinviljelytiloilla kannattavuuskerroin vaihtelee suuresti, mutta nousee hyvinä satovuosina nopeasti tilasuuruusluokan kasvaessa.

Kannattavuuskerroin ylittää yhden keskimäärin vasta yli 30 peltihehtaarin tiloilla. Maatalousylijäämä jää alle 10 hehtaarin tiloilla keskimäärin puoleen ja 10-20 hehtaarin

Kuvio 22. Kannattavuuskerroin kirjanpito-tiloilla alueittain ja tilasuurusluokittain vuosina 1980-1990.

Coefficient of profitability by farm size classes and regions in 1980-1990.

Kuvio 23. Kannattavuuskerroin maito-, sika- ja viljatiljoilla tilasuuruusluokittain Etelä-Suomen kirjanpitolijoilla vuosina 1980-1990.
Coefficient of profitability by production lines and farm size in South Finland in 1980-1990.

tiloilla 80 %:iin tavoitteesta. Pohjois-Suomen alle 10 hehtaarin kirjanpitolijoilla sikatilojen suuri osuus nostaa luokan kannattavuuskertoimen keskimääräistä korkeammaksi.

Pienillä nautakarjatiljoilla maatalousylittäjä jää Etelä-Suomessa 50-60 %:iin tavoitteesta ja muuallakin maassa päästään vain hieman lähemmäksi tavoitetta. Nautakarjatiljojen kannattavuus on kuitenkin parantunut kannattavuuskertoimella mitattuna 1980-luvulla varsinkin suurimmissa tilakokoluokissa.

Taulukko XXX. Kannattavuuskerroin (painotetut keskiarvot) alueittain vuosina 1985-1990.
Coefficient of profitability (weighted averages) in 1985-1990.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	0,77	0,81	0,70	0,67	1,01	0,95
Sisä-Suomi	0,67	0,64	0,59	0,62	0,90	0,71
Etelä-Pohjanmaa	0,62	0,71	0,60	0,76	1,00	0,90
Pohjois-Suomi	0,67	0,76	0,70	0,76	0,94	0,93
Keskimäärin	0,71	0,75	0,66	0,69	0,97	0,88

Taulukko XXXI. Kannattavuuskerroin eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpitoliloilla alueittain vuosina 1988-1990.

Coefficient of profitability by production lines and regions in 1988-1990.

Alue ja tuotantosuunta	1988	1989	1990	1988	1989	1990
Etelä-Suomi	10-20 ha			20-30 ha		
Maitotilat	0,47	0,70	0,74	0,62	0,92	0,91
Muut nautakarjatilat	0,61	0,83	0,83	0,59	0,93	0,85
Sikatilat	1,37	1,57	1,28	1,19	1,38	1,14
Muut kotieläintilat	0,67	0,90	0,86	0,71	0,91	0,91
Viljatilat	0,19	0,85	0,93	0,54	1,09	1,14
Muut kasvinviljelytilat	0,38	1,15	0,92	1,14	0,74	1,06
Keskimäärin	0,61	0,96	0,92	0,77	1,02	0,97
Sisä-Suomi	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	0,67	0,88	0,83	0,69	1,06	0,97
Muut nautakarjatilat	0,50	0,72	0,74	0,83	1,09	1,01
Sikatilat	1,37	1,73	0,96	1,09	1,83	1,64
Muut kotieläintilat	0,57	0,56	0,33	0,53	1,17	0,95
Kasvinviljelytilat	0,23	0,67	0,56	0,98	1,89	1,40
Keskimäärin	0,65	0,85	0,77	0,79	1,24	1,09
Etelä-Pohjanmaa	alle 20 ha			yli 20 ha		
Maitotilat	0,57	0,88	0,67	0,76	1,08	0,97
Muut nautakarjatilat	0,56	0,54	0,60	0,78	0,82	0,95
Sikatilat	0,78	-	-	1,37	1,53	1,29
Muut kotieläintilat	0,87	1,66	0,92	1,15	1,99	1,37
Kasvinviljelytilat	0,83	1,12	0,97	1,22	1,39	1,21
Keskimäärin	0,69	0,99	0,80	1,02	1,27	1,10
Pohjois-Suomi	Keskimäärin					
Maitotilat	0,97	0,94	0,96			
Muut nautakarjatilat	0,75	0,96	0,90			
Sikatilat	1,06	1,47	1,42			
Muut kotieläintilat	0,69	0,65	0,61			
Kasvinviljelytilat	1,13	1,34	1,49			
Keskimäärin	0,80	1,00	0,99			

Taulukko XXXII. Kannattavuustutkimuksen tuloksia maito-, sika- ja viljailoilta vuosilta 1988-1990.
Results of agriculture from milk production farms, pig farms and grain cultivation farms in 1988-1990.

1988	Maito	Sika	Vilja	Kaikki tilat
Tiloja kpl	404	169	137	1 111
Peltoa ha/tila	26,50	33,33	43,95	30,83
Sato ry/ha	2 558	2 767	2 617	2 732
Maatalousomaisuus mk/ha	28 897	35 534	27 324	29 745
Maatalouden kokonaistuotto mk/ha	13 719	19 224	6 383	12 770
Liikekustannus mk/ha	14 074	16 658	5 623	12 057
Maatalouden juoksevat työt t/ha	180	112	37	119
- kasvinviljelytyöt t/ha	36	29	26	34
- kotieläintyöt t/ha	126	67	2	71
Maatalouden juoksevat traktorityöt t/ha	25	18	11	20
Liikelyljäämä mk/ha	-355	2 566	760	713
Maatalousylijäämä mk/ha	4 163	5 344	1 663	3 738
Kannattavuuskerroin	0,70	1,17	0,73	0,83
1989	Maito	Sika	Vilja	Kaikki tilat
Tiloja kpl	365	161	160	1 091
Peltoa ha/tila	27,79	33,45	41,64	31,81
Sato ry/ha	2 940	3 506	3 579	3 351
Maatalousomaisuus mk/ha	29 200	37 792	28 327	30 860
Maatalouden kokonaistuotto mk/ha	15 939	22 716	8 985	15 080
Liikekustannus mk/ha	14 635	17 810	6 062	12 623
Maatalouden juoksevat työt t/ha	170	111	38	117
- kasvinviljelytyöt t/ha	33	28	25	33
- kotieläintyöt t/ha	120	67	3	69
Maatalouden juoksevat traktorityöt t/ha	23	16	11	19
Liikelyljäämä mk/ha	1 304	4 906	2 923	2 457
Maatalousylijäämä mk/ha	6 314	8 064	4 014	5 819
Kannattavuuskerroin	0,98	1,60	1,60	1,19
1990	Maito	Sika	Vilja	Kaikki tilat
Tiloja kpl	368	156	169	1 072
Peltoa ha/tila	27,25	34,36	41,06	32,07
Sato ry/ha	3 166	3 752	3 967	3 616
Maatalousomaisuus mk/ha	30 880	41 215	30 139	32 756
Maatalouden kokonaistuotto mk/ha	16 968	23 015	10 160	15 772
Liikekustannus mk/ha	15 817	18 892	7 002	13 539
Maatalouden juoksevat työt t/ha	171	110	39	116
- kasvinviljelytyöt t/ha	32	28	26	32
- kotieläintyöt t/ha	123	66	3	70
Maatalouden juoksevat traktorityöt t/ha	23	15	11	18
Liikelyljäämä mk/ha	1 151	4 123	3 158	2 233
Maatalousylijäämä mk/ha	6 823	6 719	4 412	6 013
Kannattavuuskerroin	0,95	1,37	1,60	1,11

IX METSÄTALOUS

Metsätalouden rahatulot kirjanpitotiloilla on esitetty taulukossa 9, rahamenot taulukossa 10, viljelijäperheen ja aikapalkattujen työntekijöiden metsätyöt taulukossa 13 ja maataloustraktorin käyttö metsätaloudessa taulukossa 17.

Metsätalouden rahatuloihin sisältyvät puutavaran myyntitulot, avustukset, vuokrat, metsätuho- ja vakuutuskorvaukset sekä metsätalousomaisuuden myyntitulot. Rahamenoihin luetaan mukaan metsätalouden palkat, metsänhoitomaksu, metsän uudistus- ja hoitomenot, vakuutukset yms. sekalaiset menot sekä metsätalousomaisuuden hankintamenot. Verot, maataloustraktorin menot ja maataloustyöntekijöiden palkat metsätöiden osalta eivät sisälly metsätalouden rahamenoihin. Metsätalouden töihin luetaan metsänhoitotyöt ja puutavaran hankintakauppaan liittyvät työt. Tilalla käytettävän omasta metsästä otetun puutavaran hankintatyöt kuuluvat maatalouden töihin.

Tilan metsästä otettiin puutavaraa omaan käyttöön vuonna 1990 yhteensä 39,4 m³, josta käytettiin maatalouteen 52 %, yksityistalouteen 46 % ja sivuansiotalouteen 2 %. Puutavarasta oli 72 % polttopuuta, 16 % uudistuspuutavaraa ja loput tarvepuuta. Luovutuksiin käytetyn puutavaran arvo oli yhteensä 4238 mk tilaa kohti. Puutavaran arvolla hyvitetään metsätaloutta ja veloitetaan vastaavasti luovutuksen saanutta talousalaa. Puutavaran kantohinta on arvioitu paikkakunnan keskimääräisten kantohintojen mukaan. Puutavaran keskihinta kirjanpitotiloilla oli vuonna 1990 108 mk/m³. Polttopuun hinta oli korkein Pohjois-Suomessa ja uudistuspuutavaran hinta puolestaan Sisä-Suomessa.

Taulukko XXXIII. Puutavaran keskimääräinen kantohinta (mk/k-m³) kirjanpitotiloilla oman puutavaran käytön arvoa määritettäessä.
Average price for standing timber (FIM/m³) for the valuation of usage of own timber on the farm.

Alue	1988		1989		1990	
	Poltto- puu mk/m ³	Uudis- tukset mk/m ³	Poltto- puu mk/m ³	Uudis- tukset mk/m ³	Poltto- puu mk/m ³	Uudis- tukset mk/m ³
Etelä-Suomi	64,22	189,14	68,59	202,27	72,84	205,19
Sisä-Suomi	62,25	192,40	66,04	205,31	72,28	224,31
Etelä-Pohjanmaa	60,09	183,64	67,37	205,14	75,16	220,00
Pohjois-Suomi	56,96	182,34	68,91	189,70	77,74	200,46
Keskimäärin	61,61	185,96	68,11	199,59	74,15	211,43

Kirjanpitolilojen rahatuloista metsätalouden osuus oli vuosina 1988-1990 keskimäärin 8 % ja rahamenoista runsaat 2 %. Maa-, metsä- ja sivuansiotalouden nettorahatuloista metsätalouden osuus oli vuosina 1988-1989 vielä 18 % mutta putosi 15 %:iin vuonna 1990. Osuus vaihtelee suuresti eri alueilla. Sisä-Suomessa metsätulojen osuus nettorahatuloista oli 25 % ja Etelä-Pohjanmaalla ainoastaan 6 %. Metsämaan oston ja metsäteiden rakentamisen investointimenot olivat noin 6 % kaikista investointimenoista.

Metsätalouden nettorahatulot olivat vuonna 1990 tilaa kohti korkeimmat Sisä-Suomessa, jossa ne vielä kasvoivat tulojen muilla alueilla vähentyessä (taulukko XXXIV). Sisä-Suomessa maatalouden muita alueita alhaisempia tuloja on korvattu metsätuloilla ja Etelä-Pohjanmaalla sivuansiotuloilla. Etelä- ja Pohjois-Suomen alueilla on tukeuduttu vahvimmin perinteiseen maatalouteen.

Taulukko XXXIV. Metsätalouden nettorahatulot (mk/tila) alueittain ja tilasuuruusluokittain kirjanpitoliloilla vuosina 1988-1990.
Net cash receipts of forestry (FIM/farm) by regions and farm size classes in 1988-1990.

Tilivuosi 1988	Tilasuuruusluokka				Keskim.
	I-II	III	IV	V-VI	
Etelä-Suomi	6 386	20 052	25 907	47 658	35 321
Sisä-Suomi	30 852	38 926	43 773	45 395	41 852
Etelä-Pohjanmaa	11 987	6 715	12 970	6 472	8 892
Pohjois-Suomi	20 522	14 172	13 987	24 568	17 564
Koko maa	17 514	22 036	26 467	28 580	30 350
Tilivuosi 1989					
Etelä-Suomi	8 785	11 730	35 567	48 291	37 383
Sisä-Suomi	54 064	37 146	50 089	51 936	47 021
Etelä-Pohjanmaa	23 122	15 802	17 843	18 342	17 964
Pohjois-Suomi	8 382	27 833	13 000	22 613	19 688
Koko maa	22 738	23 437	32 205	42 102	33 884
Tilivuosi 1990					
Etelä-Suomi	13 815	15 512	34 906	38 234	32 896
Sisä-Suomi	16 088	39 478	59 821	54 356	50 223
Etelä-Pohjanmaa	7 607	14 766	15 791	3 357	10 182
Pohjois-Suomi	9 293	10 772	12 991	18 814	14 039
Koko maa	11 616	21 570	33 620	34 317	30 379

X OMAN TILAN MAATALOUSTUOTTEIDEN KÄYTTÖ YKSITYISTALOUESSA

Viljelijäperheen ruoka- ja muu kotitalous kuuluvat kannattavuustutkimuksessa yksityistalouteen. Niiden rahamenot sisältyvät yksityistalouden menoihin ja niiden hyväksi tehty työ yksityistalouden työtunteihin.

Tilalla tuotettujen maataloustuotteiden maksuttomat luovutukset yksityistalouteen ja muille talousaloille sisältyvät maatalouden kokonaistuottoon. Luovutukset yksityistalouteen sisältävät myös palkattujen työntekijöiden tilalla tapahtuvan ruokailun osuuden (taulukko 21). Vastaavasti palkkavaen ruokailukustannus sisältyy palkkakustannukseen. Ruokailupäivän hinta oli vuonna 1988 35,00 mk, vuonna 1989 37,00 mk ja vuonna 1990 38,00 mk. Tuotteiden arvo on laskettu tilahintojen mukaan. Tuotteiden ohjeelliset luovutushinnat vuosina 1988-1990 on esitetty taulukossa XXXV. Hinnat perustuvat kunkin vuoden keskimääräisiin tuottajahintoihin.

Maataloustuotteiden luovutusten arvo oli kirjanpitotiloilla vuonna 1990 yksityistalouteen 4 452 mk, eläkeläisille 128 mk ja sivuansiotalouteen 18 mk tilaa kohti. Tuotteiden arvosta maidon osuus oli lähes puolet, lihan osuus vajaa neljännes ja loput kasvinviljely- ja puutarhatuotteita.

Taulukko XXXV. Yksityistalouteen luovutettujen tuotteiden ohjehinnat (mk/kg) kannattavuustutkimuksessa vuosina 1988-1990.
Prices of farm products (FIM/kg) consumed in private household in 1988-1990.

	1988	1989	1990
Vehnä - <i>Wheat</i>	2,41	2,46	2,43
Ruis - <i>Rye</i>	2,91	3,06	3,13
Ohra - <i>Barley</i>	1,72	1,75	1,75
Kaura - <i>Oats</i>	1,65	1,70	1,72
Peruna - <i>Potatoes</i>	1,99	1,40	1,20
Maito - <i>Milk</i>	2,47	2,58	2,85
Naudanliha - <i>Beef</i>	28,57	32,83	32,00
Sianliha - <i>Pork</i>	17,06	17,80	17,65
Lampaanliha - <i>Mutton</i>	28,11	32,50	39,80
Kananmunat - <i>Eggs</i>	9,05	9,30	11,70

Taulukko XXXVI. Omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden luovutus (kg/tila) yksityistalouteen vuosina 1985-1990.
Farm products of the own farm (kg/farm) consumed in private household in 1985-1990.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Vilja - <i>Cereal</i>	135	127	103	89	99	107
Liha - <i>Meat</i>	52	47	45	42	40	41
Peruna - <i>Potatoes</i>	402	384	333	342	340	330
Maito - <i>Milk</i>	896	876	851	764	724	711
Kananmunat - <i>Eggs</i>	11	11	10	8	9	8

TAULUKOT
TILIVUOSI 1988

TABELLER
RÄKENSKAPSÅR 1988

TABLES
BUSINESS YEAR 1988

Taulukko 1. **Maankäyttölajit ha/tila**
Ägoslag ha/gård
Land use categories per farm

Tilivuosi 1988

Alue- ja suuruusluokka ¹⁾		Tilivuoden alussa ⁹⁾							Koko ala ¹⁶⁾
		Kokonais-peltoala ⁸⁾	Puu-tarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Luonnon-laidun ja niitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvulli-nen met-sämaa ¹⁴⁾	Muu ala (ei vesis-töjä) ¹⁵⁾	
Etelä-Suomi ²⁾	I-II	7.74	0.04	7.74	0.49	0.08	22.00	4.51	34.86
	III	15.26	0.04	15.23	0.66	0.09	33.71	4.95	54.86
	IV	24.56	0.07	24.46	0.61	0.17	44.86	8.06	78.23
	V	38.65	0.08	38.39	1.32	0.17	55.94	9.44	105.34
	VI	71.69	0.22	70.72	1.23	0.31	99.43	14.84	186.75
	Keskimäärin	35.67	0.09	35.37	0.97	0.18	55.81	9.08	101.50
Sisä-Suomi ³⁾	I-II	7.87	0.04	7.87	0.38	0.21	50.99	5.89	65.38
	III	15.68	0.05	15.66	0.94	0.19	68.02	7.85	92.71
	IV	24.21	0.04	23.99	0.62	0.26	78.32	7.68	110.91
	V-VI	43.41	0.05	42.87	0.62	0.33	94.06	12.68	150.61
	Keskimäärin	25.89	0.05	25.66	0.70	0.25	77.71	9.02	113.39
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾	I-II	8.01	0.04	8.01	-	-	19.22	7.85	35.12
	III	15.46	0.03	15.46	0.30	0.28	30.94	9.46	56.47
	IV	24.33	0.05	24.22	0.17	0.15	35.12	13.44	73.15
	V-VI	43.64	0.04	43.40	0.27	0.49	50.77	15.85	110.82
	Keskimäärin	27.53	0.04	27.41	0.23	0.29	38.28	12.78	79.03
Pohjois-Suomi ⁵⁾	I-II	8.07	0.04	8.07	-	0.07	94.93	53.70	156.81
	III	15.79	0.04	15.79	0.19	0.74	97.66	57.34	171.76
	IV	24.47	0.02	24.25	0.28	0.72	105.76	50.26	181.29
	V-VI	45.39	0.04	44.24	0.38	1.57	85.15	59.95	191.33
	Keskimäärin	26.42	0.03	26.02	0.26	0.92	96.49	55.53	179.25
Koko maa⁶⁾	Keskimäärin⁷⁾	30.83	0.07	30.54	0.69	0.35	66.76	18.71	117.12

¹⁾Område och storleksklass. ²⁾Södra Finland. ³⁾Inre Finland. ⁴⁾Sydösterbotten. ⁵⁾Norra Finland. ⁶⁾Hela landet. ⁷⁾I medeltal. ⁸⁾Total åkerareal. ⁹⁾Vid årets början. ¹⁰⁾Trädgård. ¹¹⁾Åker. ¹²⁾Äng och naturbete. ¹³⁾Röjningar. ¹⁴⁾Växtlig skogsmark. ¹⁵⁾Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾Totalareal.

¹⁾Regions and size classes. ²⁾South Finland. ³⁾Central Finland. ⁴⁾South Ostrobothnia. ⁵⁾North Finland. ⁶⁾The whole country. ⁷⁾Average. ⁸⁾Arable land in cultivation. ⁹⁾At the start of the year. ¹⁰⁾Garden. ¹¹⁾Arable land. ¹²⁾Pasture and meadow. ¹³⁾Clearings. ¹⁴⁾Forest. ¹⁵⁾The rest of the area. ¹⁶⁾Total.

Taulukko 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri-juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾
Etelä-Suomi	I-II	-	2.3	21.6	21.5	7.2	13.4	0.3	30.1	0.4	3.2
	III	1.6	3.8	28.5	22.1	1.9	3.6	0.1	30.6	2.7	5.1
	IV	1.3	6.8	28.2	20.3	1.7	4.2	0.0	30.0	2.7	4.8
	V	2.1	10.2	35.6	18.4	1.4	3.0	0.0	18.9	2.8	7.6
	VI	3.5	13.1	37.8	14.3	0.9	4.4	0.7	10.4	2.3	12.6
	Keskimäärin	2.4	10.1	34.3	17.5	1.4	3.9	0.3	18.7	2.6	8.8
Sisä-Suomi	I-II	-	-	5.7	11.2	1.2	5.4	0.2	70.0	3.3	3.0
	III	0.9	0.1	21.9	13.4	0.8	0.6	0.6	58.3	1.6	1.8
	IV	0.6	0.3	22.8	14.8	2.6	1.8	0.0	51.4	3.0	2.7
	V-VI	1.4	0.8	29.1	16.7	2.5	1.7	0.2	39.4	3.5	4.7
	Keskimäärin	1.0	0.5	25.3	15.3	2.2	1.6	0.2	47.4	3.0	3.5
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1.5	-	23.7	16.7	1.7	-	0.2	50.2	5.8	0.2
	III	-	-	26.7	20.6	2.8	3.2	0.0	40.5	2.7	3.5
	IV	1.3	0.7	37.2	20.4	3.6	0.8	-	30.5	0.4	5.1
	V-VI	1.0	0.8	41.2	22.1	0.9	1.3	0.0	27.4	1.8	3.5
	Keskimäärin	1.0	0.7	37.6	21.3	1.9	1.4	0.0	30.5	1.7	3.9
Pohjois-Suomi	I-II	-	-	7.1	2.7	5.9	-	0.1	68.2	14.7	1.3
	III	0.1	0.1	12.3	3.3	2.5	-	0.2	77.3	1.9	2.3
	IV	0.3	-	17.9	3.9	1.4	-	0.1	72.6	2.8	1.0
	V-VI	0.8	-	31.9	8.1	1.1	-	0.1	54.9	2.3	0.8
	Keskimäärin	0.5	-	23.4	5.8	1.6	-	0.1	64.9	2.6	1.1
Koko maa	Keskimäärin	1.7	5.8	31.0	15.5	1.6	2.6	0.2	33.0	2.6	6.0

¹⁾Råg. ²⁾Vete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Sockerbeta. ⁷⁾Övriga rotfrukter. ⁸⁾Vall. ⁹⁾Träda. ¹⁰⁾Övrig åkerareal.

¹⁾Rye. ²⁾Wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Other root crops. ⁸⁾Cultivated grass. ⁹⁾Fallow. ¹⁰⁾The rest of the arable land.

Taulukko 3. **Sadot kg/ha**
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants kg/ha

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Kevät- vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri- juuri- kas ⁶⁾	Heinä ⁷⁾	Sato ry/ha ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I-II	-	3 337	2 163	2 273	11 745	30 805	5 555	2 991
	III	1 557	2 866	2 536	2 254	15 190	31 556	4 854	2 635
	IV	1 693	2 655	2 660	2 279	19 371	31 944	4 592	2 776
	V	1 851	2 865	2 717	2 330	22 517	34 855	4 457	2 777
	VI	2 364	2 698	2 783	2 337	21 506	34 514	4 985	2 843
	Keskimäärin	2 100	2 756	2 722	2 313	20 276	33 782	4 672	2 793
Sisä-Suomi	I-II	-	-	1 217	1 347	7 658	33 653	4 305	2 545
	III	1 192	1 428	2 081	1 976	16 650	28 404	4 946	2 580
	IV	1 724	1 812	1 823	1 702	21 038	29 434	4 600	2 481
	V-VI	1 550	1 843	1 995	1 775	24 220	31 777	4 876	2 547
	Keskimäärin	1 526	1 816	1 954	1 781	22 257	30 797	4 763	2 531
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 250	-	1 535	2 025	14 427	-	3 910	1 834
	III	-	-	2 709	2 656	21 918	39 615	4 960	3 016
	IV	2 455	3 373	2 722	2 831	25 276	30 964	5 415	2 924
	V-VI	1 878	3 587	3 139	3 090	19 294	31 415	5 013	3 046
	Keskimäärin	2 064	3 527	2 968	2 960	22 669	34 077	5 015	2 986
Pohjois-Suomi	I-II	-	-	2 392	3 143	14 732	-	3 815	2 109
	III	2 160	3 943	2 011	2 048	17 847	-	4 393	2 461
	IV	1 264	-	2 417	2 512	22 265	-	4 500	2 539
	V-VI	1 969	-	2 507	2 474	21 452	-	4 861	2 639
	Keskimäärin	1 862	3 943	2 436	2 443	19 989	-	4 577	2 565
Koko maa									
Keskimäärin	2 025	2 751	2 603	2 317	20 982	33 464	4 694	2 732	

¹⁾Råg. ²⁾Vårvete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Sockerbeta. ⁷⁾Hö. ⁸⁾Skörd fe/ha.

¹⁾Rye. ²⁾Spring wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Hay. ⁸⁾Yield in food units per hectare.

Taulukko 4. **Varat ja velat mk/tila**
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and liabilities per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Varat ¹⁾							Velat ²⁾		
	Maa-talous ³⁾	Metsätalous ⁴⁾	Asuin-raken-nukset ⁵⁾	Sivu-ansio-talous ⁶⁾	Rahoitus-omai-suus ⁷⁾	Yksityis-talous ⁸⁾	Varat yhteensä ⁹⁾	Yhteen-sä ¹⁰⁾	Va-roista % ¹¹⁾	
Etelä-Suomi	I-II	293 977	154 082	54 761	16 350	126 235	71 575	716 980	85 259	11.9
	III	535 487	221 496	93 125	9 622	88 575	75 758	1024 063	226 705	22.1
	IV	834 995	284 060	142 619	3 851	90 633	79 697	1435 855	390 867	27.2
	V	1263 453	335 703	162 454	9 659	133 860	96 670	2001 799	533 532	26.7
	VI	2156 459	659 205	166 150	37 378	215 838	119 239	3354 269	990 616	29.5
Keskimäärin	1147 856	354 867	141 150	13 567	129 252	91 650	1878 342	508 377	27.1	
Sisä-Suomi	I-II	243 032	396 177	110 363	12 315	60 307	51 938	874 132	178 888	20.5
	III	437 151	409 290	130 725	32 008	87 828	62 653	1159 655	273 868	23.6
	IV	663 773	394 895	164 414	2 219	108 378	72 722	1406 401	382 104	27.2
	V-VI	1057 277	459 392	152 217	36 040	159 373	80 291	1944 590	588 691	30.3
	Keskimäärin	676 480	417 544	146 955	21 497	113 151	70 342	1445 969	393 274	27.2
Etelä-Pohjanmaa	I-II	189 309	73 579	39 025	7 326	74 961	32 700	416 900	30 613	7.3
	III	510 508	122 421	106 007	974	106 530	79 817	926 257	253 722	27.4
	IV	823 911	138 687	100 055	486	120 915	93 067	1277 121	344 417	27.0
	V-VI	1366 469	193 981	198 002	9 558	175 846	114 341	2058 197	714 344	34.7
	Keskimäärin	881 870	148 737	131 654	4 437	132 933	92 126	1391 757	426 638	30.7
Pohjois-Suomi	I-II	299 121	278 362	175 745	25 136	91 096	78 985	948 445	250 727	26.4
	III	467 808	324 619	143 275	4 347	115 228	65 908	1121 185	322 108	28.7
	IV	617 721	217 432	115 613	9 301	119 475	72 895	1152 437	417 835	36.3
	V-VI	969 693	254 291	152 813	4 351	150 025	87 122	1618 295	572 367	35.4
	Keskimäärin	646 066	266 577	139 605	7 539	124 655	75 206	1259 648	418 712	33.2
Koko maa	Keskimäärin	917 060	328 636	141 076	13 102	125 242	83 808	1608 924	456 744	28.4

¹⁾Tillgångar. ²⁾Skulder. ³⁾Jordbruk. ⁴⁾Skogsbruk. ⁵⁾Bostadsbyggnader. ⁶⁾Biförtjänster. ⁷⁾Finansieringstillgångar.
⁸⁾Privatekonomi. ⁹⁾Summa tillgångar. ¹⁰⁾Summa skulder. ¹¹⁾Skulder i % av tillgångar.

¹⁾Assets. ²⁾Liabilities. ³⁾Agriculture. ⁴⁾Forestry. ⁵⁾Dwellings. ⁶⁾By-enterprises. ⁷⁾Current assets. ⁸⁾Private household. ⁹⁾The assets total. ¹⁰⁾The liabilities total. ¹¹⁾Liabilities per cent of assets.

Taulukko 5. **Maatalousomaisuus mk/ha**
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Varastot ¹⁾	Koti-eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Rakennukset ⁴⁾	Salaojitukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	3 193	5 226	5 473	2 170	512	21 428	38 002
	III	3 231	5 069	4 772	3 173	592	18 245	35 082
	IV	3 003	4 764	4 154	3 125	636	18 319	34 001
	V	3 537	4 012	3 964	2 330	577	18 271	32 691
	VI	2 962	2 034	3 268	1 786	647	19 384	30 081
	Keskimäärin	3 197	3 497	3 812	2 334	615	18 723	32 178
Painotettu keskiarvo		3 199	4 230	4 291	2 573	596	18 935	33 824
Sisä-Suomi	I-II	1 318	7 434	7 003	4 266	376	10 465	30 862
	III	2 074	6 157	4 475	4 406	556	10 214	27 882
	IV	2 082	5 667	4 002	4 565	621	10 475	27 412
	V-VI	2 442	4 476	3 454	3 069	594	10 319	24 354
	Keskimäärin	2 235	5 232	3 894	3 822	591	10 351	26 125
	Painotettu keskiarvo		1 900	6 214	5 005	4 205	519	10 353
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 302	3 348	3 620	1 903	208	13 254	23 635
	III	2 537	5 960	4 332	5 125	473	14 590	33 017
	IV	3 980	4 606	5 073	4 397	438	15 367	33 861
	V-VI	2 883	4 153	3 421	2 563	451	17 841	31 312
	Keskimäärin	3 076	4 521	3 988	3 403	445	16 606	32 039
	Painotettu keskiarvo		2 717	4 768	4 186	3 812	410	15 187
Pohjois-Suomi	I-II	1 437	13 235	6 372	8 761	157	7 085	37 047
	III	1 763	8 133	5 084	6 922	446	7 282	29 630
	IV	1 376	7 079	4 543	4 968	341	6 938	25 245
	V-VI	1 316	5 774	3 489	3 034	465	7 286	21 364
	Keskimäärin	1 421	6 784	4 172	4 480	417	7 178	24 452
	Painotettu keskiarvo		1 508	9 108	5 103	6 438	339	7 154
Koko maa								
Keskimäärin		2 707	4 472	3 905	3 074	560	15 027	29 745
Painotettu keskiarvo		2 582	5 525	4 552	3 738	508	14 672	31 577

¹⁾Förråd. ²⁾Husdjur. ³⁾Maskiner och redskap. ⁴⁾Byggnader. ⁵⁾Täckdikning. ⁶⁾Mark. ⁷⁾Summa.
¹⁾Stores. ²⁾Livestock. ³⁾Implements. ⁴⁾Buildings. ⁵⁾Drainage. ⁶⁾Agricultural land. ⁷⁾Total.

Taulukko 6. **Kotieläimiä kpl/tila**
Djurantal per gård
Number of livestock per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Hevo- set ¹⁾	Nautakarja ²⁾			Siat ³⁾		Siipi- karja ⁴⁾	Lam- paat ⁵⁾	Nauta- yksiköi- tä ¹¹⁾	
		Lehmät ⁶⁾	Vasikat ⁷⁾	Muut ⁸⁾	Yli 2 kk ⁹⁾	Alle 2 kk ¹⁰⁾				
Etelä-Suomi	I-II	0.6	2.2	2.7	2.5	-	-	33.0	0.4	5.6
	III	0.0	5.0	3.7	3.1	13.0	8.9	44.7	0.1	15.3
	IV	0.0	6.9	5.1	5.0	23.7	11.6	41.9	0.3	22.9
	V	0.0	6.3	7.1	6.4	43.1	18.5	117.1	0.5	33.9
	VI	0.0	5.3	6.6	8.1	52.9	10.1	269.9	1.5	39.5
	Keskimäärin	0.0	5.9	5.7	5.6	32.7	12.6	109.5	0.5	27.8
Sisä-Suomi	I-II	0.2	3.5	1.6	5.5	1.3	2.7	3.9	3.5	8.0
	III	0.0	7.2	4.8	5.3	8.0	7.4	17.1	0.9	15.9
	IV	0.0	9.8	6.9	7.9	13.5	5.1	28.9	0.4	22.5
	V-VI	0.1	11.3	9.9	11.9	33.2	6.5	76.5	0.2	36.5
	Keskimäärin	0.0	9.0	6.7	8.0	16.5	6.0	37.0	0.7	23.3
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	-	2.4	1.6	2.1	-	-	-	0.5
III		0.0	4.8	3.3	6.0	15.3	7.2	191.4	3.0	20.0
IV		0.0	7.0	3.3	5.4	31.7	10.2	112.2	2.1	27.3
V-VI		0.1	11.0	7.3	7.6	56.0	14.4	51.5	0.4	43.2
Keskimäärin		0.0	7.5	4.6	6.1	33.4	10.1	102.2	1.5	29.1
Pohjois-Suomi		I-II	0.2	3.1	1.5	1.7	48.4	25.0	-	1.2
	III	0.1	9.1	7.5	5.2	5.0	9.3	1.8	1.7	17.6
	IV	0.0	13.0	11.1	6.9	2.5	7.0	0.3	0.1	21.9
	V-VI	-	14.5	16.8	14.0	11.6	6.1	6.2	1.2	32.3
	Keskimäärin	0.1	11.4	10.9	8.0	9.4	8.9	2.4	1.1	23.9
	Koko maa									
Keskimäärin	0.0	7.8	6.8	6.7	24.6	10.2	71.8	0.8	26.1	

¹⁾Hästar. ²⁾Nötboskap. ³⁾Svin. ⁴⁾Fjäderfä. ⁵⁾Fär. ⁶⁾Kor. ⁷⁾Kalvar. ⁸⁾Övrigt nötboskap. ⁹⁾Svin över 2 månader. ¹⁰⁾Grisar under 2 månader. ¹¹⁾Kreatursenheter.

¹⁾Horses. ²⁾Cattle. ³⁾Pigs. ⁴⁾Poultry. ⁵⁾Sheep. ⁶⁾Cows. ⁷⁾Calves. ⁸⁾Other cattle. ⁹⁾Pigs over 2 months. ¹⁰⁾Piglets under 2 months. ¹¹⁾Livestock units.

Taulukko 7. **Kalusto mk/ha**
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Traktorit lisälaitteineen ¹⁾	Puimurit ²⁾	Ajo- ja kuljetuskalusto ³⁾	Kasvinviljelykalusto ⁴⁾	Koti-eläin- kalusto ⁵⁾	Muu maa- talous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	1 510	482	682	2 195	192	412	5 473
	III	1 741	436	452	1 299	381	463	4 772
	IV	1 588	406	459	1 110	305	286	4 154
	V	1 354	670	391	1 025	290	234	3 964
	VI	1 094	545	320	959	158	192	3 268
	Keskimäärin	1 330	555	384	1 047	249	247	3 812
Painotettu keskiarvo	1 471	509	448	1 266	277	320	4 291	
Sisä-Suomi	I-II	3 176	2	672	1 878	796	479	7 003
	III	1 864	358	559	971	262	461	4 475
	IV	1 447	338	534	1 009	372	302	4 002
	V-VI	1 320	390	429	851	189	275	3 454
	Keskimäärin	1 500	359	492	946	275	322	3 894
	Painotettu keskiarvo	2 105	252	570	1 234	433	411	5 005
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 045	248	296	706	118	207	3 620
	III	1 585	216	400	1 051	669	411	4 332
	IV	2 040	381	402	1 374	401	475	5 073
	V-VI	965	510	379	941	335	291	3 421
	Keskimäärin	1 361	427	386	1 063	397	354	3 988
	Painotettu keskiarvo	1 654	322	376	1 040	431	363	4 186
Pohjois-Suomi	I-II	2 664	15	856	1 427	850	560	6 372
	III	1 869	145	858	1 127	662	423	5 084
	IV	1 799	183	693	974	465	429	4 543
	V-VI	1 300	348	432	780	243	386	3 489
	Keskimäärin	1 588	252	600	919	403	410	4 172
	Painotettu keskiarvo	2 004	147	751	1 131	609	461	5 103
Koko maa								
Keskimäärin	1 409	455	440	1 008	294	299	3 905	
Painotettu keskiarvo	1 715	368	512	1 201	388	368	4 552	

¹⁾Traktorer. ²⁾Skördetröskor. ³⁾Kör- och transportinventarier. ⁴⁾Växtodlingsredskap. ⁵⁾Husdjursredskap. ⁶⁾Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾Summa.

¹⁾Tractors. ²⁾Combines. ³⁾Transport implements. ⁴⁾Implements used for plant cultivation. ⁵⁾Implements used for animal husbandry. ⁶⁾Other agricultural implements. ⁷⁾Total.

Taulukko 8. **Rakennukset**
Byggnader
Buildings

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾	Maatalousrakennukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ³⁾	
	mk/ha	%		mk/ha	mk/ha ³⁾		mk/tila ⁴⁾
Etelä-Suomi	I-II	566	26.1	1 604	2 170	16 787	54 761
	III	1 707	53.8	1 466	3 173	48 437	93 125
	IV	1 647	52.7	1 478	3 125	76 748	142 619
	V	1 003	43.0	1 327	2 330	90 029	162 454
	IV	612	34.3	1 174	1 786	128 065	166 150
	Keskimäärin	1 024	43.9	1 310	2 334	83 262	141 150
Painotettu keskiarvo	1 170	45.5	1 403	2 573	73 575	126 424	
Sisä-Suomi	I-II	3 659	85.8	607	4 266	33 597	110 363
	III	2 430	55.2	1 976	4 406	69 081	130 725
	IV	2 819	61.8	1 746	4 565	110 538	164 414
	V-VI	1 699	55.4	1 370	3 069	133 257	152 217
	Keskimäärin	2 236	58.5	1 586	3 822	98 963	146 955
	Painotettu keskiarvo	2 769	65.9	1 436	4 205	75 096	133 852
Etelä-Pohjanmaa	I-II	221	11.6	1 682	1 903	15 241	39 025
	III	2 912	56.8	2 213	5 125	79 249	106 007
	IV	2 032	46.2	2 365	4 397	106 979	100 055
	V-VI	1 284	50.1	1 279	2 563	111 843	198 002
	Keskimäärin	1 695	49.8	1 708	3 403	93 682	131 654
	Painotettu keskiarvo	1 855	48.7	1 957	3 812	80 338	110 673
Pohjois-Suomi	I-II	7 663	87.5	1 098	8 761	70 738	175 745
	III	5 311	76.7	1 611	6 922	109 285	143 275
	IV	3 577	72.0	1 391	4 968	121 572	115 613
	V-VI	1 943	64.0	1 091	3 034	137 718	152 813
	Keskimäärin	3 201	71.5	1 279	4 480	118 372	139 605
	Painotettu keskiarvo	5 120	79.5	1 318	6 438	104 608	149 644
Koko maa							
Keskimäärin	1 681	54.7	1 393	3 074	94 778	141 076	
Painotettu keskiarvo	2 256	60.4	1 482	3 738	80 130	129 313	

¹⁾Djurstallar. ²⁾Övriga byggnader. ³⁾Summa jordbruksbyggnader mk/ha. ⁴⁾Summa jordbruksbyggnader mk/gård. ⁵⁾Bostadsbyggnader mk/gård.

¹⁾Livestock buildings. ²⁾Other buildings. ³⁾The total value of farm buildings marks per hectare. ⁴⁾The total value of farm buildings marks per farm. ⁵⁾Dwellings marks per farm.

Taulukko 9. **Rahatulot mk/tila**
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Sivuanstio- talous ³⁾		Yksityis- talous ⁴⁾		Veron- palautukset ⁵⁾		Yhteensä ⁶⁾
		mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	
Etelä-Suomi	I-II	107 398	51.6	6 960	3.3	68 621	33.0	24 900	12.0	161	0.1	208 040
	III	213 351	65.8	28 811	8.9	53 103	16.4	25 470	7.8	3 457	1.1	324 192
	IV	348 547	78.5	37 088	8.4	39 186	8.8	16 136	3.6	2 846	0.7	443 803
	V	500 067	81.7	43 945	7.2	42 693	7.0	20 754	3.4	4 677	0.7	612 136
	VI	768 174	75.4	94 566	9.3	129 066	12.7	22 739	2.2	4 492	0.4	1019 037
	Keskimäärin	443 009	76.9	47 444	8.2	60 825	10.6	20 933	3.6	3 767	0.7	575 978
Sisä-Suomi	I-II	137 296	59.5	35 482	15.4	37 253	16.1	17 609	7.6	3 121	1.4	230 761
	III	236 639	64.3	53 381	14.5	52 779	14.3	22 567	6.1	2 714	0.8	368 080
	IV	344 539	73.9	59 315	12.7	33 705	7.2	24 592	5.3	4 237	0.9	466 388
	V-VI	554 381	79.9	64 665	9.3	45 310	6.5	24 729	3.6	5 204	0.7	694 289
		Keskimäärin	356 446	73.6	57 346	11.8	43 006	8.9	23 525	4.9	3 970	0.8
Etelä-Pohjanmaa	I-II	64 281	51.0	12 522	9.9	29 712	23.6	18 567	14.7	969	0.8	126 051
	III	261 307	71.5	25 902	7.1	57 527	15.8	18 359	5.0	2 277	0.6	365 372
	IV	404 360	82.0	16 570	3.4	54 182	11.0	16 069	3.2	1 873	0.4	493 054
	V-VI	547 859	86.8	21 743	3.4	41 362	6.6	16 508	2.6	3 775	0.6	631 247
		Keskimäärin	389 292	81.5	20 575	4.3	48 442	10.1	17 045	3.6	2 587	0.5
Pohjois-Suomi	I-II	309 593	76.3	26 597	6.6	35 729	8.8	30 769	7.6	3 007	0.7	405 695
	III	318 024	79.2	31 161	7.8	34 218	8.5	16 658	4.1	1 702	0.4	401 763
	IV	412 589	85.6	24 180	5.0	26 100	5.4	16 882	3.5	2 281	0.5	482 032
	V-VI	562 584	87.6	31 874	5.0	28 173	4.4	16 654	2.6	2 496	0.4	641 781
		Keskimäärin	417 472	84.1	28 770	5.8	30 003	6.0	17 815	3.6	2 215	0.5
Koko maa												
	Keskimäärin	413 350	78.0	42 975	8.1	49 491	9.4	20 455	3.9	3 375	0.6	529 646

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Biförtjänster. ⁴⁾Privatekonomi. ⁵⁾Skatteåterbäring. ⁶⁾Summa
¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾By-enterprises. ⁴⁾Private household. ⁵⁾Tax rebate. ⁶⁾Total.

Taulukko 10. **Rahamenot mk/tila**
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Asuinrakennusten uudistus ³⁾	Sivutaloustalous ⁴⁾	Yksityistalous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot vuokrat ja eläkkeet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾
		mk	%							
Etelä-Suomi	I-II	83 070	44.5	574	2 750	1 727	63 634	29 777	5 167	186 699
	III	167 847	52.7	8 759	7 196	2 364	84 167	33 096	14 887	318 316
	IV	278 896	61.7	11 181	3 338	156	92 811	40 947	24 809	452 138
	V	384 203	61.3	13 228	7 993	4 631	121 459	58 277	36 786	626 577
	VI	663 508	65.2	17 132	13 530	5 035	148 221	84 908	85 663	1017 997
	Keskimäärin		357 746	61.6	12 123	7 461	3 005	109 916	53 013	37 575
Sisä-Suomi	I-II	94 877	42.4	4 630	4 588	1 584	87 922	17 973	12 064	223 638
	III	169 875	49.1	14 455	15 993	2 454	96 812	30 860	15 288	345 737
	IV	293 126	60.1	15 542	5 635	1 249	111 824	37 849	22 654	487 879
	V-VI	428 856	61.6	19 270	15 984	2 259	125 918	65 436	38 365	696 088
	Keskimäärin		280 105	57.8	15 494	11 619	1 923	109 568	42 114	24 109
Etelä-Pohjanmaa	I-II	39 196	32.9	535	2 898	13 196	51 766	9 592	1 935	119 118
	III	201 578	55.3	19 187	14 069	3 988	80 427	30 496	14 806	364 551
	IV	291 082	61.6	3 600	14 856	164	98 977	39 587	23 987	472 253
	V-VI	393 259	60.4	15 271	19 774	3 646	108 642	56 310	54 271	651 173
	Keskimäärin		282 837	59.1	11 683	15 412	3 518	93 559	40 655	30 553
Pohjois-Suomi	I-II	230 443	59.1	6 075	11 074	9 191	100 834	21 450	10 865	389 932
	III	242 152	58.7	16 989	6 169	5 540	99 169	26 609	15 713	412 341
	IV	304 181	60.1	10 193	29 463	7 143	107 297	25 427	22 040	505 744
	V-VI	434 332	65.5	7 306	3 714	1 596	134 699	42 628	38 925	663 200
	Keskimäärin		315 962	61.7	11 206	13 330	5 211	112 038	30 398	23 991
Koko maa										
Keskimäärin		324 503	60.6	12 625	10 389	3 264	108 495	44 815	31 193	535 284

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾Biförtjänster. ⁵⁾Privatekonomi. ⁶⁾Skatter. ⁷⁾Räntor, arrenden och sytning. ⁸⁾Summa.

¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾Investment in dwellings. ⁴⁾By-enterprises. ⁵⁾Private household. ⁶⁾Taxes. ⁷⁾Interests, rents and pensions. ⁸⁾Total.

Taulukko 11. Maatalouden kokonaistuotto mk/ha
 Jordbrukets bruttointäkt mk/ha
 Gross return of agriculture per hectare

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto ¹⁾										Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾	Ohra ja Kaura ¹²⁾
	Maitotalous ⁴⁾	Nautakarja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipikarja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾							
						mk	%						
Etelä-Suomi	I-II	3 545	2 777	222	635	142	7 321	50.3	0	169	989		
	III	4 264	1 671	3 521	449	0	9 905	69.1	72	203	1 208		
	IV	4 101	1 569	3 239	303	18	9 230	69.3	60	373	1 094		
	V	2 235	1 478	3 265	424	7	7 409	62.8	93	560	1 521		
	VI	1 040	888	1 900	639	27	4 494	44.1	227	775	2 117		
	Keskimäärin	2 293	1 298	2 744	487	16	6 838	58.5	135	575	1 639		
Painotettu keskiarvo	3 076	1 621	2 633	477	31	7 838	61.1	93	418	1 394			
Sisä-Suomi	I-II	6 503	3 730	1 513	264	406	12 416	73.2	1	0	142		
	III	7 329	2 793	2 127	177	73	12 499	82.1	30	3	356		
	IV	6 410	2 571	1 895	230	17	11 123	79.4	29	1	352		
	V-VI	3 944	2 322	2 142	282	3	8 693	72.2	59	10	711		
	Keskimäärin	5 414	2 518	2 047	245	28	10 252	76.7	43	6	518		
	Painotettu keskiarvo	6 434	2 968	1 901	228	153	11 684	77.5	25	3	341		
Etelä-Pohjanmaa	I-II	3 045	1 699	-	-	48	4 792	58.1	0	-	865		
	III	4 390	2 309	3 477	1 931	125	12 232	72.8	4	0	1 068		
	IV	4 438	1 331	4 234	694	46	10 743	67.1	96	46	1 623		
	V-VI	3 817	1 376	3 204	195	0	8 592	68.9	56	51	2 033		
	Keskimäärin	4 045	1 512	3 432	579	31	9 599	68.9	57	39	1 754		
	Painotettu keskiarvo	4 027	1 768	2 939	912	66	9 712	68.9	36	21	1 359		
Pohjois-Suomi	I-II	5 494	1 708	20 293	-	184	27 679	81.8	0	-	91		
	III	9 763	3 910	2 193	1	89	15 956	81.8	7	0	299		
	IV	9 360	3 421	969	1	7	13 758	85.0	10	-	439		
	V-VI	5 236	3 163	1 055	18	35	9 507	81.7	37	0	939		
	Keskimäärin	7 326	3 346	1 697	10	41	12 420	82.8	22	0	649		
	Painotettu keskiarvo	7 568	2 998	7 398	4	93	18 061	82.3	11	0	373		
Koko maa													
Keskimäärin	3 888	1 891	2 504	369	25	8 677	67.9	92	321	1 278			
Painotettu keskiarvo	4 644	2 142	3 333	417	71	10 607	70.7	57	203	1 009			

¹⁾Husdjursintäkter. ²⁾Växtodlingsintäkter. ³⁾Övriga intäkter. ⁴⁾Mjölkhushållning. ⁵⁾Nötboskap. ⁶⁾Svin. ⁷⁾Fjäderfä. ⁸⁾Övriga husdjur. ⁹⁾Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾Råg. ¹¹⁾Vete. ¹²⁾Korn och havre. ¹³⁾Hö o.dyl. ¹⁴⁾Potatis. ¹⁵⁾Rotfrukter. ¹⁶⁾Övriga växter. ¹⁷⁾Summa växtodlingsintäkter. ¹⁸⁾Trädgård. ¹⁹⁾Statsbidrag. ²⁰⁾Bostadsförmån. ²¹⁾Övrigt. ²²⁾Summa övriga intäkter. ²³⁾Bruttointäkter totalt.

Kasvinviljelytuotto ²⁾						Muu tuotto ³⁾						Kokonais- tuotto yhteensä ²³⁾
Heinä- yms. ¹³⁾	Peru- na ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Puutar- ha ¹⁸⁾	Valtion avustuk- set ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾		
				mk	%					mk	%	
-	487	1 898	1 369	4 912	33.7	80	904	952	397	2 333	16.0	14 566
50	246	629	505	2 913	20.3	31	516	627	350	1 524	10.6	14 342
50	290	680	538	3 085	23.2	43	312	446	193	994	7.5	13 309
33	393	510	492	3 602	30.6	11	230	324	213	778	6.6	11 789
15	150	932	844	5 060	49.7	69	172	195	193	629	6.2	10 183
30	272	721	641	4 013	34.3	41	251	325	215	832	7.2	11 683
33	304	851	696	3 789	29.5	43	408	490	261	1 202	9.4	12 829
115	84	1 108	516	1 966	11.6	22	1 491	943	132	2 588	15.2	16 970
45	160	246	327	1 167	7.7	25	650	676	206	1 557	10.2	15 223
43	489	298	293	1 505	10.8	17	583	482	293	1 375	9.8	14 003
18	427	399	897	2 521	20.9	11	241	293	285	830	6.9	12 044
33	391	354	588	1 933	14.5	16	453	439	269	1 177	8.8	13 362
62	236	537	458	1 662	11.0	21	834	667	210	1 732	11.5	15 078
340	86	17	59	1 367	16.6	34	848	857	343	2 082	25.3	8 241
11	398	628	562	2 671	15.9	41	1 006	658	199	1 904	11.3	16 807
62	1 451	130	462	3 870	24.2	21	664	391	317	1 393	8.7	16 006
44	156	218	287	2 845	22.8	16	535	321	158	1 030	8.3	12 467
51	524	252	368	3 045	21.9	22	646	402	210	1 280	9.2	13 924
93	540	309	386	2 744	19.5	30	805	563	239	1 637	11.6	14 093
279	776	11	10	1 167	3.5	68	3 439	1 133	333	4 973	14.7	33 819
72	334	36	54	802	4.1	45	1 951	514	233	2 743	14.1	19 501
17	254	1	143	864	5.3	34	1 064	323	141	1 562	9.7	16 184
63	263	38	37	1 377	11.8	21	382	206	147	756	6.5	11 640
56	286	26	71	1 110	7.4	30	954	321	166	1 471	9.8	15 001
124	444	22	55	1 029	4.7	46	1 971	616	230	2 863	13.0	21 953
37	320	490	508	3 046	23.9	33	446	353	215	1 047	8.2	12 770
63	351	565	493	2 741	18.3	37	816	558	242	1 653	11.0	15 001

¹⁾Gross return of animal husbandry. ²⁾Gross return of plant cultivation. ³⁾Other gross return. ⁴⁾Dairy products. ⁵⁾Cattle. ⁶⁾Pigs. ⁷⁾The poultry. ⁸⁾Other animals. ⁹⁾Total. ¹⁰⁾Rye. ¹¹⁾Wheat. ¹²⁾Barley and oats. ¹³⁾Hay. ¹⁴⁾Potato. ¹⁵⁾Root crops. ¹⁶⁾Other plants. ¹⁷⁾Total. ¹⁸⁾Horticulture. ¹⁹⁾State premiums. ²⁰⁾Rents and dwellings. ²¹⁾Rest. ²²⁾Other gross return total. ²³⁾The gross return total.

Taulukko 12. Maatalouden liikekustannus mk/ha
 Jordbrukets driftskostnader mk/ha
 Production expenses of agriculture (except interest claim for total capital) per hectare

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Työkustannus ¹⁾					Tarvikekustannus ³⁾				
		Pal- kat ⁸⁾	Viljelijäperheen ⁹⁾		Yhteensä ¹²⁾		Koti- eläin- kustan- nus ²⁾	Osto- rehut ¹³⁾	Ostosie- menet- yms. ¹⁴⁾	Osto- lannoit- teet ¹⁵⁾	Kuivaus- kasvinsuo- jelu yms. ¹⁶⁾
			Juoksevat työt ¹⁰⁾	Johto- työt ¹¹⁾	mk	%					
Etelä-Suomi	I-II	105	6 585	285	6 975	38.4	342	2 333	329	979	502
	III	249	4 756	228	5 233	34.4	385	2 960	372	847	295
	IV	166	3 619	153	3 938	30.5	319	2 488	355	820	271
	V	219	2 239	123	2 581	24.1	222	2 366	363	802	245
	VI	490	1 049	96	1 635	19.3	110	1 674	399	815	264
	Keskimäärin	313	2 274	128	2 715	25.4	211	2 174	376	815	263
Painotettu keskiarvo	250	3 543	173	3 966	30.7	278	2 405	365	845	303	
Sisä-Suomi	I-II	231	7 785	264	8 280	40.7	540	4 470	312	792	289
	III	221	5 470	201	5 892	36.6	459	2 835	426	953	141
	IV	255	3 866	183	4 304	30.2	458	2 820	385	887	165
	V-VI	597	2 304	144	3 045	27.0	268	2 305	467	856	180
	Keskimäärin	410	3 505	169	4 084	30.7	369	2 614	430	883	170
	Painotettu keskiarvo	283	5 425	209	5 917	36.2	456	3 250	390	879	196
Etelä-Pohjanmaa	I-II	262	4 517	199	4 978	46.4	271	892	276	438	115
	III	210	4 773	173	5 156	30.5	348	4 408	398	802	243
	IV	256	3 562	134	3 952	26.9	245	3 791	590	920	267
	V-VI	261	2 254	98	2 613	24.6	238	2 622	428	731	293
	Keskimäärin	252	3 024	121	3 397	26.9	256	3 149	462	783	274
	Painotettu keskiarvo	241	3 919	153	4 313	31.0	286	3 224	427	746	235
Pohjois-Suomi	I-II	57	10 185	280	10 522	30.0	798	14 044	196	825	59
	III	122	6 475	218	6 815	33.7	503	5 608	286	1 020	63
	IV	224	4 634	121	4 979	30.5	531	4 511	310	1 032	86
	V-VI	223	2 656	99	2 978	27.1	281	2 775	334	890	67
	Keskimäärin	200	4 145	132	4 477	30.1	410	4 095	314	955	71
	Painotettu keskiarvo	139	6 609	198	6 946	30.9	562	7 531	271	939	67
Koko maa											
Keskimäärin	305	2 889	136	3 330	27.6	278	2 677	383	848	214	
Painotettu keskiarvo	237	4 489	181	4 907	32.0	362	3 559	364	852	232	

¹⁾Arbetskostnader. ²⁾Husdjurskostnader. ³⁾Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾Kostnader för maskiner och redskap. ⁵⁾Byggnadskostnader. ⁶⁾Övriga driftskostnader. ⁷⁾Summa driftskostnader. ⁸⁾Löner. ⁹⁾Brukarfamiljens arbete. ¹⁰⁾Jordbrukets löpande arbeten. ¹¹⁾Driftsledararbete. ¹²⁾Summa arbetskostnader. ¹³⁾Köpt foder. ¹⁴⁾Köpt utsäde o.dyl. ¹⁵⁾Handelsgödsel. ¹⁶⁾Torkning, växtskydd o.dyl. ¹⁷⁾Bränsle och smörjmedel. ¹⁸⁾Elavgifter. ¹⁹⁾Summa förnödenheter. ²⁰⁾Avskrivning. ²¹⁾Reparation och underhåll. ²²⁾Inköp av småredskap. ²³⁾Hyra för redskap. ²⁴⁾Summa maskiner och redskap. ²⁵⁾Byggnadsavskrivning. ²⁶⁾Underhåll. ²⁷⁾Summa byggnadskostnader.

Poltto- ja voitelu- aineet ¹⁷⁾	Sähkö- maksut ¹⁸⁾	Yh- teen- sä ¹⁹⁾	Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾					Rakennukset ⁵⁾				
			Pois- to ²⁰⁾	Korjaus- kunnossa- pito ²¹⁾	Pienka- luston osto ²²⁾	Kaluston vuokra- käyttö ²³⁾	Yh- teen- sä ²⁴⁾	Pois- to ²⁵⁾	Kor- jaus ²⁶⁾	Yh- teen- sä ²⁷⁾	Muu kus- tannus ⁶⁾	Liikekus- tannus ⁷⁾
569	466	5 178	1 369	448	89	464	2 370	386	393	779	2 512	18 156
429	426	5 329	1 129	519	122	402	2 172	429	266	695	1 394	15 208
350	368	4 652	1 165	467	103	265	2 000	520	230	750	1 233	12 892
314	269	4 359	1 215	366	85	137	1 803	390	203	593	1 160	10 718
289	204	3 645	979	355	60	99	1 493	266	200	466	1 114	8 463
322	276	4 226	1 112	393	82	169	1 756	370	213	583	1 185	10 676
382	344	4 644	1 162	434	94	268	1 958	402	251	653	1 419	12 918
356	559	6 778	1 490	404	136	447	2 477	715	270	985	1 281	20 341
325	468	5 148	1 210	538	116	414	2 278	783	235	1 018	1 285	16 080
331	379	4 967	1 142	514	167	343	2 166	746	238	984	1 363	14 242
284	292	4 384	1 090	448	99	165	1 802	429	146	575	1 215	11 289
308	358	4 763	1 137	485	125	274	2 021	602	195	797	1 277	13 311
330	454	5 499	1 265	481	129	376	2 251	706	234	940	1 288	16 351
446	253	2 420	571	217	60	446	1 294	335	346	681	1 087	10 731
417	489	6 757	1 426	396	130	450	2 402	725	285	1 010	1 237	16 910
421	293	6 282	1 444	350	150	299	2 243	575	170	745	1 222	14 689
331	227	4 632	1 109	377	63	174	1 723	405	153	558	873	10 637
370	284	5 322	1 231	369	95	254	1 949	496	181	677	1 020	12 621
406	344	5 382	1 202	347	108	357	2 014	549	242	791	1 130	13 916
559	723	16 406	2 378	415	379	741	3 913	1 468	356	1 824	1 542	35 005
400	483	7 860	1 661	551	169	332	2 713	900	247	1 147	1 178	20 216
346	336	6 621	1 558	428	152	250	2 388	663	188	851	938	16 308
226	201	4 493	1 189	367	72	180	1 808	413	155	568	827	10 955
302	307	6 044	1 417	421	121	242	2 201	604	187	791	943	14 866
409	480	9 697	1 782	453	214	417	2 866	946	253	1 199	1 184	22 454
321	297	4 740	1 179	412	98	210	1 899	464	202	666	1 144	12 057
380	389	5 776	1 292	433	123	328	2 176	576	247	823	1 308	15 352

¹⁷⁾Labour cost. ¹⁸⁾Livestock cost. ¹⁹⁾Cost of purchased supplies. ²⁰⁾Cost of implements. ²¹⁾Cost of buildings. ²²⁾Other cost. ²³⁾The production expenses of agriculture total. ²⁴⁾Wages paid. ²⁵⁾Imputed wage of farmer and his family. ²⁶⁾Agricultural work. ²⁷⁾Management work. ²⁸⁾The labour cost total. ²⁹⁾Commercial fodder. ³⁰⁾Commercial seeds etc. ³¹⁾Fertilizers. ³²⁾Plant protection, drying of grain etc. ³³⁾Fuels and lubricants. ³⁴⁾Electricity. ³⁵⁾The cost of purchased supplies total. ³⁶⁾Depreciation. ³⁷⁾Maintenance. ³⁸⁾Purchase of tools. ³⁹⁾Rents of implements. ⁴⁰⁾The cost of implements total. ⁴¹⁾Depreciation of buildings. ⁴²⁾Maintenance of buildings. ⁴³⁾The cost of buildings total.

Taulukko 13. **Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työt t/tila**
Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete,
timmar/gård
Working hours per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja yhteensä t/tilat ¹⁾								Niistä metsätöitä t/tila ²⁾	
		Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijä- perhe ³⁾	Palkka- väki ⁴⁾
		Johtotyö ⁵⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾		
Etelä-Suomi	I-II	82	1 936	2 223	-	10	-	-	66	-
	III	128	2 630	2 426	21	104	20	-	172	0
	IV	139	2 984	2 783	24	116	60	-	184	5
	V	176	2 990	2 578	22	297	123	-	199	22
	VI	256	2 687	2 584	46	1 131	366	15	168	128
	Keskimäärin	169	2 826	2 592	26	359	128	3	179	33
Sisä-Suomi	I-II	77	2 454	2 051	17	28	-	-	143	-
	III	117	2 899	2 810	58	140	19	-	239	12
	IV	164	3 099	3 023	30	296	55	-	233	28
	V-VI	231	3 188	2 737	53	871	231	4	201	44
	Keskimäärin	162	3 018	2 809	44	392	90	1	219	25
Etelä-Pohjanmaa	I-II	59	1 461	1 553	-	-	89	-	46	-
	III	99	2 499	2 504	3	85	64	-	80	0
	IV	121	2 741	2 628	27	170	64	-	86	8
	V-VI	159	3 078	2 786	36	300	123	1	105	3
	Keskimäärin	124	2 691	2 562	22	180	87	1	88	4
Pohjois-Suomi	I-II	83	2 801	3 364	31	10	-	-	208	-
	III	128	3 196	2 877	41	46	29	-	226	2
	IV	109	3 341	3 149	48	188	58	-	155	15
	V-VI	167	3 749	3 139	137	339	116	-	229	13
	Keskimäärin	130	3 370	3 077	70	172	61	-	203	9
Koko maa										
Keskimäärin	155	2 961	2 732	38	310	102	2	182	23	

¹⁾Alla arbeten t/gård. ²⁾Därav skogsarbeten, manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna. ⁵⁾Driftsledararbete. ⁶⁾Män. ⁷⁾Kvinnor. ⁸⁾Barn.

¹⁾The working hours total per farm. ²⁾Of which forest work hours per farm. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour. ⁵⁾Management work. ⁶⁾Men. ⁷⁾Women. ⁸⁾Children.

Taulukko 14. Maatalouden juoksevat työt t/ha
 Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
 Agricultural work, hours per hectare

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾		Yhteensä ihmistyötä t/ha ³⁾	Urakkapalkat mk/ha ⁴⁾
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	Miehet ⁵⁾	Naiset ja lapset ⁸⁾		
Etelä-Suomi	I-II	171	78	-	1	-	250	54
	III	124	56	1	7	0	188	82
	IV	95	43	0	5	1	144	16
	V	62	24	0	7	2	95	16
	VI	29	10	0	12	5	56	14
	Keskimäärin	62	26	0	9	2	99	21
Painotettu keskiarvo	94	41	0	7	1	143	38	
Sisä-Suomi	I-II	207	89	1	4	-	301	180
	III	142	68	1	7	0	218	73
	IV	98	50	0	8	2	158	32
	V-VI	58	29	1	19	3	110	35
	Keskimäärin	89	44	0	13	2	148	44
	Painotettu keskiarvo	142	65	1	8	1	217	92
Etelä-Pohjanmaa	I-II	108	63	-	-	11	182	44
	III	129	52	0	4	3	188	85
	IV	95	41	2	7	2	147	13
	V-VI	62	24	0	7	2	95	36
	Keskimäärin	81	34	1	7	1	124	37
	Painotettu keskiarvo	103	46	0	5	4	158	50
Pohjois-Suomi	I-II	227	161	2	1	-	391	40
	III	159	84	2	2	1	248	27
	IV	113	62	1	6	2	184	27
	V-VI	69	31	2	6	2	110	23
	Keskimäärin	106	54	2	6	1	169	26
	Painotettu keskiarvo	156	94	2	3	1	256	30
Koko maa								
Keskimäärin	74	34	0	8	3	119	27	
Painotettu keskiarvo	115	55	1	6	2	179	49	

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Acordlöner mk/ha. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.
⁸⁾ Kvinnor och barn.
¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Piece wages marks per hectare. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.
⁸⁾ Women and children.

Taulukko 15. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt
Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomibygnader och täckdikning o.dyl.
The share of agricultural work and the investment works in farm buildings and drainage etc.

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt it/tila ²⁾	
		Kasvinviljelytyöt ³⁾	Kotieläintalouden työt ⁴⁾	Muut maatal. juoks.työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾	Palkkaväki ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	478	1 233	229	1 940	-	-
	III	696	1 756	402	2 854	55	3
	IV	1 004	2 067	443	3 514	147	4
	V	1 238	1 903	478	3 619	118	18
	VI	1 761	1 555	748	4 064	93	52
	Keskimäärin		1 147	1 828	495	3 470	104
Sisä-Suomi	I-II	587	1 548	214	2 349	16	-
	III	749	2 208	409	3 366	77	2
	IV	971	2 402	419	3 792	198	53
	V-VI	1 636	2 626	506	4 768	64	19
	Keskimäärin		1 066	2 345	427	3 838	109
Etelä-Pohjanmaa	I-II	373	957	137	1 467	33	-
	III	675	1 869	363	2 907	88	8
	IV	954	2 071	468	3 493	34	5
	V-VI	1 089	2 564	440	4 093	73	10
	Keskimäärin		880	2 102	402	3 384	62
Pohjois-Suomi	I-II	504	2 158	489	3 151	1	-
	III	820	2 653	466	3 939	124	124
	IV	905	3 140	460	4 505	91	21
	V-VI	1 250	3 111	560	4 921	176	36
	Keskimäärin		947	2 902	491	4 340	118
Koko maa							
Keskimäärin		1 058	2 183	470	3 711	104	19

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾Investeringsarbeten för ekonomibygnader och täckdikning o.dyl., manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Växtodlingsarbeten. ⁴⁾Arbeten för husdjurskötsel. ⁵⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾Summa. ⁷⁾Brukarfamiljen. ⁸⁾Löntagarna.

¹⁾Agricultural works, human hours per farm. ²⁾Investment works in farm buildings and drainage etc., human hours per farm. ³⁾Works in plant cultivation. ⁴⁾Works in animal husbandry. ⁵⁾Other agricultural works. ⁶⁾Total. ⁷⁾Farm family. ⁸⁾Hired labour.

Taulukko 16. **Sivuansio- ja yksityistalouden työt t/tila**
Biförtjänst- och privatekonomiskt arbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Sivuansiotyöt ¹⁾				Yksityistalouden työt ²⁾			
		Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾	Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I-II	423	470	-	-	122	1 148	-	-
	III	386	330	0	0	105	1 230	0	13
	IV	236	221	0	3	81	1 489	5	15
	V	210	181	2	6	60	1 474	4	21
	VI	219	201	0	8	71	1 669	7	47
	Keskimäärin	259	233	1	4	78	1 459	4	22
Sisä-Suomi	I-II	373	227	-	-	253	1 125	8	0
	III	204	193	2	4	124	1 551	21	13
	IV	164	198	-	12	132	1 586	12	20
	V-VI	186	126	-	37	156	1 366	15	32
	Keskimäärin	197	178	1	16	145	1 482	15	20
Etelä-Pohjanmaa	I-II	419	229	-	-	101	799	-	-
	III	168	461	1	1	79	1 240	-	21
	IV	166	206	-	1	107	1 418	0	10
	V-VI	156	195	-	3	43	1 525	14	35
	Keskimäärin	184	272	0	1	76	1 358	5	21
Pohjois-Suomi	I-II	533	141	-	-	112	1 871	6	-
	III	198	129	-	-	103	1 385	11	9
	IV	169	101	-	3	37	1 522	10	8
	V-VI	129	56	-	17	103	1 643	40	35
	Keskimäärin	195	100	-	6	83	1 540	19	15
Koko maa									
Keskimäärin	225	199	0	7	93	1 470	10	20	

¹⁾Biförtjänstarbeten. ²⁾Privatekonomiska arbeten. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna, manuell arbetstimmar/gård. ⁵⁾Män.
⁶⁾Kvinnor. ⁷⁾Barn.
¹⁾By-enterprice works. ²⁾Private household works. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour, human hours per farms. ⁵⁾Men. ⁶⁾Women.
⁷⁾Children.

Taulukko 17. **Traktorityö**
Traktorarbete
Working hours of tractors

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal. rak. ja salaojit. työt t/tila ³⁾	Met-sä-työt t/tila ⁴⁾	Sivuan-sio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktorityötä t/tila			Maatalouden juoksevat työt t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteen-sä ⁶⁾	Siitä vuok-rattua ⁷⁾	Tunteja traktor-ia kohden vuodessa ⁸⁾	Kasvin- viljely-työt ⁹⁾	Koti-eläin- talous-työt ¹⁰⁾	Muut maa- talouden juoks- työt ¹¹⁾	
Etelä-Suomi	I-II	29	227	-	8	47	282	8	192	171	25	31
	III	25	376	10	33	30	449	5	245	294	29	53
	IV	23	544	14	47	57	662	8	305	432	56	56
	V	17	648	14	50	47	759	6	284	517	61	70
	VI	13	895	11	62	40	1 008	5	289	742	61	92
	Keskimäärin	18	600	13	47	45	705	6	283	482	52	66
Sisä-Suomi	I-II	32	258	-	26	6	290	7	240	190	31	37
	III	27	429	16	41	40	526	9	323	335	40	54
	IV	23	568	33	41	73	715	11	363	455	51	62
	V-VI	19	812	13	39	67	931	5	398	661	76	75
	Keskimäärin	21	573	20	39	56	688	8	359	458	53	62
Etelä-Pohjanmaa	I-II	22	185	-	8	6	199	11	188	156	7	22
	III	26	402	3	13	30	448	9	288	299	55	48
	IV	22	527	6	22	26	581	8	289	386	65	76
	V-VI	15	690	10	25	37	762	16	360	567	70	53
	Keskimäärin	19	524	6	19	29	578	11	313	409	59	56
Pohjois-Suomi	I-II	32	258	-	25	35	318	2	249	170	14	74
	III	31	488	10	46	44	588	4	362	365	48	75
	IV	27	665	12	37	78	792	1	447	481	86	98
	V-VI	21	886	26	56	85	1 053	4	472	658	119	109
	Keskimäärin	25	640	15	44	66	765	3	421	470	78	92
Koko maa												
Keskimäärin	20	595	13	42	50	700	7	324	468	58	69	

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten t/ha. ²⁾Jordbrukets löpande arbeten t/gård. ³⁾Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾Skogsarbeten. ⁵⁾Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾Summa traktorarbeten. ⁷⁾Därav hyrt. ⁸⁾Arbetsstimmar per traktor och år. ⁹⁾Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾Arbeten för husdjursskötsel. ¹¹⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten.

¹⁾Agricultural works hours per hectare. ²⁾Agricultural works hours per farm. ³⁾Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾Forest works. ⁵⁾By-enterprise and other works. ⁶⁾Tractor works total. ⁷⁾Of which hired. ⁸⁾Working hours per tractor and year. ⁹⁾Works in plant cultivation. ¹⁰⁾Works in animal husbandry. ¹¹⁾Other agricultural works.

Taulukko 18. **Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin
mk/tila**
**Penningutgifter för investering i jordbruk och bostads-
byggnader mk/gård**
*Investment cash expenses in agriculture and dwellings,
marks per farm*

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾					Yhteensä ⁷⁾	Asuin- rakennukset ⁸⁾
		Koneet ja kalusto ²⁾	Raken- nukset ³⁾	Salaojituk- set yms. ⁴⁾	Uudis- viljely ⁵⁾	Maan osto ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I-II	18 238	-	203	-	-	18 441	2 750
	III	34 679	6 893	1 771	-	1 790	45 133	7 196
	IV	45 895	17 895	2 350	61	11 600	77 801	3 338
	V	73 313	16 043	4 436	444	13 026	107 262	7 993
	VI	140 284	17 175	8 615	434	23 210	189 718	13 530
	Keskimäärin	69 476	14 457	4 021	243	12 005	100 202	7 461
Sisä-Suomi	I-II	8 343	858	1 662	876	-	11 739	4 588
	III	28 819	8 073	2 816	52	1 690	41 450	15 993
	IV	50 725	31 185	6 720	552	3 903	93 085	5 635
	V-VI	78 446	6 813	6 217	639	6 933	99 048	15 984
	Keskimäärin	48 921	15 168	5 039	448	3 812	73 388	11 619
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 728	1 270	57	-	-	3 055
III		33 671	6 428	1 668	-	4 375	46 142	14 069
IV		51 341	6 593	1 454	2 083	5 274	66 745	14 856
V-VI		63 726	11 352	5 103	533	19 159	99 873	19 774
Keskimäärin		46 933	7 811	2 702	798	9 570	67 814	15 412
Pohjois-Suomi		I-II	27 811	109	2 594	-	-	30 514
	III	50 659	10 846	1 658	486	2 891	66 540	6 169
	IV	61 963	5 213	4 120	169	3 412	74 877	29 463
	V-VI	87 238	17 059	9 076	553	8 603	122 529	3 714
	Keskimäärin	62 960	9 982	4 635	366	4 464	82 407	13 330
	Koko maa	Keskimäärin	61 286	13 003	4 222	372	8 465	87 348

¹⁾Jordbruk. ²⁾Maskiner och redskap. ³⁾Byggnader. ⁴⁾Täckdikning o.dyl. ⁵⁾Nyodlingar. ⁶⁾Inköp av jordbruksjord. ⁷⁾Summa.
⁸⁾Bostadsbyggnader.

¹⁾Agriculture. ²⁾Implements. ³⁾Buildings. ⁴⁾Drainage. ⁵⁾Clearings. ⁶⁾Purchase of arable land. ⁷⁾Total. ⁸⁾Dwellings.

Taulukko 19. Maatalouden liiketulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economics results of agriculture

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Tilaluku ¹⁾	Kokonais-tuotto mk/ha ²⁾	Liike-kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous-ylijäämä mk/ha ⁵⁾	Kannattavuus-kerroin ⁶⁾
Etelä-Suomi	I-II	20	14 566	18 156	- 3 590	3 280	0.37
	III	97	14 342	15 208	- 866	4 118	0.61
	IV	139	13 309	12 892	417	4 189	0.77
	V	174	11 789	10 718	1 071	3 433	0.86
	VI	99	10 183	8 463	1 720	2 865	1.08
	Keskimäärin	529	11 683	10 676	1 007	3 409	0.85
Painotettu keskiarvo			12 829	12 918	- 89	3 627	0.67
Sisä-Suomi	I-II	17	16 970	20 341	- 3 371	4 678	0.49
	III	73	15 223	16 080	- 857	4 814	0.68
	IV	83	14 003	14 242	- 239	3 810	0.70
	V-VI	68	12 044	11 289	755	3 203	0.87
	Keskimäärin	241	13 362	13 311	51	3 725	0.75
	Painotettu keskiarvo			15 078	16 351	- 1 273	4 361
Etelä-Pohjanmaa	I-II	10	8 241	10 731	- 2 490	2 226	0.38
	III	32	16 807	16 910	- 103	4 843	0.73
	IV	35	16 006	14 689	1 317	5 013	0.93
	V-VI	43	12 467	10 637	1 830	4 182	1.07
	Keskimäärin	120	13 924	12 621	1 303	4 448	0.94
	Painotettu keskiarvo			14 093	13 916	177	4 249
Pohjois-Suomi	I-II	17	33 819	35 005	- 1 186	9 279	0.75
	III	70	19 501	20 216	- 715	5 978	0.73
	IV	71	16 184	16 308	- 124	4 631	0.77
	V-VI	63	11 640	10 955	685	3 440	0.90
	Keskimäärin	221	15 001	14 866	135	4 412	0.80
	Painotettu keskiarvo			21 953	22 454	- 501	6 306
Koko maa							
Keskimäärin		1 111	12 770	12 057	713	3 738	0.83
Painotettu keskiarvo			15 001	15 352	- 351	4 319	0.69

*Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

*Skatterna ingår inte i kostnaderna.

*Taxes are not included in the costs.

¹⁾Gårdsantal. ²⁾Bruttointäkt. ³⁾Driftskostnader. ⁴⁾Beskattningsbar förräntning. ⁵⁾Skuldfrött överskott. ⁶⁾Lönsamhetskvot.

¹⁾Number of farms. ²⁾Total gross return. ³⁾Production cost except taxes and interest claim for total capital. ⁴⁾Taxable net return. ⁵⁾Farm family income. ⁶⁾Coefficient of profitability.

Taulukko 20. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
The use of wood, solid m³ per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouteen ⁵⁾	Asuinrakennusten uudistuksiin ⁶⁾	Eläkkeisiin ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
		Asuinrakennuksiin ²⁾	Muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I-II	13.7	4.7	18.4	1.6	-	-	20.0	
	III	13.6	10.8	24.4	4.6	0.6	0.0	29.6	
	IV	13.8	9.5	23.3	9.7	1.3	0.7	35.0	
	V	14.9	11.1	26.0	10.1	1.4	0.8	38.3	
	VI	17.9	12.9	30.8	13.0	1.1	0.1	45.0	
	Keskimäärin		14.9	10.7	25.6	9.2	1.1	0.5	36.4
Sisä-Suomi	I-II	18.2	4.8	23.0	2.9	0.1	-	26.0	
	III	19.3	7.7	27.0	7.1	2.5	-	36.6	
	IV	19.0	12.4	31.4	12.0	0.2	0.1	43.7	
	V-VI	17.7	16.5	34.2	6.4	1.9	0.2	42.7	
	Keskimäärin		18.6	11.6	30.2	8.3	1.4	0.1	40.0
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	16.8	8.1	24.9	2.4	1.5	-	28.8
III		14.8	9.4	24.2	6.1	0.9	0.3	31.5	
IV		21.7	18.6	40.3	4.2	2.2	-	46.7	
V-VI		21.0	17.5	38.5	7.6	1.5	-	47.6	
Keskimäärin			19.2	14.9	34.1	5.7	1.5	0.1	41.4
Pohjois-Suomi		I-II	14.0	10.2	24.2	3.5	-	-	27.7
	III	21.9	12.9	34.8	8.0	0.4	-	43.2	
	IV	17.6	20.5	38.1	5.8	1.9	0.1	45.9	
	V-VI	17.5	14.1	31.6	12.7	1.3	0.1	45.7	
	Keskimäärin		18.7	15.5	34.2	8.2	1.1	0.1	43.6
	Koko maa								
Keskimäärin		16.9	12.3	29.2	8.5	1.2	0.3	39.2	

¹⁾Brännved. ²⁾För bostadsbyggnader. ³⁾Övrig användning. ⁴⁾Summa. ⁵⁾Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾Till sytning. ⁸⁾Summa.

¹⁾Fuel wood. ²⁾For dwellings. ³⁾Other use. ⁴⁾Total. ⁵⁾Other wood for agricultural use. ⁶⁾For investment in dwellings. ⁷⁾For pensioners. ⁸⁾Total.

Taulukko 21. **Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa kg/tila**
Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthållet, kg/gård
Farm products of the own farm consumed in private household, kg per farm

Tilivuosi 1988

Alue ja suuruusluokka		Maito ¹⁾	Sianliha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kananmunat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	319.8	-	-	14.1	15.0	-	9.0	205.5
	III	529.9	13.9	13.0	4.2	21.0	46.4	14.3	273.3
	IV	600.9	29.3	25.9	6.8	32.0	62.2	23.5	318.7
	V	438.6	29.9	23.6	13.0	38.0	89.6	16.6	264.3
	VI	331.7	23.6	27.2	13.1	28.6	57.0	9.1	237.0
	Keskimäärin	473.5	24.5	22.0	9.8	30.7	65.0	16.3	272.9
Sisä-Suomi	I-II	580.6	2.4	13.4	4.5	16.5	4.7	0.6	332.3
	III	759.6	12.2	22.8	5.7	48.6	24.2	6.9	420.1
	IV	970.7	15.5	45.1	13.1	77.5	47.3	3.9	426.2
	V-VI	973.4	24.3	31.2	11.6	58.9	64.0	22.2	426.0
	Keskimäärin	880.0	16.1	32.2	9.8	59.2	42.0	9.7	417.7
Etelä-Pohjanmaa	I-II	484.0	-	-	-	-	-	-	333.0
	III	499.6	16.2	2.5	11.1	7.8	-	4.4	353.4
	IV	874.9	31.3	1.8	6.7	9.2	7.1	14.3	341.0
	V-VI	1006.0	26.6	17.6	13.0	14.7	27.9	6.7	394.7
	Keskimäärin	789.2	23.0	7.5	9.6	10.0	12.1	7.8	362.9
Pohjois-Suomi	I-II	491.6	32.2	4.7	-	3.0	-	8.8	336.5
	III	1187.3	19.1	11.0	3.5	8.0	2.6	12.7	400.9
	IV	1545.2	9.2	16.8	0.9	2.7	-	15.6	415.9
	V-VI	1437.8	14.7	18.1	5.5	19.4	1.3	60.9	451.8
	Keskimäärin	1320.2	15.6	14.4	3.0	9.1	1.2	27.1	415.3
Koko maa									
Keskimäärin	764.2	20.8	21.2	8.4	30.3	41.6	16.1	342.3	

¹⁾Mjölök. ²⁾Fläsk. ³⁾Övrigt kött. ⁴⁾Ägg. ⁵⁾Råg. ⁶⁾Vete. ⁷⁾Korn. ⁸⁾Potatis.
¹⁾Milk. ²⁾Pork. ³⁾Other meat. ⁴⁾Eggs. ⁵⁾Rye. ⁶⁾Wheat. ⁷⁾Barley. ⁸⁾Potatoes.

TAULUKOT
TILIVUOSI 1989

TABELLER
RÄKENSKAPSÅR 1989

TABLES
BUSINESS YEAR 1989

Taulukko 1. **Maankäyttölajit ha/tila**
Ägoslag ha/gård
Land use categories per farm

Tilivuosi 1989

Alue- ja suuruusluokka ¹⁾		Tilivuoden alussa ⁹⁾							Koko ala ¹⁶⁾
		Kokonais- peltoala ⁸⁾	Puu- tarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Luonnon- laidun ja niitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvulli- nen met- sämaa ¹⁴⁾	Muu ala (ei vesis- töjä) ¹⁵⁾	
Etelä-Suomi ²⁾	I-II	7.98	0.03	7.97	1.26	0.11	27.94	5.66	42.97
	III	15.46	0.05	15.44	0.44	0.10	32.15	4.90	53.08
	IV	24.63	0.06	24.63	0.71	0.06	46.03	8.58	80.07
	V	38.57	0.08	38.43	0.77	0.10	55.92	9.14	104.44
	VI	71.86	0.20	71.40	1.30	0.18	93.78	14.06	180.92
	Keskimäärin	36.94	0.10	36.80	0.82	0.11	56.27	9.17	103.27
Sisä-Suomi ³⁾	I-II	7.79	0.07	7.80	0.24	-	45.17	4.94	58.22
	III	15.37	0.05	15.35	0.87	0.06	65.55	7.81	89.69
	IV	24.38	0.04	24.06	0.69	0.28	77.31	8.41	110.79
	V-VI	44.60	0.06	44.39	0.73	0.12	97.83	12.67	155.80
	Keskimäärin	26.35	0.05	26.17	0.73	0.16	77.74	9.21	114.06
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾	I-II	7.40	0.04	7.41	0.07	-	26.67	12.67	46.86
	III	15.30	0.03	15.27	0.27	0.37	29.13	11.48	56.55
	IV	24.74	0.04	24.62	0.11	0.05	37.53	12.70	75.05
	V-VI	44.23	0.05	44.00	0.22	0.48	52.01	14.37	111.13
	Keskimäärin	28.57	0.04	28.45	0.18	0.27	40.23	13.04	82.21
Pohjois-Suomi ⁵⁾	I-II	7.96	0.04	7.97	-	0.09	75.68	18.67	102.45
	III	16.14	0.03	15.95	0.07	0.82	100.16	46.35	163.38
	IV	24.49	0.02	24.30	0.27	0.75	103.79	50.26	179.39
	V-VI	45.26	0.03	44.91	0.35	0.98	89.41	63.76	199.44
	Keskimäärin	27.71	0.03	27.48	0.22	0.80	96.55	51.46	176.54
Koko maa⁶⁾									
Keskimäärin⁷⁾		31.81	0.07	31.65	0.61	0.28	67.66	18.26	118.53

¹⁾Område och storleksklass. ²⁾Södra Finland. ³⁾Inre Finland. ⁴⁾Syddösterbotten. ⁵⁾Norra Finland. ⁶⁾Hela landet. ⁷⁾I medeltal. ⁸⁾Total åkerareal. ⁹⁾Vid årets början. ¹⁰⁾Trädgård. ¹¹⁾Åker. ¹²⁾Äng och naturbete. ¹³⁾Röjningar. ¹⁴⁾Växtlig skogsmark. ¹⁵⁾Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾Totalareal.

¹⁾Regions and size classes. ²⁾South Finland. ³⁾Central Finland. ⁴⁾South Ostrobothnia. ⁵⁾North Finland. ⁶⁾The whole country. ⁷⁾Average. ⁸⁾Arable land in cultivation. ⁹⁾At the start of the year. ¹⁰⁾Garden. ¹¹⁾Arable land. ¹²⁾Pasture and meadow. ¹³⁾Clearings. ¹⁴⁾Forest. ¹⁵⁾The rest of the area. ¹⁶⁾Total.

Taulukko 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri-juuri- kas ⁶⁾	Muut juurek- set ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesant- to ⁹⁾	Muu pelto ala ¹⁰⁾
Etelä-Suomi	I-II	0.3	3.9	23.4	21.3	0.7	10.4	0.2	34.1	5.4	0.3
	III	3.2	7.0	23.9	24.7	2.5	6.0	0.1	29.1	0.8	2.7
	IV	3.6	11.0	24.0	23.3	1.2	3.4	0.0	27.5	1.3	4.7
	V	5.9	13.5	27.9	19.3	1.6	3.0	0.0	20.2	1.7	6.9
	VI	8.2	16.5	32.0	15.8	0.7	4.2	0.6	11.1	1.7	9.2
	Keskimäärin	6.2	13.8	28.6	18.9	1.2	3.8	0.2	18.4	1.6	7.3
Sisä-Suomi	I-II	-	-	5.7	11.2	1.0	-	0.1	71.6	7.8	2.6
	III	2.0	0.7	18.9	15.9	0.8	0.8	0.6	57.2	1.8	1.3
	IV	1.1	0.9	20.6	17.7	2.2	2.3	0.0	49.6	3.2	2.4
	V-VI	3.0	1.9	26.7	20.4	2.2	1.8	0.3	35.8	2.7	5.2
	Keskimäärin	2.1	1.3	22.8	18.4	2.0	1.7	0.2	45.1	2.9	3.5
Etelä-Pohjanmaa	I-II	11.3	3.5	11.7	11.4	1.4	-	0.1	56.1	3.9	0.6
	III	1.7	3.4	19.9	24.2	2.0	4.3	0.2	39.3	1.1	3.9
	IV	2.1	2.0	33.3	26.5	3.8	0.5	-	25.9	0.6	5.3
	V-VI	1.7	1.4	37.3	24.2	0.2	1.3	0.0	28.1	2.1	3.7
	Keskimäärin	2.0	1.9	33.7	24.7	1.5	1.4	0.0	29.2	1.3	4.3
Pohjois-Suomi	I-II	-	-	4.5	3.3	5.2	-	0.0	68.7	16.8	1.5
	III	0.2	-	16.1	4.1	2.4	-	0.1	72.2	3.0	1.9
	IV	-	0.0	16.8	5.0	1.0	-	0.0	72.7	3.5	1.0
	V-VI	0.9	0.1	29.0	12.2	1.0	-	0.1	52.4	2.3	2.0
	Keskimäärin	0.5	0.0	22.7	8.5	1.3	-	0.1	62.2	3.1	1.6
Koko maa											
Keskimäärin	4.0	7.9	26.9	17.5	1.4	2.5	0.2	32.3	2.1	5.2	

¹⁾Råg. ²⁾Vete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Socketbeta. ⁷⁾Övriga rotfrukter. ⁸⁾Vall. ⁹⁾Träda. ¹⁰⁾Övrig åkerareal.

¹⁾Rye. ²⁾Wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Other root crops. ⁸⁾Cultivated grass. ⁹⁾Fallow. ¹⁰⁾The rest of the arable land.

Taulukko 3. **Sadot kg/ha**
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants kg/ha

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Ruis ¹⁾	Kevät- vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri- juuri- kas ⁶⁾	Heinä ⁷⁾	Sato- ry/ha ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	2 968	4 389	3281	3 385	15 542	21 194	5 297	3 139
	III	2 504	3 439	3 393	3 698	18 807	34 807	5 143	3 503
	IV	2 836	3 377	3 440	3 555	24 829	33 129	5 137	3 427
	V	3 424	3 675	3 665	3 574	21 855	34 736	4 809	3 526
	VI	3 285	3 578	3 478	3 704	26 013	34 814	4 963	3 563
	Keskimäärin	3 255	3 577	3 528	3 625	22 852	34 293	4 986	3 521
Sisä-Suomi	I-II	-	-	3 457	3 909	13 237	-	3 755	2 315
	III	2 071	3 329	3 227	3 168	19 318	30 884	4 743	3 161
	IV	2 794	3 290	3 281	3 412	27 364	36 074	4 830	3 258
	V-VI	2 673	3 528	3 364	3 472	25 105	37 815	4 833	3 402
	Keskimäärin	2 596	3 436	3 318	3 409	25 513	36 472	4 761	3 296
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 601	4 389	2 387	3 276	14 784	-	4 335	2 629
	III	3 206	4 167	4 030	3 490	17 195	39 358	5 225	3 567
	IV	3 091	4 577	3 729	3 682	25 721	27 589	5 145	3 483
	V-VI	3 552	5 077	4 187	3 973	15 141	30 110	5 276	3 752
	Keskimäärin	3 184	4 632	4 024	3 827	23 597	32 999	5 184	3 629
Pohjois-Suomi	I-II	-	-	2 412	3 143	12 511	-	3 417	1 907
	III	2 000	-	2 728	2 915	18 014	-	4 352	2 675
	IV	-	3 900	2 726	3 273	21 462	-	4 328	2 571
	V-VI	2 448	3 333	2 857	2 890	22 022	-	4 632	2 800
	Keskimäärin	2 416	3 365	2 810	2 973	20 081	-	4 404	2 696
Koko maa									
Keskimäärin	3 170	3 596	3 443	3 558	23 138	34 501	4 779	3 351	

¹⁾Råg. ²⁾Vårvete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Sockerbeta. ⁷⁾Hö. ⁸⁾Skörd fe/ha.

¹⁾Rye. ²⁾Spring wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Hay. ⁸⁾Yield in food units per hectare.

Taulukko 4. **Varat ja velat mk/tila**
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and liabilities per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Varat ¹⁾						Velat ²⁾		
		Maa-talous ³⁾	Metsä-talous ⁴⁾	Asuin-raken-nukset ⁵⁾	Sivu-ansio-talous ⁶⁾	Rahoitus-omai-suus ⁷⁾	Yksityis-talous ⁸⁾	Varat yhteensä ⁹⁾	Yhteen-sä ¹⁰⁾	Va-roista % ¹¹⁾
Etelä-Suomi	I-II	323 051	185 732	61 513	10 215	124 622	63 816	768 949	100 269	13.0
	III	584 815	222 164	109 381	7 052	106 198	84 322	1113 932	278 680	25.0
	IV	867 557	293 983	135 618	5 266	111 323	84 442	1498 189	405 994	27.1
	V	1276 616	359 560	163 967	8 626	149 021	107 480	2065 270	562 467	27.2
	VI	2269 393	598 148	188 295	19 134	299 455	132 051	3506 476	1131 118	32.3
	Keskimäärin	1228 195	363 149	149 061	9 721	162 451	101 268	2013 845	577 264	28.7
Sisä-Suomi	I-II	217 711	330 495	105 605	1 907	42 818	87 596	786 132	147 640	18.8
	III	448 049	458 291	156 709	14 777	120 270	73 118	1271 214	321 283	25.3
	IV	701 029	466 863	166 504	1 582	114 813	76 825	1527 616	398 442	26.1
	V-VI	1090 111	539 475	191 493	10 206	177 571	83 703	2092 559	642 476	30.7
		Keskimäärin	706 929	476 785	167 171	7 797	129 602	78 185	1566 469	428 762
Etelä-Pohjanmaa	I-II	245 571	125 634	56 974	-	58 139	42 700	529 018	117 731	22.3
	III	524 122	124 578	121 538	2 691	167 950	100 968	1041 847	243 044	23.3
	IV	879 878	146 634	101 454	375	136 081	108 058	1372 480	420 419	30.6
	V-VI	1506 099	208 673	220 943	7 826	170 112	117 327	2230 980	768 011	34.4
		Keskimäärin	986 623	162 973	145 925	3 544	149 678	105 288	1554 031	487 435
Pohjois-Suomi	I-II	368 173	200 091	162 241	6 528	106 030	83 918	926 981	268 253	28.9
	III	515 135	344 520	167 232	1 506	119 173	78 446	1226 012	349 527	28.5
	IV	640 507	234 853	151 202	8 733	98 824	84 535	1218 654	454 369	37.3
	V-VI	1044 927	306 878	171 748	5 349	133 770	98 314	1760 986	641 627	36.4
		Keskimäärin	716 284	284 563	162 606	5 602	115 646	87 171	1371 872	473 171
Koko maa										
	Keskimäärin	981 972	351 591	155 551	7 807	144 201	93 649	1 734 771	513 512	29.6

¹⁾Tillgångar. ²⁾Skulder. ³⁾Jordbruk. ⁴⁾Skogsbruk. ⁵⁾Bostadsbyggnader. ⁶⁾Biförtjänster. ⁷⁾Finansieringstillgångar. ⁸⁾Privatekonomi. ⁹⁾Summa tillgångar. ¹⁰⁾Summa skulder. ¹¹⁾Skulder i % av tillgångar.

¹⁾Assets. ²⁾Liabilities. ³⁾Agriculture. ⁴⁾Forestry. ⁵⁾Dwellings. ⁶⁾By-enterprises. ⁷⁾Current assets. ⁸⁾Private household. ⁹⁾The assets total. ¹⁰⁾The liabilities total. ¹¹⁾Liabilities per cent of assets.

Taulukko 5. **Maatalousomaisuus mk/ha**
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Varastot ¹⁾	Koti-eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Rakennukset ⁴⁾	Salaajitukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	1 458	7 747	6 164	1 260	670	23 234	40 533
	III	3 271	5 427	5 762	3 791	706	18 901	37 858
	IV	3 013	4 958	4 418	3 440	611	18 776	35 216
	V	3 454	3 853	4 033	2 578	593	18 584	33 095
	VI	2 979	2 459	3 686	1 833	672	19 958	31 587
	Keskimäärin	3 159	3 619	4 099	2 505	637	19 228	33 247
Painotettu keskiarvo	2 952	4 738	4 766	2 722	650	19 612	35 440	
Sisä-Suomi	I-II	976	7 047	5 085	4 373	324	10 103	27 908
	III	2 132	6 533	5 047	4 572	637	10 214	29 135
	IV	1 897	5 872	4 235	5 308	696	10 767	28 775
	V-VI	2 339	4 474	3 583	2 986	611	10 448	24 441
	Keskimäärin	2 125	5 360	4 087	4 100	641	10 516	26 829
	Painotettu keskiarvo	1 779	6 257	4 689	4 427	553	10 323	28 028
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 740	5 813	4 578	4 637	216	16 144	33 128
	III	2 598	5 697	5 301	4 016	411	16 304	34 327
	IV	4 157	4 984	4 778	4 450	479	16 722	35 570
	V-VI	3 564	4 412	3 372	2 632	487	19 582	34 049
	Keskimäärin	3 604	4 756	4 044	3 383	471	18 271	34 529
	Painotettu keskiarvo	3 025	5 271	4 629	3 941	408	17 076	34 350
Pohjois-Suomi	I-II	1 864	15 680	8 343	9 424	250	10 657	46 218
	III	2 213	9 180	5 461	6 855	458	7 728	31 895
	IV	1 658	7 688	4 743	4 509	336	7 238	26 172
	V-VI	1 751	6 358	3 717	3 142	459	7 662	23 089
	Keskimäärin	1 796	7 385	4 396	4 266	416	7 592	25 851
	Painotettu keskiarvo	1 911	10 332	5 872	6 485	370	8 501	33 471
Koko maa								
Keskimäärin	2 765	4 719	4 145	3 196	583	15 452	30 860	
Painotettu keskiarvo	2 557	6 060	4 915	3 882	546	15 511	33 471	

¹⁾Förråd. ²⁾Husdjur. ³⁾Maskiner och redskap. ⁴⁾Byggnader. ⁵⁾Täckdikning. ⁶⁾Mark. ⁷⁾Summa.

¹⁾Stores. ²⁾Livestock. ³⁾Implements. ⁴⁾Buildings. ⁵⁾Drainage. ⁶⁾Agricultural land. ⁷⁾Total.

Taulukko 6. **Kotieläimiä kpl/tila**
Djurantal per gård
Number of livestock per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Hevoset ¹⁾	Nautakarja ²⁾			Siat ³⁾		Siipikarja ⁴⁾	Lampaat ⁵⁾	Nautayksiköitä ¹¹⁾
			Lehmät ⁶⁾	Vasikat ⁷⁾	Muut ⁸⁾	Yli 2 kk ⁹⁾	Alle 2 kk ¹⁰⁾			
Etelä-Suomi	I-II	0.9	3.6	3.5	2.9	-	-	51.7	0.5	8.2
	III	0.0	4.1	4.0	3.2	20.0	7.5	69.1	0.6	17.7
	IV	0.0	6.1	4.9	5.5	29.2	11.4	23.2	0.3	24.3
	V	0.1	6.1	6.8	5.3	39.3	16.3	80.3	0.4	30.6
	VI	0.1	5.7	7.7	8.5	51.3	10.3	456.1	2.3	43.9
	Keskimäärin	0.1	5.6	5.9	5.6	34.7	11.7	141.3	0.8	28.9
Sisä-Suomi	I-II	0.2	3.6	3.5	1.4	1.6	3.4	2.2	6.2	7.6
	III	0.0	7.3	5.8	4.7	8.0	6.4	1.5	0.4	15.4
	IV	0.1	9.4	7.3	6.9	13.2	6.7	38.6	0.7	22.4
	V-VI	0.1	11.6	9.9	9.4	35.6	7.0	89.5	0.3	36.6
	Keskimäärin	0.1	9.1	7.4	6.6	17.1	6.5	39.6	0.8	23.6
Etelä-Pohjanmaa	I-II	-	1.1	1.0	8.1	-	-	0.1	0.1	4.8
	III	-	5.0	2.5	5.9	3.2	3.5	154.3	-	13.5
	IV	0.0	5.8	3.9	4.7	35.5	18.7	108.0	1.3	28.3
	V-VI	0.1	11.6	7.4	8.1	55.7	8.8	50.3	0.3	43.2
	Keskimäärin	0.1	7.4	4.7	6.4	33.4	10.6	89.2	0.6	29.1
Pohjois-Suomi	I-II	0.9	1.8	1.2	1.4	47.9	25.3	-	1.4	27.0
	III	0.1	9.0	5.7	5.8	11.8	14.6	1.2	0.3	20.7
	IV	0.1	12.7	10.2	7.8	4.1	2.7	0.3	0.2	21.9
	V-VI	-	15.4	14.7	14.8	15.5	5.1	5.3	1.1	34.8
	Keskimäärin	0.1	11.9	9.9	9.0	12.5	8.1	2.1	0.5	25.8
Koko maa										
Keskimäärin	0.1	7.8	6.9	6.6	26.0	9.7	84.7	0.8	27.3	

¹⁾Hästar. ²⁾Nötboskap. ³⁾Svin. ⁴⁾Fjäderfä. ⁵⁾Får. ⁶⁾Kor. ⁷⁾Kalvar. ⁸⁾Övrigt nötboskap. ⁹⁾Svin över 2 månader. ¹⁰⁾Grisar under 2 månader. ¹¹⁾Kreatursenheter.

¹⁾Horses. ²⁾Cattle. ³⁾Pigs. ⁴⁾Poultry. ⁵⁾Sheep. ⁶⁾Cows. ⁷⁾Calves. ⁸⁾Other cattle. ⁹⁾Pigs over 2 months. ¹⁰⁾Piglets under 2 months. ¹¹⁾Livestock units.

Taulukko 7. **Kalusto mk/ha**
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Traktorit lisälait- teineen ¹⁾	Puimurit ²⁾	Ajo- ja kuljetus- kalusto ³⁾	Kasvin- viljely- kalusto ⁴⁾	Koti- eläin- kalusto ⁵⁾	Muu maa- talous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	2 704	591	248	1 879	191	551	6 164
	III	2 161	669	451	1 511	433	537	5 762
	IV	1 528	481	442	1 311	340	316	4 418
	V	1 289	702	423	1 048	280	291	4 033
	VI	1 242	602	325	1 074	223	220	3 686
	Keskimäärin	1 385	620	387	1 143	278	286	4 099
Painotettu keskiarvo	1 740	615	391	1 335	306	379	4 766	
Sisä-Suomi	I-II	2 316	2	342	1 335	808	282	5 085
	III	1 942	315	656	1 247	374	513	5 047
	IV	1 595	248	577	1 061	371	383	4 235
	V-VI	1 332	483	425	831	230	282	3 583
	Keskimäärin	1 545	363	517	992	313	357	4 087
	Painotettu keskiarvo	1 896	235	516	1 176	479	387	4 689
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 090	238	576	1 172	13	489	4 578
	III	1 961	687	541	1 270	400	442	5 301
	IV	1 771	423	421	1 340	387	436	4 778
	V-VI	1 039	483	384	846	345	275	3 372
	Keskimäärin	1 387	484	417	1 051	358	347	4 044
	Painotettu keskiarvo	1 742	496	485	1 178	314	414	4 629
Pohjois-Suomi	I-II	3 427	-	1 865	1 441	1 036	574	8 343
	III	2 231	184	837	1 126	570	513	5 461
	IV	2 157	161	606	980	459	380	4 743
	V-VI	1 467	323	426	796	266	439	3 717
	Keskimäärin	1 839	244	573	917	388	435	4 396
	Painotettu keskiarvo	2 440	149	1 027	1 132	633	491	5 872
Koko maa								
Keskimäärin	1 496	493	447	1 066	312	331	4 145	
Painotettu keskiarvo	1 888	443	537	1 245	397	405	4 915	

¹⁾Traktorer. ²⁾Skördetröskor. ³⁾Kör- och transportinventarier. ⁴⁾Växtodlingsredskap. ⁵⁾Husdjursredskap. ⁶⁾Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾Summa.

¹⁾Tractors. ²⁾Combines. ³⁾Transport implements. ⁴⁾Implements used for plant cultivation. ⁵⁾Implements used for animal husbandry. ⁶⁾Other agricultural implements. ⁷⁾Total.

Taulukko 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾	Maatalousrakennukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ⁵⁾
		mk/ha	%		mk/ha ³⁾	mk/tila ⁴⁾	
Etelä-Suomi	I-II	811	64.4	449	1 260	10 043	61 513
	III	2 157	56.9	1 634	3 791	58 554	109 381
	IV	1 658	48.1	1 782	3 440	84 750	135 618
	V	1 096	42.5	1 482	2 578	99 441	163 967
	VI	597	32.6	1 236	1 833	131 679	188 295
	Keskimäärin	1 067	42.6	1 438	2 505	92 542	149 061
Painotettu keskiarvo	1 334	49.0	1 388	2 722	80 134	135 233	
Sisä-Suomi	I-II	4 152	94.9	221	4 373	34 115	105 605
	III	2 405	52.6	2 167	4 572	70 312	156 709
	IV	3 285	61.9	2 023	5 308	129 307	166 504
	V-VI	1 643	55.0	1 343	2 986	133 194	191 493
	Keskimäärin	2 394	58.4	1 706	4 100	108 033	167 171
	Painotettu keskiarvo	2 975	67.2	1 452	4 427	80 291	148 740
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 492	53.7	2 145	4 637	34 374	56 974
	III	1 485	37.0	2 531	4 016	61 326	121 538
	IV	2 206	49.6	2 244	4 450	110 067	101 454
	V-VI	1 325	50.3	1 307	2 632	116 421	220 943
	Keskimäärin	1 635	48.3	1 748	3 383	96 662	145 925
	Painotettu keskiarvo	1 812	46.0	2 129	3 941	79 981	109 961
Pohjois-Suomi	I-II	8 303	88.1	1 121	9 424	75 068	162 241
	III	4 917	71.7	1 938	6 855	110 709	167 232
	IV	3 265	72.4	1 244	4 509	110 343	151 202
	V-VI	1 952	62.1	1 190	3 142	142 183	171 748
	Keskimäärin	2 943	69.0	1 323	4 266	118 186	162 606
	Painotettu keskiarvo	5 070	78.2	1 415	6 485	105 523	163 263
Koko maa							
Keskimäärin	1 700	53.2	1 496	3 196	101 684	155 551	
Painotettu keskiarvo	2 360	60.8	1 522	3 882	84 394	138 627	

¹⁾Djurstallar. ²⁾Övriga byggnader. ³⁾Summa jordbruksbyggnader mk/ha. ⁴⁾Summa jordbruksbyggnader mkgård.
⁵⁾Bostadsbyggnader mk/gård.
¹⁾Livestock buildings. ²⁾Other buildings. ³⁾The total value of farm buildings marks per hectare. ⁴⁾The total value of farm buildings marks per farm. ⁵⁾Dwellings marks per farm.

Taulukko 9. **Rahatulot mk/tila**
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Sivuvuosi- talous ³⁾		Yksityis- talous ⁴⁾		Veron- palautukset ⁵⁾		Yhteensä ⁶⁾
		mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	
Etelä-Suomi	I-II	127 194	57.4	9 505	4.3	67 881	30.6	16 206	7.3	773	0.4	221 559
	III	278 950	71.1	29 000	7.4	56 334	14.4	25 661	6.5	2 428	0.6	392 373
	IV	391 040	77.1	44 076	8.7	46 907	9.2	19 931	3.9	5 443	1.1	507 397
	V	542 855	82.5	49 000	7.4	39 475	6.0	21 499	3.3	5 224	0.8	658 053
	VI	891 051	83.4	80 586	7.5	57 964	5.4	31 096	2.9	8 322	0.8	1 069 019
	Keskimäärin	517 572	80.2	49 651	7.7	49 084	7.6	23 678	3.7	5 307	0.8	645 292
Sisä-Suomi	I-II	151 220	55.0	57 641	21.0	43 644	15.9	21 312	7.7	1 097	0.4	274 914
	III	270 005	69.6	50 079	12.9	43 538	11.2	21 354	5.5	3 214	0.8	388 190
	IV	392 553	75.0	62 727	12.0	35 297	6.7	28 038	5.4	4 830	0.9	523 445
	V-VI	619 611	77.6	83 000	10.4	45 579	5.7	41 061	5.2	8 950	1.1	798 201
	Keskimäärin	405 505	74.4	64 266	11.8	40 945	7.5	29 263	5.4	5 277	0.9	545 256
Etelä-Pohjanmaa	I-II	104 386	58.2	26 792	15.0	27 329	15.2	20 619	11.5	96	0.1	179 222
	III	280 520	72.7	17 992	4.7	56 824	14.8	29 444	7.6	882	0.2	385 662
	IV	406 575	83.2	23 951	4.9	42 872	8.8	12 161	2.5	3 056	0.6	488 615
	V-VI	617 150	85.2	33 116	4.6	51 665	7.1	17 722	2.4	4 764	0.7	724 417
	Keskimäärin	434 810	82.0	26 212	4.9	47 925	9.0	18 448	3.5	3 004	0.6	530 399
Pohjois-Suomi	I-II	393 564	80.7	12 425	2.6	36 955	7.6	41 565	8.5	3 129	0.6	487 638
	III	350 462	80.3	32 086	7.4	34 846	8.0	17 078	3.9	1 812	0.4	436 284
	IV	420 231	83.6	25 969	5.2	31 845	6.3	23 311	4.7	1 194	0.2	502 550
	V-VI	599 823	85.8	32 422	4.6	41 383	5.9	20 486	2.9	5 256	0.8	699 370
	Keskimäärin	455 994	83.6	28 778	5.3	35 948	6.6	21 899	4.0	2 750	0.5	545 369
Koko maa	Keskimäärin	471 402	79.8	46 192	7.8	44 454	7.5	24 016	4.1	4 537	0.8	590 601

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Biförtjänster. ⁴⁾Privatekonomi. ⁵⁾Skatteåterbäring. ⁶⁾Summa
¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾By-enterprises. ⁴⁾Private household. ⁵⁾Tax rebate. ⁶⁾Total.

Taulukko 10. **Rahamenot mk/tila**
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾		Metsä- talous ²⁾	Asuin- raken- nusten uudistus ³⁾	Sivu- ansio- talous ⁴⁾	Yksi- tyis- talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot vuokrat ja eläk- keet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾
		mk	%							
Etelä-Suomi	I-II	94 637	50.4	720	-	480	60 630	26 277	5 201	187 945
	III	199 594	52.0	17 270	12 309	7 350	93 669	31 729	21 689	383 610
	IV	294 011	61.1	8 509	4 379	3 465	104 605	40 678	25 837	481 484
	V	407 813	62.3	12 793	10 985	1 196	126 682	55 282	39 906	654 657
	VI	695 737	65.6	13 547	17 916	9 472	153 531	78 248	92 438	1060 889
	Keskimäärin		392 617	62.0	12 268	10 627	4 581	118 805	51 290	43 016
Sisä-Suomi	I-II	108 415	46.1	3 577	7 472	564	80 619	21 643	12 818	235 108
	III	205 866	52.0	12 933	20 605	2 963	100 791	32 443	20 354	395 955
	IV	293 449	58.2	12 638	15 634	1 812	116 578	39 634	24 358	504 103
	V-VI	474 251	62.3	31 064	12 204	4 140	130 412	66 109	42 566	760 746
	Keskimäärin		307 063	58.2	17 245	15 718	2 713	113 798	43 761	27 517
Etelä-Pohjanmaa	I-II	93 661	53.9	3 670	8 062	-	55 415	5 750	7 081	173 639
	III	190 805	48.3	2 190	29 318	7 751	108 374	40 979	15 417	394 834
	IV	306 494	60.6	6 108	7 386	17	118 940	38 832	28 166	505 943
	V-VI	442 983	63.1	14 774	5 695	5 055	121 992	54 561	57 033	702 093
	Keskimäärin		316 372	59.7	8 248	11 479	3 486	113 306	42 653	34 439
Pohjois-Suomi	I-II	305 873	62.2	4 043	37 283	71	103 375	30 276	10 742	491 663
	III	265 384	64.8	4 253	4 763	9 687	78 454	29 590	17 269	409 400
	IV	300 931	58.2	12 969	24 624	6 504	113 074	30 970	27 773	516 845
	V-VI	448 858	64.0	9 809	4 908	12 988	136 225	40 694	47 947	701 429
	Keskimäärin		337 942	62.1	9 090	13 934	8 982	110 429	33 596	30 199
Koko maa										
Keskimäärin		354 436	61.0	12 308	12 528	4 954	115 401	45 086	36 043	580 756

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾Biförtjänster. ⁵⁾Privatekonomi. ⁶⁾Skatter. ⁷⁾Räntor, arrenden och sytning. ⁸⁾Summa.

¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾Investment in dwellings. ⁴⁾By-enterprises. ⁵⁾Private household. ⁶⁾Taxes. ⁷⁾Interests, rents and pensions. ⁸⁾Total.

Taulukko 11. Maatalouden kokonaistuotto mk/ha
Jordbrukets bruttointäkt mk/ha
Gross return of agriculture per hectare

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Kotieläintuotto ¹⁾									
		Maitotalous ²⁾	Nautakarja ³⁾	Siat ⁶⁾	Siipikarja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾		Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾	Ohra ja Kaura ¹²⁾
							mk	%			
Etelä-Suomi	I-II	5 898	3 525	336	870	210	10 839	61.7	26	413	1 739
	III	4 376	2 051	4 926	765	46	12 164	64.6	221	565	1 859
	IV	4 347	1 900	3 859	215	9	10 330	64.7	296	894	1 581
	V	2 751	1 493	3 534	326	2	8 106	56.5	579	1 173	2 063
	VI	1 220	1 070	2 278	761	38	5 367	42.8	779	1 444	2 415
	Keskimäärin	2 544	1 446	3 160	520	22	7 692	54.0	582	1 185	2 106
	Painotettu keskiarvo	3 616	1 914	3 254	571	50	9 405	59.2	396	914	1 938
Sisä-Suomi	I-II	7 539	2 219	2 109	4	756	12 627	68.1	-	-	324
	III	8 849	3 331	1 886	6	19	14 091	76.1	116	52	870
	IV	7 516	2 607	2 300	302	30	12 755	74.8	95	72	1 140
	V-VI	4 649	2 258	2 431	309	9	9 656	67.2	231	163	1 471
	Keskimäärin	6 426	2 564	2 286	250	31	11 557	71.8	160	109	1 234
	Painotettu keskiarvo	7 601	2 711	2 110	107	235	12 764	72.4	95	57	850
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 166	7 411	-	1	1	9 579	66.6	469	337	842
	III	5 748	2 376	1 420	2 327	1	11 872	64.5	163	376	1 964
	IV	4 239	1 375	5 163	720	14	11 511	66.6	202	228	2 373
	V-VI	4 457	1 500	3 576	166	0	9 699	67.4	177	153	2 712
	Keskimäärin	4 495	1 670	3 752	578	5	10 500	66.8	188	204	2 488
	Painotettu keskiarvo	4 445	2 873	2 529	1 046	4	10 897	65.9	232	285	2 017
Pohjois-Suomi	I-II	5 106	1 463	26 008	-	449	33 026	85.0	0	-	11
	III	10 534	3 736	4 037	3	6	18 316	82.6	6	-	403
	IV	10 086	3 698	788	1	21	14 594	85.6	0	-	300
	V-VI	6 152	3 409	1 193	24	44	10 822	82.3	58	4	944
	Keskimäärin	8 059	3 517	1 955	13	39	13 583	83.6	30	2	640
	Painotettu keskiarvo	8 015	2 983	9 500	5	150	20 653	84.2	12	1	361
Koko maa											
Keskimäärin	4 427	2 043	2 839	384	24	9 717	64.4	369	684	1 719	
Painotettu keskiarvo	5 273	2 402	3 960	459	96	12 190	68.6	246	492	1 471	

¹⁾Husdjursintäkter. ²⁾Växtodlingsintäkter. ³⁾Övriga intäkter. ⁴⁾Mjölkhushållning. ⁵⁾Nötboskap. ⁶⁾Svin. ⁷⁾Fjäderfä. ⁸⁾Övriga husdjur. ⁹⁾Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾Råg. ¹¹⁾Vete. ¹²⁾Korn och havre. ¹³⁾Hö o.dyl. ¹⁴⁾Potatis. ¹⁵⁾Rotfrukter. ¹⁶⁾Övriga växter. ¹⁷⁾Summa växtodlingsintäkter. ¹⁸⁾Trädgård. ¹⁹⁾Statsbidrag. ²⁰⁾Bostadsförmån. ²¹⁾Övrigt. ²²⁾Summa övriga intäkter. ²³⁾Bruttointäkter totalt.

Kasvinviljelytuotto ²⁾						Muu tuotto ³⁾						Kokonais- tuotto yhteensä ²³⁾
Heinä- yms. ¹³⁾	Peru- na ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Puutar- ha ¹⁸⁾	Valtion avustuk- set ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾		
				mk	%					mk	%	
8	50	1 147	20	3 403	19.3	122	1 647	950	612	3 331	19.0	17 573
58	387	1 063	303	4 456	23.7	39	965	647	555	2 206	11.7	18 826
45	225	603	762	4 406	27.6	19	449	460	304	1 232	7.7	15 968
33	352	551	687	5 438	37.9	16	174	326	285	801	5.6	14 345
8	137	889	917	6 589	52.6	54	77	218	232	581	4.6	12 537
27	243	740	761	5 644	39.6	34	250	333	289	906	6.4	14 242
33	252	835	559	4 927	31.0	44	610	498	392	1 544	9.8	15 876
9	99	3	818	1 253	6.8	55	2 822	1 634	150	4 661	25.1	18 541
32	184	331	567	2 152	11.6	111	1 033	847	272	2 263	12.3	18 506
29	537	468	320	2 661	15.6	15	721	579	313	1 628	9.6	17 044
35	306	397	1 213	3 816	26.6	10	238	332	313	893	6.2	14 365
32	364	405	780	3 084	19.2	30	585	528	304	1 447	9.0	16 088
25	245	271	686	2 229	12.6	61	1 379	950	250	2 640	15.0	17 633
383	67	23	103	2 224	15.5	53	1 422	825	267	2 567	17.9	14 370
26	236	836	686	4 287	23.3	46	1 208	655	341	2 250	12.2	18 409
43	940	78	439	4 303	24.9	20	614	365	464	1 463	8.5	17 277
30	23	207	445	3 747	26.0	15	142	320	467	944	6.6	14 390
40	329	235	463	3 947	25.1	21	431	381	449	1 282	8.1	15 729
97	331	367	467	3 796	23.0	34	875	544	385	1 838	11.1	16 531
277	413	12	60	773	2.0	79	3 296	1 212	456	5 043	13.0	38 842
34	339	89	64	935	4.2	35	2 146	565	178	2 924	13.2	22 175
34	187	0	15	536	3.1	152	1 206	396	171	1 925	11.3	17 055
42	295	47	65	1 455	11.1	16	388	248	219	871	6.6	13 148
42	270	38	50	1 072	6.6	63	973	361	203	1 600	9.8	16 255
109	322	40	53	898	3.7	69	1 986	669	267	2 991	12.1	24 542
32	278	506	610	4 198	27.8	37	458	379	291	1 165	7.8	15 080
54	275	517	485	3 540	19.9	50	1 035	624	340	2 049	11.5	17 779

¹⁾Gross return of animal husbandry. ²⁾Gross return of plant cultivation. ³⁾Other gross return. ⁴⁾Dairy products. ⁵⁾Cattle. ⁶⁾Pigs. ⁷⁾The poultry. ⁸⁾Other animals. ⁹⁾Total. ¹⁰⁾Rye. ¹¹⁾Wheat. ¹²⁾Barley and oats. ¹³⁾Hay. ¹⁴⁾Potato. ¹⁵⁾Root crops. ¹⁶⁾Other plants. ¹⁷⁾Total. ¹⁸⁾Horticulture. ¹⁹⁾State premiums. ²⁰⁾Rents and dwellings. ²¹⁾Rest. ²²⁾Other gross return total. ²³⁾The gross return total.

Taulukko 12. Maatalouden liikekustannus mk/ha
 Jordbrukets driftskostnader mk/ha
 Production expenses of agriculture (except interest claim for total capital) per hectare

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Työkustannus ¹⁾					Tarvikekustannus ³⁾				
		Viljelijäperheen ⁹⁾			Yhteensä ¹²⁾		Koti-eläin-kustannus ²⁾	Ostorehut ¹³⁾	Ostosiemenet yms. ¹⁴⁾	Ostolannoitteet ¹⁵⁾	Kuivaus, kasvinsuojelu yms. ¹⁶⁾
		Palikat ⁸⁾	Juoksevat työt ¹⁰⁾	Johtotyöt ¹¹⁾	mk	%					
Etelä-Suomi	I-II	79	7 830	441	8 350	42.6	641	3 651	265	948	423
	III	168	5 366	258	5 792	33.6	445	3 550	341	764	335
	IV	188	4 048	175	4 411	31.3	338	2 763	327	872	259
	V	192	2 585	127	2 904	25.9	234	2 448	276	804	254
	VI	499	1 240	114	1 853	20.4	127	1 954	307	845	291
	Keskimäärin	314	2 529	141	2 984	26.3	227	2 390	302	831	277
Painotettu keskiarvo	228	4 036	210	4 474	31.9	343	2 855	307	836	306	
Sisä-Suomi	I-II	465	7 516	202	8 183	41.7	637	3 873	211	640	97
	III	264	6 401	246	6 911	38.1	480	3 067	461	1 011	170
	IV	202	4 529	200	4 931	33.0	478	2 689	427	972	207
	V-VI	562	2 580	162	3 304	28.7	272	2 393	444	849	159
	Keskimäärin	382	3 999	191	4 572	32.7	386	2 636	438	917	177
	Painotettu keskiarvo	354	5 810	212	6 376	37.5	495	3 131	379	872	154
Etelä-Pohjanmaa	I-II	-	4 845	192	5 037	31.1	160	3 746	234	694	274
	III	322	4 706	214	5 242	32.3	429	3 368	412	917	275
	IV	203	3 889	145	4 237	28.3	305	3 242	453	895	288
	V-VI	296	2 501	112	2 909	26.5	280	2 211	259	844	309
	Keskimäärin	265	3 219	135	3 619	28.1	302	2 686	335	865	298
	Painotettu keskiarvo	228	4 062	171	4 461	30.2	317	3 160	357	855	285
Pohjois-Suomi	I-II	59	10 741	308	11 108	29.9	913	15 381	168	520	8
	III	213	7 533	218	7 964	36.4	586	5 289	291	1 023	83
	IV	230	4 953	135	5 318	32.9	511	3 889	270	1 047	78
	V-VI	263	3 029	108	3 400	30.0	319	2 408	249	910	76
	Keskimäärin	241	4 478	137	4 856	32.4	432	3 558	261	964	77
	Painotettu keskiarvo	179	7 166	208	7 553	32.2	621	7 534	242	856	58
Koko maa											
Keskimäärin	309	3 213	149	3 671	29.1	300	2 672	323	874	225	
Painotettu keskiarvo	245	4 916	204	5 365	32.9	416	3 742	318	849	231	

¹⁾Arbetskostnader. ²⁾Husdjurskostnader. ³⁾Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾Kostnader för maskiner och redskap. ⁵⁾Byggnadskostnader. ⁶⁾Övriga driftskostnader. ⁷⁾Summa driftskostnader. ⁸⁾Löner. ⁹⁾Brukarfamiljens arbete. ¹⁰⁾Jordbrukets löpande arbeten. ¹¹⁾Driftsledararbete. ¹²⁾Summa arbetskostnader. ¹³⁾Köpt foder. ¹⁴⁾Köpt utsäde o.dyl. ¹⁵⁾Handelsgödsel. ¹⁶⁾Torkning, växtskydd o.dyl. ¹⁷⁾Bränsle och smörjmedel. ¹⁸⁾Elavgifter. ¹⁹⁾Summa förnödenheter. ²⁰⁾Avskrivning. ²¹⁾Reparation och underhåll. ²²⁾Inköp av småredskap. ²³⁾Hyra för redskap. ²⁴⁾Summa maskiner och redskap. ²⁵⁾Byggnadsavskrivning. ²⁶⁾Underhåll. ²⁷⁾Summa byggnadskostnader.

Poltto- ja voitelu-aineet ¹⁷⁾	Sähkömaksut ¹⁸⁾	Yhteensä ¹⁹⁾	Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾				Rakennukset ⁵⁾				Liikekustannus ⁷⁾	
			Pois-to ²⁰⁾	Korjaus ja pito ²¹⁾	Pienka-luston osto ²²⁾	Kaluston vuokra-käyttö ²³⁾	Yhteensä ²⁴⁾	Pois-to ²⁵⁾	Korjaus ²⁶⁾	Yhteensä ²⁷⁾		Muu kustannus ⁶⁾
591	463	6 341	1 330	368	81	669	2 448	302	275	577	1 239	19 596
440	439	5 869	1 332	607	148	412	2 499	603	404	1 007	1 630	17 242
401	339	4 961	1 223	494	140	303	2 160	563	273	836	1 400	14 106
343	259	4 384	1 145	404	90	147	1 786	425	212	637	1 251	11 196
312	195	3 904	960	423	70	105	1 558	269	207	476	1 183	9 101
350	261	4 411	1 098	442	95	179	1 814	398	235	633	1 276	11 345
407	335	5 046	1 197	470	109	308	2 084	450	279	729	1 360	14 036
314	603	5 738	1 133	267	218	587	2 205	791	650	1 441	1 398	19 602
389	480	5 578	1 303	673	193	533	2 702	850	301	1 151	1 307	18 129
344	379	5 018	1 070	595	222	351	2 238	878	236	1 114	1 180	14 959
323	270	4 438	858	473	145	173	1 649	444	182	626	1 216	11 505
341	349	4 858	1 013	547	182	304	2 046	672	229	901	1 221	13 984
349	466	5 351	1 144	511	199	461	2 315	779	373	1 152	1 296	16 985
532	366	5 846	1 615	281	74	535	2 505	688	384	1 072	1 549	16 169
453	456	5 881	1 264	488	157	523	2 432	683	221	904	1 358	16 246
461	286	5 625	1 482	439	159	305	2 385	608	254	862	1 558	14 972
332	254	4 209	932	426	83	223	1 664	419	142	561	1 337	10 960
388	289	4 861	1 151	434	115	287	1 987	511	190	701	1 412	12 882
444	355	5 456	1 311	425	126	408	2 270	609	242	851	1 438	14 793
743	681	17 501	2 298	473	397	763	3 931	1 502	500	2 002	1 718	37 173
492	474	7 652	1 715	637	231	364	2 947	1 009	278	1 287	1 416	21 852
359	328	5 971	1 388	476	146	298	2 308	666	250	916	1 148	16 172
275	216	4 134	1 169	420	114	189	1 892	445	208	653	930	11 328
344	300	5 504	1 344	473	148	260	2 225	622	238	860	1 089	14 966
502	460	9 652	1 726	516	243	440	2 925	987	327	1 314	1 364	23 429
351	287	4 732	1 131	466	122	227	1 946	499	230	729	1 245	12 623
417	385	5 942	1 293	479	152	376	2 300	630	300	930	1 360	16 313

¹⁾Labour cost. ²⁾Livestock cost. ³⁾Cost of purchased supplies. ⁴⁾Cost of implements. ⁵⁾Cost of buildings. ⁶⁾Other cost. ⁷⁾The production expenses of agriculture total. ⁸⁾Wages paid. ⁹⁾Imputed wage of farmer and his family. ¹⁰⁾Agricultural work. ¹¹⁾Management work. ¹²⁾The labour cost total. ¹³⁾Commercial fodder. ¹⁴⁾Commercial seeds etc. ¹⁵⁾Fertilizers. ¹⁶⁾Plant protection, drying of grain etc. ¹⁷⁾Fuels and lubricants. ¹⁸⁾Electricity. ¹⁹⁾The cost of purchased supplies total. ²⁰⁾Depreciation. ²¹⁾Maintenance. ²²⁾Purchase of tools. ²³⁾Rents of implements. ²⁴⁾The cost of implements total. ²⁵⁾Depreciation of buildings. ²⁶⁾Maintenance of buildings. ²⁷⁾The cost of buildings total.

Taulukko 13. **Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työt t/tila**
Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete,
timmar/gård
Working hours per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Työtunteja yhteensä t/tilat ¹⁾							Niistä metsätöitä it/tila ²⁾	
		Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾	Palkkaväki ⁴⁾
		Johtotyö ⁵⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾		
Etelä-Suomi	I-II	117	1 966	2 106	-	3	-	-	47	-
	III	133	2 735	2 540	26	41	27	-	165	0
	IV	144	2 968	2 633	22	126	56	-	157	4
	V	164	2 982	2 542	24	224	107	-	179	16
	VI	273	2 754	2 646	63	1 024	212	-	147	110
	Keskimäärin	173	2 857	2 573	32	327	98	-	160	29
Sisä-Suomi	I-II	53	2 272	2 248	-	42	61	-	115	2
	III	126	2 949	2 880	50	130	18	-	223	6
	IV	162	3 192	2 949	40	226	40	-	212	15
	V-VI	242	3 182	2 824	47	697	220	4	180	34
	Keskimäärin	168	3 070	2 858	44	316	84	1	201	17
Etelä-Pohjanmaa	I-II	48	1 672	1 777	-	-	-	-	81	-
	III	109	2 582	2 190	1	142	57	-	121	3
	IV	120	2 916	2 703	30	143	22	-	99	1
	V-VI	166	2 934	2 798	37	358	113	-	139	14
	Keskimäärin	129	2 767	2 561	23	211	61	-	117	6
Pohjois-Suomi	I-II	83	2 417	3 079	49	-	5	-	117	-
	III	118	3 243	2 989	27	76	12	-	155	6
	IV	111	3 176	3 038	57	185	64	-	144	9
	V-VI	162	3 566	3 280	164	397	111	4	166	9
	Keskimäärin	127	3 268	3 104	81	211	62	1	152	8
Koko maa										
Keskimäärin		158	2 978	2 743	44	290	83	0	163	20

¹⁾Alla arbeten t/gård. ²⁾Därav skogsarbeten, manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna. ⁵⁾Driftsledararbete. ⁶⁾Män. ⁷⁾Kvinnor. ⁸⁾Barn.

¹⁾The working hours total per farm. ²⁾Of which forest work hours per farm. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour. ⁵⁾Management work. ⁶⁾Men. ⁷⁾Women. ⁸⁾Children.

Taulukko 14. Maatalouden juoksevat työt t/ha
 Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
 Agricultural work, hours per hectare

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾		Yhteensä ihmistyötä t/ha ³⁾	Urakkapalkat mk/ha ⁴⁾	
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	Miehet ⁵⁾	Naiset ja lapset ⁸⁾			
Etelä-Suomi	I-II	174	87	-	0	-	261	62	
	III	123	55	2	3	0	183	41	
	IV	93	42	0	4	2	141	28	
	V	60	26	1	4	2	93	14	
	VI	31	10	0	12	3	56	25	
	Keskimäärin		59	25	1	7	2	94	23
Painotettu keskiarvo		92	42	1	5	1	141	32	
Sisä-Suomi	I-II	149	102	-	5	4	260	267	
	III	137	74	2	7	1	221	79	
	IV	100	50	0	6	1	157	27	
	V-VI	57	28	1	13	4	103	70	
	Keskimäärin		88	44	1	9	3	145	59
	Painotettu keskiarvo		122	70	1	7	2	202	122
Etelä-Pohjanmaa	I-II	114	48	-	-	-	162	-	
	III	115	41	0	8	2	166	83	
	IV	93	35	1	5	1	135	51	
	V-VI	59	25	0	7	1	92	36	
	Keskimäärin		76	31	0	7	2	116	45
	Painotettu keskiarvo		98	37	0	6	1	142	50
Pohjois-Suomi	I-II	203	151	3	0	1	358	56	
	III	160	90	2	4	0	256	63	
	IV	105	60	1	6	2	174	39	
	V-VI	66	33	2	7	3	111	20	
	Keskimäärin		95	53	2	7	1	158	34
	Painotettu keskiarvo		145	92	2	4	1	244	48
Koko maa	Keskimäärin	72	34	1	7	3	117	34	
	Painotettu keskiarvo	108	55	1	5	2	171	56	

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Acordlöner mk/ha. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.

⁸⁾ Kvinnor och barn.

¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Piece wages marks per hectare. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.

⁸⁾ Women and children.

Taulukko 15. **Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt**
Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl.
The share of agricultural work and the investment works in farm buildings and drainage etc.

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt it/tila ²⁾	
		Kasvinviljelytyöt ³⁾	Kotieläintalouden työt ⁴⁾	Muut maatal. juoks.työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾	Palkkaväki ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	290	1 550	243	2 083	-	-
	III	657	1 790	378	2 825	83	5
	IV	1 014	1 955	506	3 475	134	15
	V	1 216	1 895	455	3 566	141	24
	VI	1 732	1 641	653	4 026	85	17
	Keskimäärin	1 146	1 829	488	3 463	114	16
Sisä-Suomi	I-II	484	1 330	217	2 031	70	0
	III	830	2 167	393	3 390	86	7
	IV	957	2 454	424	3 835	173	49
	V-VI	1 560	2 559	496	4 615	96	36
	Keskimäärin	1 058	2 338	427	3 823	121	30
Etelä-Pohjanmaa	I-II	264	703	230	1 197	30	-
	III	658	1 577	300	2 535	164	7
	IV	828	2 065	464	3 357	128	11
	V-VI	1 080	2 570	447	4 097	57	10
	Keskimäärin	843	2 048	405	3 296	103	10
Pohjois-Suomi	I-II	346	2 095	416	2 857	13	-
	III	813	2 870	447	4 130	167	3
	IV	808	3 003	428	4 239	73	12
	V-VI	1 251	3 231	528	5 010	140	28
	Keskimäärin	919	2 982	464	4 365	115	14
Koko maa							
Keskimäärin	1 048	2 202	460	3 710	113	19	

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl., manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Växtodlingsarbeten. ⁴⁾Arbeten för husdjurskötsel. ⁵⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾Summa. ⁷⁾Brukarfamiljen. ⁸⁾Löntagarna.

¹⁾Agricultural works, human hours per farm. ²⁾Investment works in farm buildings and drainage etc., human hours per farm. ³⁾Works in plant cultivation. ⁴⁾Works in animal husbandry. ⁵⁾Other agricultural works. ⁶⁾Total. ⁷⁾Farm family. ⁸⁾Hired labour.

Taulukko 16. **Sivuansio- ja yksityistalouden työt t/tila**
Biförtjänst- och privatekonomiskt arbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Sivuansiotyöt ¹⁾				Yksityistalouden työt ²⁾			
		Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾	Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I-II	416	504	-	-	117	908	-	-
	III	461	377	1	-	100	1 295	1	2
	IV	281	160	-	3	83	1 421	6	1
	V	208	160	1	8	60	1 395	2	23
	VI	210	251	1	7	53	1 655	20	27
	Keskimäärin	278	227	1	5	73	1 425	7	14
Sisä-Suomi	I-II	523	243	-	-	319	1 188	-	24
	III	293	246	2	7	125	1 463	12	2
	IV	147	125	0	3	158	1 558	10	16
	V-VI	152	149	-	32	107	1 427	14	37
	Keskimäärin	211	173	1	12	143	1 475	11	18
Etelä-Pohjanmaa	I-II	465	329	-	-	170	1 089	-	-
	III	207	273	-	3	137	1 262	-	45
	IV	216	361	-	-	101	1 455	11	3
	V-VI	134	192	-	4	57	1 472	12	25
	Keskimäärin	202	279	-	2	98	1 394	8	20
Pohjois-Suomi	I-II	357	249	4	-	133	1 553	7	-
	III	216	131	-	-	86	1 372	2	4
	IV	193	128	-	9	52	1 418	28	19
	V-VI	139	49	5	14	73	1 710	37	12
	Keskimäärin	192	112	2	8	72	1 505	23	11
Koko maa									
Keskimäärin	238	196	1	7	91	1 449	11	15	

¹⁾Biförtjänstarbeten. ²⁾Privatekonomiska arbeten. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna, manuell arbetstimmar/gård. ⁵⁾Män.
⁶⁾Kvinnor. ⁷⁾Barn.

¹⁾By-enterprice works. ²⁾Private household works. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour, human hours per farms. ⁵⁾Men. ⁶⁾Women.
⁷⁾Children.

Taulukko 17. **Traktorityö**
Traktorarbete
Working hours of tractors

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maatalouden juoksevat työt		Tal. rak. ja salaojit. uudistus- työt t/tila ³⁾	Met- sä- työt t/tila ⁴⁾	Sivu- ansio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktorityötä t/tila			Maatalouden juoksevat työt t/tila		
		t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteen- sä ⁶⁾	Siitä vuok- rattua ⁷⁾	Tunteja traktoria kohden viljely- vuodessa ⁸⁾	Kasvin- viljely- työt ⁹⁾	Koti- eläin- talous- työt ¹⁰⁾	Muut maa- talouden juoks. työt ¹¹⁾
Etelä-Suomi	I-II	26	210	-	8	55	273	9	193	148	44	18
	III	26	395	8	32	54	489	5	246	309	39	47
	IV	22	566	11	39	62	678	8	303	437	61	68
	V	17	630	21	48	42	741	4	272	507	64	59
	VI	12	909	19	57	33	1 018	4	290	749	64	96
	Keskimäärin		17	618	16	44	48	726	5	279	494	58
Sisä-Suomi	I-II	22	171	7	11	2	191	10	157	122	25	24
	III	28	441	8	47	56	552	8	323	331	50	60
	IV	23	568	23	37	46	674	8	339	458	54	56
	V-VI	19	834	26	50	47	957	5	404	663	81	90
	Keskimäärin	21	582	18	42	47	689	7	351	459	59	64
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	24	177	15	11	-	203	6	165	131	19
III		25	381	14	23	26	444	10	263	291	49	41
IV		21	496	14	20	34	564	5	304	362	65	69
V-VI		14	666	14	31	39	750	19	312	558	57	51
Keskimäärin		18	511	14	24	31	580	11	294	402	55	54
Pohjois-Suomi		I-II	29	234	1	27	34	296	2	257	148	13
	III	30	481	20	33	33	567	4	357	356	49	76
	IV	26	644	10	32	56	742	3	417	468	92	84
	V-VI	19	876	14	40	87	1 017	3	442	657	116	103
	Keskimäärin	23	647	13	34	58	752	3	407	477	83	87
	Koko maa											
Keskimäärin	19	604	16	39	48	707	5	316	473	63	68	

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten t/ha. ²⁾Jordbrukets löpande arbeten t/gård. ³⁾Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl. ⁴⁾Skogsarbeten. ⁵⁾Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾Summa traktorarbeten. ⁷⁾Därav hyrt. ⁸⁾Arbetsstimmar per traktor och år. ⁹⁾Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾Arbeten för husdjursskötsel. ¹¹⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten.

¹⁾Agricultural works hours per hectare. ²⁾Agricultural works hours per farm. ³⁾Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾Forest works. ⁵⁾By-enterprise and other works. ⁶⁾Tractor works total. ⁷⁾Of which hired. ⁸⁾Working hours per tractor and year. ⁹⁾Works in plant cultivation. ¹⁰⁾Works in animal husbandry. ¹¹⁾Other agricultural works.

Taulukko 18. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin
 mk/tila
 Penningutgifter för investering i jordbruk och bostads-
 byggnader mk/gård
*Investment cash expenses in agriculture and dwellings,
 marks per farm*

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾					Yhteensä ⁷⁾	Asuin- rakennukset ⁸⁾
		Koneet ja kalusto ²⁾	Raken- nukset ³⁾	Salaojituk- set yms. ⁴⁾	Uudis- viljely ⁵⁾	Maan osto ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I-II	13 980	-	312	-	-	14 292	-
	III	27 265	7 285	1 955	10	3 745	40 260	12 309
	IV	52 364	15 700	3 614	103	2 991	74 772	4 379
	V	82 502	20 464	4 645	110	6 733	114 454	10 985
	VI	116 768	17 856	7 371	-	20 814	162 809	17 916
	Keskimäärin	70 093	15 757	4 346	64	7 984	98 244	10 627
Sisä-Suomi	I-II	19 565	4 143	969	-	-	24 677	7 472
	III	50 666	8 154	1 198	-	606	60 624	20 605
	IV	55 661	22 194	3 467	111	3 780	85 213	15 634
	V-VI	90 053	15 242	8 357	300	9 534	123 486	12 204
	Keskimäärin	61 612	15 237	3 999	124	4 213	85 185	15 718
Etelä-Pohjanmaa	I-II	20 097	-	8 909	-	-	29 006	8 062
	III	30 672	13 001	1 903	579	866	47 021	29 318
	IV	67 531	10 559	1 498	-	9 115	88 703	7 386
	V-VI	76 201	7 364	11 185	77	23 420	118 247	5 695
	Keskimäärin	59 490	9 171	5 623	151	11 908	86 343	11 479
Pohjois-Suomi	I-II	33 588	5 067	-	-	-	38 655	37 283
	III	53 499	17 420	3 490	16	516	74 941	4 763
	IV	61 722	9 491	4 414	647	630	76 904	24 624
	V-VI	108 421	17 194	8 514	420	1 101	135 650	4 908
	Keskimäärin	72 354	13 745	5 172	367	707	92 345	13 934
Koko maa								
Keskimäärin	67 570	14 546	4 571	149	6 056	92 892	12 528	

¹⁾Jordbruk. ²⁾Maskiner och redskap. ³⁾Byggnader. ⁴⁾Täckdikning o.dyl. ⁵⁾Nyodlingar. ⁶⁾Inköp av jordbruksjord. ⁷⁾Summa.
⁸⁾Bostadsbyggnader.
¹⁾Agriculture. ²⁾Implements. ³⁾Buildings. ⁴⁾Drainage. ⁵⁾Clearings. ⁶⁾Purchase of arable land. ⁷⁾Total. ⁸⁾Dwellings.

Taulukko 19. **Maatalouden liiketulokset**
Jordbrukets driftsresultat
Economics results of agriculture

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Tila- luku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalousyli- jäämä mk/ha ⁵⁾	Kannattavuus- kerroin ⁶⁾
Etelä-Suomi	I-II	15	17 573	19 596	- 2 023	6 248	0.61
	III	90	18 826	17 242	1 584	7 208	0.96
	IV	133	15 968	14 106	1 862	6 085	1.02
	V	166	14 345	11 196	3 149	5 861	1.34
	VI	107	12 537	9 101	3 436	4 790	1.63
	Keskimäärin	511	14 242	11 345	2 897	5 567	1.29
Painotettu keskiarvo			15 876	14 036	1 840	6 086	1.01
Sisä-Suomi	I-II	13	18 541	19 602	- 1 061	6 657	0.73
	III	71	18 506	18 129	377	7 024	0.87
	IV	93	17 044	14 959	2 085	6 814	1.10
	V-VI	66	14 365	11 505	2 860	5 602	1.41
	Keskimäärin	243	16 088	13 984	2 104	6 294	1.14
	Painotettu keskiarvo			17 633	16 985	648	6 670
Etelä-Pohjanmaa	I-II	8	14 370	16 169	- 1 799	3 238	0.48
	III	24	18 409	16 246	2 163	7 083	1.07
	IV	40	17 277	14 972	2 305	6 339	1.09
	V-VI	41	14 390	10 960	3 430	6 043	1.40
	Keskimäärin	113	15 729	12 882	2 847	6 201	1.22
	Painotettu keskiarvo			16 531	14 793	1 738	5 971
Pohjois-Suomi	I-II	14	38 842	37 173	1 669	12 718	0.95
	III	60	22 175	21 852	323	8 074	0.86
	IV	80	17 055	16 172	883	5 971	0.93
	V-VI	70	13 148	11 328	1 820	4 957	1.16
	Keskimäärin	224	16 255	14 966	1 289	5 904	1.00
	Painotettu keskiarvo			24 542	23 429	1 113	8 487
Koko maa							
Keskimäärin		1 091	15 080	12 623	2 457	5 819	1.19
Painotettu keskiarvo			17 779	16 313	1 466	6 586	0.97

*Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

*Skatterna ingår inte i kostnaderna.

*Taxes are not included in the costs.

¹⁾Gärdsantal. ²⁾Bruttointäkt. ³⁾Driftskostnader. ⁴⁾Beskattningsbar förräntning. ⁵⁾Skuldfritt överskott. ⁶⁾Lönsamhetskvot.
¹⁾Number of farms. ²⁾Total gross return. ³⁾Production cost except taxes and interest claim for total capital. ⁴⁾Taxable net return. ⁵⁾Farm family income. ⁶⁾Coefficient of profitability.

Taulukko 20. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
The use of wood, solid m³ per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Poltoppuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouteen ²⁾	Asuin- rakennusten uudistuksiin ⁶⁾	Eläkkei- siin ⁷⁾	Sivuansio- talouteen ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾
		Asuinraken- nuksiin ²⁾	Muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I-II	22.3	6.2	28.5	2.3	-	-	0.1	30.9
	III	14.4	11.4	25.8	7.5	0.2	0.4	0.3	34.2
	IV	12.2	9.8	22.0	8.7	0.3	0.5	0.3	31.8
	V	13.9	9.8	23.7	9.1	1.4	0.8	0.4	35.4
	VI	15.6	14.2	29.8	9.0	0.8	0.2	0.3	40.1
	Keskimäärin	14.1	10.9	25.0	8.3	0.8	0.5	0.4	35.0
Sisä-Suomi	I-II	17.0	4.8	21.8	2.6	-	-	-	24.4
	III	19.0	8.4	27.4	5.5	1.0	0.6	0.4	34.9
	IV	19.5	10.9	30.4	11.6	0.1	0.4	0.3	42.8
	V-VI	20.7	13.6	34.3	9.9	0.9	0.9	-	46.0
	Keskimäärin	19.5	10.6	30.1	8.7	0.6	0.6	0.2	40.2
Etelä-Pohjanmaa	I-II	15.6	6.3	21.9	1.9	-	-	-	23.8
	III	15.3	12.1	27.4	5.1	6.9	-	-	39.4
	IV	17.4	17.3	34.7	7.6	0.6	-	-	42.9
	V-VI	21.5	17.9	39.4	5.4	0.0	-	-	44.8
	Keskimäärin	18.3	15.6	33.9	5.9	1.7	-	-	41.5
Pohjois-Suomi	I-II	17.1	9.0	26.1	4.6	-	-	-	30.7
	III	18.8	13.6	32.4	10.8	0.4	0.3	0.4	44.3
	IV	15.5	18.3	33.8	7.9	5.8	0.4	0.6	48.5
	V-VI	18.2	14.9	33.1	5.7	0.5	1.3	-	40.6
	Keskimäärin	17.3	15.4	32.7	7.7	2.3	0.6	0.3	43.6
Koko maa									
Keskimäärin	16.4	12.2	28.6	8.1	1.1	0.5	0.3	38.6	

¹⁾Brännved. ²⁾För bostadsbyggnader. ³⁾Övrig användning. ⁴⁾Summa. ⁵⁾Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾Till sytning. ⁸⁾Till biförtjänster. ⁹⁾Summa.

¹⁾Fuel wood. ²⁾For dwellings. ³⁾Other use. ⁴⁾Total. ⁵⁾Other wood for agricultural use. ⁶⁾For investment in dwellings. ⁷⁾For pensioners. ⁸⁾For by-enterprises. ⁹⁾Total.

Taulukko 21. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa,
kg/tila
Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthålllet,
kg/gård
Farm products of the own farm consumed in private household,
kg per farm

Tilivuosi 1989

Alue ja suuruusluokka		Maito ¹⁾	Sian- liha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kanan- munat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	299.8	-	14.7	8.7	3.3	10.0	3.3	268.7
	III	484.5	14.3	18.7	8.9	19.8	50.2	19.4	274.8
	IV	486.3	22.3	21.6	7.2	32.4	81.1	20.5	298.2
	V	417.0	33.9	23.0	12.3	41.6	85.9	20.0	263.2
	VI	312.0	25.1	25.8	14.6	25.7	59.7	10.6	207.6
	Keskimäärin	421.5	24.6	22.2	10.8	30.9	70.6	17.6	262.9
Sisä-Suomi	I-II	463.9	-	39.8	4.2	-	-	0.4	306.9
	III	662.5	6.6	17.9	5.8	57.9	26.8	8.4	386.6
	IV	1008.8	15.8	27.6	13.3	80.2	59.6	3.5	405.3
	V-VI	786.2	20.2	28.9	14.1	63.1	68.0	18.1	412.7
	Keskimäärin	818.0	13.5	25.8	10.8	64.7	49.1	8.8	396.6
Etelä-Pohjanmaa	I-II	450.0	-	-	0.6	6.3	-	-	353.7
	III	571.9	6.8	3.8	13.1	17.1	-	5.8	450.2
	IV	652.7	32.2	0.6	7.3	15.0	3.0	8.7	293.0
	V-VI	974.6	29.9	9.2	12.5	34.4	41.6	12.7	353.7
	Keskimäärin	738.0	23.7	4.3	9.9	21.9	16.2	8.9	352.7
Pohjois-Suomi	I-II	345.9	40.6	-	-	5.0	-	7.1	389.3
	III	1049.8	17.4	9.4	4.6	9.5	2.7	20.8	454.0
	IV	1561.1	10.7	11.2	0.9	5.9	1.2	27.2	440.4
	V-VI	1429.3	16.1	24.9	5.2	15.3	2.0	60.4	458.7
	Keskimäärin	1307.0	16.1	14.3	3.2	9.7	1.7	34.6	446.6
Koko maa									
Keskimäärin	724.4	20.2	19.6	9.1	33.0	46.0	18.2	340.0	

¹⁾Mjölök. ²⁾Fläsk. ³⁾Övrigt kött. ⁴⁾Ägg. ⁵⁾Råg. ⁶⁾Vete. ⁷⁾Korn. ⁸⁾Potatis.

¹⁾Milk. ²⁾Pork. ³⁾Other meat. ⁴⁾Eggs. ⁵⁾Rye. ⁶⁾Wheat. ⁷⁾Barley. ⁸⁾Potatoes.

TAULUKOT
TILIVUOSI 1990

TABELLER
RÄKENSKAPSÅR 1990

TABLES
BUSINESS YEAR 1990

Taulukko 1. **Maankäyttölajit ha/tila**
Ägoslag ha/gård
Land use categories per farm

Tilivuosi 1990

Alue- ja suuruusluokka ¹⁾	Tilivuoden alussa ⁹⁾								
	Kokonaispeltoala ⁸⁾	Puutarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Luonnonlaidun ja niitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvullinen metsämaa ¹⁴⁾	Muu ala (ei vesistöjä) ¹⁵⁾	Koko ala ¹⁶⁾	
Etelä-Suomi ²⁾	I-II	7.62	0.02	7.62	0.59	-	24.22	5.17	37.62
	III	15.05	0.04	15.01	0.56	0.13	30.78	5.32	51.84
	IV	24.69	0.06	24.68	0.78	0.08	47.11	8.04	80.75
	V	38.87	0.09	38.44	0.89	0.05	57.44	10.15	107.06
	VI	71.16	0.20	70.91	0.93	0.07	94.81	13.22	180.14
	Keskimäärin	36.51	0.09	36.35	0.80	0.08	56.72	9.23	103.27
Sisä-Suomi ³⁾	I-II	8.47	0.06	8.46	0.21	-	44.98	8.51	62.22
	III	15.61	0.05	15.61	0.84	0.05	68.75	8.49	93.79
	IV	24.60	0.04	24.48	0.70	0.20	74.66	7.88	107.96
	V-VI	45.17	0.06	44.90	0.66	0.14	97.15	11.49	154.40
	Keskimäärin	27.19	0.05	27.09	0.72	0.13	78.34	9.15	115.48
	Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾	I-II	7.49	0.04	7.59	0.07	0.00	26.67	12.67
III		15.01	0.04	15.01	0.28	0.05	32.02	11.84	59.24
IV		25.22	0.05	25.22	0.07	0.00	38.45	14.19	77.98
V-VI		45.29	0.04	44.84	0.21	0.52	52.17	12.84	110.62
Keskimäärin		29.49	0.04	29.33	0.17	0.21	41.51	13.06	84.32
Pohjois-Suomi ⁵⁾		I-II	8.03	0.04	8.04	0.00	0.10	70.69	12.48
	III	16.36	0.03	16.24	0.06	0.46	100.59	41.88	159.26
	IV	24.63	0.03	24.61	0.15	0.52	97.87	43.08	166.26
	V-VI	46.30	0.03	46.07	0.33	0.70	90.27	62.37	199.77
	Keskimäärin	28.41	0.03	28.27	0.18	0.54	94.75	47.22	170.99
	Koko maa⁶⁾	Keskimäärin⁷⁾	32.07	0.07	31.94	0.59	0.20	67.83	17.58

¹⁾Område och storleksklass. ²⁾Södra Finland. ³⁾Inre Finland. ⁴⁾Sydösterbotten. ⁵⁾Norra Finland. ⁶⁾Hela landet. ⁷⁾I medeltal. ⁸⁾Total åkerareal. ⁹⁾Vid årets början. ¹⁰⁾Trädgård. ¹¹⁾Åker. ¹²⁾Äng och naturbete. ¹³⁾Röjningar. ¹⁴⁾Växtlig skogsmark. ¹⁵⁾Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾Totalareal.

¹⁾Regions and size classes. ²⁾South Finland. ³⁾Central Finland. ⁴⁾South Ostrobothnia. ⁵⁾North Finland. ⁶⁾The whole country. ⁷⁾Average. ⁸⁾Arable land in cultivation. ⁹⁾At the start of the year. ¹⁰⁾Garden. ¹¹⁾Arable land. ¹²⁾Pasture and meadow. ¹³⁾Clearings. ¹⁴⁾Forest. ¹⁵⁾The rest of the area. ¹⁶⁾Total.

Taulukko 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri juuri- kas ⁶⁾	Muut juurek- set ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesan- to ⁹⁾	Muu pelto ala ¹⁰⁾
Etelä-Suomi	I-II	1.1	14.0	19.6	17.1	1.3	4.8	0.0	37.1	4.7	0.3
	III	4.2	8.1	20.6	25.2	1.9	8.4	0.1	23.5	5.8	2.2
	IV	3.3	11.0	23.1	22.3	0.9	3.5	0.0	28.0	3.5	4.4
	V	5.6	14.4	26.4	19.0	1.2	3.0	0.0	18.2	4.6	7.6
	VI	9.4	19.7	28.8	14.5	0.6	4.2	0.4	9.4	3.5	9.5
	Keskimäärin	6.5	15.4	26.2	18.4	0.9	3.9	0.2	17.2	4.0	7.3
Sisä-Suomi	I-II	-	-	5.7	8.7	0.4	3.0	0.1	69.0	5.2	7.9
	III	1.2	0.3	16.6	15.6	0.9	1.0	0.4	59.0	3.9	1.1
	IV	1.3	1.5	19.5	19.7	1.1	0.7	0.0	51.1	2.8	2.3
	V-VI	3.9	1.9	25.9	20.1	1.2	2.5	0.4	34.1	6.1	3.9
	Keskimäärin	2.5	1.4	22.0	19.0	1.1	1.6	0.3	44.4	4.6	3.1
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2.9	3.7	21.9	15.2	0.9	-	0.3	44.6	10.4	0.1
	III	1.0	-	17.1	24.5	1.3	4.4	0.0	41.9	7.9	1.9
	IV	1.8	2.2	29.0	28.1	1.3	0.5	-	29.2	2.8	5.1
	V-VI	2.1	2.6	34.9	25.0	0.5	1.0	0.0	26.4	4.5	3.0
	Keskimäärin	1.9	2.2	31.1	25.7	0.8	1.2	0.0	29.1	4.5	3.5
Pohjois-Suomi	I-II	0.5	-	21.9	2.3	4.1	-	0.0	59.8	11.4	0.0
	III	0.3	-	14.1	4.1	1.6	-	0.4	74.7	3.0	1.8
	IV	-	0.0	18.6	6.4	0.8	-	0.0	70.8	2.6	0.8
	V-VI	0.5	0.0	29.6	13.7	0.9	-	0.1	49.7	4.9	0.6
	Keskimäärin	0.3	0.0	23.6	9.8	1.0	-	0.1	60.2	4.1	0.9
Koko maa											
Keskimäärin	4.2	8.7	25.4	17.6	1.0	2.5	0.2	31.2	4.2	5.0	

¹⁾Råg. ²⁾Vete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Socketbeta. ⁷⁾Övriga rotfrukter. ⁸⁾Vall. ⁹⁾Träda. ¹⁰⁾Övrig åkerareal.

¹⁾Rye. ²⁾Wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Other root crops. ⁸⁾Cultivated grass. ⁹⁾Fallow. ¹⁰⁾The rest of the arable land.

Taulukko 3. **Sadot kg/ha**
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants kg/ha

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Ruis ¹⁾	Kevät-vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokerijuuri- kas ⁶⁾	Heinä ⁷⁾	Sato ry/ha ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I-II	2 280	2 912	4 543	3 361	11 523	28 791	5 387	3 349	
	III	2 917	3 712	3 962	4 368	18 940	33 341	5 343	4 030	
	IV	3 206	3 907	3 991	4 145	22 822	33 636	5 029	3 779	
	V	3 170	3 807	4 061	4 327	22 405	36 269	4 808	3 824	
	VI	3 663	3 975	4 009	4 216	25 553	36 700	6 245	4 030	
	Keskimäärin		3 439	3 896	4 023	4 250	22 653	35 517	5 231	3 909
Sisä-Suomi	I-II	-	-	2 278	3 661	13 793	29 000	4 151	2 516	
	III	2 267	3 117	3 512	3 498	19 244	27 069	4 800	3 356	
	IV	3 028	3 375	3 488	3 627	19 275	27 302	5 022	3 254	
	V-VI	2 708	3 445	3 452	3 682	23 373	29 809	4 229	3 422	
	Keskimäärin		2 723	3 406	3 467	3 634	21 375	29 142	4 666	3 347
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 358	3 969	2 844	4 147	16 182	-	4 464	2 998
III		3 272	-	4 177	4 014	26 213	39 610	5 107	3 690	
IV		3 290	4 296	4 310	4 142	18 047	34 466	4 960	3 622	
V-VI		3 236	4 280	4 329	4 248	23 137	33 049	5 017	3 908	
Keskimäärin			3 227	4 272	4 295	4 197	21 195	35 829	4 991	3 787
Pohjois-Suomi		I-II	2 640	-	2 918	3 227	7 949	-	3 915	2 223
	III	2 876	-	3 135	3 406	18 683	-	4 391	2 652	
	IV	-	3 600	3 186	3 610	21 919	-	4 885	2 834	
	V-VI	2 081	5 091	3 170	3 333	23 650	-	4 818	2 951	
	Keskimäärin		2 211	4 912	3 167	3 393	21 114	-	4 722	2 859
	Koko maa									
Keskimäärin		3 335	3 887	3 818	4 047	21 966	34 768	4 945	3 616	

¹⁾Råg. ²⁾Värvete. ³⁾Korn. ⁴⁾Havre. ⁵⁾Potatis. ⁶⁾Sockerbeta. ⁷⁾Hö. ⁸⁾Skörd fe/ha.

¹⁾Rye. ²⁾Spring wheat. ³⁾Barley. ⁴⁾Oats. ⁵⁾Potatoes. ⁶⁾Sugar beet. ⁷⁾Hay. ⁸⁾Yield in food units per hectare.

Taulukko 4. **Varat ja velat mk/tila**
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and liabilities per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Varat ¹⁾						Velat ²⁾		
		Maa-talous ³⁾	Metsä-talous ⁴⁾	Asuin-raken-nukset ⁵⁾	Sivu-ansio-talous ⁶⁾	Rahoitus-omai-suus ⁷⁾	Yksityis-talous ⁸⁾	Varat yhteensä ⁹⁾	Yhteen-sä ¹⁰⁾	Va-roista % ¹¹⁾
Etelä-Suomi	I-II	309 396	151 494	74 348	8 769	110 086	61 955	716 048	133 306	18.6
	III	597 331	224 107	121 224	8 946	135 028	88 440	1175 076	300 285	25.6
	IV	928 132	321 030	136 700	10 944	142 684	94 284	1633 774	414 682	25.4
	V	1374 056	357 558	174 542	6 846	173 113	125 539	2211 654	594 668	26.9
	VI	2395 882	637 145	192 769	16 327	333 857	143 292	3719 272	1091 673	29.4
	Keskimäärin	1295 959	375 809	156 171	10 303	188 696	112 500	2139 438	582 588	27.2
Sisä-Suomi	I-II	309 624	383 599	40 114	1 274	64 621	60 026	859 258	179 108	20.8
	III	523 457	486 656	189 950	25 580	104 875	87 427	1417 945	342 819	24.2
	IV	769 070	476 057	190 138	2 239	137 945	81 591	1657 040	411 328	24.8
	V-VI	1182 570	558 732	201 050	12 611	219 357	83 461	2257 781	666 970	29.5
		Keskimäärin	796 086	500 481	188 103	12 691	148 731	83 256	1729 348	456 398
Etelä-Pohjanmaa	I-II	267 317	113 052	63 125	-	67 797	44 188	555 479	127 438	22.9
	III	542 697	136 855	146 805	2 454	114 440	102 632	1045 883	288 188	27.6
	IV	918 266	157 759	114 938	10 194	144 657	115 700	1461 514	509 177	34.8
	V-VI	1602 407	214 746	221 126	14 057	205 062	130 601	2387 999	812 211	34.0
		Keskimäärin	1054 852	172 025	158 776	9 301	155 917	113 435	1664 306	551 294
Pohjois-Suomi	I-II	411 090	220 109	246 270	3 522	76 926	86 381	1044 298	357 858	34.3
	III	543 841	316 627	176 718	9 670	122 108	86 265	1255 229	348 347	27.8
	IV	680 398	295 455	173 789	10 211	97 660	92 371	1349 884	504 627	37.4
	V-VI	1099 546	301 614	177 470	9 117	111 424	112 504	1811 675	664 835	36.7
		Keskimäärin	761 884	299 026	179 597	9 365	107 416	96 777	1454 065	505 679
Koko maa										
	Keskimäärin	1051 164	365 953	168 263	10 521	159 654	102 967	1858 522	535 954	28.8

¹⁾Tillgångar. ²⁾Skulder. ³⁾Jordbruk. ⁴⁾Skogsbruk. ⁵⁾Bostadsbyggnader. ⁶⁾Biförtjänster. ⁷⁾Finansieringstillgångar.

⁸⁾Privatekonomi. ⁹⁾Summa tillgångar. ¹⁰⁾Summa skulder. ¹¹⁾Skulder i % av tillgångar.

¹⁾Assets. ²⁾Liabilities. ³⁾Agriculture. ⁴⁾Forestry. ⁵⁾Dwellings. ⁶⁾By-enterprises. ⁷⁾Current assets. ⁸⁾Private household. ⁹⁾The assets total. ¹⁰⁾The liabilities total. ¹¹⁾Liabilities per cent of assets.

Taulukko 5. **Maatalousomaisuus mk/ha**
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Varastot ¹⁾	Koti-eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Rakennukset ⁴⁾	Salaojittukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	4 761	9 469	4 232	1 161	534	20 404	40 561
	III	4 220	5 517	5 992	4 142	750	19 112	39 733
	IV	3 808	5 373	4 885	3 836	653	19 035	37 590
	V	4 697	4 069	4 319	2 901	591	18 790	35 367
	VI	4 062	2 697	3 947	1 940	707	20 316	33 669
	Keskimäärin	4 248	3 913	4 400	2 786	659	19 460	35 466
Painotettu keskiarvo	4 283	5 032	4 713	2 934	657	19 448	37 067	
Sisä-Suomi	I-II	1 714	7 881	9 805	7 026	371	9 787	36 584
	III	2 837	7 865	6 271	5 712	584	10 238	33 507
	IV	2 816	6 120	4 781	6 026	693	10 811	31 247
	V-VI	3 248	4 713	4 065	2 876	636	10 662	26 200
	Keskimäärin	3 017	5 772	4 760	4 447	642	10 622	29 260
	Painotettu keskiarvo	2 621	6 919	6 438	5 613	564	10 328	32 483
Etelä-Pohjanmaa	I-II	1 895	7 369	5 526	4 171	937	15 856	35 754
	III	3 768	5 480	5 749	4 793	505	15 863	36 158
	IV	4 311	5 268	5 106	4 261	386	17 070	36 402
	V-VI	4 443	4 426	3 633	2 701	656	19 523	35 382
	Keskimäärin	4 285	4 833	4 311	3 393	569	18 369	35 760
	Painotettu keskiarvo	3 778	5 460	5 003	4 017	583	17 114	35 955
Pohjois-Suomi	I-II	3 982	18 590	9 417	10 964	228	7 982	51 163
	III	2 660	9 668	6 085	6 800	437	7 584	33 234
	IV	1 797	8 217	4 915	4 675	384	7 611	27 599
	V-VI	2 181	6 499	3 937	3 021	480	7 633	23 751
	Keskimäärin	2 162	7 710	4 659	4 245	439	7 623	26 838
	Painotettu keskiarvo	2 710	11 000	6 224	6 578	379	7 707	34 598
Koko maa								
Keskimäärin		3 638	5 046	4 506	3 419	607	15 540	32 756
Painotettu keskiarvo		3 614	6 467	5 351	4 241	581	15 324	35 578

¹⁾Förråd. ²⁾Husdjur. ³⁾Maskiner och redskap. ⁴⁾Byggnader. ⁵⁾Täckdikning. ⁶⁾Mark. ⁷⁾Summa.
¹⁾Stores. ²⁾Livestock. ³⁾Implements. ⁴⁾Buildings. ⁵⁾Drainage. ⁶⁾Agricultural land. ⁷⁾Total.

Taulukko 6. Kotieläimiä kpl/tila
Djurantal per gård
Number of livestock per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka	Hevo- set ¹⁾	Nautakarja ²⁾			Siat ³⁾		Siipi- karja ⁴⁾	Lam- paat ⁵⁾	Nauta- yksiköi- tä ¹¹⁾	
		Lehmät ⁶⁾	Vasikat ⁷⁾	Muut ⁸⁾	Yli 2 kk ⁹⁾	Alle 2 kk ¹⁰⁾				
Etelä-Suomi	I-II	1.3	4.1	3.3	2.1	-	-	11.2	0.4	7.9
	III	0.0	3.7	3.1	2.4	22.7	10.4	90.1	0.8	18.6
	IV	0.1	6.6	5.0	5.7	24.0	10.4	26.6	0.2	22.8
	V	0.0	6.1	6.3	6.0	42.0	17.5	88.4	0.5	31.9
	VI	0.1	4.7	7.1	8.7	61.3	16.0	326.5	2.3	44.5
	Keskimäärin	0.1	5.6	5.7	5.4	36.5	13.6	117.0	0.8	29.3
Sisä-Suomi	I-II	0.4	4.6	2.9	4.5	-	-	0.4	3.6	8.5
	III	0.0	7.7	5.7	5.7	7.6	6.0	1.0	2.6	16.2
	IV	0.1	10.3	6.7	7.5	8.5	3.9	43.5	0.7	20.9
	V-VI	0.1	11.4	8.2	11.3	34.4	9.0	61.0	0.1	35.7
	Keskimäärin	0.1	9.6	6.7	7.9	15.5	6.0	33.6	1.2	23.4
Etelä-Pohjanmaa	I-II	-	1.4	0.6	7.8	-	-	0.1	0.1	4.8
	III	-	4.7	4.2	2.7	5.7	13.0	193.0	5.8	15.7
	IV	0.1	6.4	4.3	7.3	30.9	14.8	119.4	0.4	28.0
	V-VI	0.1	11.6	7.7	8.2	53.5	13.9	50.1	0.3	43.3
	Keskimäärin	0.0	7.7	5.3	6.7	32.0	13.0	99.5	1.5	29.9
Pohjois-Suomi	I-II	1.2	1.4	0.5	1.3	78.0	34.1	-	0.1	41.8
	III	0.1	9.0	6.0	6.4	12.8	12.7	0.8	1.0	21.2
	IV	0.1	13.3	10.4	8.5	5.0	2.7	0.1	-	23.3
	V-VI	-	15.6	14.1	16.9	12.7	4.2	5.9	1.4	34.7
	Keskimäärin	0.1	12.2	9.9	10.2	13.4	7.5	2.1	0.7	27.3
Koko maa										
Keskimäärin	0.1	8.0	6.6	7.3	26.7	10.6	73.0	1.0	27.8	

¹⁾Hästar. ²⁾Nötboskap. ³⁾Svin. ⁴⁾Fjäderfä. ⁵⁾Får. ⁶⁾Kor. ⁷⁾Kalvar. ⁸⁾Övrigt nötboskap. ⁹⁾Svin över 2 månader. ¹⁰⁾Grisar under 2 månader. ¹¹⁾Kreatursenheter.

¹⁾Horses. ²⁾Cattle. ³⁾Pigs. ⁴⁾Poultry. ⁵⁾Sheep. ⁶⁾Cows. ⁷⁾Calves. ⁸⁾Other cattle. ⁹⁾Pigs over 2 months. ¹⁰⁾Piglets under 2 months. ¹¹⁾Livestock units.

Taulukko 7. **Kalusto mk/ha**
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Traktorit lisälaitteineen ¹⁾	Puimurit ²⁾	Ajo- ja kuljetuskalusto ³⁾	Kasvinviljelykalusto ⁴⁾	Koti-eläin- kalusto ⁵⁾	Muu maatalous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi	I-II	1 305	77	275	1 348	512	715	4 232
	III	2 226	617	577	1 635	431	506	5 992
	IV	1 745	430	536	1 297	463	414	4 885
	V	1 316	653	509	1 134	332	375	4 319
	VI	1 333	584	409	1 133	251	237	3 947
	Keskimäärin	1 469	578	479	1 201	333	340	4 400
Painotettu keskiarvo	1 607	513	478	1 305	385	425	4 713	
Sisä-Suomi	I-II	3 724	135	1 656	1 906	1 244	1 140	9 805
	III	2 803	428	829	1 143	474	594	6 271
	IV	1 635	354	681	1 141	480	490	4 781
	V-VI	1 628	527	435	890	231	354	4 065
	Keskimäärin	1 868	450	599	1 028	366	449	4 760
	Painotettu keskiarvo	2 564	355	935	1 291	627	666	6 438
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 351	169	891	1 189	10	916	5 526
	III	2 841	275	576	1 201	429	427	5 749
	IV	1 966	372	441	1 203	555	569	5 106
	V-VI	1 257	479	384	821	349	343	3 633
	Keskimäärin	1 647	421	430	978	409	426	4 311
	Painotettu keskiarvo	2 129	335	543	1 102	373	521	5 003
Pohjois-Suomi	I-II	4 081	73	2 163	1 261	963	876	9 417
	III	2 576	116	913	1 385	548	547	6 085
	IV	2 194	209	596	1 046	446	424	4 915
	V-VI	1 518	325	486	948	306	354	3 937
	Keskimäärin	1 933	252	612	1 050	398	414	4 659
	Painotettu keskiarvo	2 652	173	1 078	1 177	581	563	6 224
Koko maa								
Keskimäärin	1 645	479	521	1 121	358	382	4 506	
Painotettu keskiarvo	2 053	397	678	1 249	463	511	5 351	

¹⁾Traktorer. ²⁾Skördetröskor. ³⁾Kör- och transportinventarier. ⁴⁾Växtodlingsredskap. ⁵⁾Husdjursredskap. ⁶⁾Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾Summa.

¹⁾Tractors. ²⁾Combines. ³⁾Transport implements. ⁴⁾Implements used for plant cultivation. ⁵⁾Implements used for animal husbandry. ⁶⁾Other agricultural implements. ⁷⁾Total.

Taulukko 8. **Rakennukset**
Byggnader
Buildings

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾	Maatalousraken- nukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ³⁾	
	mk/ha	%		mk/ha	mk/ha ³⁾		mk/tila ⁴⁾
Etelä-Suomi	I-II	574	49.4	587	1 161	8 853	74 348
	III	2 196	53.0	1 946	4 142	62 274	121 224
	IV	1 970	51.4	1 866	3 836	94 713	136 700
	V	1 322	45.6	1 579	2 901	112 724	174 542
	VI	638	32.9	1 302	1 940	138 053	192 769
	Keskimäärin	1 238	44.4	1 548	2 786	101 822	156 171
Painotettu keskiarvo	1 402	47.8	1 532	2 934	90 317	146 475	
Sisä-Suomi	I-II	6 142	87.4	884	7 026	59 460	40 114
	III	3 686	64.5	2 026	5 712	89 242	189 950
	IV	3 897	64.7	2 129	6 026	148 312	190 138
	V-VI	1 570	54.6	1 306	2 876	129 803	201 050
	Keskimäärin	2 750	61.8	1 697	4 447	120 982	188 103
	Painotettu keskiarvo	3 979	70.9	1 633	5 612	108 940	154 103
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 224	53.3	1 947	4 171	31 183	63 125
	III	1 731	36.1	3 062	4 793	71 935	146 805
	IV	2 141	50.2	2 120	4 261	107 478	114 938
	V-VI	1 278	47.3	1 423	2 701	122 306	221 126
	Keskimäärin	1 588	46.8	1 805	3 393	100 092	158 776
	Painotettu keskiarvo	1 799	44.8	2 218	4 017	87 427	144 213
Pohjois-Suomi	I-II	9 894	90.2	1 070	10 964	88 094	246 270
	III	4 878	71.7	1 922	6 800	111 279	176 718
	IV	3 234	69.2	1 441	4 675	115 255	173 789
	V-VI	1 842	61.0	1 179	3 021	139 858	177 470
	Keskimäärin	2 871	67.6	1 374	4 245	120 510	179 597
	Painotettu keskiarvo	5 158	78.4	1 420	6 578	112 462	194 732
Koko maa							
Keskimäärin	1 852	54.2	1 567	3 419	109 715	168 263	
Painotettu keskiarvo	2 599	61.3	1 642	4 241	97 224	155 678	

¹⁾Djurstallar. ²⁾Övriga byggnader. ³⁾Summa jordbruksbyggnader mk/ha. ⁴⁾Summa jordbruksbyggnader mk/gård.

⁵⁾Bostadsbyggnader mk/gård.

¹⁾Livestock buildings. ²⁾Other buildings. ³⁾The total value of farm buildings marks per hectare. ⁴⁾The total value of farm buildings marks per farm. ⁵⁾Dwellings marks per farm.

Taulukko 9. **Rahatulot mk/tila**
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Sivuansio- talous ³⁾		Yksityis- talous ⁴⁾		Veron- palautukset ⁵⁾		Yhteensä ⁶⁾
		mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	
Etelä-Suomi	I-II	155 656	60.1	14 903	5.7	73 905	28.5	14 730	5.7	-	-	259 194
	III	299 260	73.5	23 457	5.7	61 303	15.1	23 199	5.7	101	0.0	407 320
	IV	418 365	77.5	44 074	8.2	53 118	9.8	24 210	4.5	97	0.0	539 864
	V	600 807	84.9	40 900	5.8	42 952	6.1	22 757	3.2	284	0.0	707 700
	VI	1049 158	86.9	75 576	6.3	62 732	5.2	19 682	1.6	294	0.0	1207 442
	Keskimäärin	577 449	82.6	45 195	6.5	53 586	7.7	22 457	3.2	195	0.0	698 882
Sisä-Suomi	I-II	146 616	66.4	18 841	8.5	36 439	16.5	19 004	8.6	-	-	220 900
	III	297 885	69.4	55 681	13.0	47 091	11.0	27 852	6.5	275	0.1	428 784
	IV	395 401	74.3	69 017	13.0	38 329	7.2	28 523	5.4	636	0.1	531 906
	V-VI	653 095	80.8	82 665	10.2	39 426	4.9	32 240	4.0	847	0.1	808 273
		Keskimäärin	431 248	75.7	67 034	11.8	41 381	7.3	29 070	5.1	561	0.1
Etelä-Pohjanmaa	I-II	101 249	63.9	9 230	5.8	28 144	17.7	19 885	12.5	63	0.1	158 571
	III	251 233	70.6	16 148	4.5	74 389	20.9	13 787	3.9	66	0.1	355 623
	IV	457 959	84.0	18 030	3.3	50 757	9.3	18 735	3.4	-	-	545 481
	V-VI	663 429	83.5	33 799	4.3	66 530	8.4	30 328	3.8	45	0.0	794 131
		Keskimäärin	467 325	81.6	23 062	4.0	60 161	10.5	22 242	3.9	36	0.0
Pohjois-Suomi	I-II	456 722	83.4	9 746	1.8	59 739	10.9	20 833	3.8	265	0.1	547 305
	III	371 233	80.9	22 211	4.8	36 552	8.0	28 359	6.2	237	0.1	458 592
	IV	451 525	84.9	30 274	5.7	27 322	5.1	22 673	4.3	213	0.0	532 007
	V-VI	665 331	87.1	35 772	4.7	33 542	4.4	28 428	3.7	481	0.1	763 554
		Keskimäärin	497 859	84.9	28 763	4.9	33 475	5.7	25 908	4.4	307	0.1
Koko maa												
	Keskimäärin	517 911	81.5	44 222	7.0	47 389	7.5	24 591	3.9	282	0.1	634 395

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Biförtjänster. ⁴⁾Privatekonomi. ⁵⁾Skatteåterbäring. ⁶⁾Summa
¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾By-enterprises. ⁴⁾Private household. ⁵⁾Tax rebate. ⁶⁾Total.

Taulukko 10. **Rahamenot mk/tila**
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Asuin-raken-nusten uudistus ³⁾	Sivu-ansio-talous ⁴⁾	Yksi-tyis-talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot vuokrat ja eläk-keet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi	I-II	123 486	49.8	1 088	-	4 740	84 061	25 601	8 997	247 973
	III	212 714	54.0	7 945	13 022	9 878	91 379	34 384	24 259	393 581
	IV	319 711	60.3	9 168	11 921	3 381	111 626	44 250	30 103	530 160
	V	440 461	61.5	17 945	8 008	4 352	135 635	62 334	47 878	716 613
	VI	803 636	64.9	12 526	21 820	11 938	196 322	84 069	107 004	1237 315
	Keskimäärin	440 458	62.0	12 299	12 557	6 538	132 272	55 977	49 762	709 863
Sisä-Suomi	I-II	108 949	47.8	2 753	5 156	529	74 326	19 497	16 763	227 973
	III	214 004	50.7	16 203	16 162	6 167	113 141	35 656	20 633	421 966
	IV	306 665	58.9	9 196	11 302	1 267	120 343	46 233	26 065	521 071
	V-VI	484 796	60.7	28 309	13 557	505	158 018	62 431	51 379	798 995
	Keskimäärin	322 506	57.5	16 811	13 301	2 581	127 501	46 685	31 432	560 817
Etelä-Pohjanmaa	I-II	78 749	48.3	1 623	6 505	-	62 572	5 698	7 923	163 070
	III	171 374	50.7	1 382	3 267	6 696	88 413	49 721	17 113	337 966
	IV	350 853	60.8	2 239	21 276	519	128 696	38 303	35 130	577 016
	V-VI	516 156	63.7	30 442	6 326	9 991	112 249	61 363	74 094	810 621
	Keskimäärin	356 704	60.8	12 880	10 631	5 434	109 005	47 205	44 345	586 204
Pohjois-Suomi	I-II	356 811	68.4	453	1 332	1 779	112 389	36 374	12 412	521 550
	III	254 613	60.0	11 439	4 702	3 522	93 440	38 147	18 495	424 358
	IV	304 442	58.0	17 283	24 502	10 423	101 192	37 822	29 400	525 064
	V-VI	504 286	66.0	16 958	10 356	2 126	130 639	45 704	53 465	763 534
	Keskimäärin	357 008	62.3	14 724	13 522	5 505	109 013	40 319	33 179	573 270
Koko maa	Keskimäärin	385 378	60.9	13 843	12 725	5 352	123 993	49 788	41 764	632 843

¹⁾Jordbruk. ²⁾Skogsbruk. ³⁾Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾Biförtjänster. ⁵⁾Privatekonomi. ⁶⁾Skatter. ⁷⁾Räntor, arrenden och sytning. ⁸⁾Summa.

¹⁾Agriculture. ²⁾Forestry. ³⁾Investment in dwellings. ⁴⁾By-enterprises. ⁵⁾Private household. ⁶⁾Taxes. ⁷⁾Interests, rents and pensions. ⁸⁾Total.

Taulukko 11. Maatalouden kokonaistuotto mk/ha
Jordbrukets bruttointäkt mk/ha
Gross return of agriculture per hectare

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Kotieläintuotto ¹⁾									
		Maitotalous ⁴⁾	Nautakarja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipikarja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾		Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾	Ohra ja Kaura ¹²⁾
							mk	%			
Etelä-Suomi	I-II	8 538	3 781	-	242	151	12 712	64.8	75	1 154	1 313
	III	3 964	1 660	5 606	1 002	88	12 320	62.8	370	686	2 010
	IV	4 931	2 015	3 263	192	23	10 424	63.2	312	985	1 773
	V	2 720	1 570	3 644	374	6	8 314	55.4	505	1 295	2 240
	VI	1 113	1 122	2 477	779	41	5 532	39.6	1 034	1 870	2 573
	Keskimäärin	2 634	1 498	3 238	540	29	7 939	52.1	662	1 416	2 259
Painotettu keskiarvo	3 818	1 859	3 293	551	54	9 575	57.4	498	1 205	2 053	
Sisä-Suomi	I-II	9 019	3 512	-	0	879	13 410	76.8	-	0	102
	III	9 497	3 416	2 079	3	282	15 277	78.7	79	24	514
	IV	8 548	2 626	1 604	383	29	13 190	79.3	107	102	822
	V-VI	4 602	2 108	2 253	365	11	9 339	65.2	323	139	1 387
	Keskimäärin	6 808	2 529	1 990	300	74	11 701	73.0	206	105	1 033
	Painotettu keskiarvo	8 296	3 031	1 478	152	328	13 285	76.4	109	56	634
Etelä-Pohjanmaa	I-II	2 122	6 862	135	1	0	9 120	63.3	201	319	1 705
	III	4 905	1 888	3 264	1 993	580	12 630	68.5	99	0	1 592
	IV	4 788	2 092	4 776	727	18	12 401	69.5	178	236	2 140
	V-VI	4 429	1 489	2 901	182	3	9 004	63.6	184	269	3 007
	Keskimäärin	4 538	1 802	3 419	526	70	10 355	66.1	173	230	2 586
	Painotettu keskiarvo	4 302	2 642	3 052	880	193	11 069	67.0	158	181	2 115
Pohjois-Suomi	I-II	4 230	1 004	35 371	-	973	41 578	85.2	42	-	598
	III	11 041	3 787	3 857	5	148	18 838	81.7	13	-	373
	IV	10 648	4 011	924	-	13	15 596	84.6	0	0	420
	V-VI	6 469	3 389	968	23	44	10 893	79.9	25	0	963
	Keskimäärin	8 461	3 610	1 917	13	64	14 065	82.1	15	1	695
	Painotettu keskiarvo	8 108	3 007	10 930	7	314	22 366	83.6	21	0	577
Koko maa											
Keskimäärin	4 659	2 108	2 781	396	47	9 991	63.3	412	801	1 774	
Painotettu keskiarvo	5 492	2 405	4 173	433	173	12 676	68.6	288	616	1 537	

¹⁾Husdjursintäkter. ²⁾Växtodlingsintäkter. ³⁾Övriga intäkter. ⁴⁾Mjölkhushållning. ⁵⁾Nötboskap. ⁶⁾Svin. ⁷⁾Fjäderfä. ⁸⁾Övriga husdjur. ⁹⁾Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾Råg. ¹¹⁾Vete. ¹²⁾Korn och havre. ¹³⁾Hö o.dyl. ¹⁴⁾Potatis. ¹⁵⁾Rotfrukter. ¹⁶⁾Övriga växter. ¹⁷⁾Summa växtodlingsintäkter. ¹⁸⁾Trädgård. ¹⁹⁾Statsbidrag. ²⁰⁾Bostadsförmån. ²¹⁾Övrigt. ²²⁾Summa övriga intäkter. ²³⁾Bruttointäkter totalt.

Heinä yms. ¹³⁾	Peruna ¹⁴⁾	Juurikasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Muu tuotto ³⁾					Yhteensä ²²⁾	Kokonais-tuotto yhteensä ²³⁾	
				mk	%	Puutarha ¹⁸⁾	Valtion avustukset ¹⁹⁾	Asunto-etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾			
										mk			%
36	119	661	340	3 698	18.9	97	1 871	925	298	3 191	16.3	19 601	
79	282	1 426	297	5 150	26.2	38	1 023	668	431	2 160	11.0	19 630	
68	164	591	714	4 607	27.9	22	673	501	271	1 467	8.9	16 498	
46	226	551	711	5 574	37.1	20	504	337	256	1 117	7.5	15 005	
17	131	875	1 034	7 534	53.9	67	427	241	176	911	6.5	13 977	
41	181	746	807	6 112	40.1	40	549	357	240	1 186	7.8	15 237	
50	192	840	643	5 481	32.8	44	809	497	286	1 636	9.8	16 692	
217	34	609	78	1 040	6.0	7	2 046	857	104	3 014	17.2	17 464	
52	253	366	75	1 363	7.0	27	1 566	927	260	2 780	14.3	19 420	
46	234	129	191	1 631	9.8	15	894	583	324	1 816	10.9	16 637	
42	157	477	1 312	3 837	26.8	11	505	372	262	1 150	8.0	14 326	
47	198	347	715	2 651	16.5	15	840	546	280	1 681	10.5	16 033	
91	176	394	321	1 781	10.2	16	1 348	734	235	2 333	13.4	17 399	
444	79	105	96	2 949	20.5	42	1 421	848	17	2 328	16.2	14 397	
101	152	840	729	3 513	19.1	34	1 297	794	157	2 282	12.4	18 425	
28	212	99	555	3 448	19.3	22	933	500	546	2 001	11.2	17 850	
80	47	165	346	4 098	29.0	18	505	368	161	1 052	7.4	14 154	
74	105	217	442	3 827	24.4	21	728	460	267	1 476	9.5	15 658	
132	129	357	483	3 555	21.5	28	1 020	618	235	1 901	11.5	16 525	
86	420	7	277	1 430	2.9	58	3 700	1 715	313	5 786	11.9	48 794	
44	319	87	81	917	4.0	40	2 447	627	196	3 310	14.3	23 065	
20	110	13	35	598	3.3	120	1 548	432	133	2 233	12.1	18 427	
87	327	83	74	1 559	11.4	14	728	244	195	1 181	8.7	13 633	
59	258	60	66	1 154	6.7	52	1 297	385	177	1 911	11.2	17 130	
60	301	48	121	1 128	4.2	57	2 191	786	213	3 247	12.2	26 741	
49	191	496	619	4 342	27.5	36	758	406	239	1 439	9.2	15 772	
73	197	544	467	3 722	20.1	38	1 179	611	256	2 084	11.3	18 482	

¹⁾Gross return of animal husbandry. ²⁾Gross return of plant cultivation. ³⁾Other gross return. ⁴⁾Dairy products. ⁵⁾Cattle. ⁶⁾Pigs. ⁷⁾The poultry. ⁸⁾Other animals. ⁹⁾Total. ¹⁰⁾Rye. ¹¹⁾Wheat. ¹²⁾Barley and oats. ¹³⁾Hay. ¹⁴⁾Potato. ¹⁵⁾Root crops. ¹⁶⁾Other plants. ¹⁷⁾Total. ¹⁸⁾Horticulture. ¹⁹⁾State premiums. ²⁰⁾Rents and dwellings. ²¹⁾Rest. ²²⁾Other gross return total. ²³⁾The gross return total.

Taulukko 12. **Maatalouden liikekustannus mk/ha**
Jordbrukets driftskostnader mk/ha
Production expenses of agriculture (except interest claim for total capital) per hectare

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Työkustannus ¹⁾					Tarvikekustannus ³⁾				
		Pal- kat ⁸⁾	Viljelijäperheen ⁹⁾		Yhteensä ¹²⁾		Koti- eläin- kustan- nus ²⁾	Osto- rehut ¹³⁾	Ostosie- menet yms. ¹⁴⁾	Osto- lannoit- teet ¹⁵⁾	Kuivaus, kasvinsuo- jelu yms. ¹⁶⁾
			Juoksevat työt ¹⁰⁾	Johto- työt ¹¹⁾	mk	%					
Etelä-Suomi	I-II	165	10 995	440	11 600	47.3	760	3 650	393	659	167
	III	146	5 860	324	6 330	34.6	472	3 735	255	765	415
	IV	195	4 528	189	4 912	33.2	370	2 498	275	841	265
	V	226	2 931	149	3 306	27.3	278	2 287	247	798	248
	VI	559	1 405	130	2 094	20.5	145	2 114	251	818	281
	Keskimäärin	343	2 886	163	3 392	27.4	260	2 368	255	811	275
	Painotettu keskiarvo	267	4 585	229	5 081	33.6	371	2 787	274	786	286
Sisä-Suomi	I-II	308	10 260	334	10 902	47.0	703	2 975	398	728	168
	III	208	7 141	263	7 612	39.0	573	3 040	332	955	188
	IV	348	5 125	242	5 715	36.1	589	2 260	307	974	170
	V-VI	570	2 822	167	3 559	30.4	306	1 718	352	860	177
	Keskimäärin	430	4 429	210	5 069	34.7	450	2 147	334	913	176
	Painotettu keskiarvo	329	6 711	259	7 299	40.0	562	2 614	347	885	177
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	426	4 378	222	5 026	32.1	187	3 447	289	900
III		280	5 890	231	6 401	35.7	455	3 348	300	809	380
IV		226	4 194	148	4 568	29.3	331	3 390	335	916	262
V-VI		318	2 647	120	3 085	26.1	248	2 094	324	839	298
Keskimäärin		291	3 464	142	3 897	28.6	292	2 620	324	859	294
Painotettu keskiarvo		299	4 376	180	4 855	31.6	327	3 052	313	859	294
Pohjois-Suomi		I-II	217	12 381	345	12 943	27.5	1 004	21 084	225	611
	III	352	8 568	231	9 151	39.0	691	5 284	283	1 006	65
	IV	173	5 612	156	5 941	34.6	585	3 775	294	981	89
	V-VI	349	3 316	117	3 782	31.9	349	2 284	253	924	66
	Keskimäärin	292	4 987	150	5 429	34.2	486	3 501	270	950	75
	Painotettu keskiarvo	276	7 733	219	8 228	32.0	673	8 471	263	877	103
	Koko maa	Keskimäärin	344	3 613	167	4 124	30.5	340	2 561	279	860
Painotettu keskiarvo	286	5 496	225	6 007	34.2	452	3 744	293	832	235	

¹⁾Arbetskostnader. ²⁾Husdjurskostnader. ³⁾Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾Kostnader för maskiner och redskap. ⁵⁾Byggnadskostnader. ⁶⁾Övriga driftskostnader. ⁷⁾Summa driftskostnader. ⁸⁾Löner. ⁹⁾Brukarfamiljens arbete. ¹⁰⁾Jordbrukets löpande arbeten. ¹¹⁾Driftsledararbete. ¹²⁾Summa arbetskostnader. ¹³⁾Köpt foder. ¹⁴⁾Köpt utsäde o.dyl. ¹⁵⁾Handelsgödsel. ¹⁶⁾Torkning, växtskydd o.dyl. ¹⁷⁾Bränsle och smörjmedel. ¹⁸⁾Elavgifter. ¹⁹⁾Summa förnödenheter. ²⁰⁾Avskrivning. ²¹⁾Reparation och underhåll. ²²⁾Inköp av småredskap. ²³⁾Hyra för redskap. ²⁴⁾Summa maskiner och redskap. ²⁵⁾Byggnadsavskrivning. ²⁶⁾Underhåll. ²⁷⁾Summa byggnadskostnader.

Poltto- ja voitelu- aineet ¹⁷⁾	Sähkö- maksut ¹⁸⁾	Yh- teen- sä ¹⁹⁾	Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾					Rakennukset ⁵⁾				Liikekus- tannus ⁷⁾
			Pois- to ²⁰⁾	Korjaus ja kunnossa- pito ²¹⁾	Pienka- luston osto ²²⁾	Kaluston vuokra- käyttö ²³⁾	Yh- teen- sä ²⁴⁾	Pois- to ²⁵⁾	Kor- jaus ²⁶⁾	Yh- teen- sä ²⁷⁾	Muu kus- tannus ⁶⁾	
620	491	5 980	1 783	345	246	693	3 067	426	440	866	2 238	24 511
535	473	6 178	1 505	525	127	454	2 611	634	360	994	1 686	18 271
451	382	4 712	1 330	536	165	290	2 321	669	332	1 001	1 478	14 794
416	282	4 278	1 334	450	107	143	2 034	449	253	702	1 512	12 110
404	225	4 093	1 189	459	92	90	1 830	299	308	607	1 439	10 208
428	293	4 430	1 291	474	114	175	2 054	446	297	743	1 491	12 370
473	358	4 964	1 396	473	137	299	2 305	498	328	826	1 620	15 167
407	717	5 393	1 572	627	317	647	3 163	718	299	1 017	2 031	23 209
401	493	5 409	1 509	614	203	575	2 901	1 021	313	1 334	1 709	19 538
417	400	4 528	1 255	606	199	369	2 429	874	280	1 154	1 401	15 816
346	287	3 740	1 057	469	184	193	1 903	483	239	722	1 490	11 720
379	366	4 315	1 209	541	194	325	2 269	709	266	975	1 508	14 586
396	492	4 911	1 388	590	228	479	2 685	816	289	1 105	1 682	18 244
551	386	5 739	1 658	420	104	449	2 631	661	69	730	1 368	15 681
441	557	5 835	1 294	341	197	524	2 356	743	482	1 225	1 661	17 933
543	384	5 830	1 590	481	189	327	2 587	676	308	984	1 300	15 600
402	283	4 240	1 176	446	84	210	1 916	480	252	732	1 585	11 806
449	343	4 889	1 314	444	126	281	2 165	567	289	856	1 506	13 605
475	414	5 407	1 399	417	151	380	2 347	645	311	956	1 501	15 393
941	830	23 879	2 638	429	358	717	4 142	1 965	517	2 482	2 644	47 094
494	515	7 647	1 892	550	240	361	3 043	986	351	1 337	1 626	23 495
378	356	5 873	1 590	496	159	317	2 562	685	230	915	1 291	17 167
274	248	4 049	1 177	437	114	210	1 938	424	191	615	1 122	11 855
351	332	5 479	1 440	474	151	275	2 340	616	233	849	1 275	15 858
537	503	10 754	1 861	480	225	412	2 978	1 052	332	1 384	1 708	25 725
406	318	4 646	1 306	484	137	231	2 158	537	279	816	1 455	13 539
469	418	5 991	1 473	488	172	366	2 499	676	318	994	1 628	17 571

¹⁾Labour cost. ²⁾Livestock cost. ³⁾Cost of purchased supplies. ⁴⁾Cost of implements. ⁵⁾Cost of buildings. ⁶⁾Other cost. ⁷⁾The production expenses of agriculture total. ⁸⁾Wages paid. ⁹⁾Imputed wage of farmer and his family. ¹⁰⁾Agricultural work. ¹¹⁾Management work. ¹²⁾The labour cost total. ¹³⁾Commercial fodder. ¹⁴⁾Commercial seeds etc. ¹⁵⁾Fertilizers. ¹⁶⁾Plant protection, drying of grain etc. ¹⁷⁾Fuels and lubricants. ¹⁸⁾Electricity. ¹⁹⁾The cost of purchased supplies total. ²⁰⁾Depreciation. ²¹⁾Maintenance. ²²⁾Purchase of tools. ²³⁾Rents of implements. ²⁴⁾The cost of implements total. ²⁵⁾Depreciation of buildings. ²⁶⁾Maintenance of buildings. ²⁷⁾The cost of buildings total.

Taulukko 13. **Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työt t/tila**
Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete,
timmar/gård
Working hours per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Työtunteja yhteensä t/tilat ¹⁾							Niistä metsätöitä it/tila ²⁾	
		Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijä- perhe ³⁾	Palkka- väki ⁴⁾
		Johtotyö ⁵⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾		
Etelä-Suomi	I-II	99	2 252	2 570	-	13	52	-	35	-
	III	144	2 612	2 392	26	35	34	-	136	0
	IV	138	2 958	2 683	21	138	49	-	149	4
	V	170	2 948	2 587	15	237	74	-	174	17
	VI	272	2 804	2 564	62	1 003	187	-	152	88
	Keskimäärin	175	2 850	2 576	28	322	83	-	153	24
Sisä-Suomi	I-II	83	2 603	2 103	-	53	31	-	122	-
	III	121	2 817	2 943	55	91	48	-	162	20
	IV	175	3 147	2 953	25	233	119	-	179	22
	V-VI	221	3 174	2 651	66	817	208	-	202	42
	Keskimäärin	169	3 030	2 832	46	353	118	-	178	26
Etelä-Pohjanmaa	I-II	49	1 568	1 527	-	-	104	-	75	-
	III	102	2 659	2 383	-	80	64	-	136	-
	IV	110	2 846	2 583	21	158	55	-	73	1
	V-VI	160	2 941	2 593	43	407	123	-	103	10
	Keskimäärin	123	2 750	2 466	22	227	86	-	98	4
Pohjois-Suomi	I-II	82	2 478	3 085	8	-	-	-	62	-
	III	111	3 010	3 021	43	113	21	-	106	4
	IV	114	3 287	2 946	56	141	12	-	141	10
	V-VI	159	3 465	3 169	177	445	130	-	151	23
	Keskimäärin	125	3 226	3 043	89	223	50	-	130	12
Koko maa	Keskimäärin	158	2 957	2 719	43	300	83	-	148	20

¹⁾Alla arbeten t/gård. ²⁾Därv skogsarbeten, manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna. ⁵⁾Driftsledararbete.
⁶⁾Män. ⁷⁾Kvinnor. ⁸⁾Barn.
¹⁾The working hours total per farm. ²⁾Of which forest work hours per farm. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour. ⁵⁾Management work. ⁶⁾Men. ⁷⁾Women. ⁸⁾Children.

Taulukko 14. **Maatalouden juoksevat työt t/ha**
Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
Agricultural work, hours per hectare

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾		Yhteensä	
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	Miehet ⁵⁾	Naiset ja lapset ⁸⁾	ihmistyötä t/ha ³⁾	Urakkapalkat mk/ha ⁴⁾
Etelä-Suomi	I-II	217	107	-	1	7	332	-
	III	121	51	1	2	1	176	56
	IV	92	41	0	4	2	139	51
	V	62	24	0	6	1	93	42
	VI	31	10	0	12	2	55	36
	Keskimäärin	61	24	0	8	1	94	42
Painotettu keskiarvo		94	41	0	5	2	142	40
Sisä-Suomi	I-II	189	112	-	6	4	311	9
	III	129	78	2	4	3	216	11
	IV	98	53	1	7	3	162	26
	V-VI	56	26	1	17	3	103	21
	Keskimäärin	85	45	0	11	3	144	21
Painotettu keskiarvo		124	72	1	8	3	208	16
Etelä-Pohjanmaa	I-II	101	28	-	-	14	143	19
	III	123	50	-	5	2	180	76
	IV	84	39	1	6	1	131	15
	V-VI	54	23	1	7	2	87	31
	Keskimäärin	72	30	0	7	2	111	31
Painotettu keskiarvo		92	36	1	5	4	138	40
Pohjois-Suomi	I-II	199	164	1	-	-	364	217
	III	154	97	2	5	1	259	142
	IV	107	55	2	6	-	170	30
	V-VI	62	33	3	8	2	108	76
	Keskimäärin	93	52	1	7	1	154	74
Painotettu keskiarvo		135	90	2	5	1	233	122
Koko maa								
Keskimäärin		72	34	0	7	3	116	43
Painotettu keskiarvo		106	55	1	6	2	170	49

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Acordlöner mk/ha. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.
⁸⁾ Kvinnor och barn.
¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Piece wages marks per hectare. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.
⁸⁾ Women and children.

Taulukko 15. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt
Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl.
The share of agricultural work and the investment works in farm buildings and drainage etc.

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt it/tila ²⁾	
		Kasvinviljelytyöt ³⁾	Kotieläintalouden työt ⁴⁾	Muut maatal. juoks.työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾	Palkkaväki ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	335	1 965	231	2 531	11	-
	III	645	1 647	350	2 642	44	4
	IV	981	1 983	462	3 426	136	27
	V	1 165	1 946	490	3 601	134	10
	VI	1 670	1 572	723	3 965	114	30
	Keskimäärin	1 107	1 831	500	3 438	112	18
Sisä-Suomi	I-II	656	1 688	289	2 633	121	-
	III	739	2 323	319	3 381	108	2
	IV	933	2 626	420	3 979	173	32
	V-VI	1 564	2 566	496	4 626	128	32
		Keskimäärin	1 046	2 479	405	3 930	136
Etelä-Pohjanmaa	I-II	252	632	183	1 067	2	-
	III	617	1 793	294	2 704	132	-
	IV	721	2 153	440	3 314	168	3
	V-VI	1 005	2 535	393	3 933	165	61
		Keskimäärin	774	2 112	373	3 259	147
Pohjois-Suomi	I-II	307	2 240	379	2 926	60	-
	III	799	2 966	474	4 239	93	1
	IV	829	2 944	425	4 198	109	9
	V-VI	1 228	3 251	519	4 998	146	9
		Keskimäärin	919	3 010	465	4 394	113
Koko maa							
	Keskimäärin	1 021	2 247	460	3 728	120	17

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl., manuell arbetstimmar/gård. ³⁾Växtodlingsarbeten. ⁴⁾Arbeten för husdjursskötsel. ⁵⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾Summa. ⁷⁾Brukarfamiljen. ⁸⁾Löntagarna.

¹⁾Agricultural works, human hours per farm. ²⁾Investment works in farm buildings and drainage etc., human hours per farm. ³⁾Works in plant cultivation. ⁴⁾Works in animal husbandry. ⁵⁾Other agricultural works. ⁶⁾Total. ⁷⁾Farm family. ⁸⁾Hired labour.

Taulukko 16. **Sivuansio- ja yksityistalouden työt t/tila**
Biförtjänst- och privatekonomiskt arbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Sivuansiotyöt ¹⁾				Yksityistalouden työt ²⁾			
		Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾	Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾
		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I-II	380	517	-	-	180	1 232	-	1
	III	424	300	0	-	99	1 314	11	14
	IV	276	196	0	9	81	1 440	6	3
	V	178	175	1	6	66	1 423	2	19
	VI	189	272	1	4	73	1 594	14	25
	Keskimäärin	254	229	0	5	80	1 440	7	15
Sisä-Suomi	I-II	468	109	-	-	218	1 026	-	4
	III	304	279	1	4	148	1 427	24	10
	IV	203	170	-	7	138	1 464	8	18
	V-VI	103	72	0	6	113	1 406	16	50
	Keskimäärin	215	174	0	5	137	1 420	15	24
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	448	266	-	-	163	1 034	-
III		305	380	-	-	172	1 242	-	29
IV		241	225	-	2	122	1 364	12	3
V-VI		112	190	1	0	66	1 352	8	41
Keskimäärin		220	247	-	1	114	1 309	7	23
Pohjois-Suomi		I-II	618	218	-	-	76	1 525	-
	III	208	125	-	6	49	1 292	7	5
	IV	200	117	0	-	56	1 423	9	5
	V-VI	141	27	0	32	81	1 582	41	27
	Keskimäärin	206	96	0	12	63	1 444	18	12
	Koko maa								
Keskimäärin	232	191	0	6	92	1 423	11	17	

¹⁾Biförtjänstarbeten. ²⁾Privatekonomiska arbeten. ³⁾Brukarfamiljen. ⁴⁾Löntagarna, manuella arbetstimmar/gård. ⁵⁾Män.
⁶⁾Kvinnor. ⁷⁾Barn.
¹⁾By-enterprice works. ²⁾Private household works. ³⁾Farm family. ⁴⁾Hired labour, human hours per farms. ⁵⁾Men. ⁶⁾Women.
⁷⁾Children.

Taulukko 17. **Traktorityö**
Traktorarbete
Working hours of tractors

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal. rak. ja salaojit. uudistus- työt t/tila ³⁾	Met- sä- työt t/tila ⁴⁾	Sivu- ansio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktorityötä t/tila		Tunteja traktoria kohden vuodessa ⁸⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteen- sä ⁶⁾	Siitä vuok- rattua ⁷⁾		Kasvin- viljely- työt ⁹⁾	Koti- eläin- talous- työt ¹⁰⁾	Muut maa- talouden juoks. työt ¹¹⁾	
Etelä-Suomi	I-II	30	230	0	6	13	249	11	159	151	50	29
	III	25	377	4	27	40	448	4	224	298	31	48
	IV	21	535	9	34	55	633	3	273	424	54	57
	V	17	631	11	42	38	722	3	259	498	68	65
	VI	12	878	10	57	33	978	3	272	716	63	99
	Keskimäärin	17	601	8	40	42	691	3	260	479	57	65
Sisä-Suomi	I-II	28	236	16	17	1	270	8	233	188	22	26
	III	29	432	12	26	50	520	10	286	332	59	41
	IV	21	546	27	28	48	649	10	322	432	57	57
	V-VI	18	784	12	40	34	870	6	355	622	79	83
	Keskimäärin	20	568	17	31	43	659	9	322	447	63	58
	Etelä-Pohjanmaa	I-II	22	166	1	9	-	176	3	131	119	25
III		24	356	4	23	7	390	9	238	276	54	26
IV		19	484	16	13	18	531	6	277	356	72	56
V-VI		13	660	12	20	34	726	19	298	537	68	55
Keskimäärin		17	501	10	18	20	549	11	273	391	63	47
Pohjois-Suomi		I-II	27	222	-	2	30	254	1	217	124	19
	III	28	456	5	21	31	513	1	306	322	65	69
	IV	27	646	11	30	42	729	3	377	467	92	87
	V-VI	19	878	29	35	80	1 022	5	413	648	117	113
	Keskimäärin	22	645	14	27	51	737	2	370	466	89	90
	Koko maa	Keskimäärin	18	593	11	33	42	679	5	293	461	65

¹⁾Jordbrukets löpande arbeten t/ha. ²⁾Jordbrukets löpande arbeten t/gård. ³⁾Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o.dyl. ⁴⁾Skogsarbeten. ⁵⁾Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾Summa traktorarbeten. ⁷⁾Därav hyrt. ⁸⁾Arbetsstimmar per traktor och år. ⁹⁾Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾Arbeten för husdjurskötsel. ¹¹⁾Jordbrukets övriga löpande arbeten.

¹⁾Agricultural works hours per hectare. ²⁾Agricultural works hours per farm. ³⁾Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾Forest works. ⁵⁾By-enterprise and other works. ⁶⁾Tractor works total. ⁷⁾Of which hired. ⁸⁾Working hours per tractor and year. ⁹⁾Works in plant cultivation. ¹⁰⁾Works in animal husbandry. ¹¹⁾Other agricultural works.

**Taulukko 18. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin
mk/tila**
**Penningutgifter för investering i jordbruk och bostads-
byggnader mk/gård**
*Investment cash expenses in agriculture and dwellings,
marks per farm*

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Maatalous ¹⁾					Yhteensä ⁷⁾	Asuin- rakennukset ⁸⁾
		Koneet ja kalusto ²⁾	Raken- nukset ³⁾	Salaojituk- set yms. ⁴⁾	Uudis- viljely ⁵⁾	Maan osto ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I-II	31 355	-	400	-	-	31 755	-
	III	42 928	5 416	3 024	60	1 750	53 178	13 022
	IV	63 661	25 236	2 872	22	2 937	94 728	11 921
	V	94 465	18 375	5 098	-	12 573	130 511	8 008
	VI	156 805	17 618	7 739	12	17 078	199 252	21 820
	Keskimäärin	88 011	17 575	4 537	19	8 617	118 759	12 557
Sisä-Suomi	I-II	9 248	8 736	6 360	-	-	24 344	5 156
	III	48 497	12 642	3 086	367	405	64 997	16 162
	IV	65 263	32 583	3 911	70	1 141	102 968	11 302
	V-VI	106 914	28 437	4 028	133	5 242	144 754	13 557
	Keskimäärin	70 192	24 186	3 767	181	2 069	100 395	13 301
Etelä-Pohjanmaa	I-II	12 603	-	818	-	-	13 421	6 505
	III	25 806	4 211	1 164	-	127	31 308	3 267
	IV	75 114	28 512	2 019	-	575	106 220	21 276
	V-VI	120 348	49 095	5 298	143	15 314	190 198	6 326
	Keskimäärin	77 551	29 223	3 014	55	6 118	115 961	10 631
Pohjois-Suomi	I-II	37 655	5 367	277	-	-	43 299	1 332
	III	47 253	10 353	1 773	302	561	60 242	4 702
	IV	60 727	9 516	4 587	6	1 717	76 553	24 502
	V-VI	118 767	31 657	6 917	352	6 405	164 098	10 356
	Keskimäärin	74 218	16 505	4 342	194	2 796	98 055	13 522
Koko maa								
Keskimäärin	80 196	19 966	4 175	94	5 724	110 155	12 725	

¹⁾Jordbruk. ²⁾Maskiner och redskap. ³⁾Byggnader. ⁴⁾Täckdikning o. dyl. ⁵⁾Nyodlingar. ⁶⁾Inköp av jordbruksjord. ⁷⁾Summa.
⁸⁾Bostadsbyggnader.

¹⁾Agriculture. ²⁾Implements. ³⁾Buildings. ⁴⁾Drainage. ⁵⁾Clearings. ⁶⁾Purchase of arable land. ⁷⁾Total. ⁸⁾Dwellings.

Taulukko 19. **Maatalouden liiketulokset**
Jordbrukets driftsresultat
Economics results of agriculture

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Tilaluku ¹⁾	Kokonais-tuotto mk/ha ²⁾	Liike-kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous-ylijäämä mk/ha ⁵⁾	Kannattavuus-kerroin ⁶⁾
Etelä-Suomi	I-II	11	19 601	24 511	- 4 910	6 525	0.48
	III	86	19 630	18 271	1 359	7 543	0.92
	IV	144	16 498	14 794	1 704	6 421	0.97
	V	164	15 005	12 110	2 895	5 975	1.23
	VI	101	13 977	10 208	3 769	5 304	1.65
	Keskimäärin	506	15 237	12 370	2 867	5 916	1.23
Painotettu keskiarvo		16 692	15 167	1 525	6 339	0.95	
Sisä-Suomi	I-II	8	17 464	23 209	- 5 745	4 849	0.39
	III	74	19 420	19 538	- 118	7 286	0.80
	IV	82	16 637	15 816	821	6 188	0.89
	V-VI	68	14 326	11 720	2 606	5 595	1.30
	Keskimäärin	232	16 033	14 586	1 447	6 086	1.00
	Painotettu keskiarvo		17 399	18 244	- 845	6 125	0.71
Etelä-Pohjanmaa	I-II	8	14 397	15 681	- 1 284	3 316	0.52
	III	23	18 425	17 933	492	6 613	0.83
	IV	36	17 850	15 600	2 250	6 592	1.07
	V-VI	42	14 154	11 806	2 348	5 115	1.13
	Keskimäärin	109	15 658	13 605	2 053	5 659	1.05
	Painotettu keskiarvo		16 525	15 393	1 132	5 687	0.90
Pohjois-Suomi	I-II	12	48 794	47 094	1 700	14 426	0.94
	III	60	23 065	23 495	- 430	8 369	0.80
	IV	82	18 427	17 167	1 260	7 028	0.98
	V-VI	71	13 633	11 855	1 778	5 211	1.13
	Keskimäärin	225	17 130	15 858	1 272	6 409	0.99
	Painotettu keskiarvo		26 741	25 725	1 016	8 968	0.93
Koko maa							
Keskimäärin		1 072	15 772	13 539	2 233	6 013	1.11
Painotettu keskiarvo			18 482	17 571	911	6 633	0.88

*Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

*Skatterna ingår inte i kostnaderna.

*Taxes are not included in the costs.

¹⁾Gårdsantal. ²⁾Bruttointäkt. ³⁾Driftskostnader. ⁴⁾Beskattningsbar förräntning. ⁵⁾Skuldfritt överskott. ⁶⁾Lönsamhetskvot.

¹⁾Number of farms. ²⁾Total gross return. ³⁾Production cost except taxes and interest claim for total capital. ⁴⁾Taxable net return. ⁵⁾Farm family income. ⁶⁾Coefficient of profitability.

Taulukko 20. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
The use of wood, solid m³ per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouteen ⁵⁾	Asuinrakennusten uudistuksiin ⁶⁾	Eläkkeisiin ⁷⁾	Sivuanstio- talouteen ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾
		Asuinrakennuksiin ²⁾	Muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I-II	14.0	9.7	23.7	2.2	-	0.5	-	26.4
	III	14.4	8.2	22.6	6.0	2.6	0.3	0.1	31.6
	IV	14.5	9.0	23.5	8.0	1.5	0.7	0.4	34.1
	V	16.4	10.3	26.7	8.7	0.4	0.4	0.3	36.5
	VI	14.8	14.5	29.3	12.9	0.0	0.2	0.1	42.5
	Keskimäärin	15.2	10.4	25.6	8.9	1.0	0.4	0.2	36.1
Sisä-Suomi	I-II	13.0	5.9	18.9	10.9	0.4	-	-	30.2
	III	18.7	8.6	27.3	10.0	2.1	0.2	6.4	46.0
	IV	18.8	10.2	29.0	10.1	0.5	0.1	0.3	40.0
	V-VI	17.1	14.6	31.7	11.7	0.9	0.6	-	44.9
		Keskimäärin	18.1	10.8	28.9	10.5	1.1	0.2	2.1
Etelä-Pohjanmaa	I-II	19.5	3.6	23.1	1.8	2.5	-	-	27.4
	III	15.7	12.3	28.0	6.1	1.3	-	-	35.4
	IV	16.2	17.2	33.4	10.9	0.5	-	-	44.8
	V-VI	23.6	17.5	41.1	7.6	0.4	0.4	-	49.5
		Keskimäärin	19.1	15.3	34.4	7.8	0.8	0.2	-
Pohjois-Suomi	I-II	11.4	9.0	20.4	8.6	-	-	-	29.0
	III	17.9	11.3	29.2	8.0	2.6	0.4	0.1	40.3
	IV	14.5	15.7	30.2	8.1	3.4	0.2	1.2	43.1
	V-VI	16.4	13.3	29.7	10.9	2.7	0.5	-	43.8
		Keskimäärin	15.8	13.4	29.2	8.8	2.8	0.3	0.5
Koko maa									
	Keskimäärin	16.3	11.6	27.9	9.1	1.4	0.3	0.7	39.4

¹⁾Brännved. ²⁾För bostadsbyggnader. ³⁾Övrig användning. ⁴⁾Summa. ⁵⁾Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾Till sytning. ⁸⁾Till biförtjänster ⁹⁾Summa.

¹⁾Fuel wood. ²⁾For dwellings. ³⁾Other use. ⁴⁾Total. ⁵⁾Other wood for agricultural use. ⁶⁾For investment in dwellings. ⁷⁾For pensioners. ⁸⁾For by-enterprises. ⁹⁾Total.

Taulukko 21. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa
kg/tila
Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthålllet,
kg/gård
Farm products of the own farm consumed in private household,
kg per farm

Tilivuosi 1990

Alue ja suuruusluokka		Maito ¹⁾	Sian- liha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kanan- munat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾
Etelä-Suomi	I-II	483.6	-	18.2	17.3	9.8	31.8	-	223.6
	III	377.4	15.3	13.7	8.4	12.6	60.7	14.2	263.7
	IV	522.2	25.9	27.6	8.8	28.5	88.2	24.3	285.8
	V	388.9	26.6	26.7	11.3	28.9	103.6	18.0	244.7
	VI	229.9	22.9	23.4	12.1	34.1	82.7	10.1	284.7
	Keskimäärin	395.3	23.2	23.9	10.4	26.6	86.2	17.2	267.1
Sisä-Suomi	I-II	621.2	-	5.3	0.9	-	18.8	0.6	240.0
	III	657.3	11.2	25.9	2.9	43.9	25.0	2.0	360.2
	IV	972.5	13.8	24.9	6.7	90.6	73.1	3.7	392.1
	V-VI	851.5	16.9	25.3	14.4	87.9	65.3	26.0	390.7
	Keskimäärin	824.4	13.4	24.6	7.6	71.8	53.6	9.6	376.3
Etelä-Pohjanmaa	I-II	346.9	-	-	0.5	6.2	-	-	243.8
	III	707.0	8.0	13.5	15.0	19.1	5.2	9.1	375.2
	IV	705.7	34.1	2.5	5.6	17.7	14.5	4.2	334.4
	V-VI	1 164.7	37.0	20.4	12.7	26.3	26.3	10.7	386.2
	Keskimäärin	856.5	27.2	11.6	9.9	20.5	16.0	7.4	356.3
Pohjois-Suomi	I-II	290.2	47.6	12.5	-	4.2	-	4.2	355.0
	III	1 107.7	20.5	5.2	3.9	11.4	-	17.0	428.0
	IV	1 423.2	7.8	17.8	-	0.4	4.6	32.8	399.5
	V-VI	1 282.3	15.2	27.3	1.9	22.3	3.7	50.1	416.3
	Keskimäärin	1 234.2	15.6	17.1	1.7	10.4	2.9	32.5	410.0
Koko maa									
	Keskimäärin	711.1	19.9	21.4	7.9	32.4	54.4	17.8	329.8

¹⁾Mjölök. ²⁾Fläsk. ³⁾Övrigt kött. ⁴⁾Ägg. ⁵⁾Råg. ⁶⁾Vete. ⁷⁾Korn. ⁸⁾Potatis.
¹⁾Milk. ²⁾Pork. ³⁾Other meat. ⁴⁾Eggs. ⁵⁾Rye. ⁶⁾Wheat. ⁷⁾Barley. ⁸⁾Potatoes.

Maatalouden kokonaistuotto kirjanpitotiloilla keskimäärin tilivuosina 1970-1990, mk/ha

Jordbrukets bruttointäkt åren 1970-1990, mk/ha

Gross return of agriculture per hectare in 1970-1990

Tilivuosi ¹⁾	Maitotalous ²⁾	Nautakarja ³⁾	Siat ⁴⁾	Siipikarja ⁵⁾	Muut eläimet ⁶⁾	Kotieläintuotto yhteensä ⁷⁾		Kasvinviljelytuotto ⁸⁾	Muu tuotto ⁹⁾	Kokonaistuotto yhteensä ¹⁰⁾	Maatalouden
						mk	%				tuottajaindeksi ¹¹⁾ 1970=100
1970	630	220	348	70	10	1 278	66.4	546	102	1 926	100.0
1971	690	253	410	89	10	1 452	66.7	614	111	2 177	103.7
1972	788	299	437	113	9	1 646	68.9	620	121	2 387	115.0
1973	887	352	476	127	10	1 852	71.0	625	131	2 608	129.4
1974	1 095	394	563	154	7	2 213	68.8	798	205	3 216	150.2
1975	1 413	503	751	214	12	2 893	67.4	1 174	227	4 294	188.2
1976	1 846	551	829	243	9	3 478	69.2	1 312	238	5 028	213.6
1977	1 955	725	989	232	12	3 913	74.8	1 035	282	5 230	229.4
1978	2 247	755	1 092	295	13	4 402	74.9	1 155	320	5 877	242.5
1979	2 446	891	1 198	298	17	4 850	73.7	1 380	354	6 584	257.2
1980	2 771	1 129	1 323	233	18	5 474	70.4	1 912	385	7 771	288.2
1981	2 826	1 349	1 706	348	16	6 245	73.6	1 798	446	8 489	324.5
1982	3 248	1 599	1 866	314	24	7 051	67.0	2 761	709	10 521	370.0
1983	3 689	1 705	2 011	324	26	7 755	66.3	3 315	629	11 699	394.8
1984	3 777	1 788	2 188	343	26	8 122	66.9	3 287	728	12 137	419.6
1985	3 950	1 857	2 370	383	25	8 585	68.1	3 215	805	12 605	448.4
1986	3 887	1 877	2 411	349	24	8 548	66.1	3 535	851	12 934	456.5
1987	3 933	1 884	2 400	376	26	8 619	69.4	2 716	1 081	12 416	463.7
1988	3 888	1 891	2 504	369	25	8 677	67.9	3 046	1 047	12 770	480.7
1989	4 427	2 043	2 839	384	24	9 717	64.4	4 198	1 165	15 080	500.0
1990	4 659	2 108	2 781	396	47	9 991	63.3	4 342	1 439	15 772	500.0

¹⁾År. ²⁾Mjölkhushållning. ³⁾Nötboskap. ⁴⁾Svin. ⁵⁾Fjäderfä. ⁶⁾Övriga husdjur. ⁷⁾Summa husdjursintäkter. ⁸⁾Växtodlings.
⁹⁾Övriga intäkter. ¹⁰⁾Summa bruttointäkter. ¹¹⁾Producentprisindex för jordbruksprodukter.

¹⁾Year. ²⁾Dairy products. ³⁾Cattle. ⁴⁾Pigs. ⁵⁾Poultry. ⁶⁾Other animals. ⁷⁾Gross return of animal husbandry. ⁸⁾Gross return of plant cultivation. ⁹⁾Other gross return. ¹⁰⁾Gross return total. ¹¹⁾Producer price index of agriculture.

Kirjanpitoiltojen keskimääräisiä tuloksia tilivuosina 1970-1990
Bokföringsgårdarnas genomsnittliga resultatet åren 1970-1990
Average results of bookkeeping farms in 1970-1990

Tilivuosi ¹⁾	Tilaluku ²⁾ kpl	Kokonaispeltoala ha/tila ³⁾		Varat ⁶⁾ mk/tila	Velat ⁷⁾ mk/tila	Vuokratpellon osuus varoista ja veloista mk/tila ⁸⁾
		yhteensä ⁴⁾	muilta vuorattua ⁵⁾			
1970	960	21.01	2.29	175 184	28 480	3 542
1971	890	21.55	2.47	186 385	31 683	3 786
1972	892	21.99	2.69	200 567	36 449	4 524
1973	855	22.53	2.86	232 905	41 931	5 111
1974	844	23.29	3.34	301 786	53 017	12 410
1975	841	23.99	3.79	361 759	68 905	18 685
1976	848	24.18	4.24	429 417	86 698	24 166
1977	828	24.83	4.45	512 770	109 329	30 831
1978	844	25.13	4.57	547 457	125 725	33 321
1979	898	26.16	5.06	621 312	152 610	38 507
1980	933	26.70	5.21	708 914	178 082	42 909
1981	1 046	27.41	5.60	827 475	213 931	49 041
1982	1 062	27.61	5.66	931 516	244 684	56 213
1983	1 107	28.07	5.89	1 084 876	285 853	67 581
1984	1 114	28.51	5.95	1 253 127	313 722	79 778
1985	1 107	28.86	5.95	1 348 653	345 199	81 413
1986	1 116	29.27	6.02	1 436 415	378 003	83 038
1987	1 118	30.17	6.09	1 520 588	413 069	83 260
1988	1 111	30.83	6.00	1 608 924	456 744	84 773
1989	1 091	31.81	6.14	1 734 771	513 512	88 697
1990	1 072	32.07	5.93	1 858 522	535 954	83 952

¹⁾År. ²⁾Gårdsantal. ³⁾Åkerareal ha/gård. ⁴⁾Totalareal. ⁵⁾Därav arrenderad. ⁶⁾Tillgångar mk/gård. ⁷⁾Skulder mk/gård. ⁸⁾Värdet av den arrenderade åkern i tillgångar och skulder mk/gård. ⁹⁾Jordbrukets tillgångar mk/gård. ¹⁰⁾Skörd fe/ha. ¹¹⁾Mjölkg/kg/ko. ¹²⁾Djuralant kreatursenheter/gård. ¹³⁾Jordbrukets löpande arbeten timmar/gård. ¹⁴⁾Beskattningsbar förräntning mk/gård. ¹⁵⁾Skuldfritt överskätt mk/gård. ¹⁶⁾Lönsamhetskvot.

^{*)}Vuoteen 1975 asti muunnettu peltoala ha/tila
^{*)}Ända till året 1975 reducerad åkerareal ha/gård
^{*)}The revised arable area per farm until 1975

Maatalousomaisuus ⁹⁾ mk/tila	Sato ¹⁰⁾ ry/ha	Maitoa ¹¹⁾ kg/lehmä	Kotieläimiä ¹²⁾ ny/tila	Maatalouden juoksevat työt ¹³⁾ it/tila	Verotettava puhdas tuotto ¹⁴⁾ mk/ha	Maatalous- yli jäämä ¹⁵⁾ mk/ha	Kannatta- vuus- kerroin ¹⁶⁾
91 952	3 215	4 526	14.9	206	41	556	0.76
97 451	3 446	4 608	16.3	198	71	645	0.81
107 254	3 478	4 830	16.5	189	65	727	0.80
117 580	3 082	4 766	17.6	179	- 49	763	0.71
171 905	3 286	4 882	18.8	175	38	1 003	0.75
218 537	2 905	4 961	19.2	168	268	1 496	0.89
269 516	3 043	5 319	20.4	168	174	1 714	0.82
326 870	2 663	5 357	20.9	163	- 238	1 446	0.62
349 937	2 801	5 526	22.4	160	- 187	1 660	0.65
391 389	2 844	5 635	23.2	154	- 53	1 960	0.71
440 616	3 009	5 785	23.8	149	465	2 633	0.88
514 251	2 313	5 659	26.0	147	- 25	2 351	0.71
579 439	3 045	5 780	26.0	146	968	3 492	0.98
665 682	3 406	5 934	26.6	146	1 510	4 169	1.08
763 730	3 180	5 948	25.7	141	1 181	4 047	0.96
814 166	3 041	5 943	26.4	136	960	3 858	0.90
848 675	3 119	6 108	26.1	130	1 160	4 100	0.93
886 331	2 291	6 172	29.8	126	272	3 258	0.73
917 060	2 732	6 207	26.1	119	713	3 738	0.83
981 972	3 351	6 533	27.3	117	2 457	5 819	1.19
1 051 164	3 616	6 738	27.8	116	2 233	6 013	1.11

¹⁾Year. ²⁾Number of farms. ³⁾Arable area per farm. ⁴⁾Total. ⁵⁾Rented. ⁶⁾Assets per farm. ⁷⁾Liabilities per farm. ⁸⁾The value of the rented land included in the assets and liabilities. ⁹⁾Agricultural property per farm. ¹⁰⁾Yield in feed units per hectare. ¹¹⁾Milk per cow. ¹²⁾Livestock units per farm. ¹³⁾Agricultural work, hours per hectare. ¹⁴⁾Taxable net return. ¹⁵⁾Farm family income. ¹⁶⁾Coefficient of profitability.

Maatalouden liikekustannus kirjanpitoiloilla keskimäärin tilivuosina 1970-1990 mk/ha

Jordbrukets driftskostnader åren 1970-1990, mk/ha

Production expenses of agriculture per hectare in 1970-1990

Tilivuosi ¹⁾	Työkustannus ²⁾		Tarvikekustannus ³⁾		Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾		Rakennuskustannus ⁵⁾		Muu kustannus ⁶⁾	Liikekustannus yhteensä ⁷⁾	Maatalouden tuotantopaintaindeksi ⁸⁾ 1970=100
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%			
1970	638	33.8	643	34.1	273	14.5	181	9.6	150	1 885	100.0
1971	704	33.4	732	34.8	318	15.1	192	9.1	160	2 106	107.9
1972	799	34.4	780	33.6	359	15.5	196	8.4	188	2 322	116.9
1973	959	36.1	912	34.3	389	14.7	200	7.5	197	2 657	135.6
1974	1 127	35.5	1 133	35.6	496	15.6	213	6.7	209	3 178	167.9
1975	1 423	35.4	1 431	35.5	677	16.8	239	5.9	256	4 026	205.9
1976	1 760	36.2	1 731	35.7	727	15.0	276	5.7	360	4 854	238.4
1977	1 923	35.2	1 989	36.4	786	14.4	292	5.3	478	5 468	273.6
1978	2 074	34.2	2 325	38.3	875	14.4	309	5.1	481	6 064	285.4
1979	2 245	33.8	2 515	37.9	968	14.6	337	5.1	572	6 637	304.3
1980	2 405	32.9	2 804	38.4	1 089	14.9	371	5.1	637	7 306	341.7
1981	2 648	31.1	3 474	40.8	1 196	14.0	413	4.9	783	8 514	394.0
1982	2 815	29.5	4 128	43.2	1 368	14.3	477	5.0	765	9 553	427.5
1983	2 978	29.2	4 084	40.1	1 632	16.0	536	5.3	959	10 189	464.2
1984	3 203	29.2	4 193	38.3	1 787	16.3	576	5.3	1 197	10 956	501.7
1985	3 245	27.9	4 550	39.1	1 911	16.4	620	5.3	1 319	11 645	527.0
1986	3 280	27.8	4 613	39.2	1 856	15.8	627	5.3	1 398	11 774	518.6
1987	3 314	27.3	4 737	39.0	1 770	14.6	643	5.3	1 680	12 144	522.8
1988	3 330	27.6	4 740	39.3	1 899	15.8	666	5.5	1 422	12 057	537.6
1989	3 671	29.1	4 732	37.5	1 946	15.4	729	5.8	1 545	12 623	566.5
1990	4 124	30.5	4 646	34.3	2 158	15.9	816	6.0	1 795	13 539	607.6

¹⁾År. ²⁾Arbetskostnader. ³⁾Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾Kostnader för maskiner och redskap. ⁵⁾Byggnadskostnader. ⁶⁾Övriga kostnader. ⁷⁾Summa driftskostnader. ⁸⁾Prisindex för jordbrukets produktionsinsatser.

¹⁾Year. ²⁾Labour cost. ³⁾Cost of purchased supplies. ⁴⁾Cost of implements. ⁵⁾Cost of buildings. ⁶⁾Other cost. ⁷⁾Productions expenses of agriculture total. ⁸⁾Cost price index.

INVESTIGATIONS OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND

Summary

This annual report is devoted to a presentation of economic characteristics of bookkeeping farms participating in the agricultural profitability survey. The primary data was gathered by agricultural advisory societies which handled most of the accounting. Since 1912, the State has made annual grants to assist such studies.

Since 1960/1961, agricultural profitability surveys have been conducted by the Agricultural Economics Research Institute which has published the reports in its publication series. Before 1960/1961, similar reports were published in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this study, selection of the participating farms in such a manner as to be representative of the average returns of all farms in the country was not possible. Because bookkeeping is voluntary, only those willing to participate could be included. Generally, the more progressive farmers of the larger farms showed greater interest in bookkeeping. For this reason, the participating farms registered better economic results than farms on the whole. This was clearly indicated, for instance, by the average hectare yields reported by the bookkeeping farms. The yields were generally higher than the national average.

For data analysis, the country was divided into four regions:

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Finland

Furthermore, the farms were grouped on the basis of arable land as follows:

I-II	-	9,99	hectares
III	10,00 -	19,99	"
IV	20,00 -	29,99	"
V	30,00 -	49,99	"
VI	50,00 -		"

The farms were also grouped on the basis of the line of production:

1. Milk production farms
2. Other cattle husbandry farms
3. Pig farms
4. Other (diversified) animal husbandry farms
5. Grain cultivation farms
6. Other crop cultivation farms

The data was processed by the Agricultural Economics Research Institute. Average figures for gross return, production expenses, net return and other items were calculated on the basis of the geographical location and the size of the farms. Some figures were also calculated on the basis of the production line. Because the arithmetical average size of the bookkeeping farms located in various regions was greater than the national average, mean values for the regions and the entire country were calculated in terms of weighted averages.

The weights used are obtained from the agricultural register and agricultural census in 1990 showing the distribution of arable land on farms of more than 2 hectares between different regions and size groups.

The first chapter is devoted to a consideration of the general agricultural conditions prevailing in the business years in question. Weather conditions were examined in terms of temperature and rainfall. The yields indicated the total output of the principal crops for the country as a whole. They were also calculated on a per-hectare basis to facilitate a comparison of the yields reported from the bookkeeping farms with those of all farms in the country. The average prices for the main farm products sold by the farmers and the prices of the supplies plus the average wage rates indicated the relative standing of agriculture.

Presented in chapter II are the number of bookkeeping farms, average area in each land use category, the amount of arable land, in presentage terms, used on each farm for growing various crops, the average per-hectare crop yields and the average annual milk production rates for cows, all grouped according to the geographic location and the size of the farms.

Tables 4 to 8 show the farmers' assets and liabilities. These were based on valuations made at the start of the bookkeeping year. Dwelling buildings were not included among the agricultural assets.

The farmers' cash receipts and expenses, shown in Tables 9 and 10, do not include transactions relating to debts and savings.

Agricultural gross return and the way it was calculated are explained in Chapter V. The gross return rates presented in Table 11 include the following return items:

- 1) Cash receipts and accounts receivable for the accounting year, excluding cash receipts obtained through liquidation of property on hand at the start of the year.
- 2) Cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food and private household, pensions, supplementary enterprises and wages.
- 3) Additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.
- 4) Increases in stocks and domestic animals derived from agricultural production.
- 5) The rest of the gross return including paid and estimated rents for dwelling buildings.

Agricultural production expenses and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

- 1) Money spent during the accounting year to meet ordinary operating expenses. However, expenses occasioned by additions to property (e.g. new buildings) are not included.
- 2) Value of products in kind received by agricultural from supplementary non-agricultural enterprises.

- 3) Depreciation, including dwelling buildings.
- 4) Apart from regular wages paid for farm labor, the labor supplied by the farmers and their families was included, calculated on the basis of general wage levels pertaining to agricultural labor.

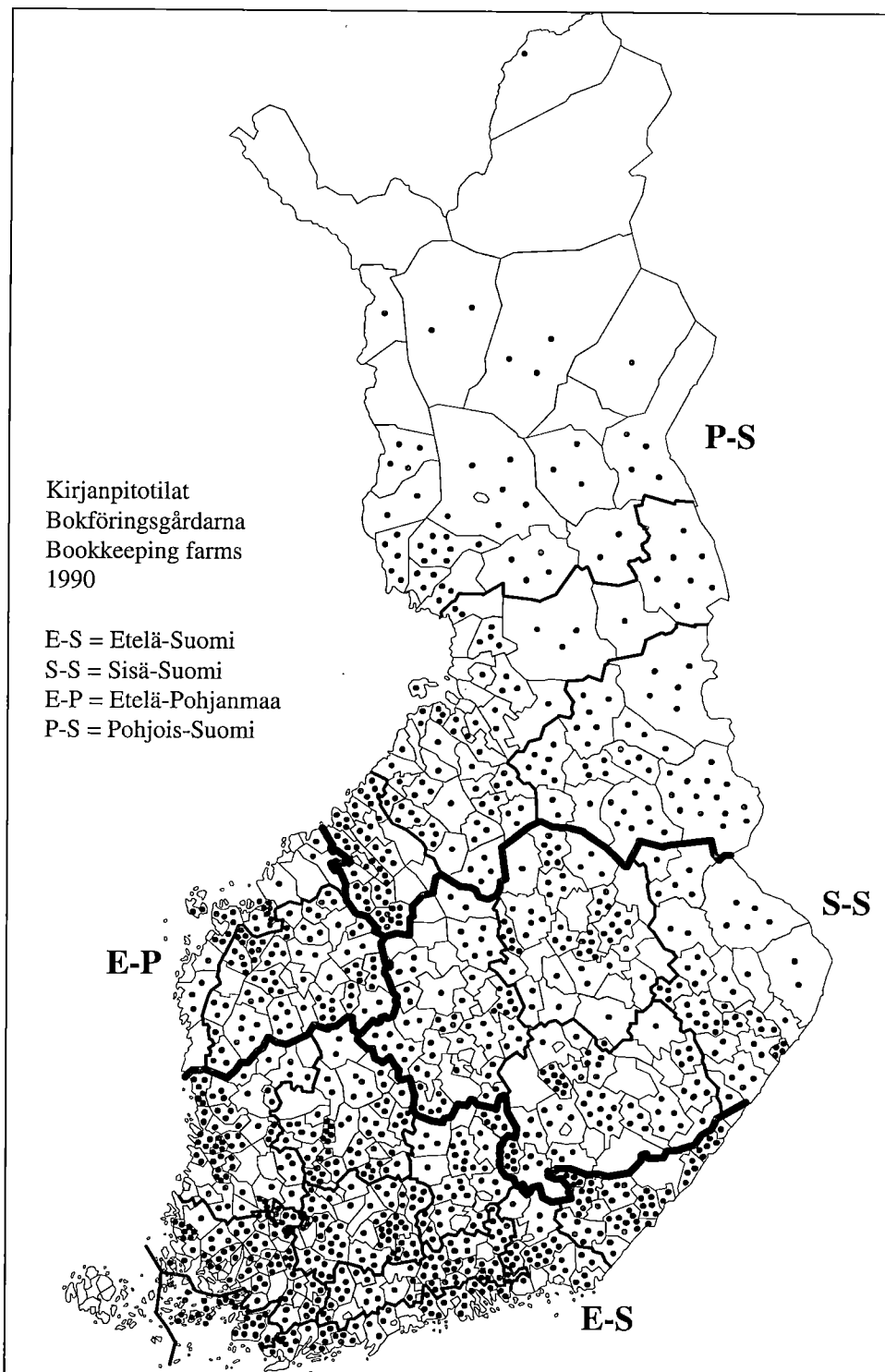
Taxes and interest on debts were not included in agricultural production expenses. Tables 13 to 17 present the number of hours of manual, and tractor labor based on daily work records. The division of labor input between different farm enterprises was calculated on the basis of these records. Table 18 presents the investment cash expenses in agriculture and dwellings.

The economic results of farming are presented in Table 19.

Net return is the difference between agricultural gross return and production expenses. Since production expenses did not include taxes or interest on debts, net return was equal to the taxable net return of debt-free farming.

Farm family income was calculated by deducting from the gross return all production expenses save for the value of the labor supplied by the farmers and their families.

The coefficient of profitability was the quotient obtained by dividing farm family income by the the sum of interest on investment and the value of the labor supplied by the farmers and their families. The interest rate was 5 per cent. Agriculture was treated as a whole.

Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen julkaisuja
Publications of the Agricultural Economics Research Institute

- No 48. HEIKKILÄ, A-M. Perheviljelmän koko ja viljelijäperheen toimeentulon lähteet. Summary: The size of family holdings and the source of farm family income. 1984, 95 s.
- No 49. KETTUNEN, L. Maatalouden omavaraisuus Suomessa vuosina 1970-83. Summary: Self-sufficiency of Finnish agriculture in 1970-83. 1985, 75 s.
- No 50. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1985. 1986, 42 s.
- No 50a KETTUNEN, L. Finnish agriculture in 1985. 1986, 42 s.
- No 51. Tutkimuksia Suomen maatalouden kannattavuudesta. Tilivuodet 1982-84. Summary: Investigation of the profitability of agriculture in Finland in business years 1982-84. 1986, 136 s.
- No 52. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1986. 1987, 44 s.
- No 52a KETTUNEN, L. Finnish agriculture in 1986. 1987, 44 s.
- No 53. Maatalouden kannattavuustutkimus 75 vuotta. Summary: Farm accounting in Finland 75 years. 1987, 123 s.
- No 54. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1987. 1988, 36 s.
- No 54a KETTUNEN, L. Finnish Agriculture in 1987. 1988, 36 s.
- No 55. Tuotantokustannuksista maatilamatkailuun. Matias Torvelan 60-vuotisjuhlajulkaisu. 1988, 161 s.
- No 56. KETTUNEN L. Suomen maatalous vuonna 1988. 1989, 50 s.
- No 56a KETTUNEN, L. Finnish Agriculture in 1988. 1989, 52 s.
- No 57. Agriculture in difficult circumstances. Finnish-Hungarian-Polish seminar, Saariselkä, Finland 1989. Helsinki 1989, 99 s.
- No 58. AALTONEN, S. & TORVELA, M. Maaseudun kehittämisen ongelmat Suomessa. Problems in rural development in Finland. Helsinki 1989, 30 s.
- No 59. Tutkimuksia Suomen maatalouden kannattavuudesta. Tilivuodet 1985-1987. Summary: Investigations of the profitability of agriculture in Finland in business years 1985-1987. 1989, 144 s.
- No 60. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1989. 1990, 52 s.
- No 60a KETTUNEN, L. Finnish agriculture in 1989. 1990, 52 s.
- No 60b KETTUNEN, L. Finlands lantbruk in 1989. 1990, 52 s.
- No 61. Family farming possibilities. Finnish-Baltic Common Seminar, Helsinki, Finland 1990, 121 s.
- No 62. PUURUNEN, M. A comparative study on farmers' income. 1990, 114 s.
- No 63. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1990. 1991, 56 s.
- No 63a KETTUNEN, L. Finnish agriculture in 1990. 1991, 56 s.
- No 64. KOLA, J. Production control in Finnish agriculture. 1991, 134 s.
- No 65. KETTUNEN, L. Suomen maatalous vuonna 1991. 1992, 59 s.
- No 65a KETTUNEN, L. Finnish agriculture in 1991. 1992, 59 s.
- No 66. Strategies and tactics for family farming. Finnish-Baltic Joint Seminar, Riga, Latvia 1991, 91 s.

ISBN 952-9538-21-9
ISSN 0788-5393
Helsinki 1992